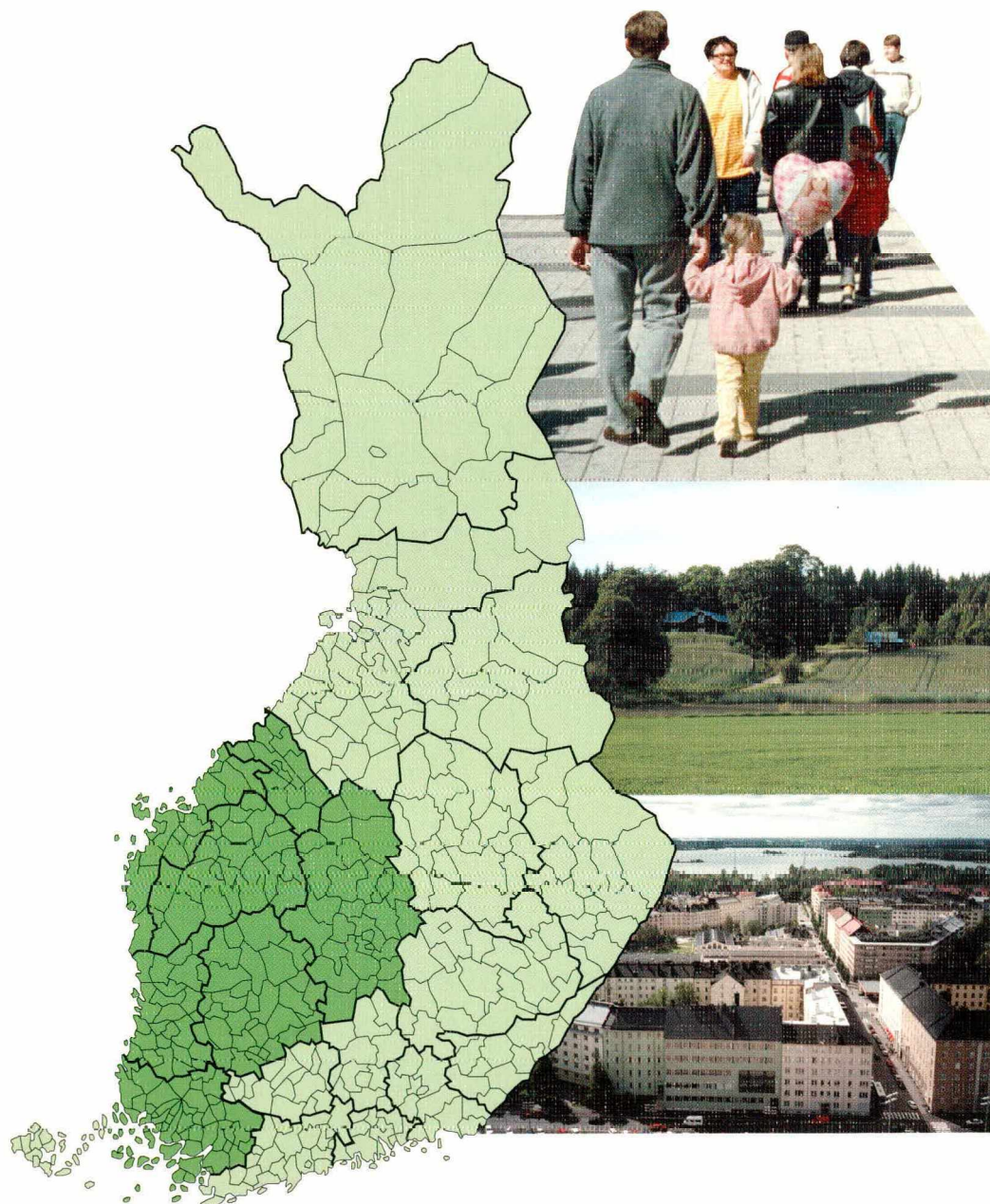

Länsi-Suomen katsaus 2005

Länsi-Suomen katsaus

Tiedustelut:

Sirkku Hiltunen (08) 535 1411

Leena Jäntti (08) 535 1412

Niina Jaako (08) 535 1419

oulu@tilastokeskus.fi

Kansikuva: Jenni Riikonen

ISSN 1239-7482

ISBN 952-467-420-3

© 2005 Tilastokeskus

Tietoja lainattaessa lähteenä on mainittava Tilastokeskus.

Multiprint, Oulu 2005

Alkusanat

Länsi-Suomen katsaus 2005 on jatkoa aiemmin jo 9 kertaa tuotetulle vuosijulkaisulle. Ennen julkaisu ilmestyi aina joulukuussa. Vuodesta 2004 alkaen julkaisu valmistuu jo toukokuussa. Se on alueellista tilastotietoa visuaalisessa muodossa tarjoava julkaisu. Vastaavalla tietosisällöllä ja esitystavalla tuotetaan myös Itä-Suomen, Pohjois-Suomen ja Etelä-Suomen katsaukset. Katsaussarjan koko maata eri aluetasoilla käsittelevät julkaisut ovat Seutukunta- ja maakuntakatsaus sekä Kuntakatsaus.

Länsi-Suomen katsauksen tavoitteena on antaa alueellista tietoa Länsi-Suomesta, sen kunnista, maakunnista ja lääneistä, sekä niiden keskinäisistä eroavaisuuksista. Tiedot esitetään visuaalisesti joko kuntapohjaisina teemakarttoina tai diagrammeina.

Katsauksen tietosisältö on pyritty pitämään kutakuinkin samanlaisena edellisten julkaisujen kanssa, jotta ajallinen vertailtavuus säilyisi. Katsauksen tilastokuvioiden pohjana ovat viimeisimmät käytettävissä olevat tilastotiedot, aihepiireistä riippuen, vuosilta 2002–2005. Katsauksen aihealueet on muokattu vastaamaan aiempaa tarkemmin Suomen virallisen tilaston aihealuejakoa. Katsaus sisältää yhteensä 201 diagrammia tai teemakarttaa. Julkaisun tietolähteinä on käytetty muitakin kuin Tilastokeskuksen tuottamia tilastoja.

Länsi-Suomen katsaus ja sen sisältämä materiaali on kokonaisuudessaan saatavana Internetistä AlueOnline –palvelun kautta (tilastokeskus.fi/alueonline). Itse julkaisujen pdf-muotoisten tekstitiedostojen lisäksi tarjolla on kaikki katsausten teemakartat ja diagrammit PowerPoint-kuvina. Paperijulkaisuista poiketen internetpalvelun koko kuvamateriaali on värillistä. Se on myös tietosisällöltään selvästi paperijulkaisuja laajempi. Internetpalveluun kuvia päivitetään jatkuvasti ja saatavilla on aina tuorein tieto.

Länsi-Suomen katsaus 2005 on tehty Tilastokeskuksen Oulun aluepalvelussa. Sen toteutuksesta ovat vastanneet suunnittelijat Sirkku Hiltunen, Niina Jaako ja Leena Jäntti.

Helsingissä ja Oulussa, toukokuussa 2005

Jussi Melkas

Tietopalvelujohtaja

Esko Syrjäkari

Aluepäällikkö

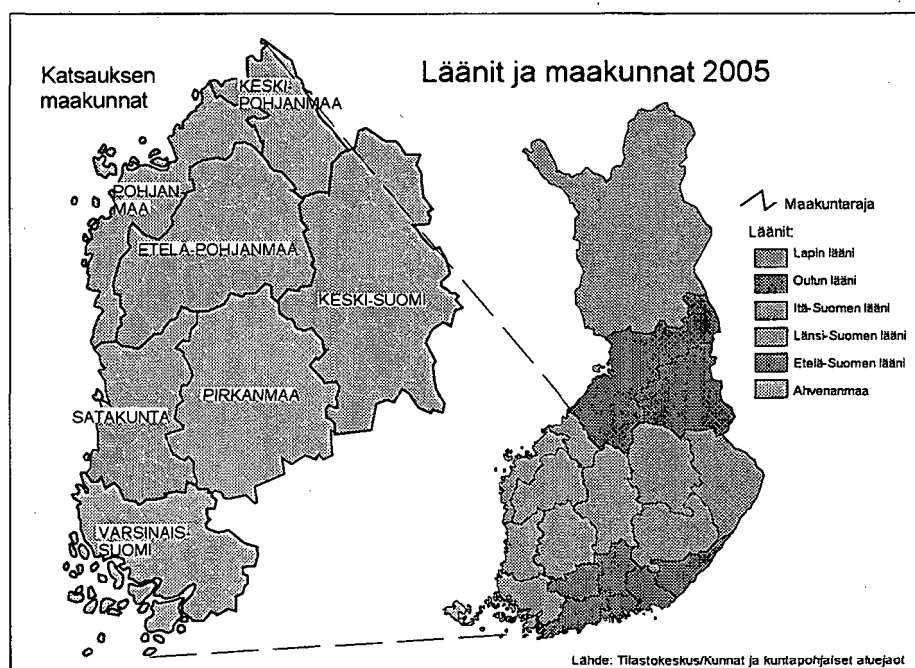
SISÄLLYSLUETTELO

	SIVU
Alkusanat.....	3
Länsi-Suomi	7
Väestö	11
Asuminen	34
Energia.....	40
Kansantalous.....	43
Koulutus	46
Kunnallistalous	51
Liikenne ja matkailu	59
Maa-, metsä- ja kalatalous	65
Oikeus	70
Palvelut	73
Rakentaminen	77
Sosiaaliturva ja terveys.....	79
Teollisuus	87
Tulot.....	93
Työmarkkinat.....	97
Työllisyys.....	97
Työttömyys.....	104
Ympäristö	107
Yritykset ja toimipaikat	111
Läänit	118
Aluemuutokset 1.1.2005	125
Toimialamuutokset	126
Kuvaluettelo.....	127
Käytetyt tietolähteet	130
Liitteet	

Länsi-Suomi

Länsi-Suomen katsauksessa tarkastelualueena on Länsi-Suomen lääni. Alue muodostuu Varsinais-Suomen, Satakunnan, Pirkanmaan, Keski-Suomen, Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnista. Suomen kuuden läänin erityispiirteitä esitellään katsauksen viimeisessä kappaleessa diagrammikuvien avulla.

Länsi-Suomen läänissä on 199 kuntaa, jotka muodostavat 32 seutukuntaa. Seutukuntarajoissa tapahtui vuoden 2005 alussa muutoksia, jolloin Mynämäki siirtyi Vakka-Suomen seutukunnasta Turun seutukuntaan. Punkalaidun siirtyi Porin seutukunnasta Lounais-Pirkanmaan seutukuntaan ja samalla Satakunnan maakunnasta Pirkanmaan maakuntaan (s.125).

Kuva 1.1. Läänit ja maakunnat 2005.

NUTS-luokitus ja suuralueet

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa NUTS-luokitusta uudistettiin vuonna 2003, jolloin Suomen suuralueiden määrä väheni kuudesta viiteen. NUTS (Nomenclature of Territorial Units for Statistics) on kolmitasoinen hierarkkinen alueluokitusjärjestelmä, jota käytetään Euroopan unionin jäsenvaltioissa. Tämän luokituksen mukaan Suomi on jaettu ylimmällä NUTS 1 -tasolla Manner-Suomeen ja Ahvenanmaahan. Suuralueet muodostavat NUTS 2 -tason ja 20 maakuntaa NUTS 3 -tason. Lisäksi seutukunnat ja kunnat muodostavat omat tasonsa (NUTS 4 ja NUTS 5). Länsi-Suomen suuralueeseen (NUTS 2) kuuluu Satakunnan, Pirkanmaan, Keski-Suomen, Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan maakunnat. Varsinais-Suomen maakunta kuuluu Etelä-Suomen suuralueeseen ja Keski-Pohjanmaan maakunta Pohjois-Suomen suuralueeseen.

Maakunnat

Varsinais-Suomen maakunnassa on 54 kuntaa, joista kaupunkeja on 11. Väkimäärältään suurin on Länsi-Suomen läänin pääkaupunki Turku ja pienimpiä saaristokunnat Iniö, Velkua, Houtskari ja Särkisalo. Yhteensä maakunnassa asui vuoden 2004 lopussa 453 745 henkeä. Varsinais-Suomen maapinta-ala on 10 624 km² ja väestötiheys siten 42,7 asukasta neliökilometrillä.

Satakunnan maakunnassa oli asukkaita vuoden 2004 lopussa 230 702. Maakunnan maapinta-alan ollessa vuoden 2005 alussa 7 928 km² asukastiheys on 29,1 asukasta/km². Alueella on 26 kuntaa, joista seitsemän on kunta- muodoltaan kaupunkeja. Eniten asukkaita on Porissa ja vähiten Kodisjoella.

Pirkanmaan maakunta on Länsi-Suomen väkirikkain. Vuoden 2004 lopussa siellä asui 464 976 henkeä. Kun maakunnan maapinta-ala on vuoden 2005 alussa 12 633 km², asukastiheydeksi tulee 36,8 asukasta/km². Maakunnan 33 kunnasta Tampere on väestöltään suurin ja Kuhmalampi pienin. Alueen kunnista 11 on kaupunkeja.

Keski-Suomen maakuntaan kuuluu 30 kuntaa, joista kahdeksan on kunta- muodoltaan kaupunkeja. Suurin kaupunki on Jyväskylä, ja pienin kunta Luhanka. Maakunnan väkiluku oli vuoden 2004 lopussa 267 182 ja kun maapinta-alaa on 16 582 km², väestötiheys on siten 16,1 asukasta/km².

Etelä-Pohjanmaan maakunnan pinta-ala on 13 458 km² ja väkimäärä vuoden 2004 lopussa 194 076 henkeä. Asukastiheys on siten 14,4 asukasta/km². Alueen 26 kunnasta kahdeksan on kaupunkikuntia, joista maakuntakeskus Seinäjoki on asukasmäärältään suurin (35 918 as.). Luvussa on huomioitu Peräseinäjoen ja Seinäjoen kuntaliitos. Maakunnan pienin kunta on Karijoki.

Pohjanmaan maakunnan kuudesta kaupungista Vaasa on väestöltään suurin. Yhteensä maakunnassa on 18 kuntaa. Näistä pienin on Maksamaa. Asukkaita Pohjanmaalla oli vuoden 2004 lopussa 173 435. Alueen maapinta-ala on 7 675 km², joten väestötiheys on 22,6 asukasta/km².

Keski-Pohjanmaan maakuntaan kuuluu 12 kuntaa, joissa asukkaita oli vuoden 2004 lopussa yhteensä 70 482. Väkiluvultaan alueen suurin kaupunki on Kokkola, pienimpiä kuntia ovat Lestijärvi ja Ullava. Maakunnan pinta-ala on 5 284 km² ja väestötiheys siten 13,3 asukasta/km².

Kunnat

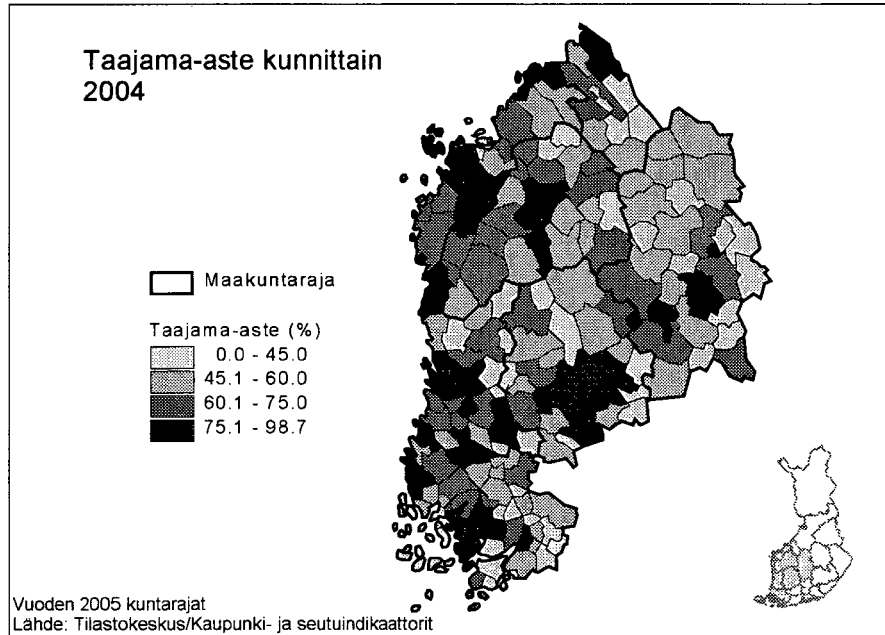
Vuoden 2005 alussa kuntien määrä laski kuntaliitosten vuoksi 444:stä 432:een. Helsinki on väkiluvultaan maan suurin kaupunki (559 046 asukasta 31.12.2004) ja Ahvenanmaalla sijaitseva Sottunga puolestaan pienin kunta (131 as.). Länsi-Suomen 199 kunnasta asukasluvulla mitattuna suurin on Tampere (202 932 as.) ja pienin Velkua (233 as.). Kaupunkeja Länsi-Suomessa on 53.

Taajama-asteella mitataan taajamissa asuvien henkilöiden osuutta alueen koko väestöstä. Koko maassa taajama-aste vuonna 2004 oli 82,5 %.

Länsi-Suomen kunnat 2005

Kuva 1.2. Länsi-Suomen kunnat 2005.

Kuva 1.3. Taajama-aste kunnittain 2004.

Seutukunnat

Seutukunnat ovat kahden tai useamman kunnan muodostamia kuntaryhmiä. Poikkeuksena tästä on Maarianhaminan kaupunki, joka muodostaa oman seutukuntansa. Seutukuntien muodostamisen kriteerinä on käytetty kuntien välistä yhteistyötä ja työssäkäyntiä. Sisäasiainministeriö on määritellyt seutukunnat aluepoliittisen tukialuejaon perusalueiksi. Seutukuntajakoa muutettiin viimeksi 1.1.2005, jolloin seutukuntien määrä väheni kolmella.

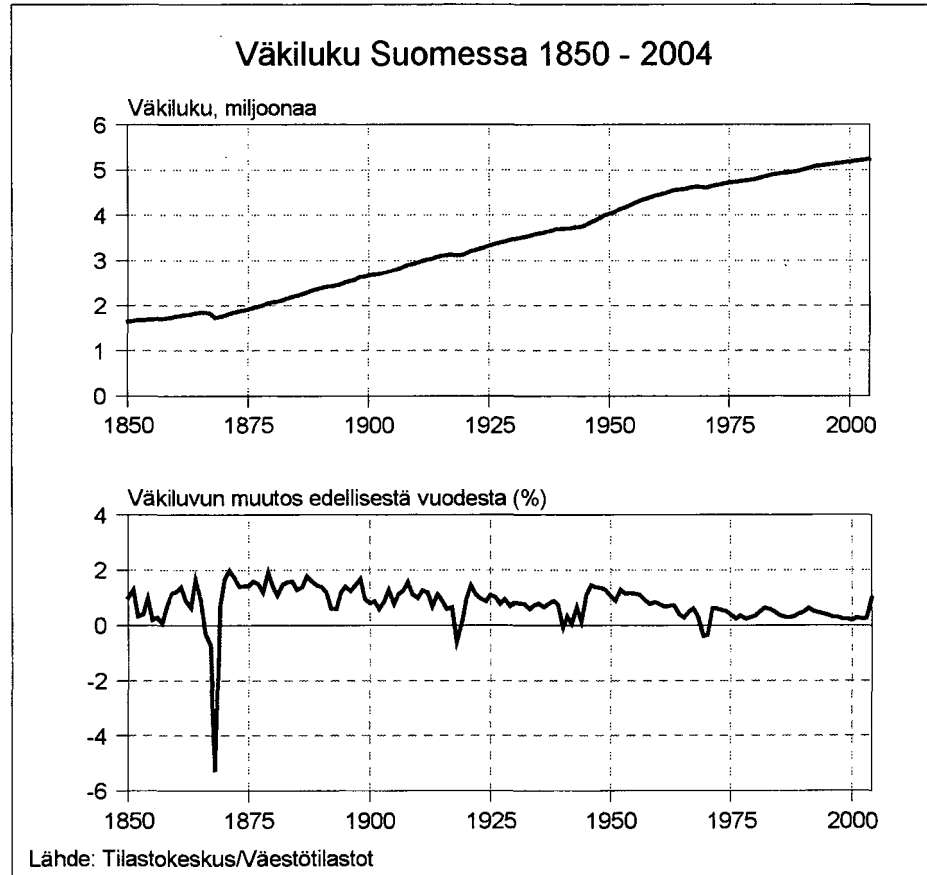
Suomen kaikkiaan 77 seutukunnasta 32 sijaitsee Länsi-Suomen katsauksen alueella. Varsinais-Suomessa seutukuntia on 5 ja Satakunnassa 3. Pirkanmaalla, Keski-Suomessa ja Etelä-Pohjanmaalla seutukuntia on kussakin 6, Pohjanmaalla 4 ja Keski-Pohjanmaalla 2 seutukuntaa. Kuntien määrä seutukunnissa vaihtelee kahdesta kahdeksantoista kuntaan.

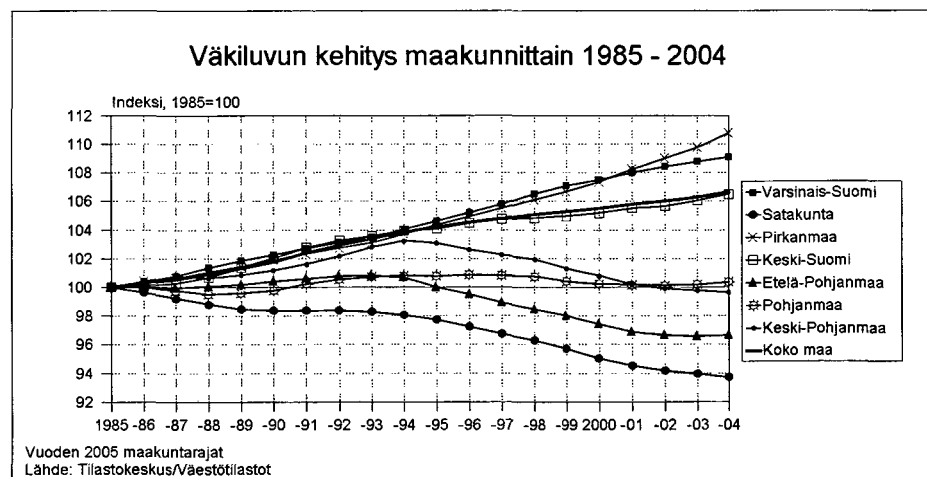
Kuva 1.4. Seutukunnat Länsi-Suomessa 2005.

Väestö

Väestöllä tarkoitetaan tietyllä alueella vakinaisesti asuvaa väestöä. Ne henkilöt, joilla väestön keskusrekisterin mukaan on kotipaikka Suomessa 31.12. kuuluvat väestöön kansalaisuudestaan riippumatta, samoin ne Suomen kansalaiset, jotka asuvat tilapäisesti ulkomailla. Väestöä tarkastellaan myös *keskiväkiluvulla*, joka on kahden peräkkäisen vuoden väkilukujen keskiarvo. Keskiväkilukua käytetään laskettaessa erilaisia väestöllisiä tunnuslukuja. Vuoden 2004 lopussa Suomen väkiluku oli 5 236 611 ja keski-
väkiluku samana vuonna 5 228 172 henkilöä.

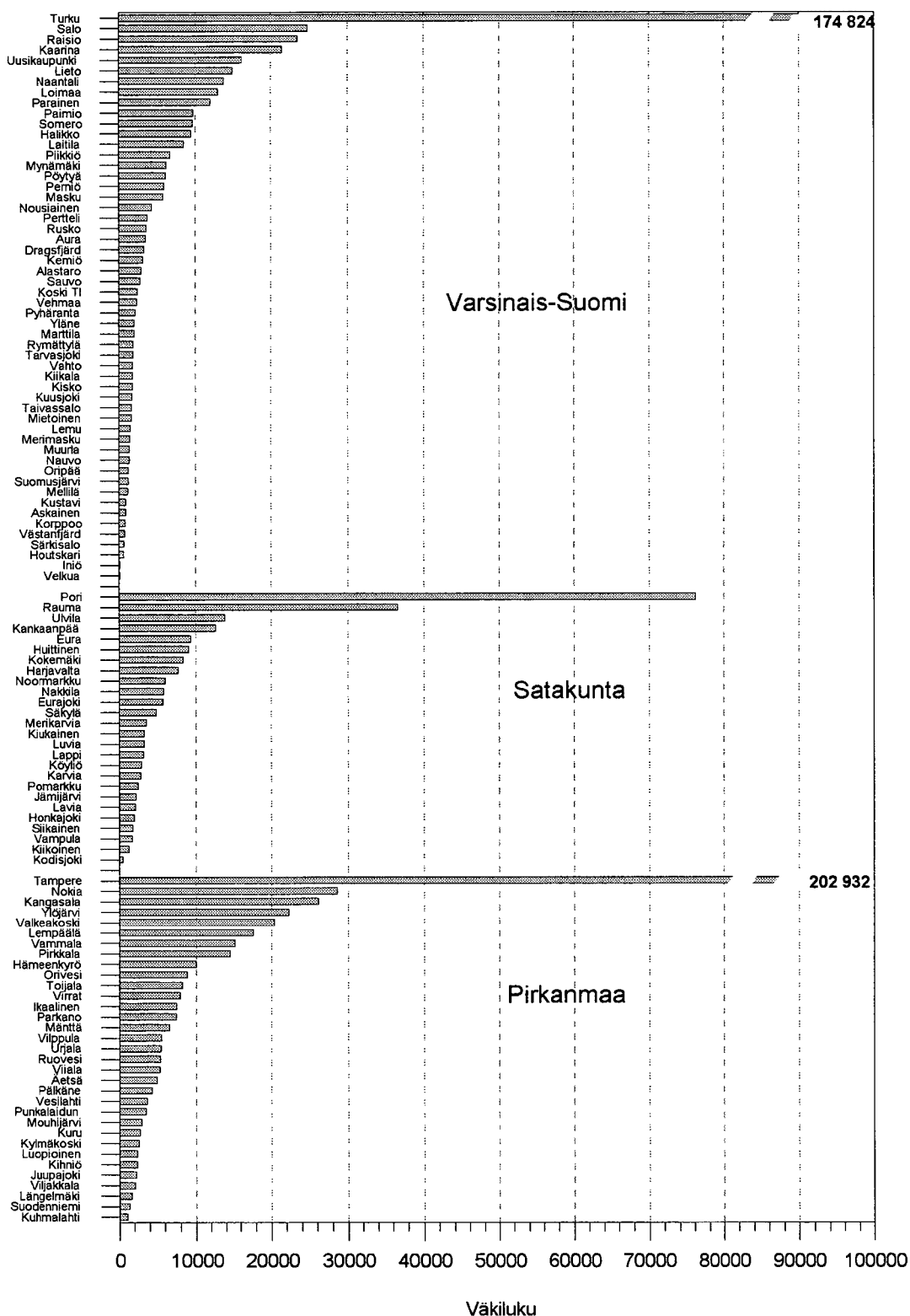
Kuva 2.1. Väkiluku Suomessa 1850–2004.

Kuva 2.2. Väkiluvun kehitys maakunnittain 1985–2004 (1985=100).

Väkiluku kunnittain 31.12.2004

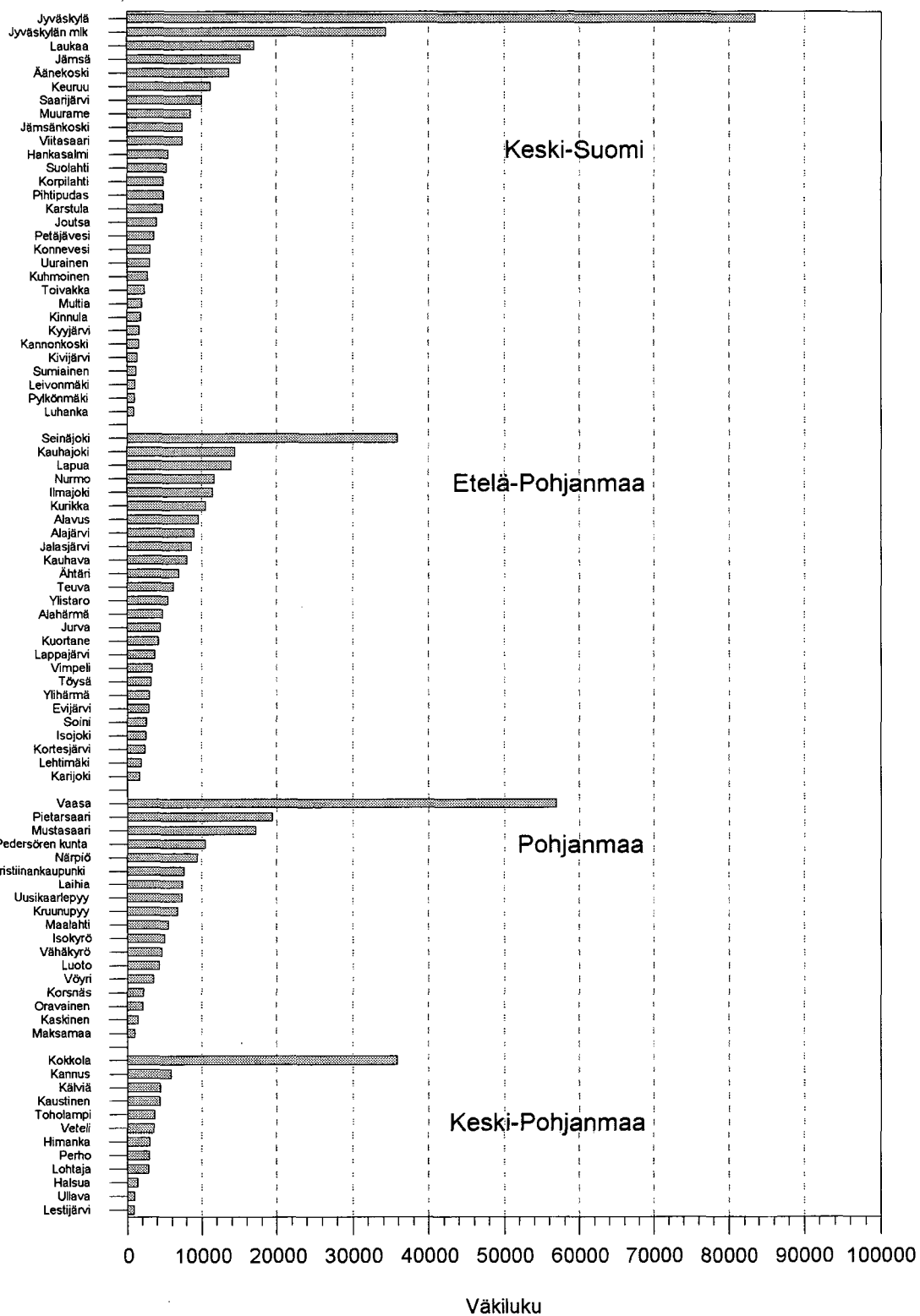

Vuoden 2005 kuntarajat

Lähde: Tilastokeskus/Väestötilastot

Kuva 2.3a. Väkiluku kunnittain 31.12.2004.

Väkiluku kunnittain 31.12.2004

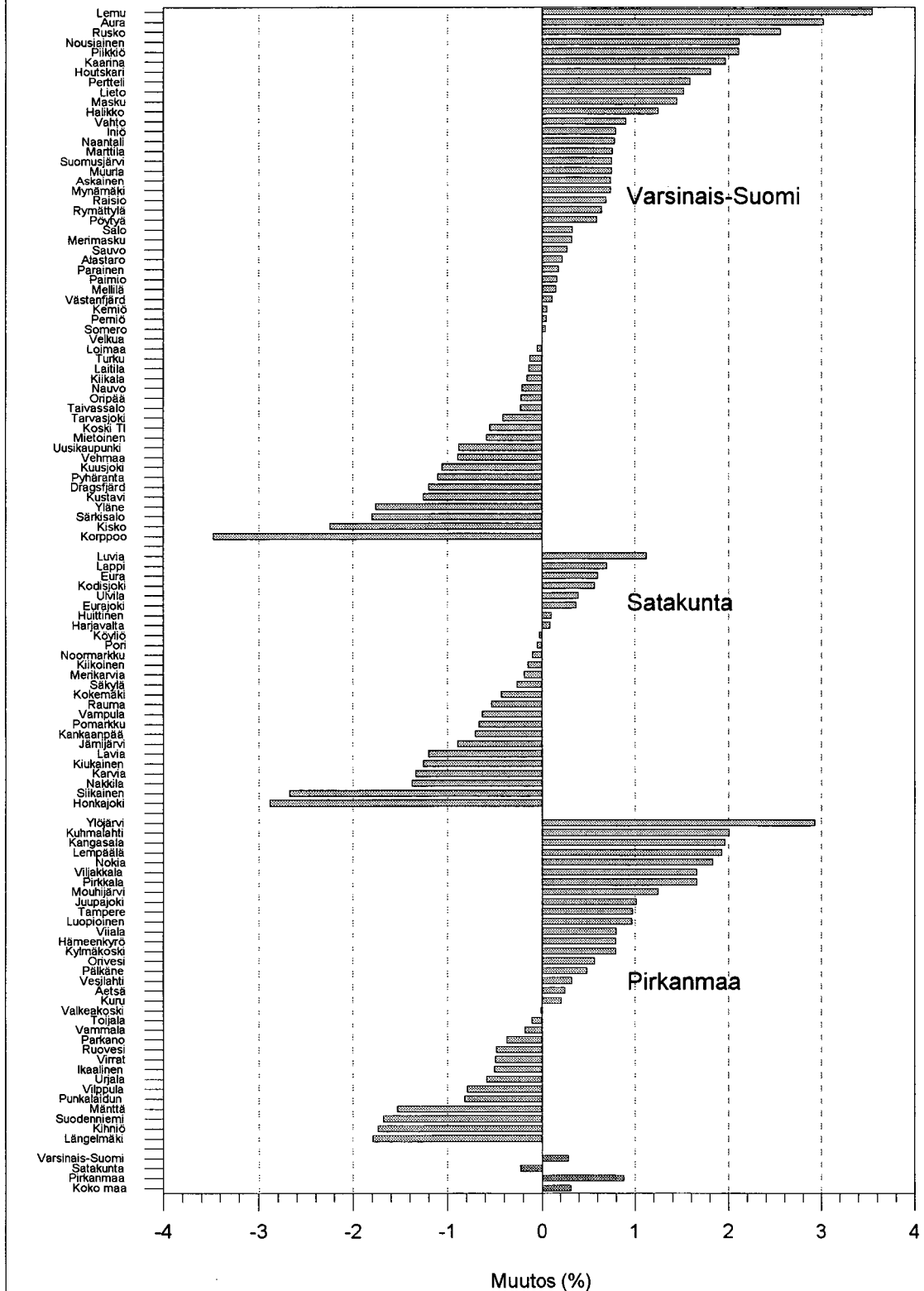

Vuoden 2005 kuntarajat

Lähde: Tilastokeskus/Väestötilastot

Kuva 2.3b. Väkiluku kunnittain 31.12.2004.

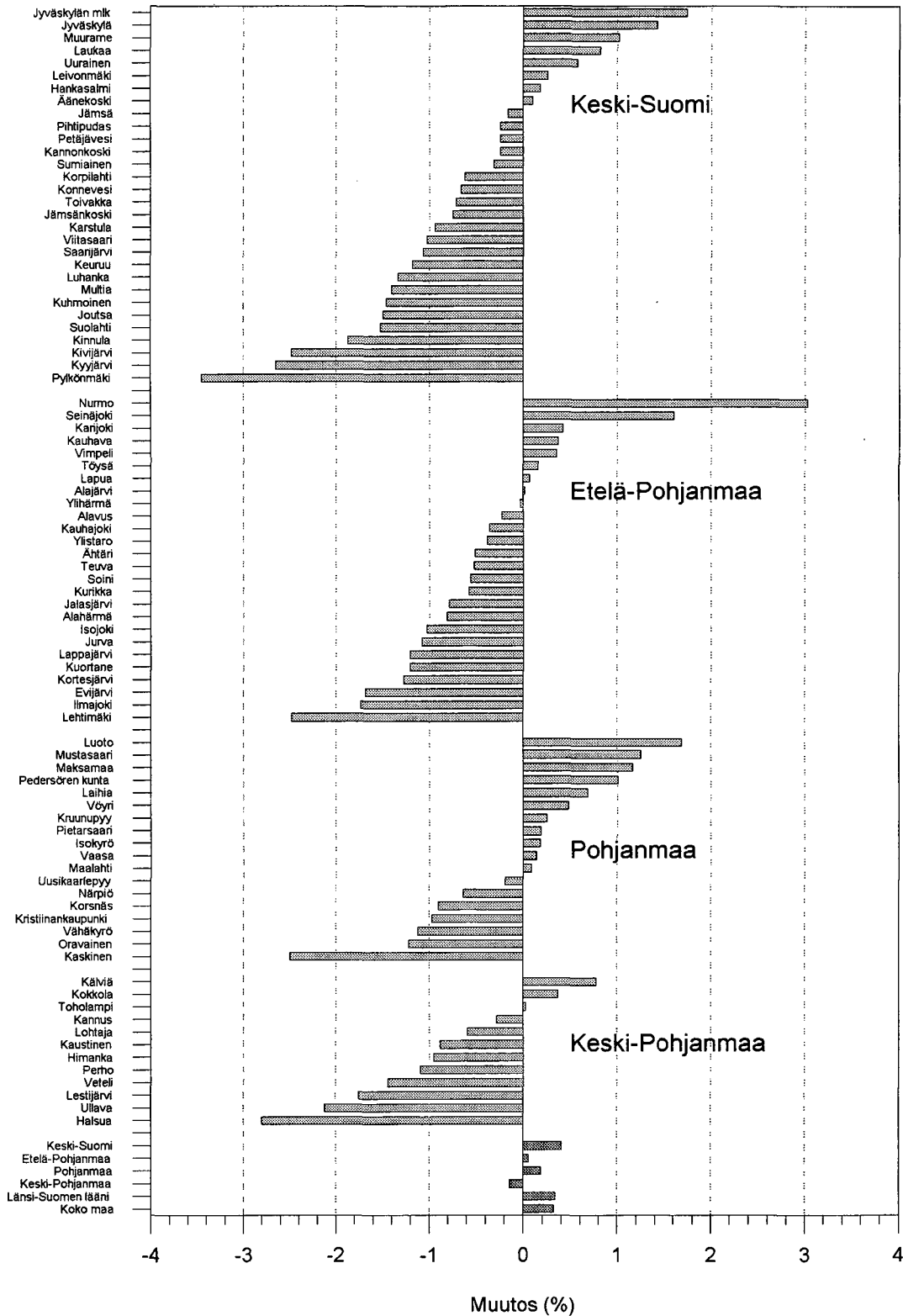
Väkiluvun muutos kunnittain 2004

Vuoden 2005 kuntarajat
Lähde: Tilastokeskus/Väestötilastot

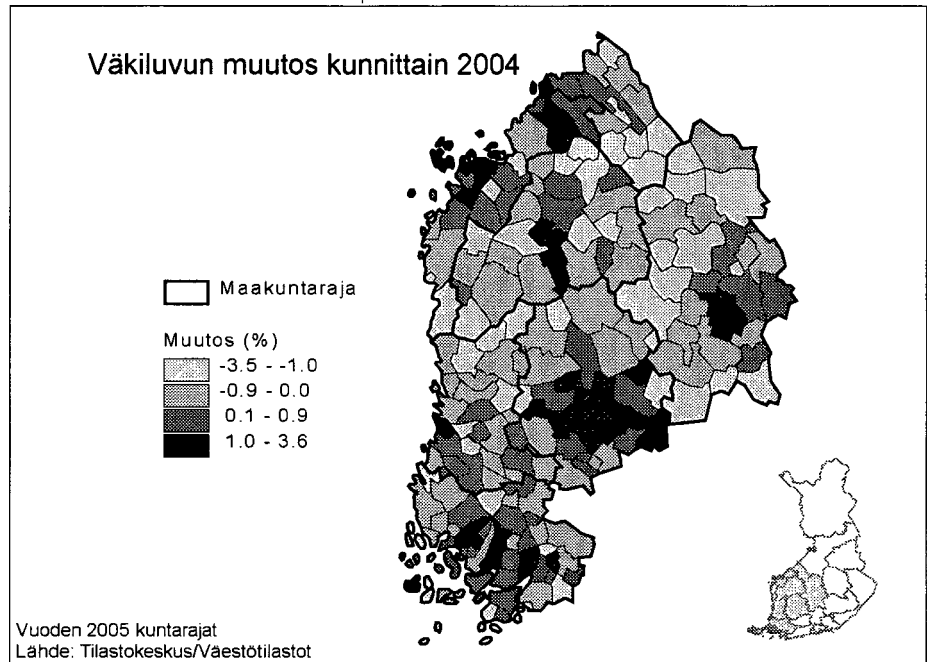
Kuva 2.4a. Väkiluvun muutos kunnittain 2004.

Väkiluvun muutos kunnittain 2004

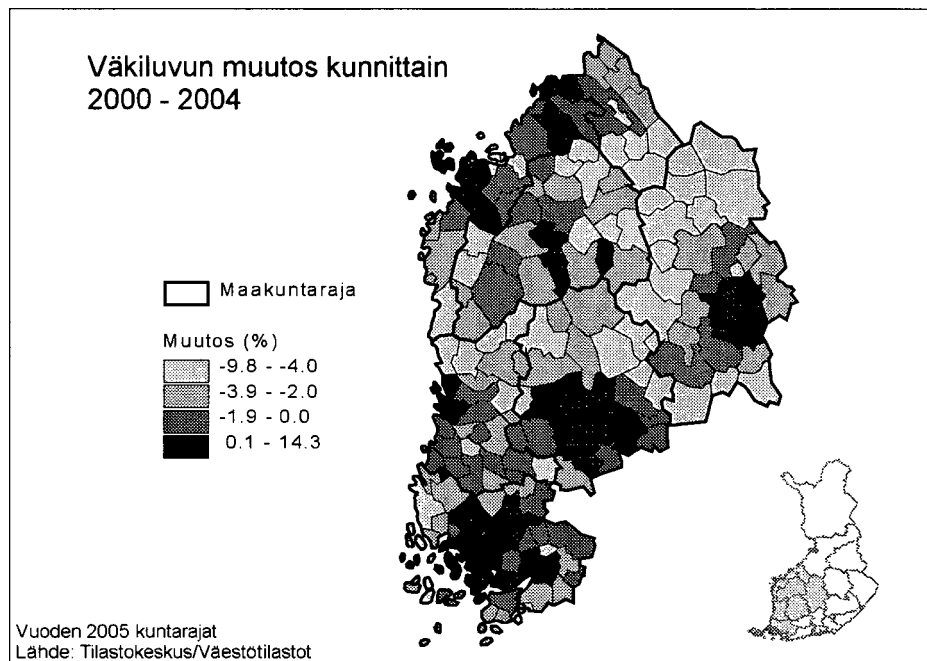

Vuoden 2005 kuntarajat
Lähde: Tilastokeskus/Väestötillastot

Kuva 2.4b. Väkiluvun muutos kunnittain 2004.

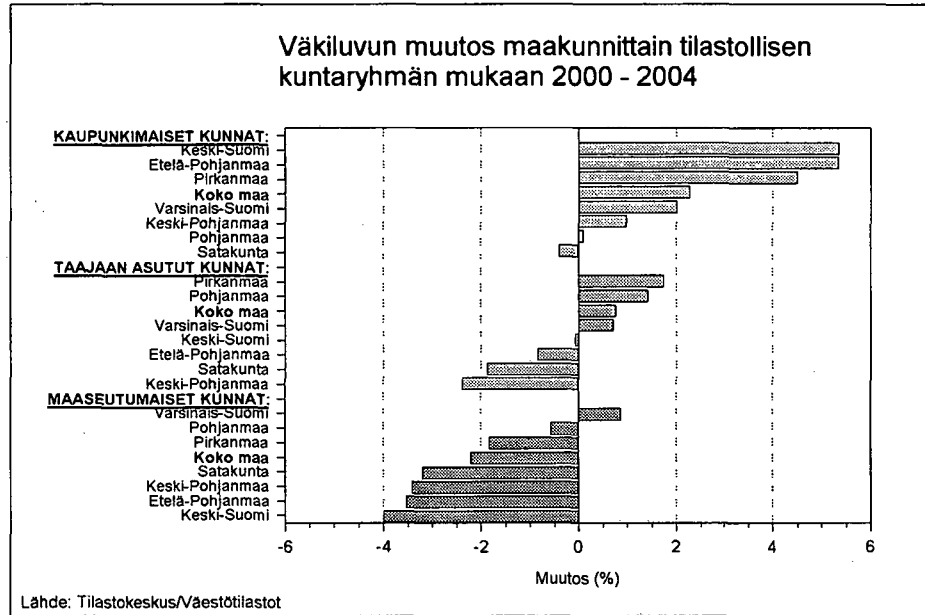

Kuva 2.5. Väkiluvun muutos kunnittain 2004.

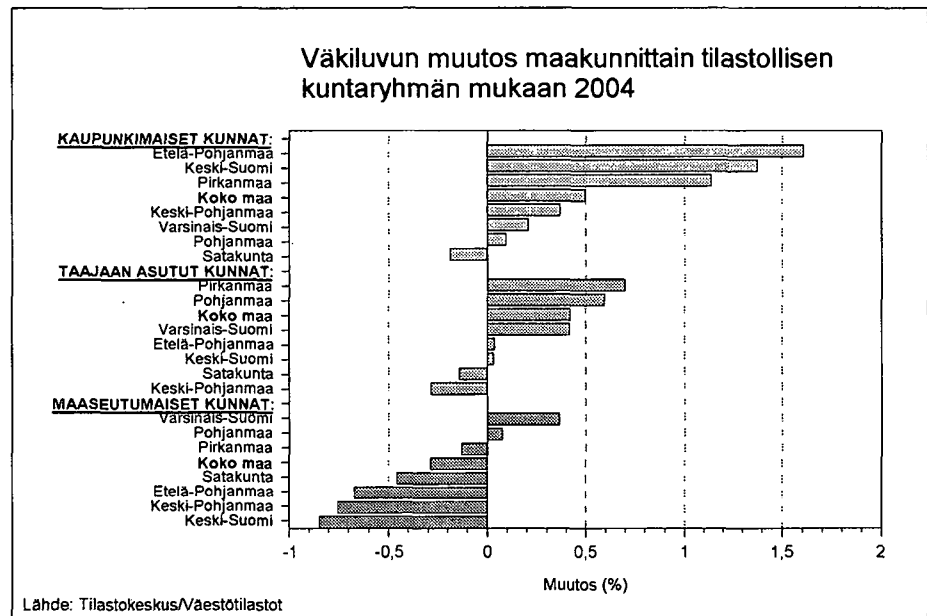

Kuva 2.6. Väkiluvun muutos kunnittain 2000–2004.

Väkiluvun muutos on väestönlisäys huomioituna väkiluvun rekisterikorjauksella. *Väestönlisäys* saadaan laskemalla yhteen syntyneiden enemmitys ja nettomaahanmuutto. Koko maan väkiluvun muutos oli 0,32 % vuonna 2004. Tuolloin väkimäärä kasvoi 184 kunnassa. Vuodesta 2000 väestö on kasvanut 1,06 %.

Kuva 2.7. Väkiluvun muutos maakunnittain tilastollisen kuntaryhmän mukaan 2000–2004.

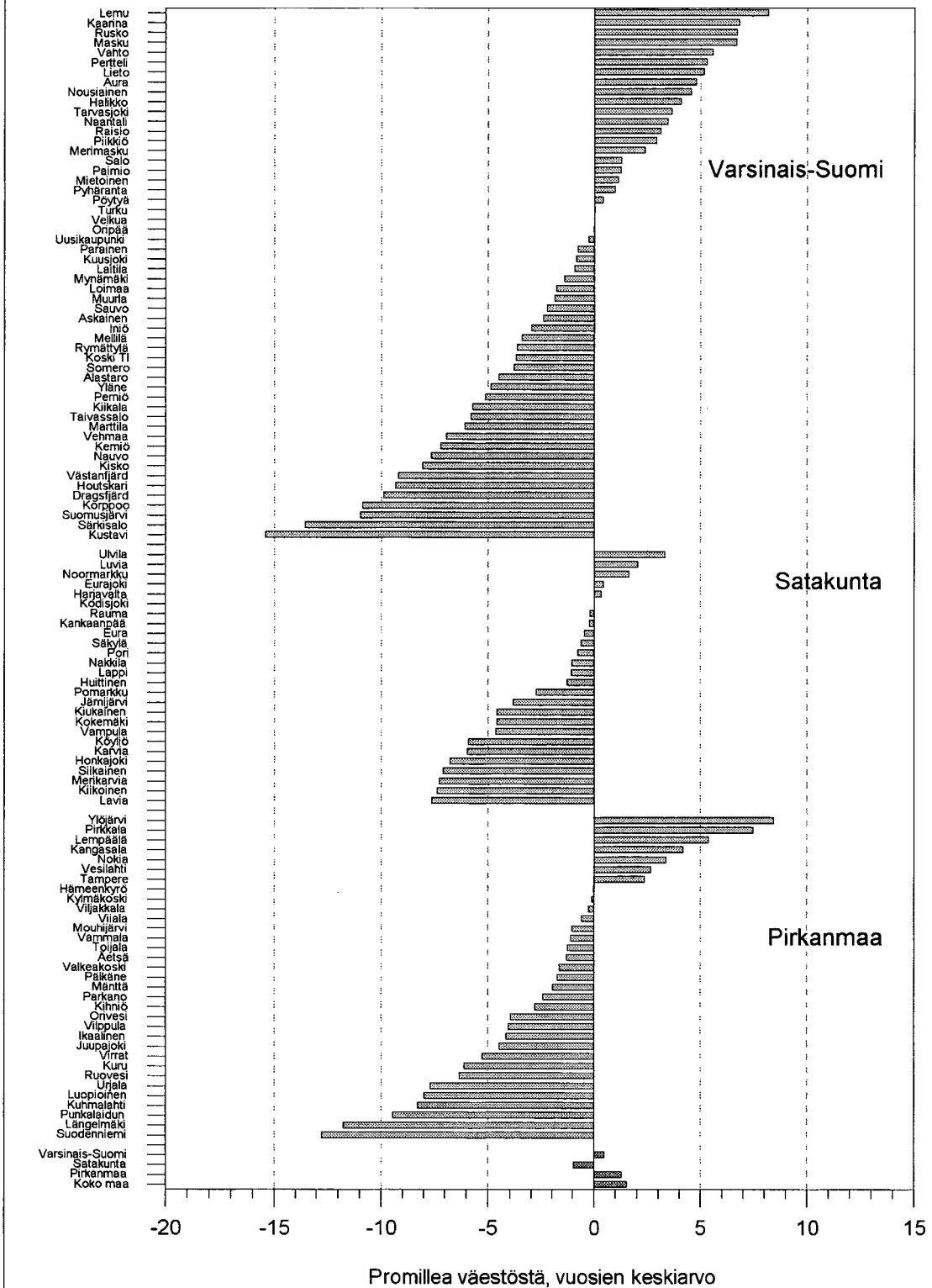

Kuva 2.8. Väkiluvun muutos maakunnittain tilastollisen kuntaryhmän mukaan 2004.

Vuodesta 1995 lähtien kunnat ovat voineet itse päättää kaupungiksi ryhtymisestään ja sen voimaantulon ajankohdasta. Koska kaupunkijako ei kuvaa kunnan kaupunkimaisuutta on Tilastokeskuksessa kehitetty ns. *tilastollinen kuntaryhmitys*, jossa kunnat on jaettu kaupunkimaisiin, taajaan asuttuihin ja maaseutumaisiin kuntiin. Ryhmitys perustuu taajamassa asuvan väestön osuuteen ja suurimman taajaman väestömäärään. Vuodesta 2000 vuoteen 2004 väestön määrä on kasvanut kaupunkimaisissa kunnissa 2,3 % ja taajaan asutuissa kunnissa 0,7 %. Maaseutumaisissa kunnissa väkimäärä väheni samassa ajassa 2,2 %.

Vuonna 2004 koko maan väestöstä 62 % asui kaupunkimaisissa, 17 % taajaan asutuissa ja 21 % maaseutumaisissa kunnissa. Väestön määrä kasvoi kaupunkimaisissa kunnissa 0,5 % ja taajaan asutuissa kunnissa 0,4 %. Maaseutumaisissa kunnissa väestön määrä väheni 0,3 % vuonna 2004.

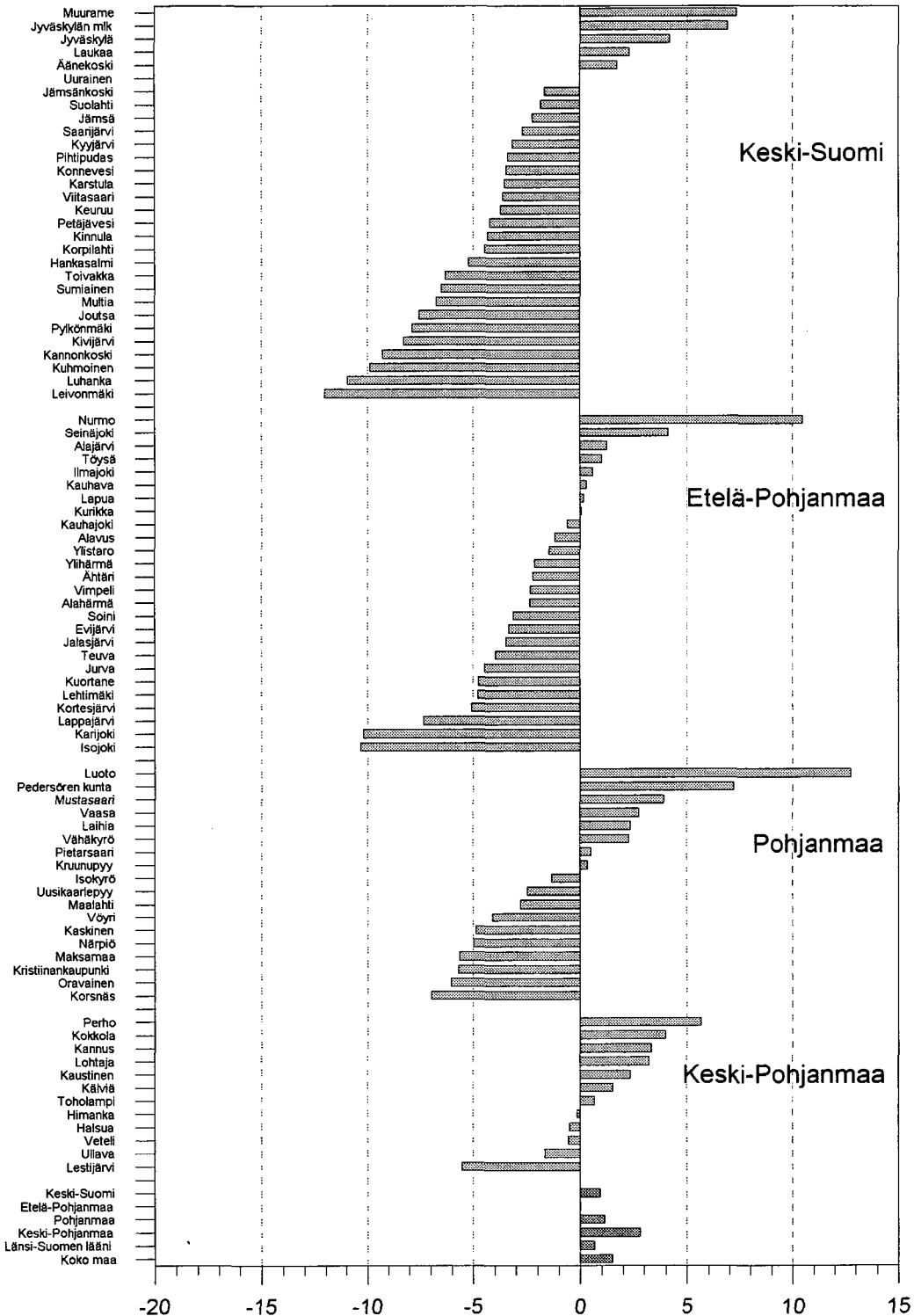
Syntyneiden enemmitys kunnittain 2001 - 2004*

Kuva 2.9a. Syntyneiden enemmitys kunnittain 2001–2004.

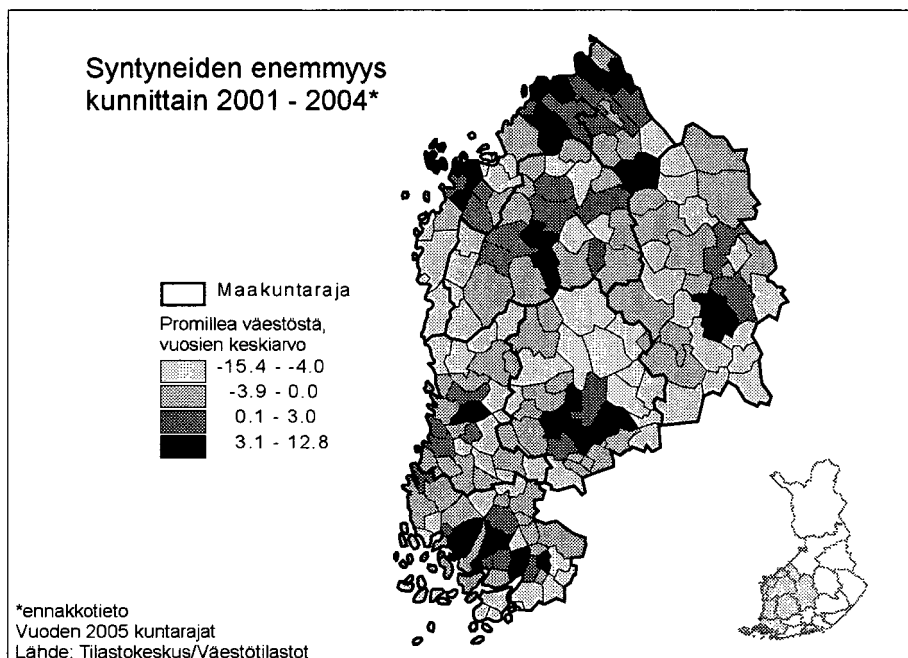

Syntyneiden enemmitys kunnittain 2001 - 2004*

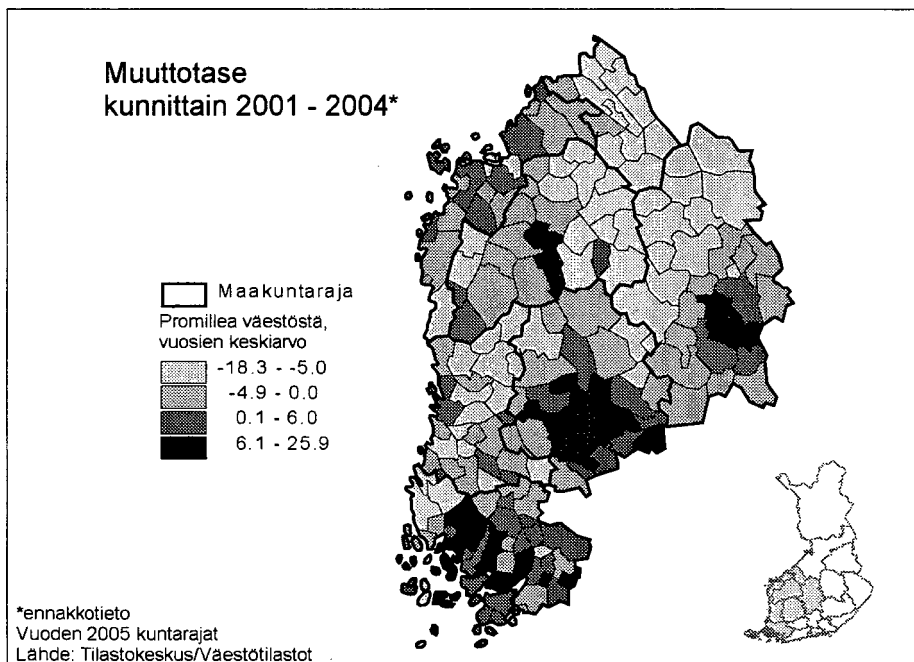
*ennakkotieto
 Vuoden 2005 kuntarajat
 Lähde: Tilastokeskus/Väestötilastot

Kuva 2.9b. Syntyneiden enemmitys kunnittain 2001–2004.

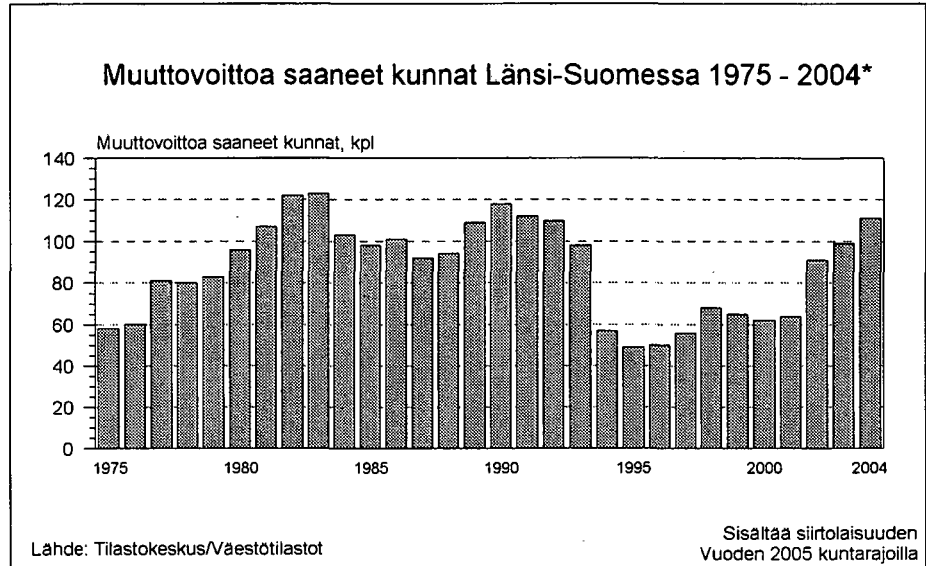
Kuva 2.10. Syntyneiden enemmitys kunnittain 2001–2004.

Syntyneiden enemmitys eli luonnollinen väestönlisäys on elävänä syntyneiden ja kuolleiden erotus. Suomessa vakinaisesti asuvien naisten elävänä synnyttämät lapset otetaan huomioon kun puhutaan *elävänä syntyneistä*. Vuonna 2004 (ennakkotieto) syntyneiden enemmitys oli koko maassa 10 202 henkilöä, eli elävänä syntyneitä oli tämän verran enemmän kuin kuolleita.

Kuva 2.11. Muuttotase kunnittain 2001–2004.

Muuttotaseessa on huomioitu nettomaassamuutto ja nettomaahanmuutto, jotka suhteutetaan keskiväkilukuun ja ilmoitetaan promilleina. Muuttotase oli vuonna 2004 (ennakkotieto) koko maassa 1,2 promillea.

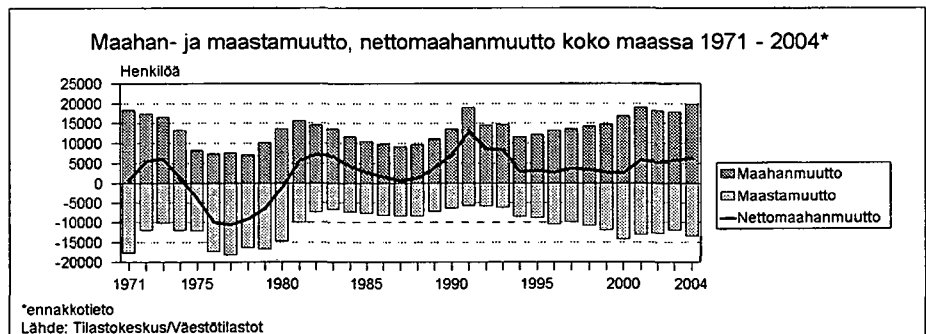

Kuva 2.12. Muuttovoittoa saaneet kunnat Etelä-Suomessa 1975–2004.

Kuntien välisen muuton tilastointi perustuu maistraateille toimitettaviin muuttoilmoituksiin. Opiskelijoiden muutot opiskelupaikkakunnalle on voitu katsoa vakituiseksi muutoiksi vuodesta 1994 lähtien, jolloin kotikuntalaki tuli voimaan. Vuonna 2004 (ennakkotieto) koko maassa kuntien välinen muutto oli 282 400.

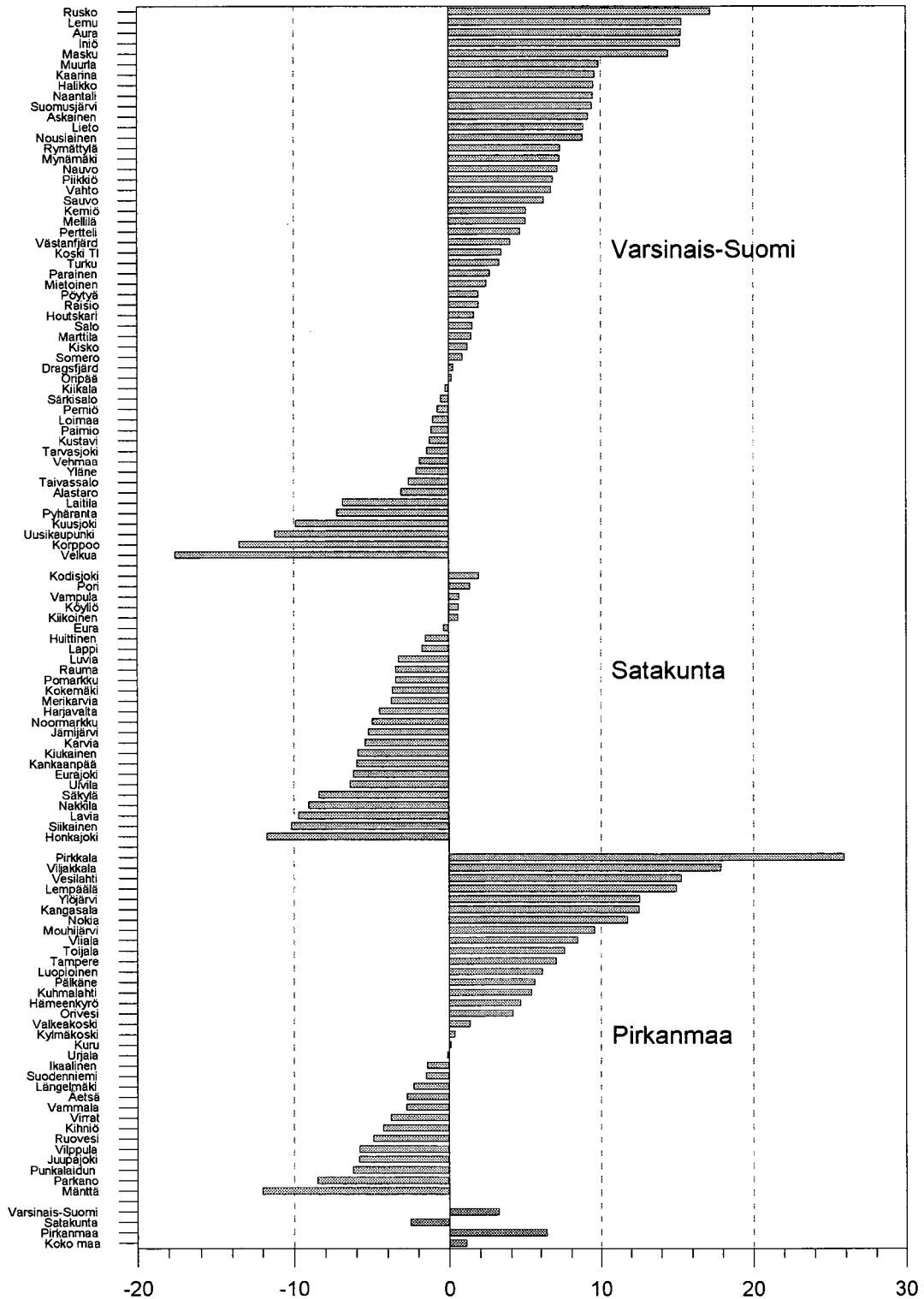
Maahanmuuttajaksi lasketaan henkilö, joka aikoo oleskella tai on oleskellut Suomessa yhtämittaisesti yli vuoden. *Maastamuuttaneiksi* katsotaan pääasiassa henkilöt, jotka muuttavat ulkomaille asumaan yhtä vuotta pitemmäksi ajaksi. Pohjoismaisen sopimuksen mukaisesti tilapäistä oleskelua, joka kestää alle kuusi kuukautta ei pidetä muuttona. *Nettomaahanmuutto* eli nettosiirtolaisuus on maahanmuuton ja maastamuuton erotus. Nettomaahanmuutto on ollut yli kahdenkymmenen vuoden ajan positiivinen.

Vuonna 2004 (ennakkotieto) puolet kunnista oli nettomuutoltaan positiivisia, eli ne saivat muuttovoittoa (sisältää kuntien välisen muuton sekä nettosiirtolaisuuden).

Kuva 2.13. Maahan- ja maastamuutto, nettomaahanmuutto koko maassa 1971–2004.

Muuttotase kunnittain 2001 - 2004*

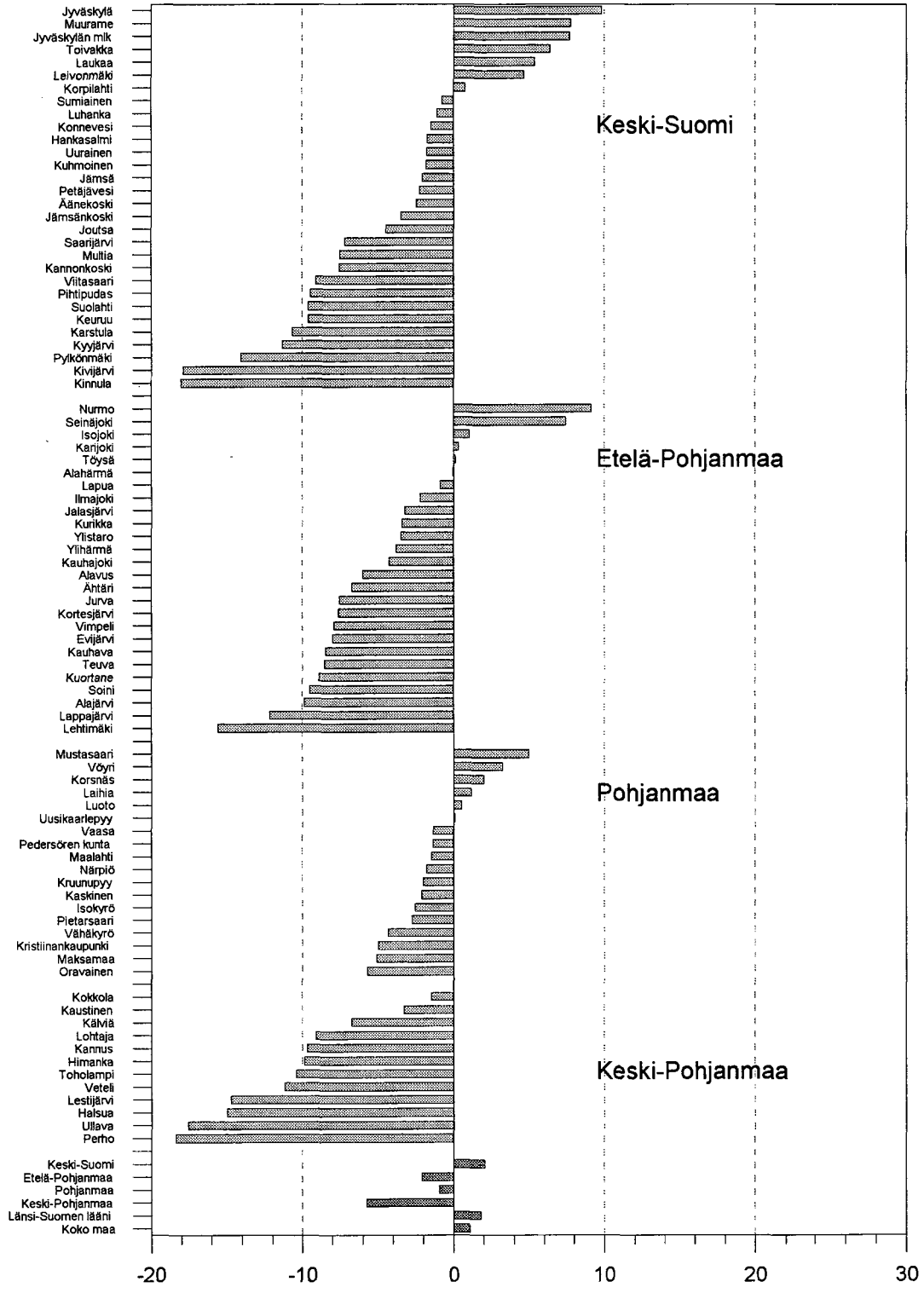
*ennakkotieto

Vuoden 2005 kuntarajat

Lähde: Tilastokeskus/Väestötilastot

Kuva 2.14a. Muuttotase kunnittain 2001–2004.

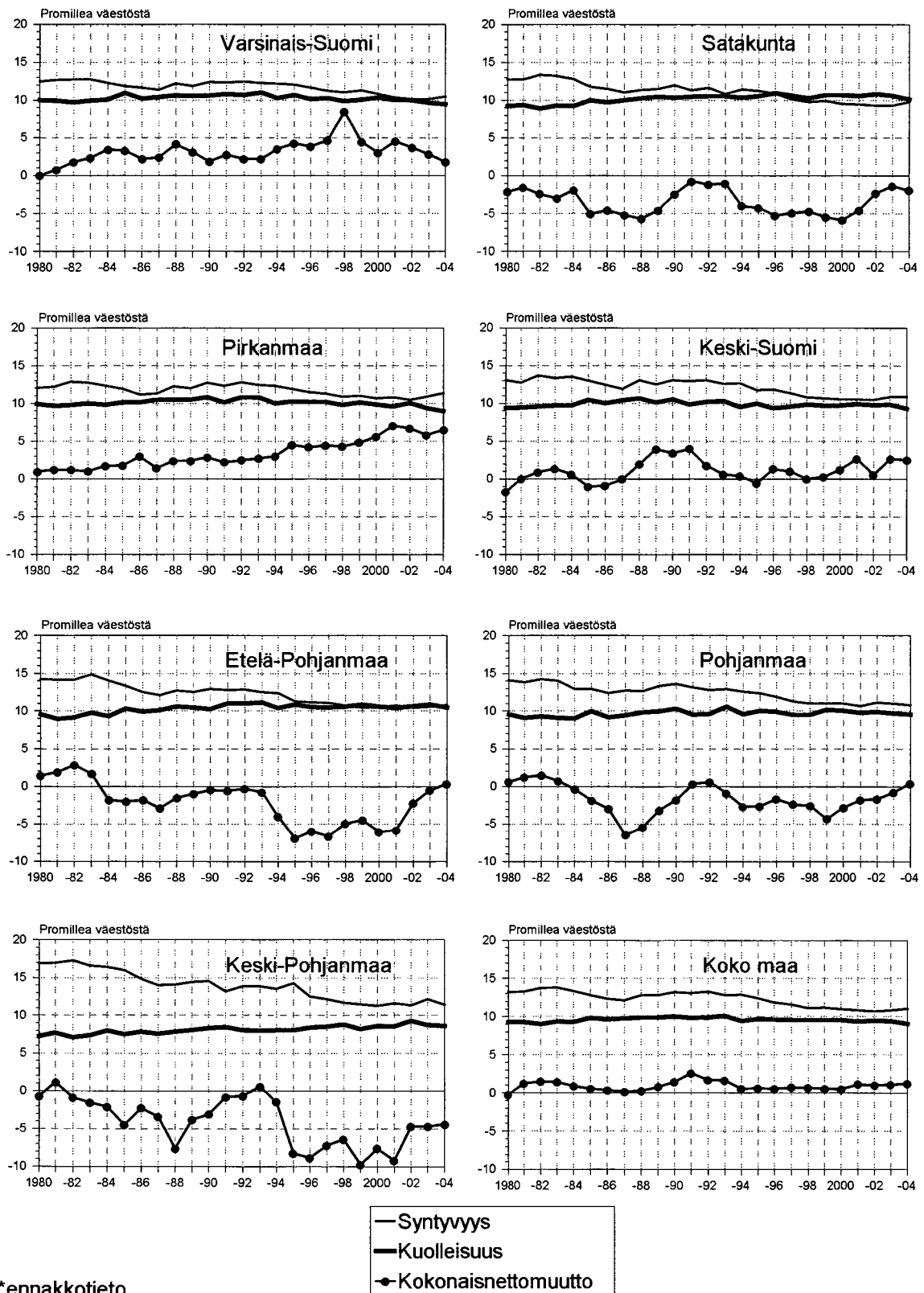
Muuttotase kunnittain 2001 - 2004*

*ennakkotieto
 Vuoden 2005 kuntarajat
 Lähde: Tilastokeskus/Väestötillat

Kuva 2.14b. Muuttotase kunnittain 2001–2004.

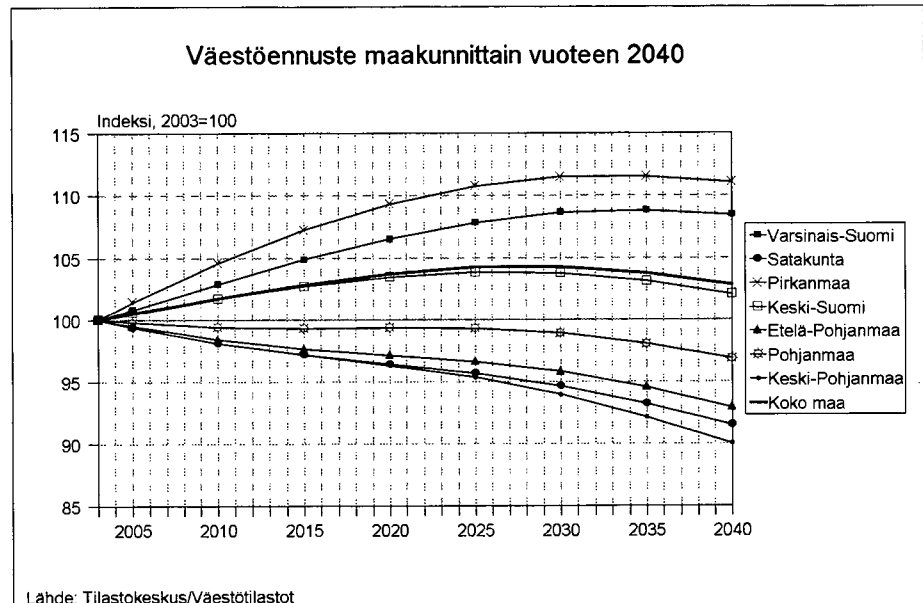
Väestönmuutokset maakunnittain 1980 - 2004*

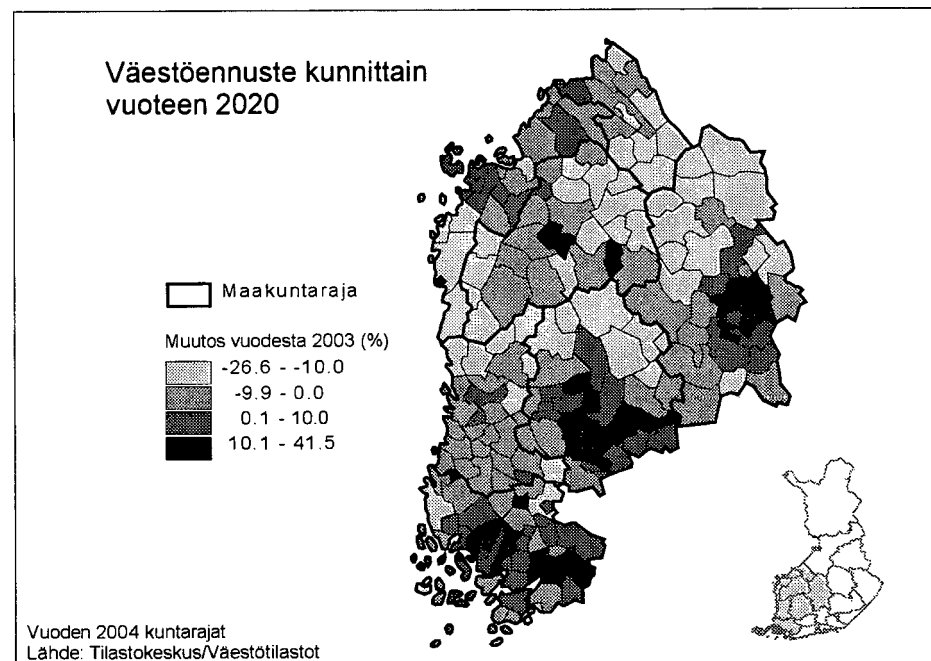
Kuva 2.15. Väestönmuutokset maakunnittain 1980–2004.

Väestöennuste on trendilaskelma, joka perustuu viime vuosien tietoihin syntyvyyden, kuolleisuuden ja muuttoliikkeen kehityksestä. Viimeisimmät väestöennusteet on laadittu vuonna 2004, ja niiden lähtöväkilukuna on käytetty vuoden 2003 tietoja. Väestöennuste on laadittu vuoteen 2040 saakka.

Koko maan väestömäärän arvioidaan kasvavan yli 4 % vuodesta 2003 vuoteen 2030.

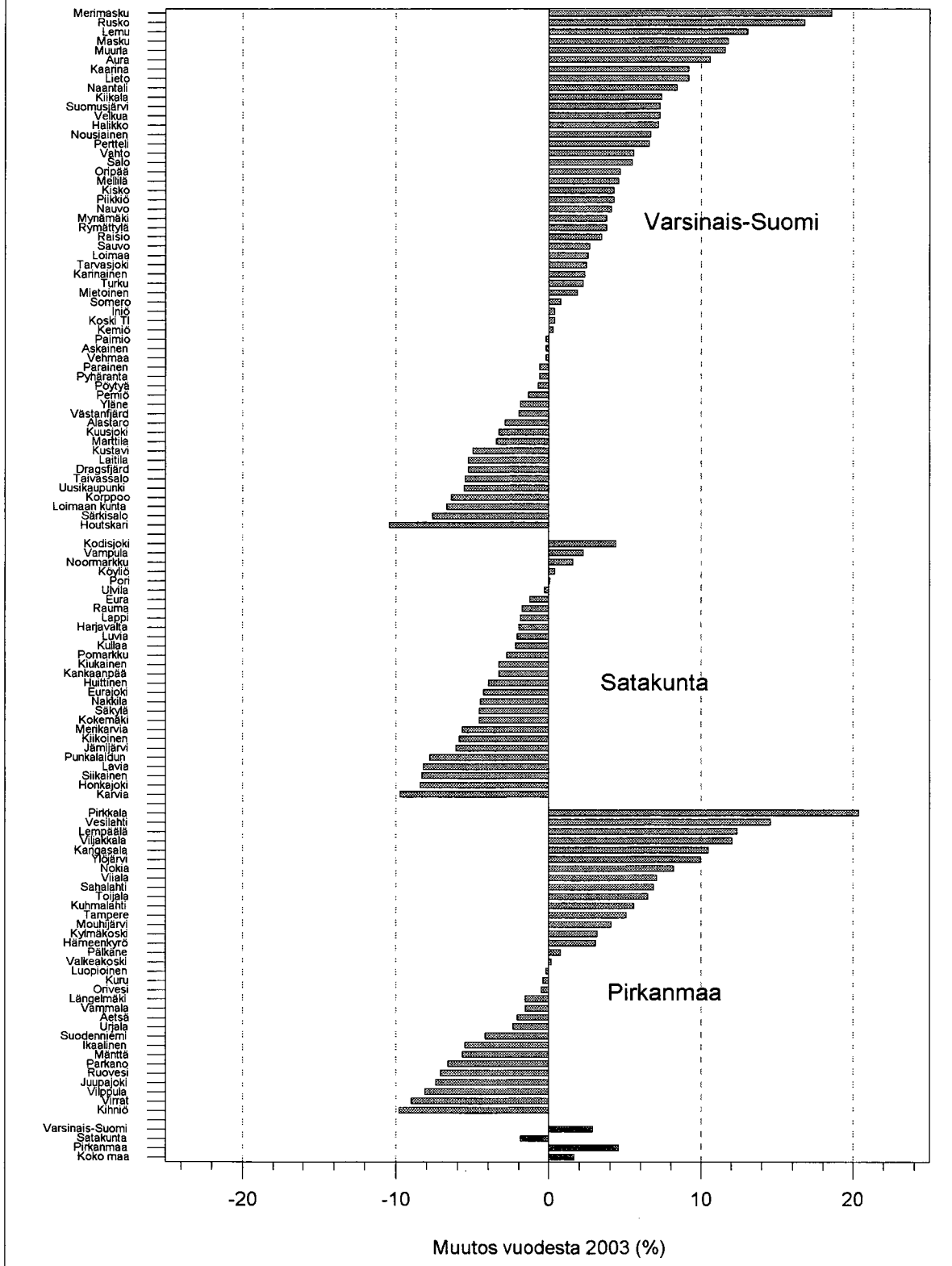
Kuva 2.16 Väestöennuste maakunnittain vuoteen 2040.

Kuva 2.17 Väestöennuste kunnittain vuoteen 2020.

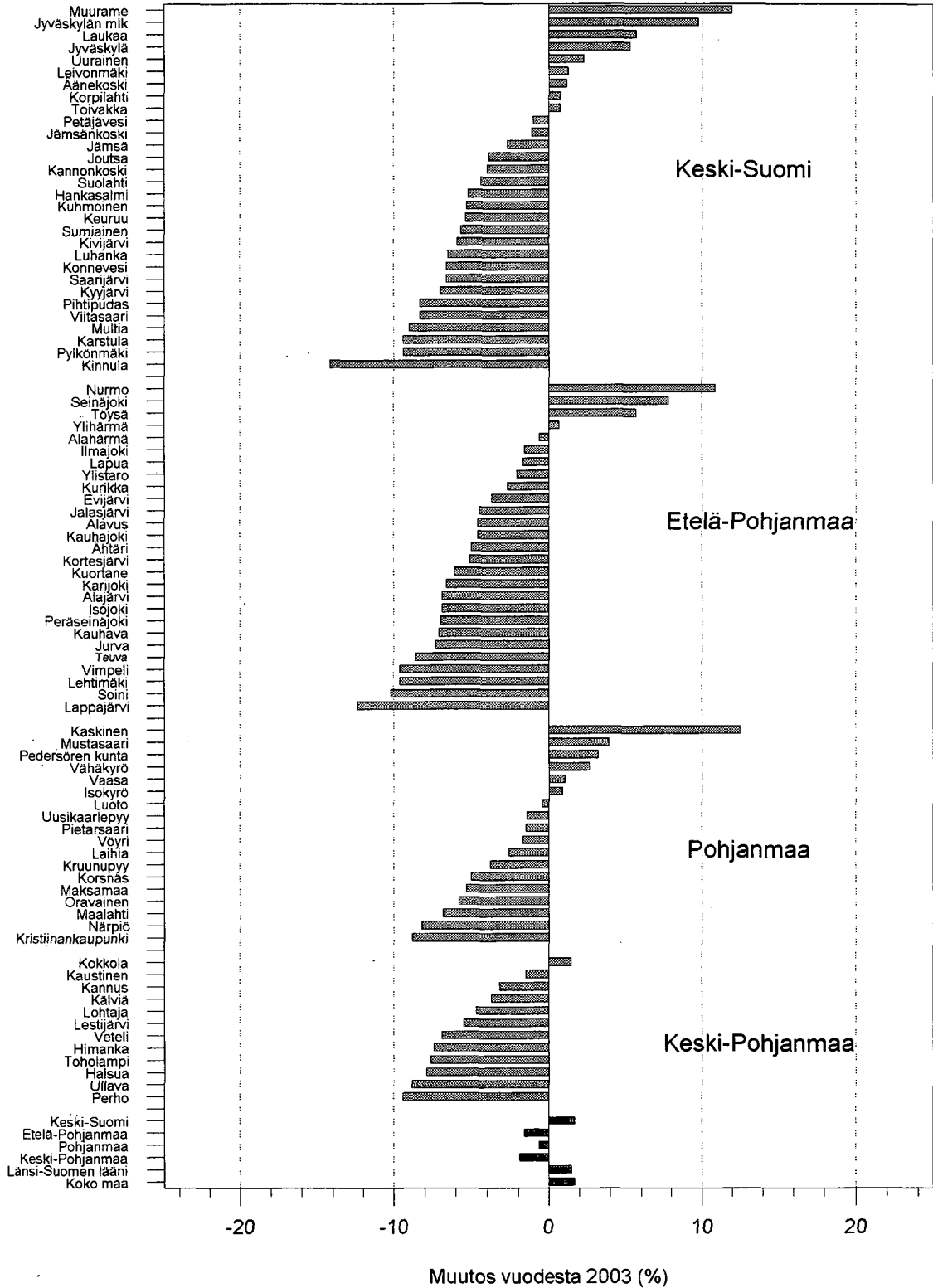
Väestöennuste kunnittain vuoteen 2010

Vuoden 2004 kuntarajat
Lähde: Tilastokeskus/Väestötillastot

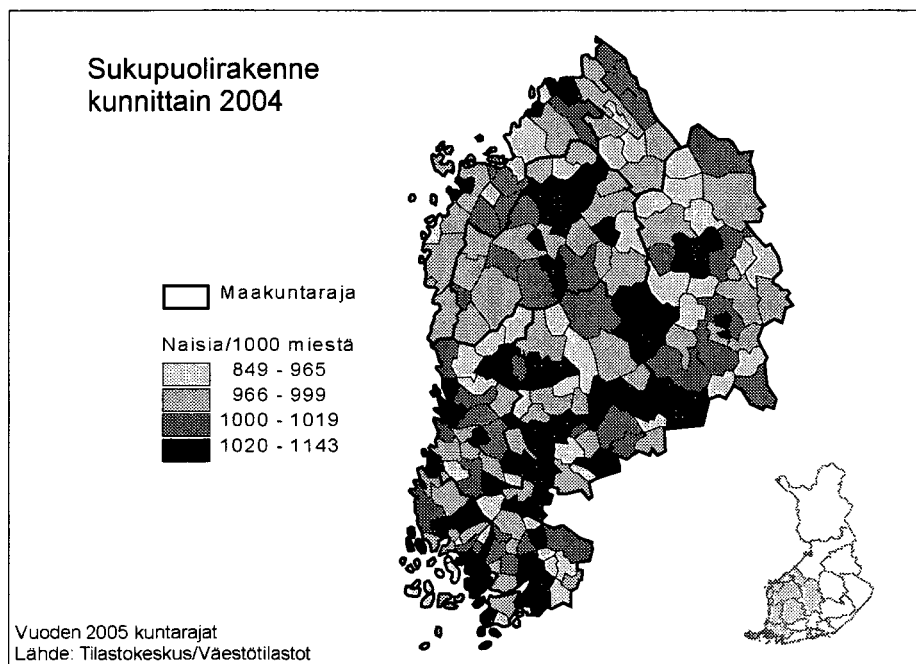
Kuva 2.18a. Väestöennuste kunnittain vuoteen 2010.

Väestöennuste kunnittain vuoteen 2010

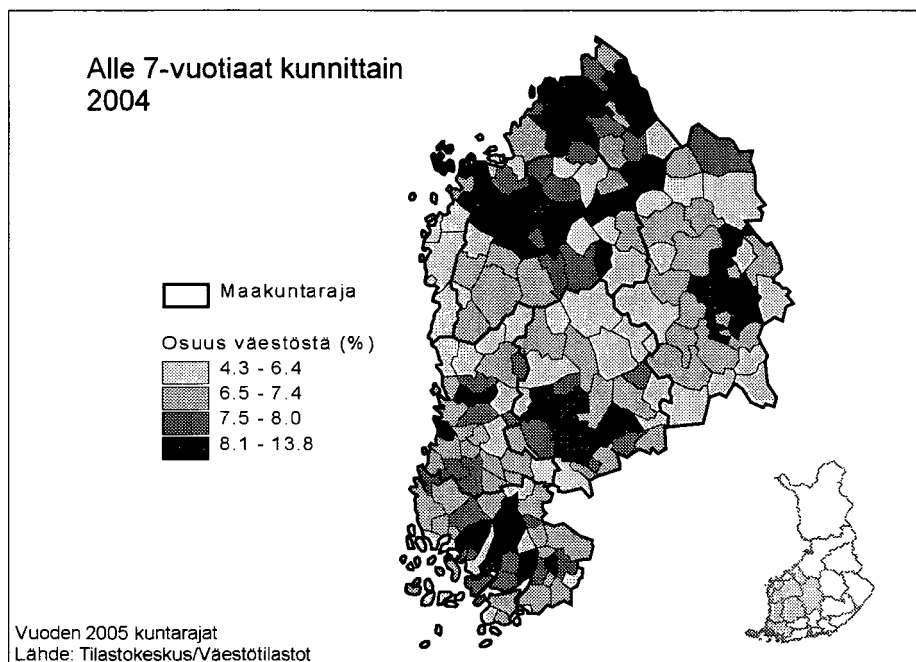
Vuoden 2004 kuntarajat
Lähde: Tilastokeskus/Väestötilastot

Kuva 2.18b. Väestöennuste kunnittain vuoteen 2010.

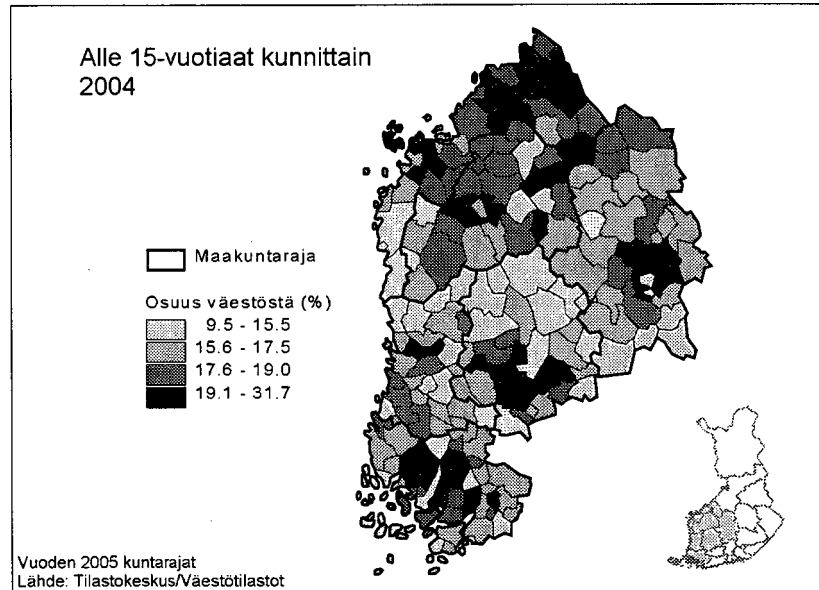
Kuva 2.19. Sukupuolirakenne kunnittain 2004.

Sukupuolirakenne. Suomessa asui vuoden 2004 lopussa 2 562 077 miestä ja 2 674 534 naista. Miehiä on väestöstä 48,9 % ja naisia 51,1 %. Keskimäärin 1 000 miestä kohti on siis 1 044 naista. Naiset ovat enemmistönä yli 55-vuotiaiden ikäluokissa, vastaavasti alle 55-vuotiaiden ikäryhmissä on miehiä enemmän.

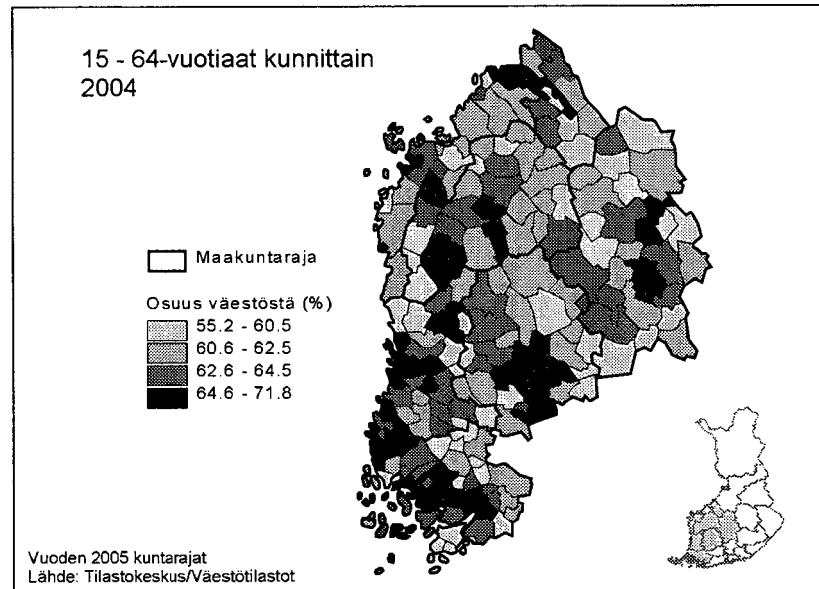

Kuva 2.20. Alle 7-vuotiaat kunnittain 2004.

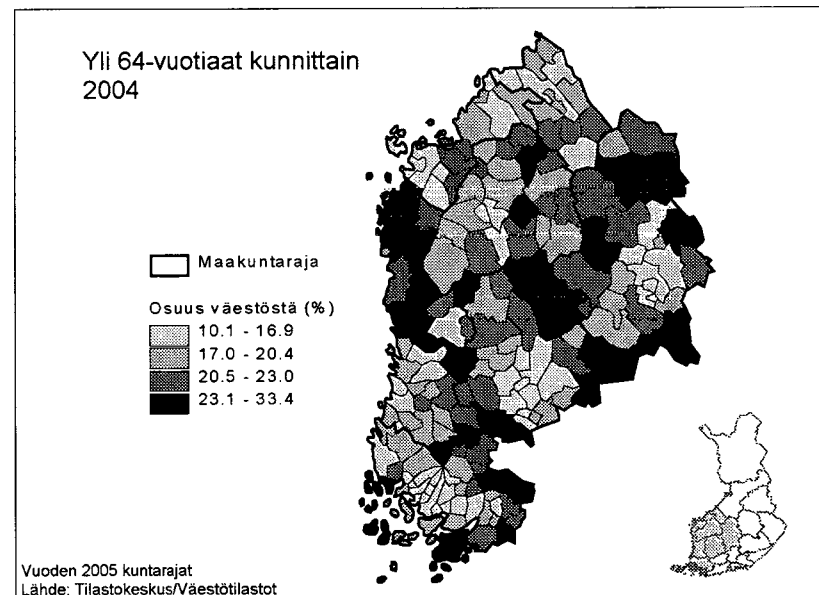
Ikä tarkoittaa henkilön ikää kokonaisina vuosina vuoden viimeisenä päivänä. 55–59-vuotiaat muodostivat suurimman 5-vuotisikäryhmän vuoden 2004 lopussa koko maassa. Alle 15-vuotiaiden osuus oli 17,5 % ja yli 64-vuotiaiden osuus oli 15,9 %. Työikäisten (15–64-vuotiaiden) osuus oli siten 66,7 %.

Kuva 2.21. Alle 15-vuotiaat kunnittain 2004.

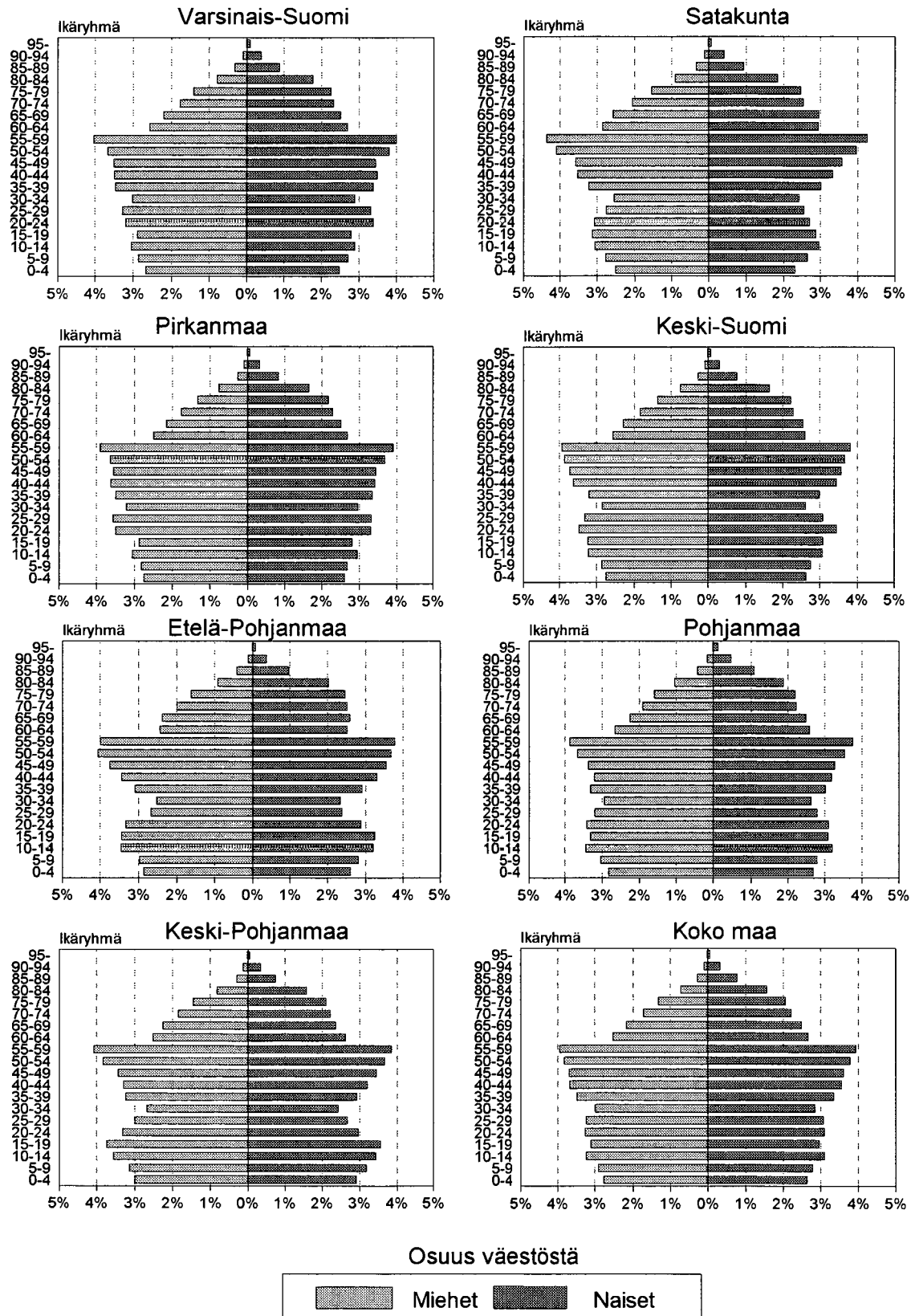

Kuva 2.22. 15-64-vuotiaat kunnittain 2004.

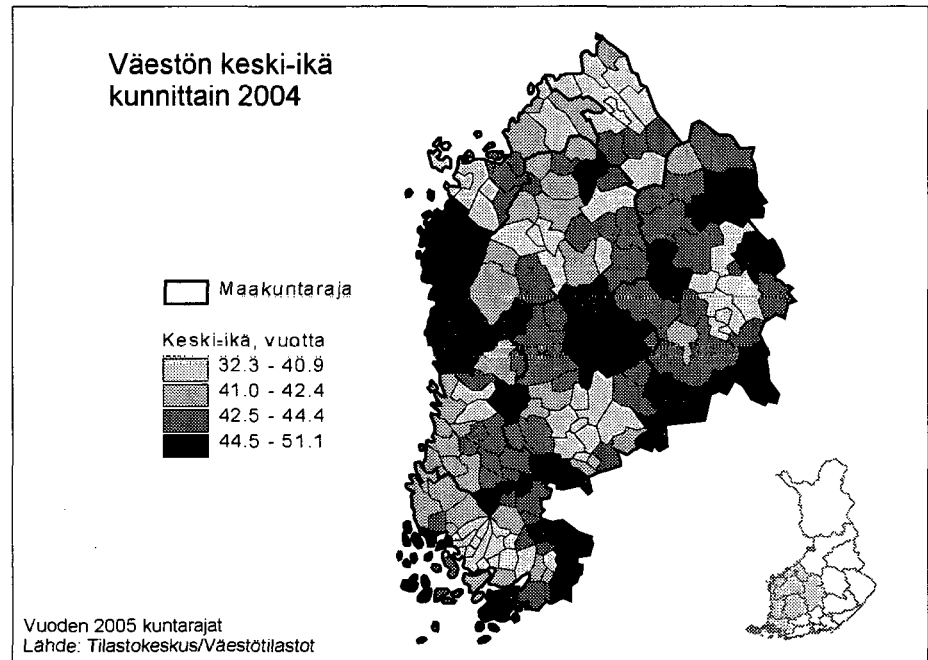
Kuva 2.23. Yli 64-vuotiaat kunnittain 2004.

Väestön ikä- ja sukupuolirakenne maakunnittain 2004

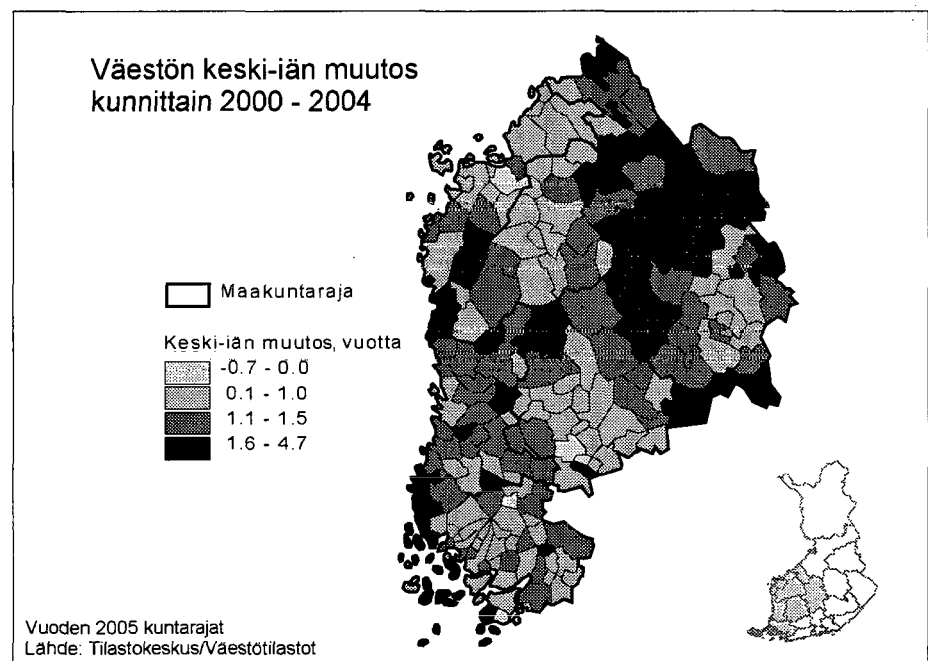

Lähde: Tilastokeskus/ Väestötilastot

Kuva 2.24. Väestön ikä- ja sukupuolirakenne maakunnittain 2004.

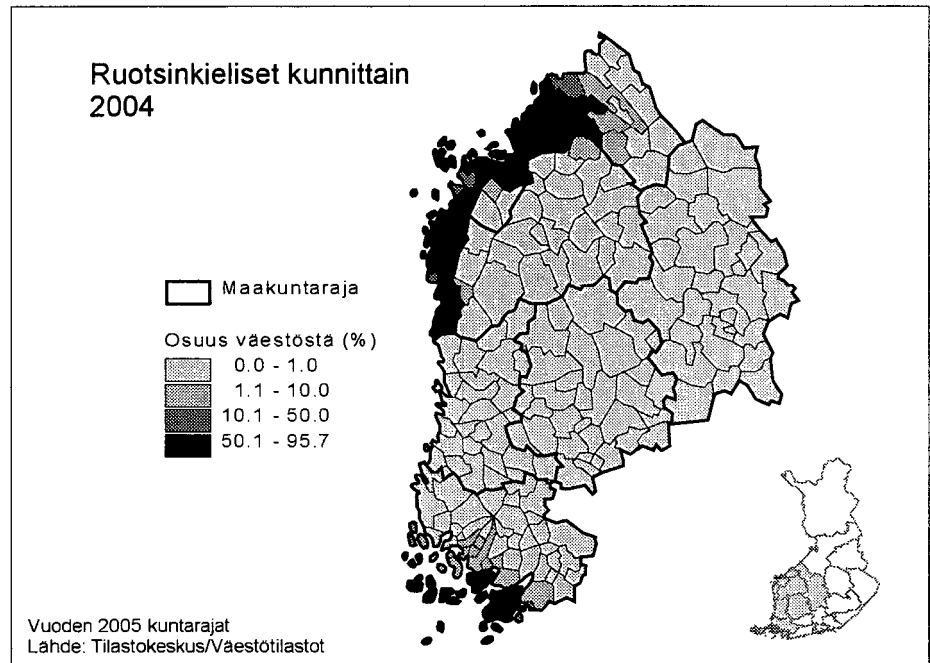

Kuva 2.25. Väestön keski-ikä kunnittain 2004.

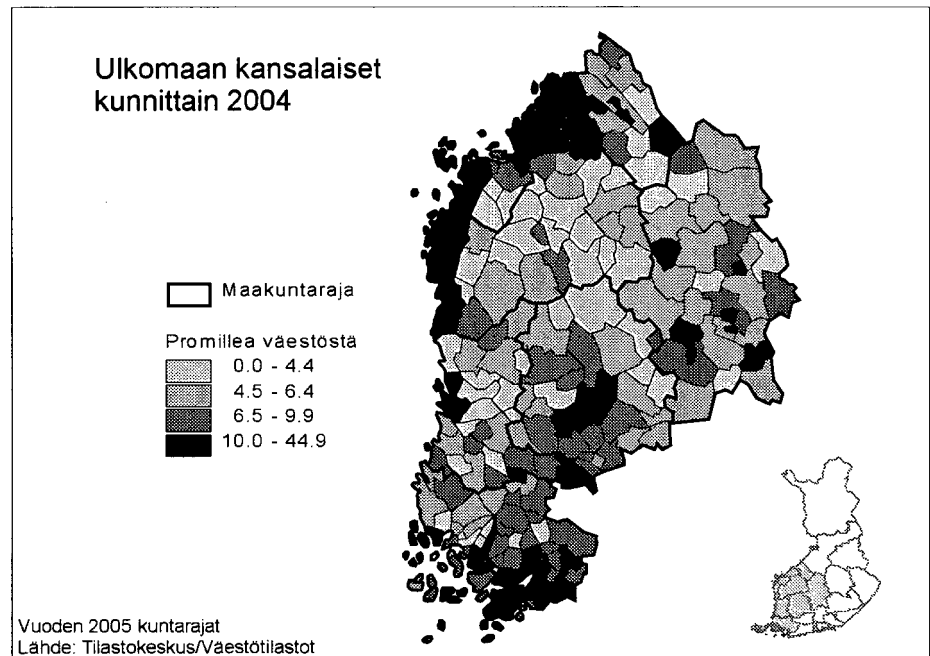

Kuva 2.26. Väestön keski-ian muutos kunnittain 2000–2004.

Väestön keski-ikä saadaan laskemalla vuoden viimeisenä päivänä kaikkien henkilöiden iät, jonka jälkeen summa jaetaan näiden henkilöiden määrällä. Väestön keski-ikä oli koko maassa 40,3 vuotta vuonna 2004. Se on noussut 0,9 vuotta vuodesta 2000 ja 4,7 vuotta vuodesta 1980.

Kuva 2.27. Ruotsinkieliset kunnittain 2004.

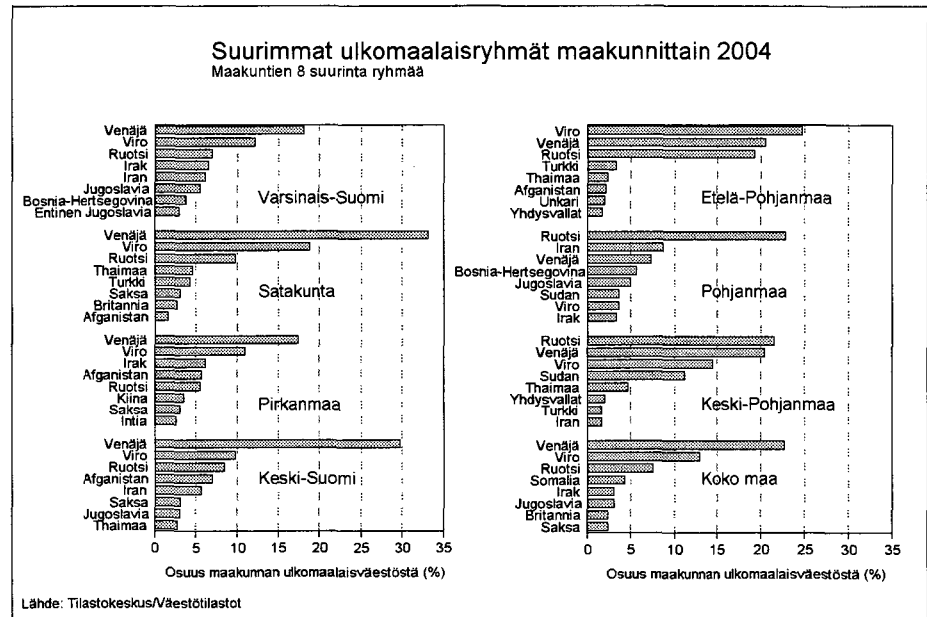

Kuva 2.28. Ulkomaan kansalaiset kunnittain 2004.

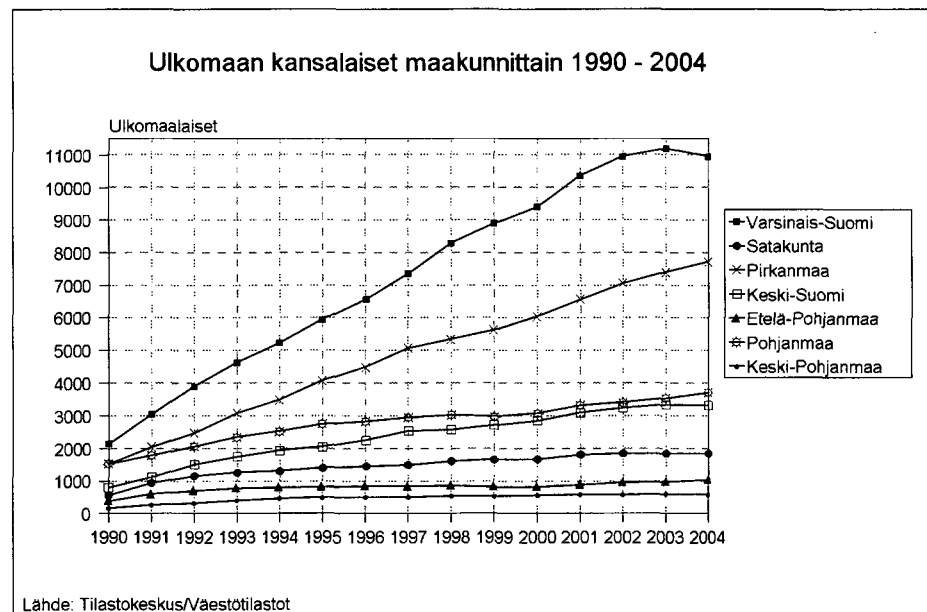
Ruotsinkieltä äidinkielenään puhuvia henkilöitä oli koko maassa vuonna 2004 hieman alle 290 000, eli 5,5 % koko maan väestöstä. 24 kunnassa koko maassa ei ollut lainkaan äidinkieltään ruotsinkielisiä. Enimmillään ruotsinkielisiä oli 96,0 % kunnan väestöstä.

Kansalaisuudella tarkoitetaan jonkin maan kansalaisena olemista. Yleensä kansalaisuus saadaan syntyessä, mutta se voidaan vaihtaa muutettaessa toiseen maahan asumaan. Henkilöllä voi olla myös useamman maan kansalaisuus. Jos henkilöllä on kahden maan kansalaisuus, joista toinen on Suomen, hän on tilastoissa Suomen kansalainen.

Kuva 2.29. Suurimmat ulkomaalaisryhmät maakunnittain 2004.

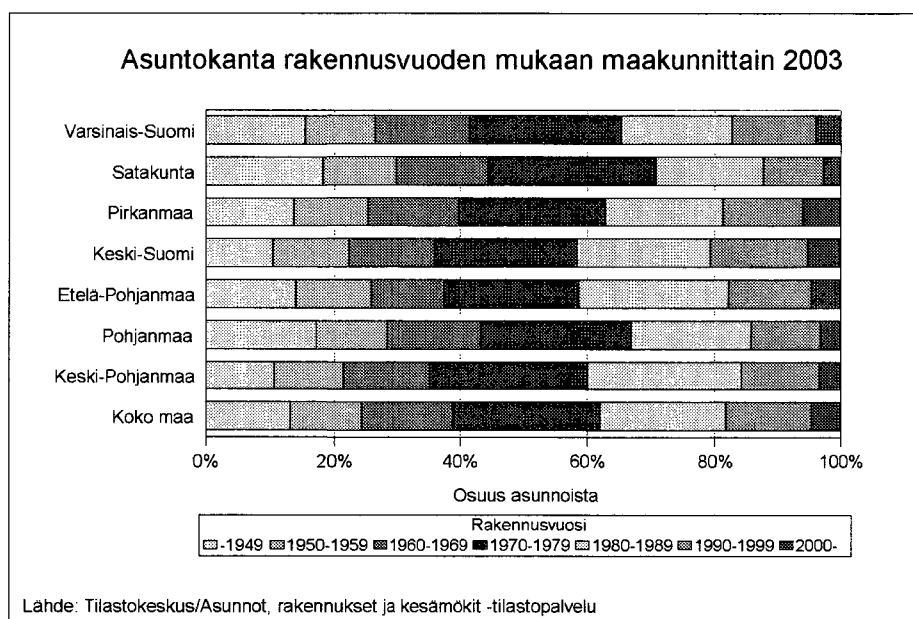

Kuva 2.30. Ulkomaan kansalaiset maakunnittain 1990–2004.

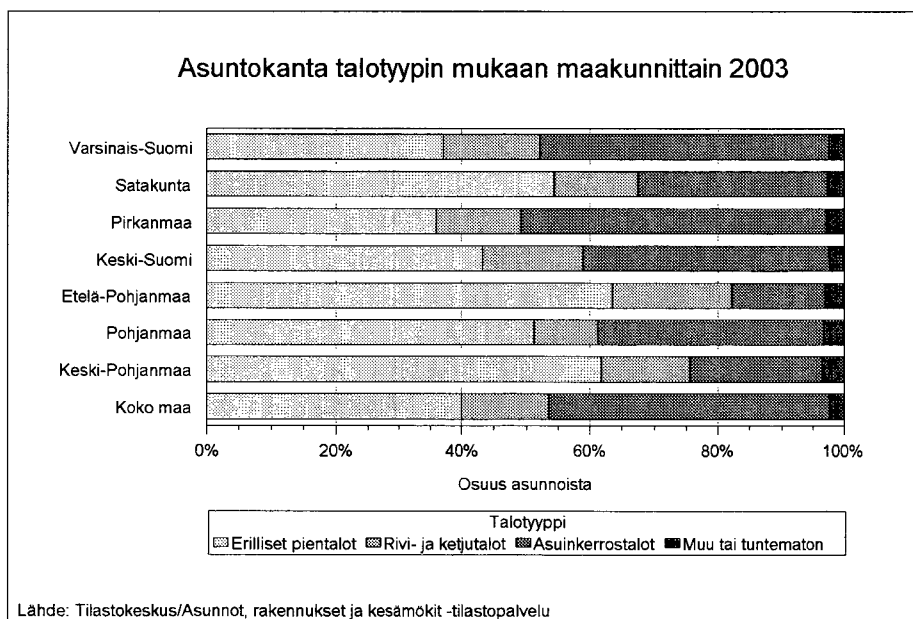
Suomen kansalaisia väestöstä on 98 %. Muiden maiden kansalaisia oli vuoden 2004 lopussa 108 346. Suomessa tilastoitiin 164 eri maiden kansalaisuutta, joista suurimman ryhmän muodostivat Venäjän kansalaiset.

Asuminen

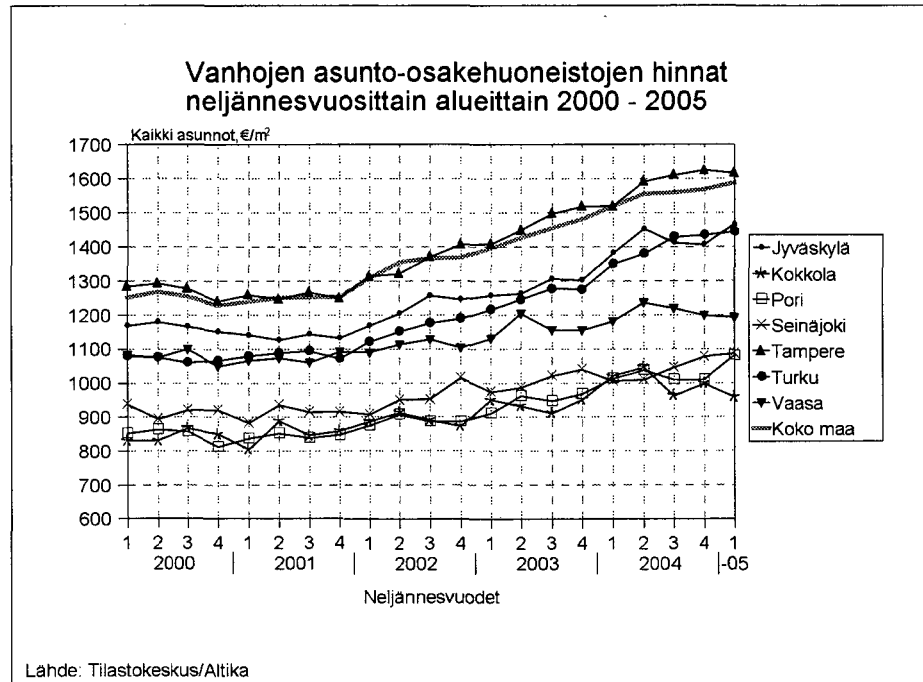
Maamme asuntokanta kasvoi nopeimmin 1970-luvulla. Noin 60 % asuntokannasta onkin rakennettu vuoden 1969 jälkeen. Noin 44 % suomalaisista asui asuinkerrostaloissa, 40 % erillisissä pientaloissa ja 14 % rivi- tai ketjutaloissa vuonna 2003.

Kuva 3.1. Asuntokanta rakennusvuoden mukaan maakunnittain 2003.

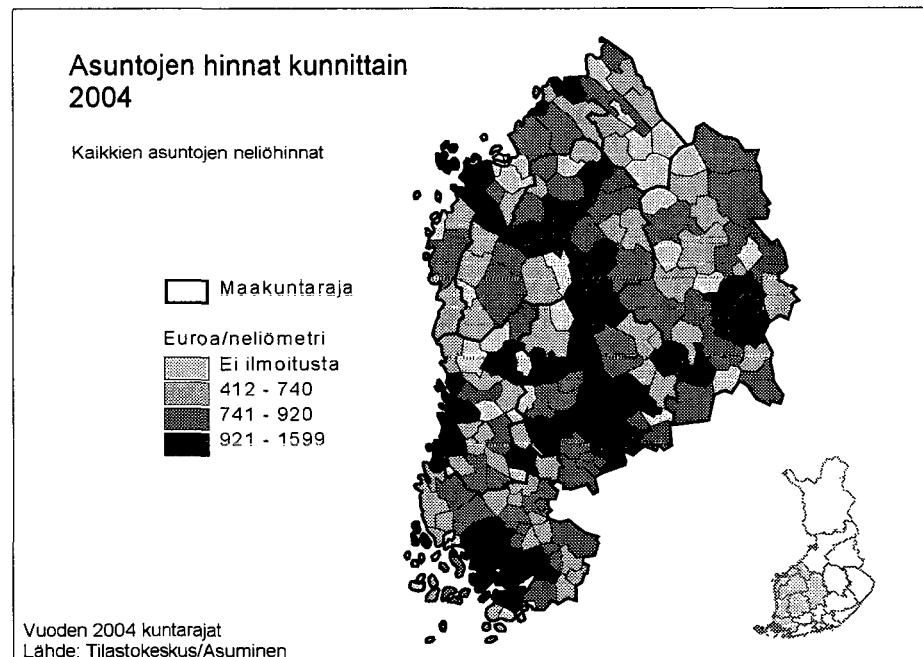

Kuva 3.2. Asuntokanta talotyyppin mukaan maakunnittain 2003.

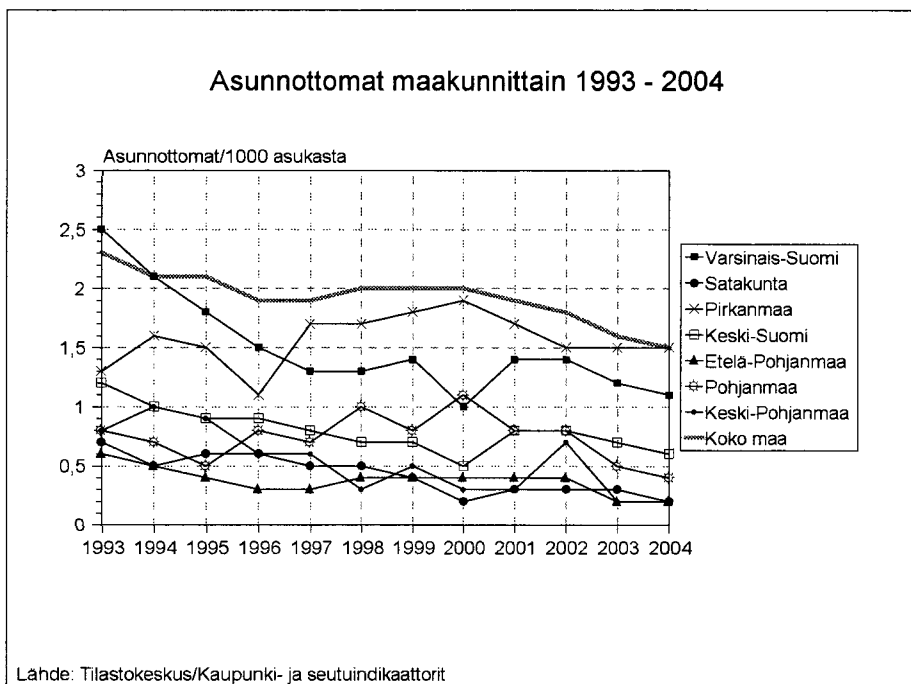

Kuva 3.3. Vanhojen asunto-osakehuoneistojen hinnat neljännesvuosittain alueittain 2000–2005.

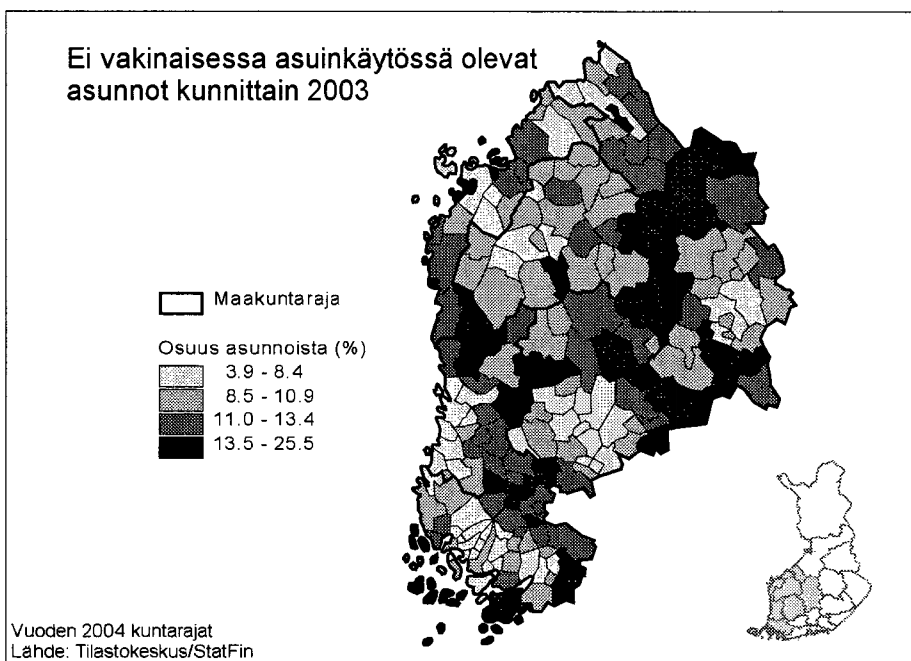
Asuntojen neliöhinnat ovat nousseet vuoden 2001 lopulta lähtien. Vuonna 2004 neliöhinta oli koko maassa keskimäärin 1 550 euroa/m², 111 euroa enemmän kuin vuotta aiemmin. Vuoden 2005 ensimmäisellä neljänneksellä neliöhinta oli koko maassa keskimäärin 1 590 euroa/m². Muutos edelliseen vuosineljännekseen oli 0,9 % ja vuosimuutos oli 3,9 % (indeksimuutos, vuosi 2000=100).

Kuva 3.4. Asuntojen hinnat kunnittain 2004.

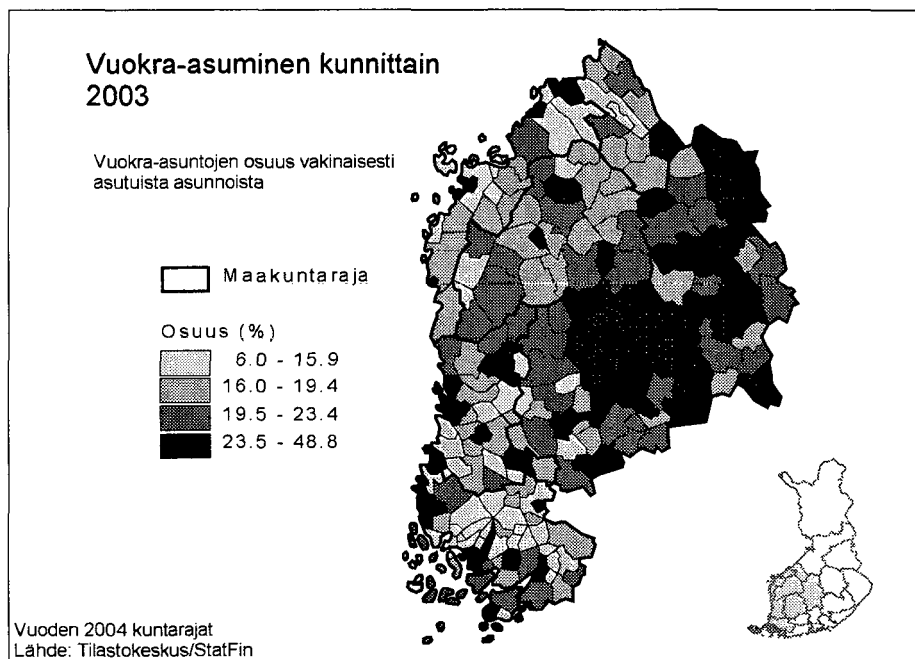
Kuva 3.5. Asunnottomat maakunnittain 1993–2004.

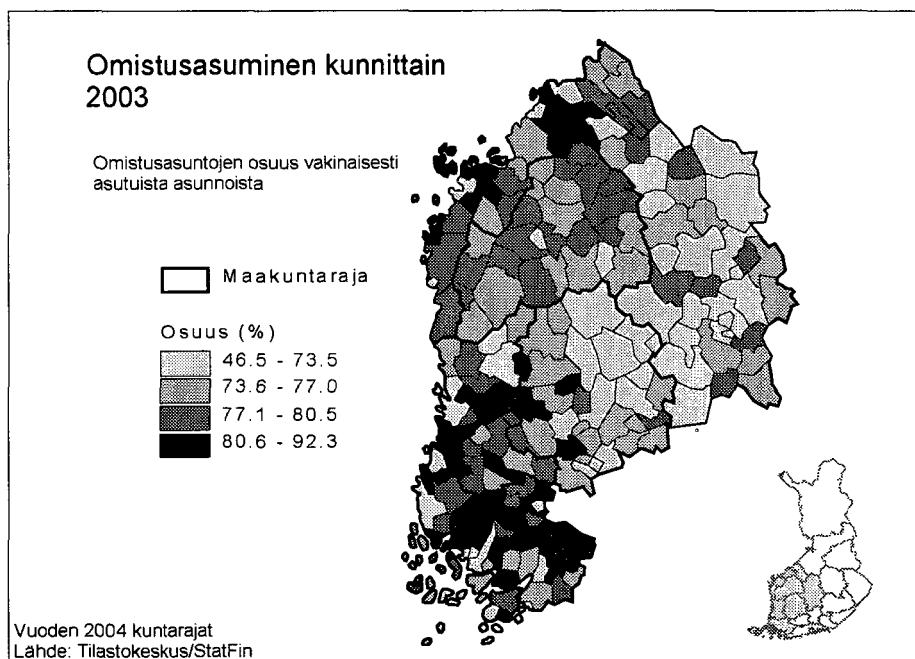
Kuva 3.6. Ei vakinaisessa asuinkäytössä olevat asunnot kunnittain 2003.

Asunnottomiin tilastoidaan ulkona, erilaisissa tilapäissuojissa ja yömajoissa olevat sekä erilaisissa laitoksissa asunnon puutteen vuoksi asustavat ja myös vapautuvat vangit, joilla ei ole asuntoa tiedossa. Tilapäisesti tuttavien ja sukulaisten luona asustavat ja kiertävät luetaan myös asunnottomiksi. Vuonna 2004 asunnottomiksi tilastoititiin 1,5 henkilöä 1000 asukasta kohti.

Ei vakinaisessa asuinkäytössä olevia asuntoja oli koko maassa 8,7 % vuonna 2003 ja vakinaisesti asuttuja asuntoja oli vastaavasti 91,3 %.

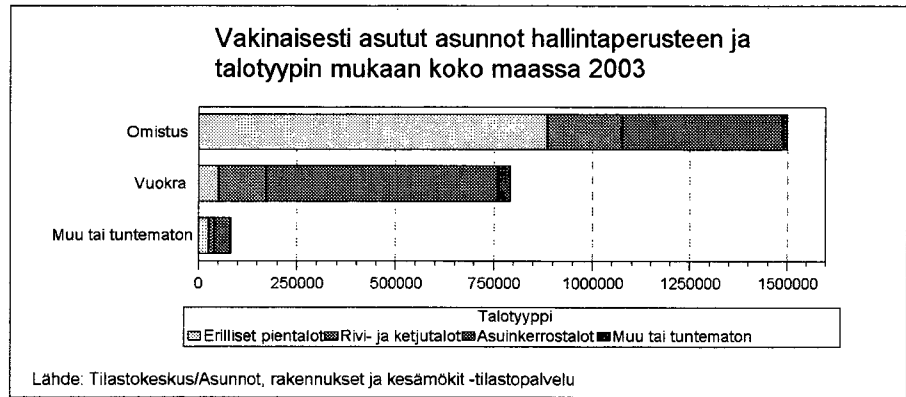

Kuva 3.7. Vuokra-asuminen kunnittain 2003.

Kuva 3.8. Omistusasuminen kunnittain 2003.

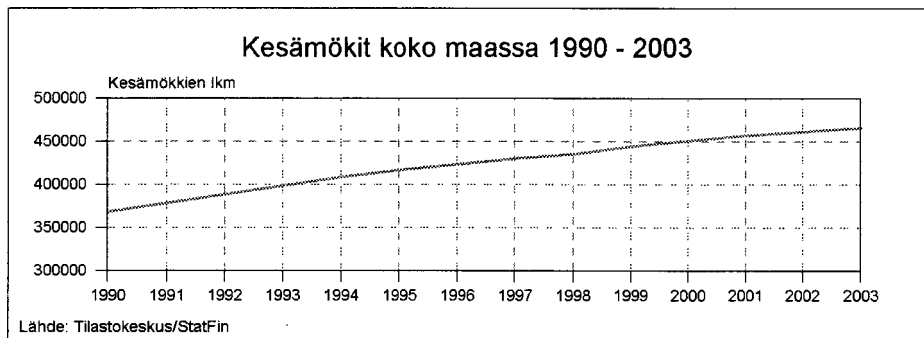
Vuonna 2003 vakituisesti asutuista asunnoista 63 % oli omistusasuntoja ja 33 % vuokra-asuntoja. Omistusasunnoista valtaosa (59 %) oli erillisiä pientaloja. Vuokralla asuvilla yleisin talotyyppi oli kerrostalo, yli 73 % vuokra-asunnoista sijaitsi kerrostaloissa vuonna 2003.

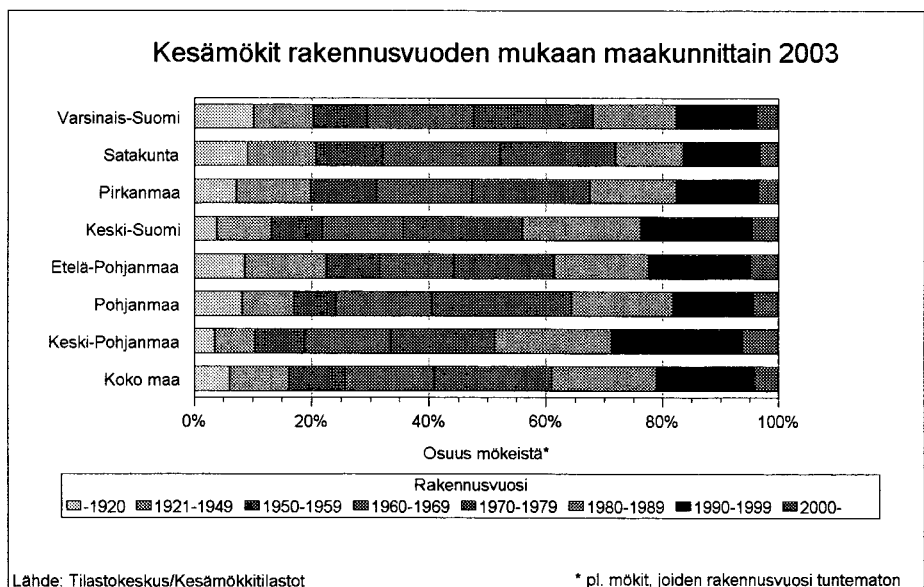
Kuva 3.9. Vakinaisesti asutut asunnot hallintaperusteen ja talotyyppin mukaan koko maassa 2003.

Vapaa-ajan asuinrakennukset

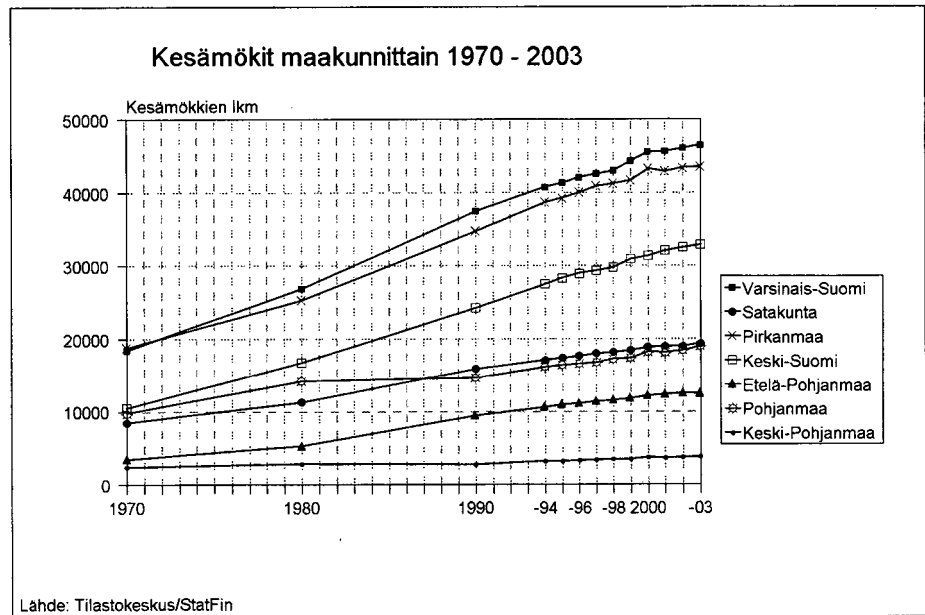
Kesämökkitilastossa on *vapaa-ajan asuinrakennukseksi* luettu kaikki ne rakennukset, joiden käyttötarkoitus oli vuoden lopussa vapaa-ajan asuinrakennus tai joita ko. ajankohtana käytettiin loma-asumiseen. Kesämökeiksi ei ole luettu vakinaisessa asuinkäytössä olevia vapaa-ajan asuntoja. Myöskään majoitustoimintaa harjoittavien liikeyritysten vuokrattavia lomamökkejä ei ole luettu kesämökkitilastoon, vaan ne tilastoidaan rakennuskannan majoitusliikerakennuksiin.

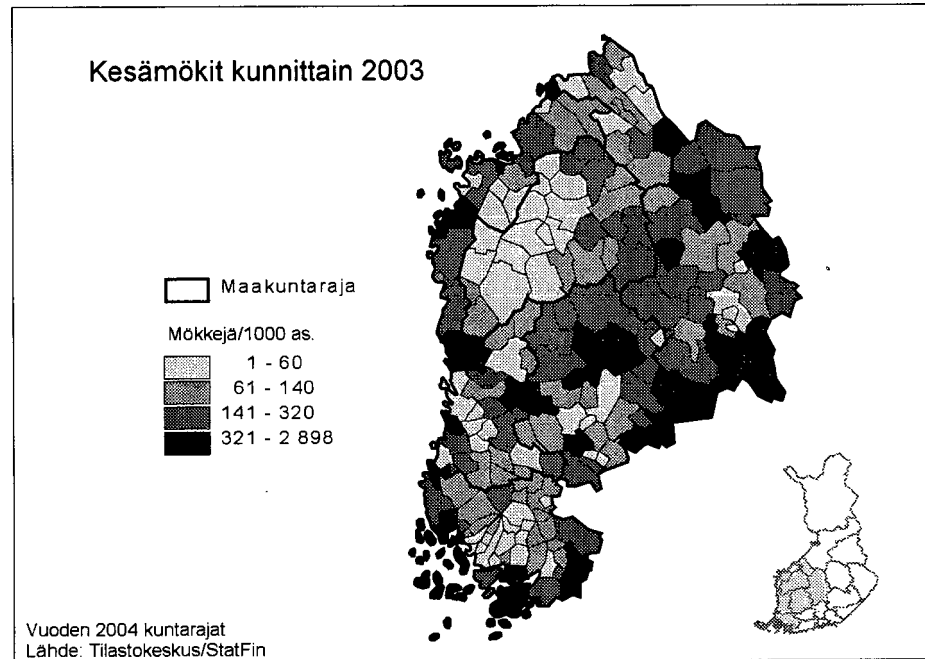
Kuva 3.10. Kesämökkit koko maassa 1990–2003.

Kuva 3.11. Kesämökkit rakennusvuoden mukaan maakunnittain 2003.

Kuva 3.12. Kesämökkit maakunnittain 1970–2003.

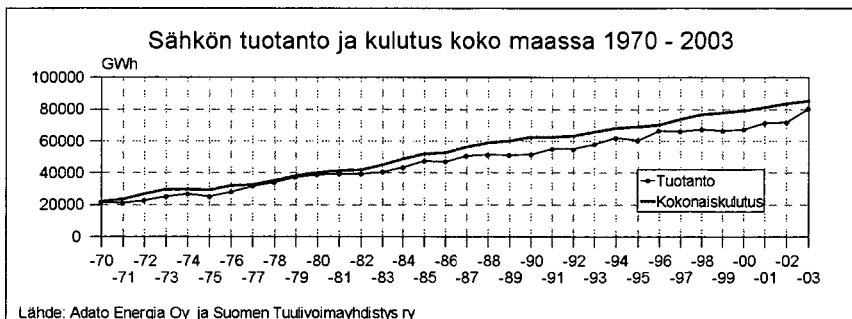

Kuva 3.13. Kesämökkit kunnittain 2003.

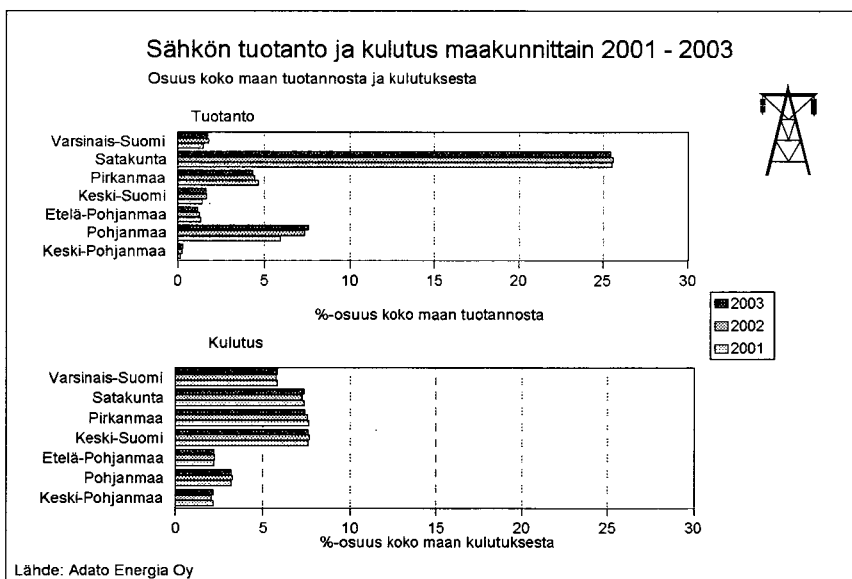
Vuoden 2003 lopussa kesämökkejä tilastoititiin koko maassa 465 659 kappaletta. Vuodesta 1990 kesämökkien määrä on kasvanut lähes 98 000 mökillä.

Energia

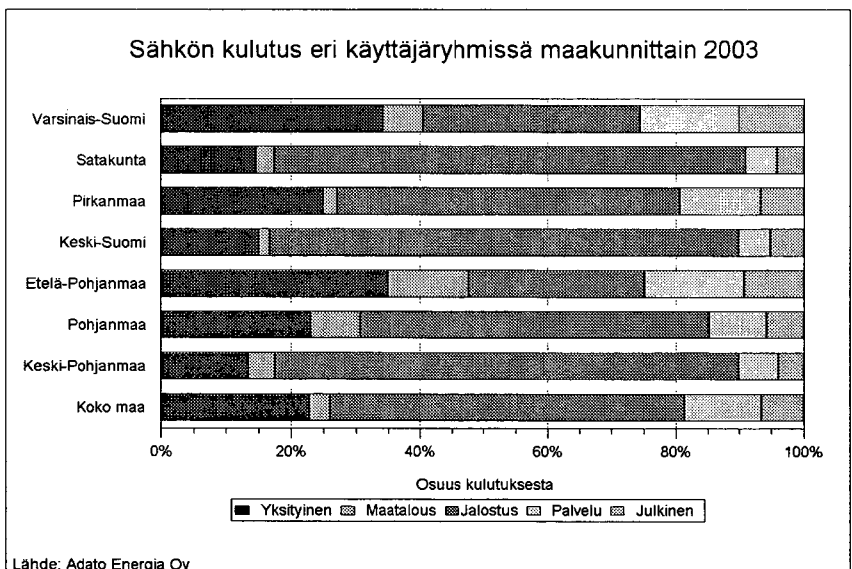
Sähköä tuotettiin vuonna 2003 Suomessa 80 377 GWh ja sen kokonaiskulutus oli 85 229 GWh. Suurimman käyttäjäryhmän, teollisuuden osuus sähkön kulutuksesta oli 55,3 %. Kotitaloudet kuluttivat sähköä 22,8 % ja palvelut 12,2 %. Maatalouden käyttämän sähkön osuus koko kulutuksesta oli 3,2 %.

Kuva 4.1. Sähkön tuotanto ja kulutus koko maassa 1970–2003.

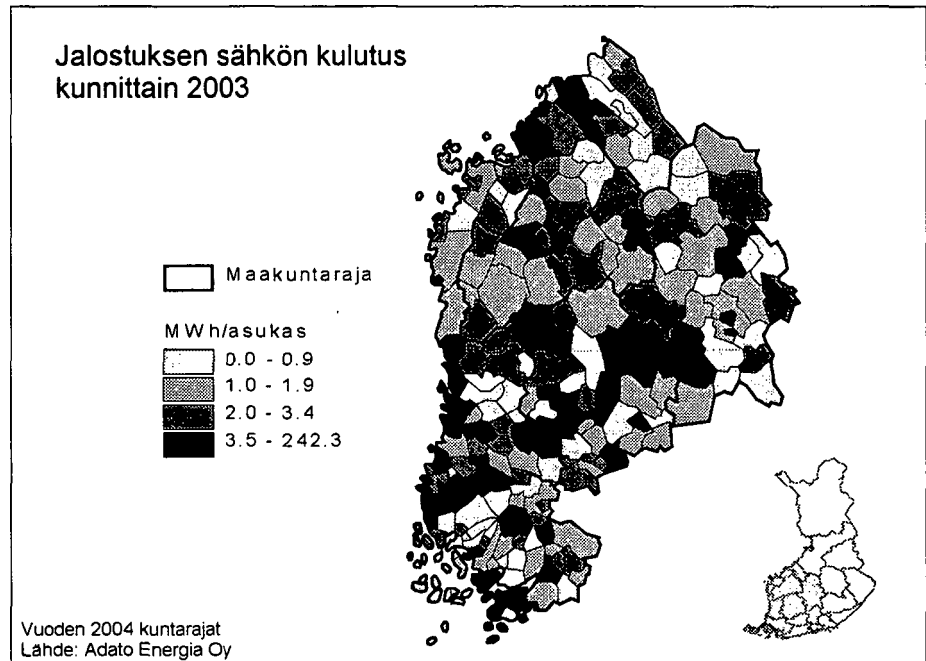

Kuva 4.2. Sähkön tuotanto ja kulutus maakunnittain 2001–2003.

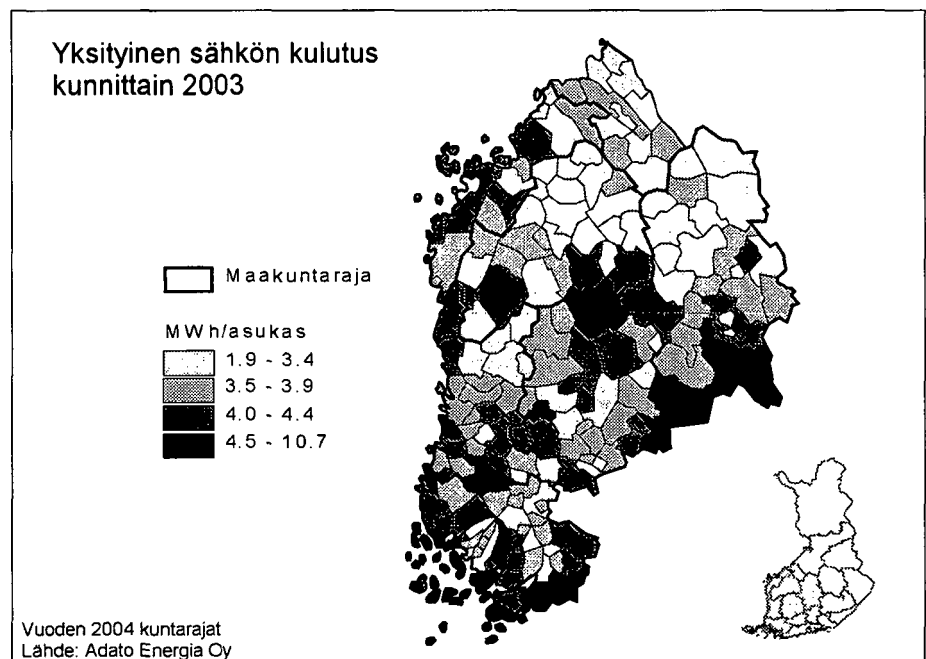

Kuva 4.3. Sähkön kulutus eri käyttäjäryhmissä maakunnittain 2003.

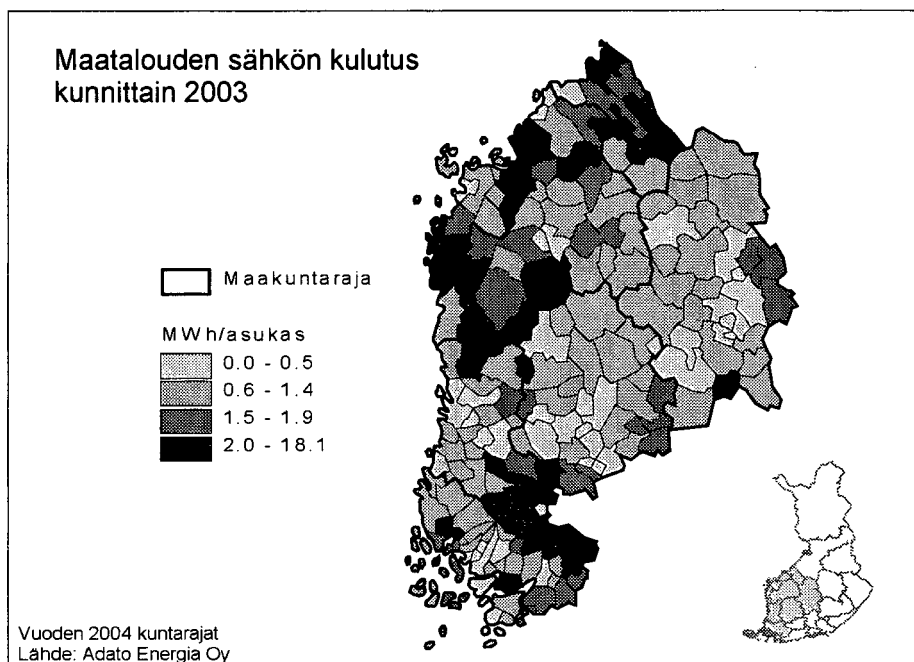

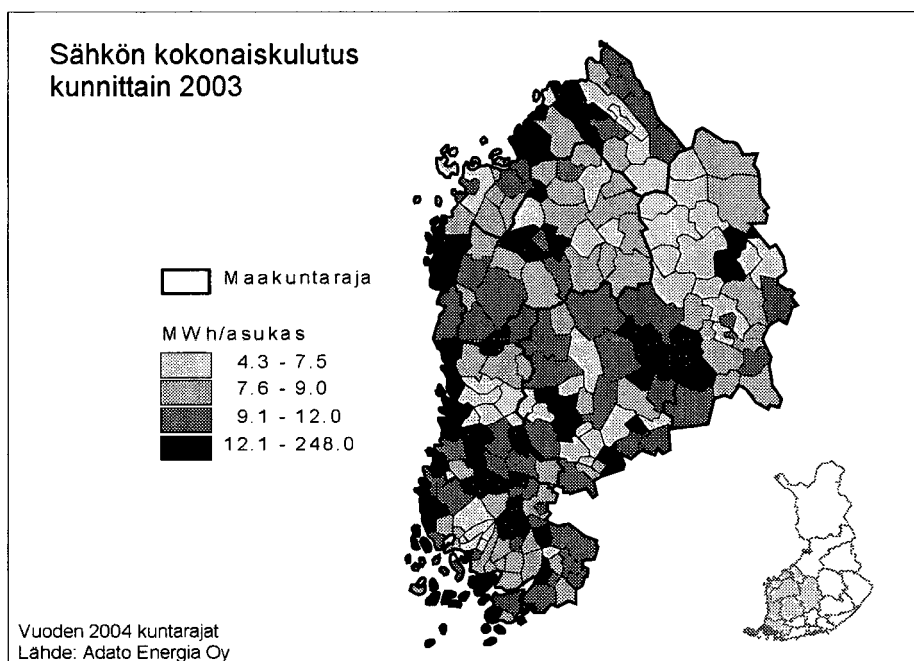
Kuva 4.4. Jalostuksen sähkön kulutus kunnittain 2003.

Kuva 4.5. Yksityinen sähkön kulutus kunnittain 2003.

Kuva 4.6. Maatalouden sähkön kulutus kunnittain 2003.

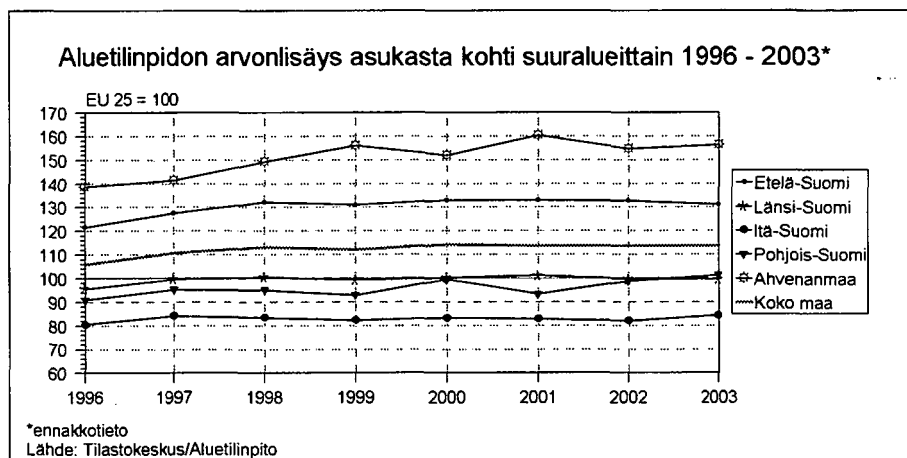

Kuva 4.7. Sähkön kokonaiskulutus kunnittain 2003.

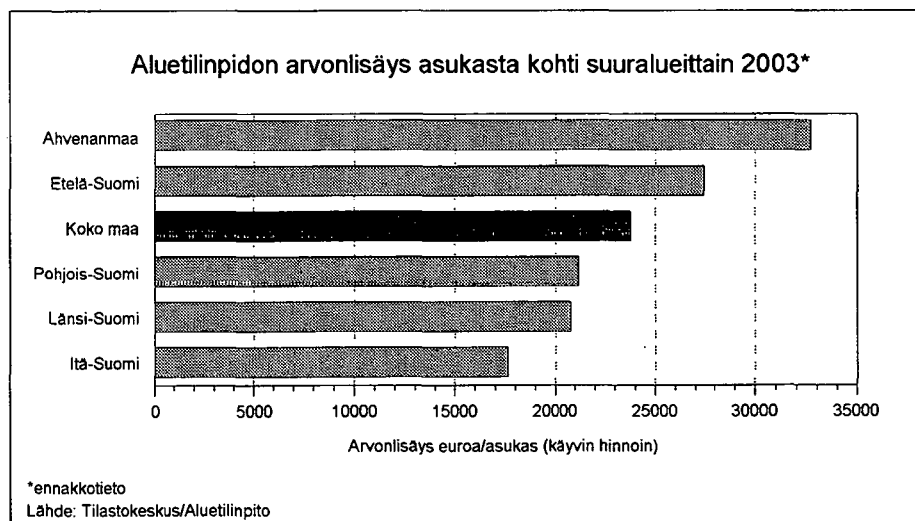
Kansantalous

Tuotannon ja työllisyyden aluetilit kuvaavat Suomen aluetaloutta kansantalouden tilinpidon käsittein ja määritelmien tuotantoyksikön sijaintipaikan mukaan. Tuotannon ja työllisyyden aluetilien laadinnassa on noudatettu Euroopan tilinpitojärjestelmän (EKT 1995) ohjeistusta. Aluetilinpidon tietoja on toistaiseksi saatavissa vuoteen 2003 saakka (ennakkotieto). Näiden tietojen aluejakona on suuralue, maakunta ja seutukunta.

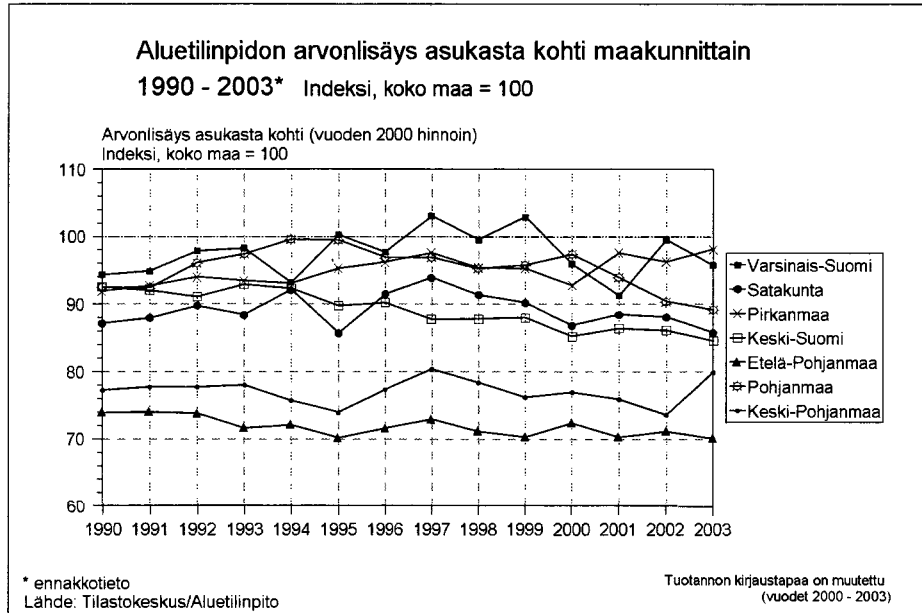
Suuralueittain tarkasteltuna aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti laskettuna oli Ahvenanmaalla ja Etelä-Suomessa yli koko maan keskiarvon vuonna 2003 (ennakkotieto). Nämä suuralueet ja Pohjois-Suomi ylsivät myös EU:n keskimääräisen (EU25) tason yläpuolelle. EU25-tarkastelussa koko maa sai vuonna 2003 (ennakkotieto) arvon 113,6. Itä-Suomen suuralue jäi 84,2 %:iin EU25:n keskimääräisestä arvonlisäyksestä asukasta kohti laskettuna.

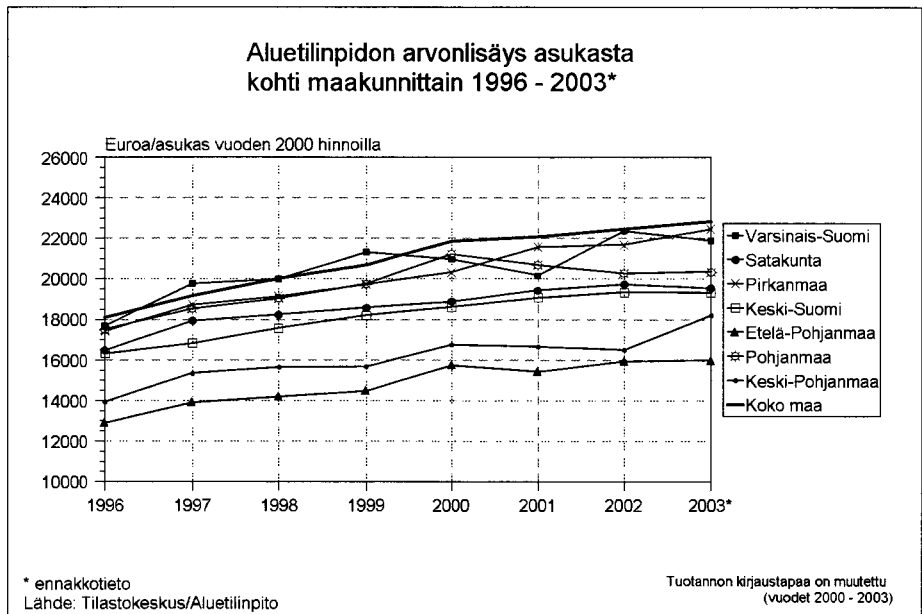
Kuva 5.1. Aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti suuralueittain, 1996–2003, indeksi EU 25=100.

Kuva 5.2. Aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti suuralueittain 2003.

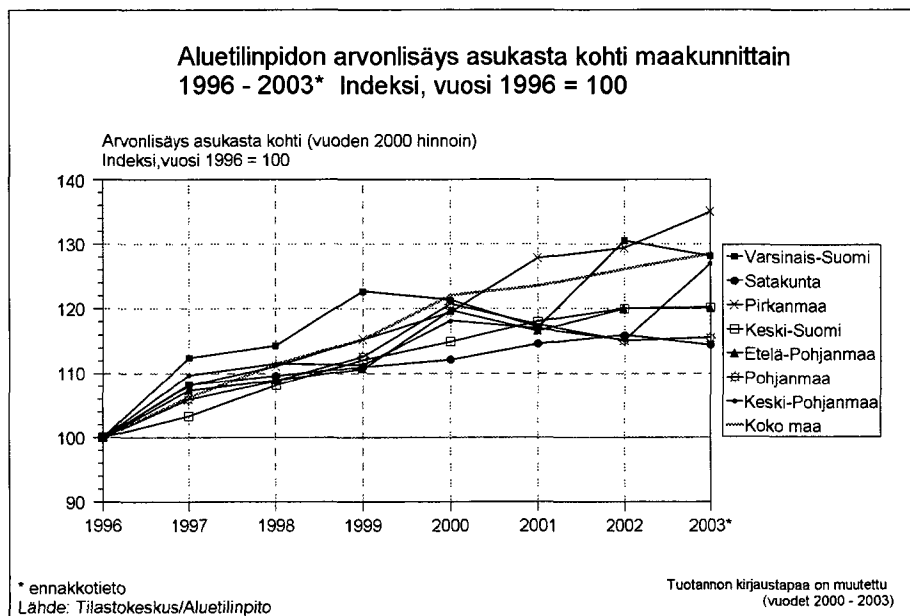

Kuva 5.3. Aluetilipidon arvonlisäys asukasta kohti maakunnittain 1990–2003, koko maa=100.

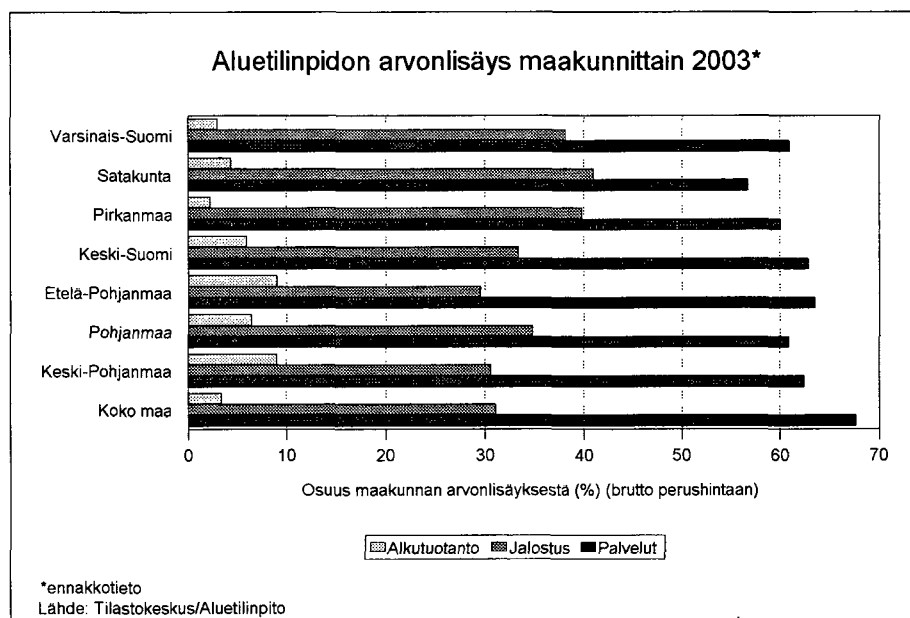

Kuva 5.4. Aluetilipidon arvonlisäys asukasta kohti maakunnittain 1996–2003.

Asukasta kohti laskettu arvonlisäys (vuoden 2000 hinnoilla) oli koko maassa vuonna 2003 (ennakkotieto) 22 840 euroa. Kasvu edelliseen vuoteen verrattuna oli 1,7 %. Tarkastelujakson voimakkain kasvu tapahtui vuonna 1997, jolloin arvonlisäys asukasta kohti kasvoi kuusi prosenttia edellisestä vuodesta.

Kuva 5.5. Aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti maakunnittain 1996–2003, vuosi 1996=100.

Kuva 5.6. Aluetilinpidon arvonlisäys maakunnittain 2003, toimialojen osuudet.

Koko maan arvonlisäys on kasvanut vajaa 30 % vuodesta 1996, vuoden 2000 hinnoilla laskettuna. Toimialoista palvelut muodostivat yli kaksi kolmasosaa koko maan arvonlisäyksen määrästä vuonna 2003 (ennakkotieto).

Koulutus

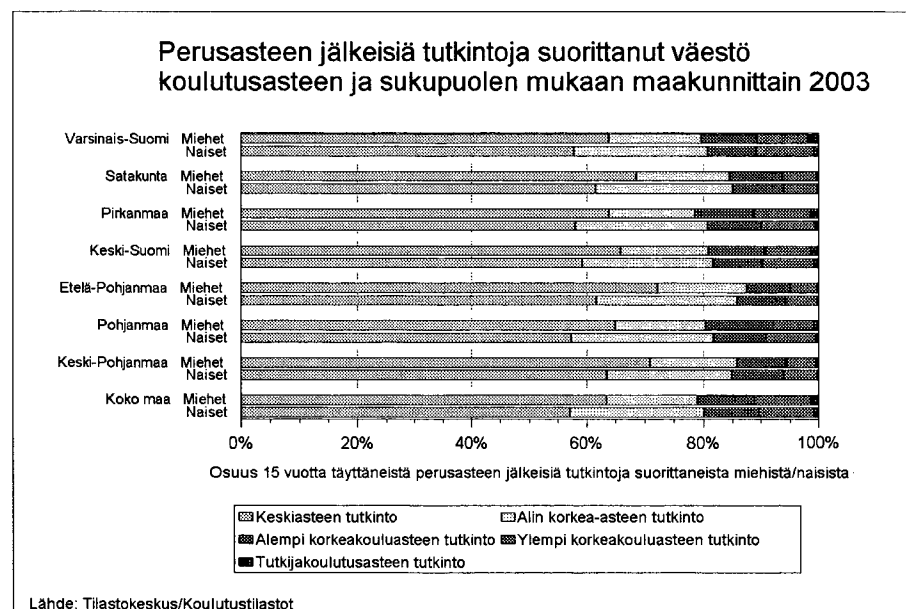
Tutkinnon suorittaneella väestöllä tarkoitetaan lukioissa, ammatillisissa oppilaitoksissa, ammattikorkeakouluissa, yliopistoissa ja korkeakouluissa tutkinnon suorittaneita sekä näyttötutkintona ammatillisen perustutkinnon, ammatti- tai erikoisammattitutkinnon suorittaneita. Perusasteen jälkeisiä opintoja suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneestä väestöstä oli koko maassa 61,9 % vuonna 2003. Miehillä osuus oli 62,0 % ja naisilla 61,7 %.

Koulutusastejaottelu noudattaa pääosin koulujärjestelmän rakennetta, jossa koulutus etenee vuosijaksottain alemmilta ylemmille koulutusasteille. *Keskiasteen* koulutuksiksi luetaan ylioppilastutkinnot, 1–3-vuotiset ammatilliset tutkinnot, ammatilliset perustutkinnot, ammattitutkinnot ja erikoisammattitutkinnot. Pääsääntöisesti keskiasteen koulutus kestää 2–3 vuotta. *Korkea-asteen* koulutus jaotellaan; *alin korkea-aste* (mm. tekniikon ja sairaanhoitajan tutkinnot), *alempi korkeakouluaste* (insinöörin tutkinnot), *ylempi korkeakouluaste* (maisteritutkinnot) ja *tutkijakoulutusaste* (lisenssiaatin- ja tohtorintutkinnot).

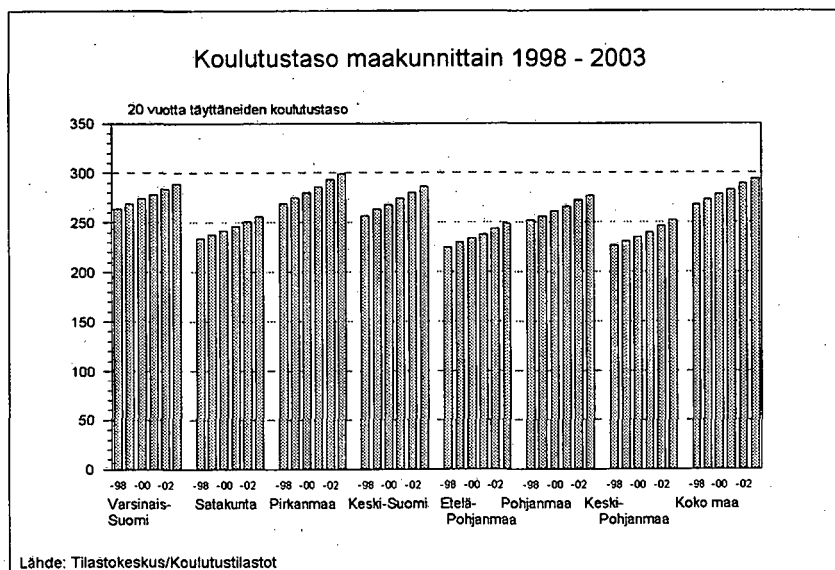
Keskiasteen tutkinnon suorittaneita on väestössä eniten. 15 vuotta täytäneistä miehistä 39 % ja naisista 35 % oli suorittanut keskiasteen tutkinnon vuonna 2003. Naisilla korkea-asteen tutkinnon suorittaminen on yleisempää kuin miehillä. Yleisin korkea-asteen koulutusaste oli alimman korkea-asteen tutkinto.

Koulutustasoa mitataan Tilastokeskuksessa kehitetyllä kolminumeroisella väestön koulutustasomittaimella. Luku osoittaa alueen tutkintojen keskiarvon suhteutettuna 20 vuotta täyttäneeseen väestöön, ja sen kriteerinä on koulutusaika vuosina. Eli mitä pitempi on koulutuksen kokonaispituus sitä korkeampi on koulutustaso. Vuonna 2003 väestön koulutustasomittain oli koko maassa keskimäärin 294. Naisten koulutustaso oli 295 ja miesten 294.

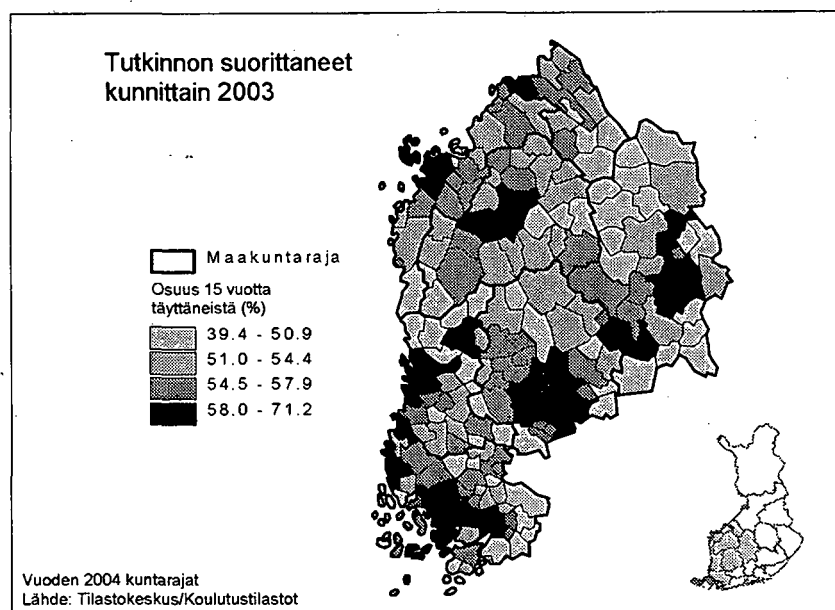
Tilastokeskuksen työssäkäyntitilaston mukaan vuonna 2003 (ennakkotieto) koulutusosalalla työskenteli koko maassa 158 500 henkilöä, joista 66 % oli naisia. Koulutusalan työllistävyys oli 7 % kaikista työllisistä.

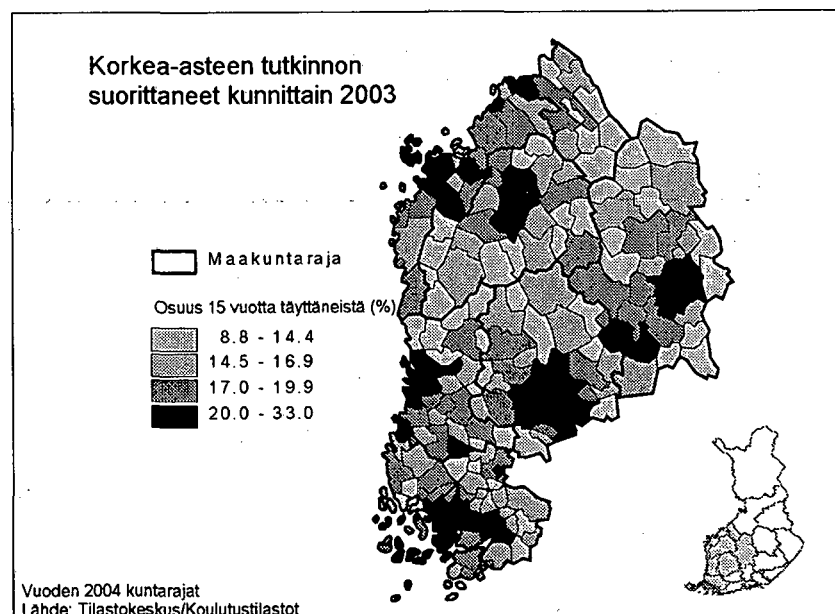
Kuva 6.1. Perusasteen jälkeisiä tutkintoja suorittanut väestö koulutusasteen ja sukupuolen mukaan maakunnittain 2003.

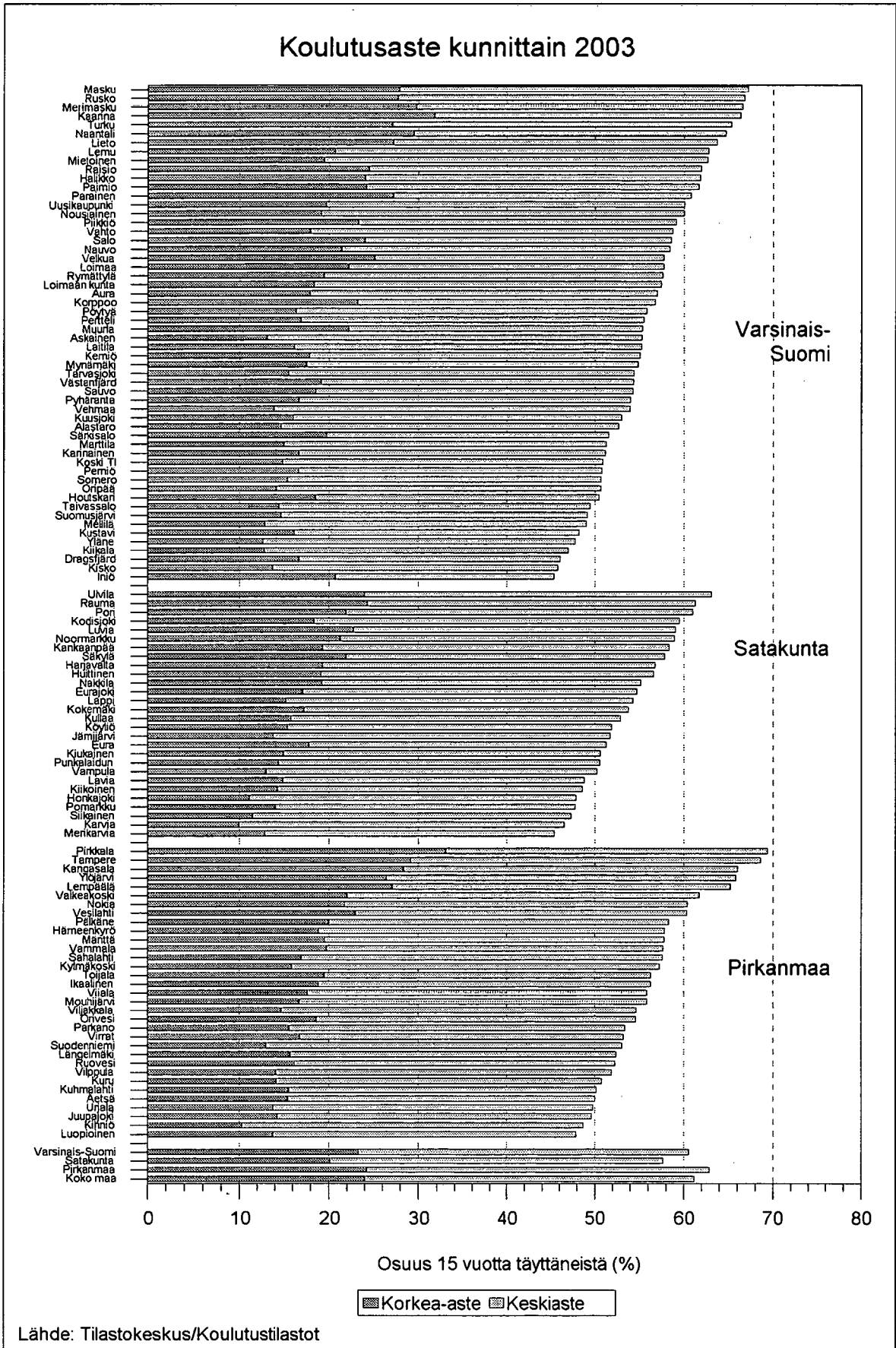
Kuva 6.2. Koulutustaso maakunnittain 1998–2003.

Kuva 6.3. Tutkinnon suorittaneet kunnittain 2003.

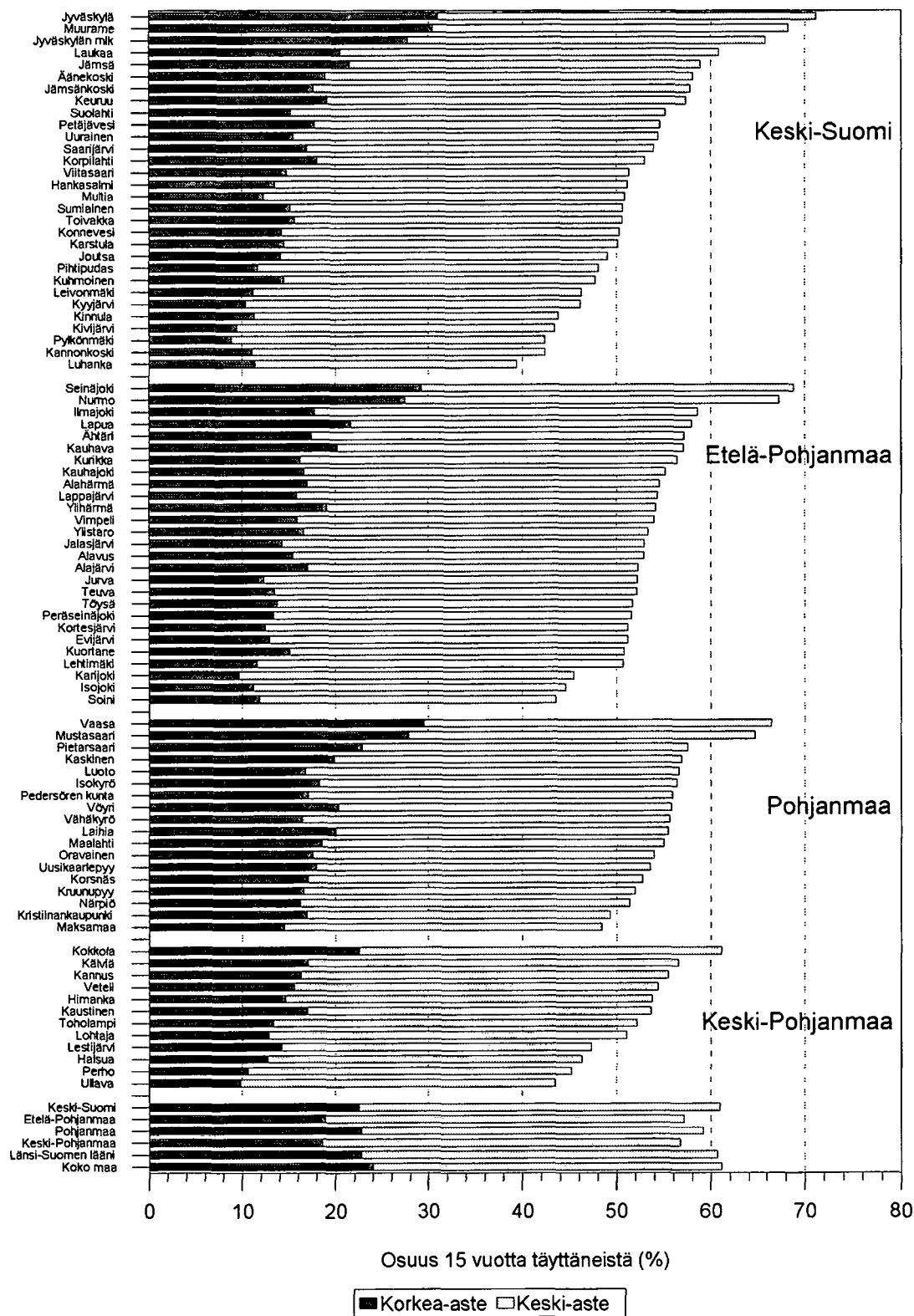
Kuva 6.4. Korkea-asteen tutkinnon suorittaneet kunnittain 2003.

Kuva 6.5a. Koulutusaste kunnittain 2003.

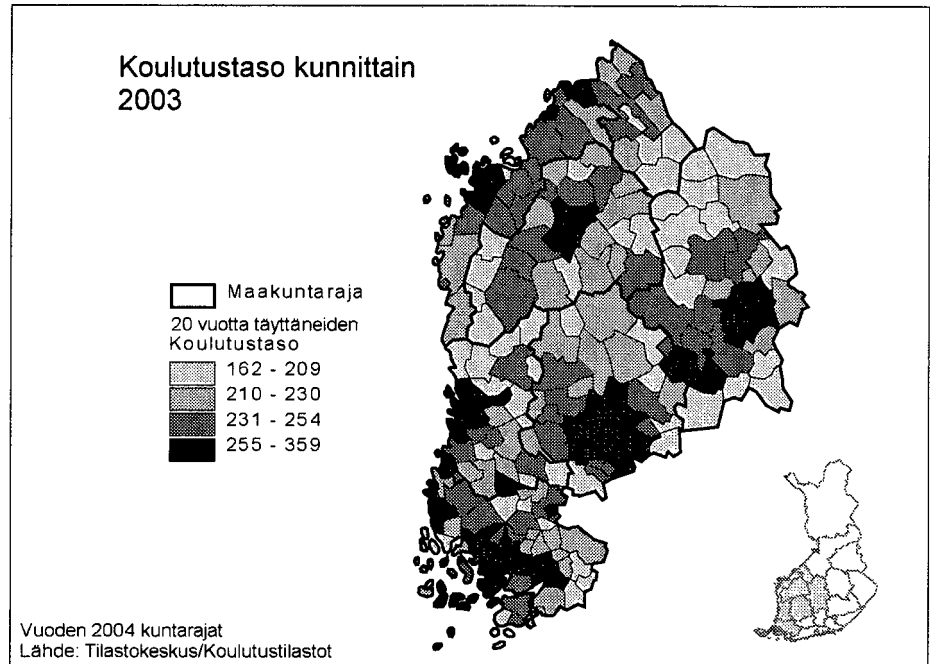

Koulutusaste kunnittain 2003

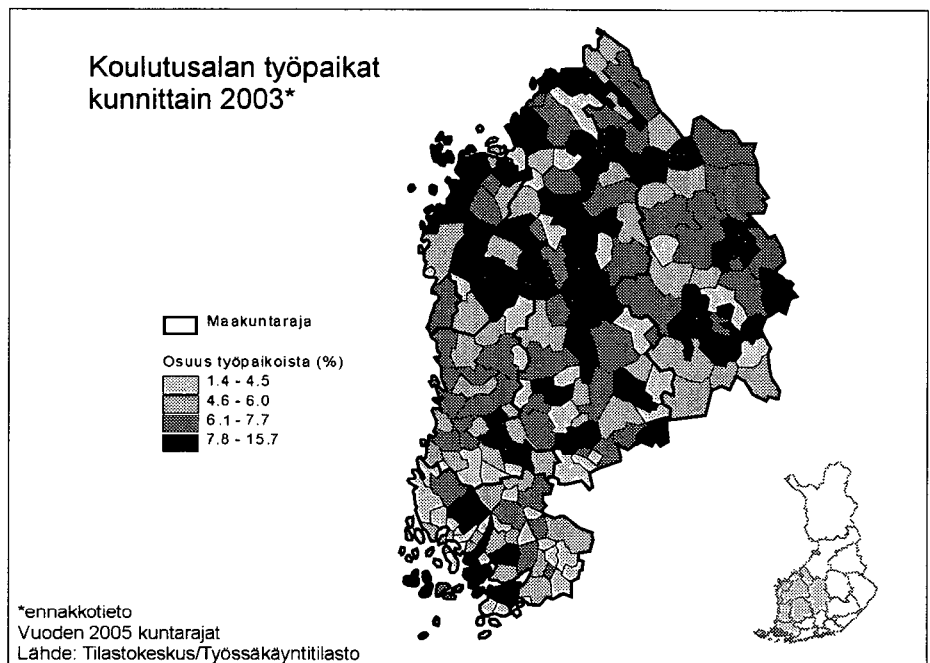

Lähde: Tilastokeskus/Koulutustilastot

Kuva 6.5b. Koulutusaste kunnittain 2003.

Kuva 6.6. Koulutustaso kunnittain 2003.

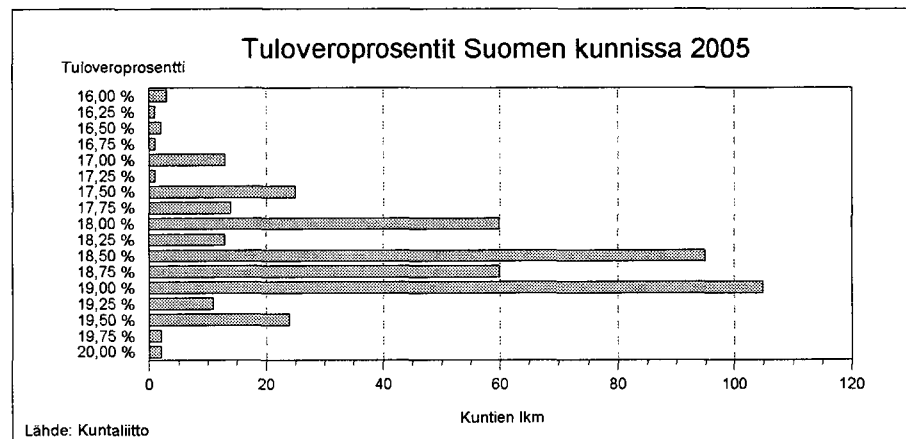
Kuva 6.7. Koulutusalan työpaikat kunnittain 2003.

Kunnallistalous

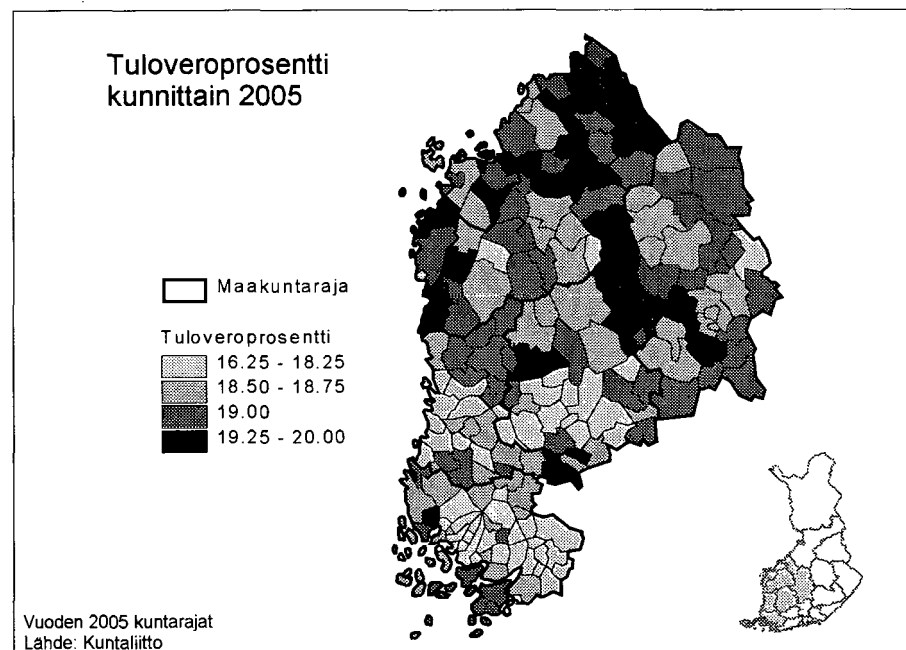
Katsauksessa esitetyt kunnallistaloutta kuvaavat talousarvioluvut on laadittu kuntien Tilastokeskukselle ilmoittamien tietojen perusteella.

Esitetyt talousarvotiedot vuodelta 2005 poikkeavat kuntien virallisista talousarvioista siten että kunnan lukuihin on yhdistetty ns. liikelaitosmallia noudattavien liikelaitosten tiedot. Näin talousarvotiedot ovat vertailukelpoisia tilinpäätöstietojen kanssa. Virallisiin talousarvioihin näistä liikelaitoksista sisältyy kunnalle tuloutettu korvaus liikelaitoksen peruspääomasta sekä kunnan ja liikelaitoksen väliset lainat, lainojen lyhennykset ja korot. Liikelaitoksen omat tulot ja menot, investoinnit ja lainat muilta kuin kunnalta jäävät sitä vastoin kunnan virallisen talousarvion ulkopuolelle. Liikelaitosten käsittelytapa saattaa vaikuttaa huomattavasti mm. vuosikatteisiin. Liikelaitosmallia noudattavia liikelaitoksia on kuntien ilmoituksen mukaan 66 kunnalla koko maassa.

Veroprocentti vaihtelee kunnittain vuonna 2005 koko maassa 16,00:n (3 kuntaa) ja 20,00:n (2 kuntaa) välillä.

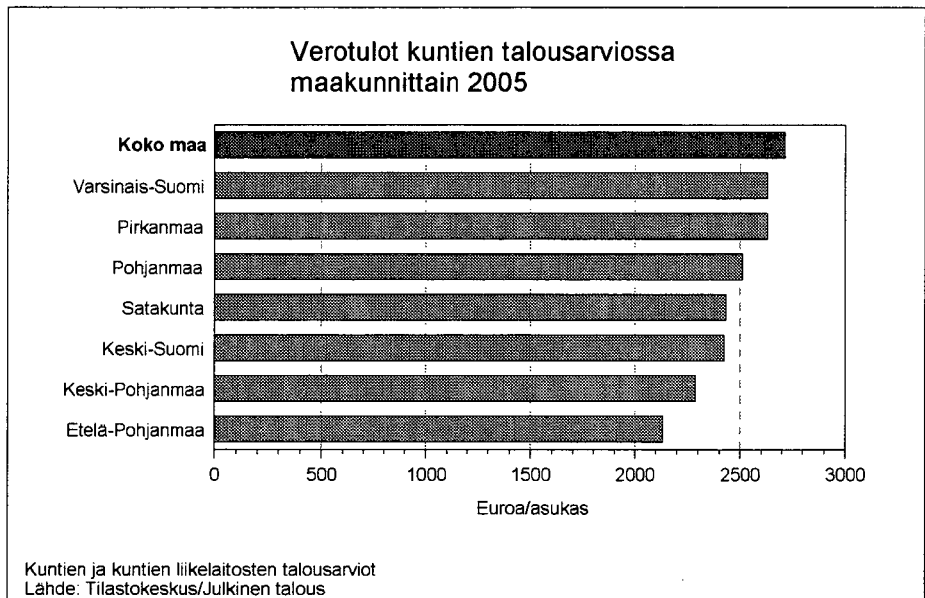

Kuva 7.1. Tuloveroprocentit Suomen kunnissa 2005.

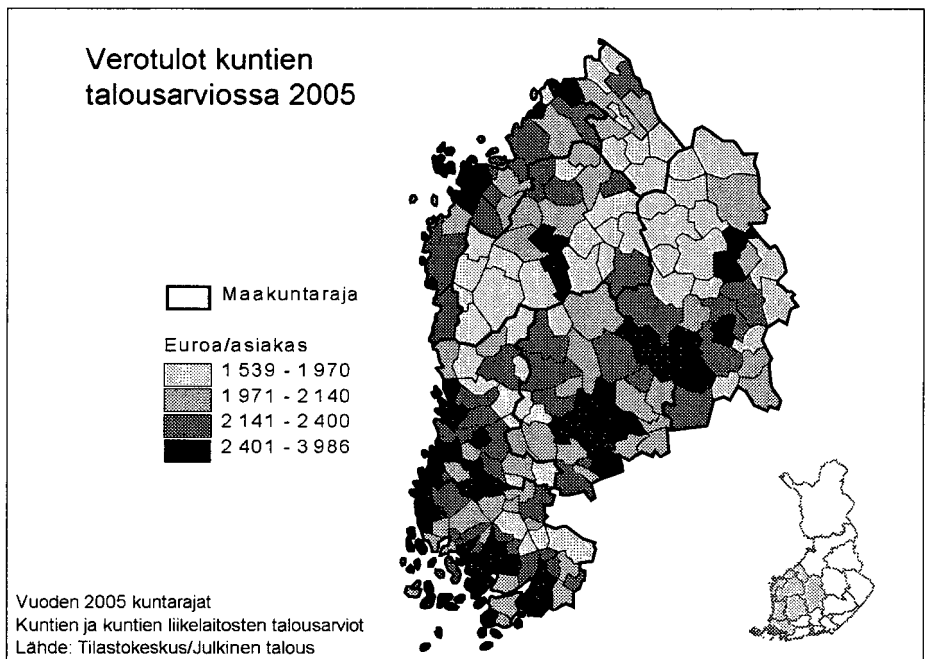

Kuva 7.2. Tuloveroprocentti kunnittain 2005.

Verotulojen arvioidaan olevan koko maan kunnissa keskimäärin 2 719 euroa asukasta kohti vuonna 2005. Kasvua edellisen vuoden talousarvioon verrattuna on kolme prosenttia. Kunnittain arviot vaihtelevat 4 471 ja 1 525 euron välillä.

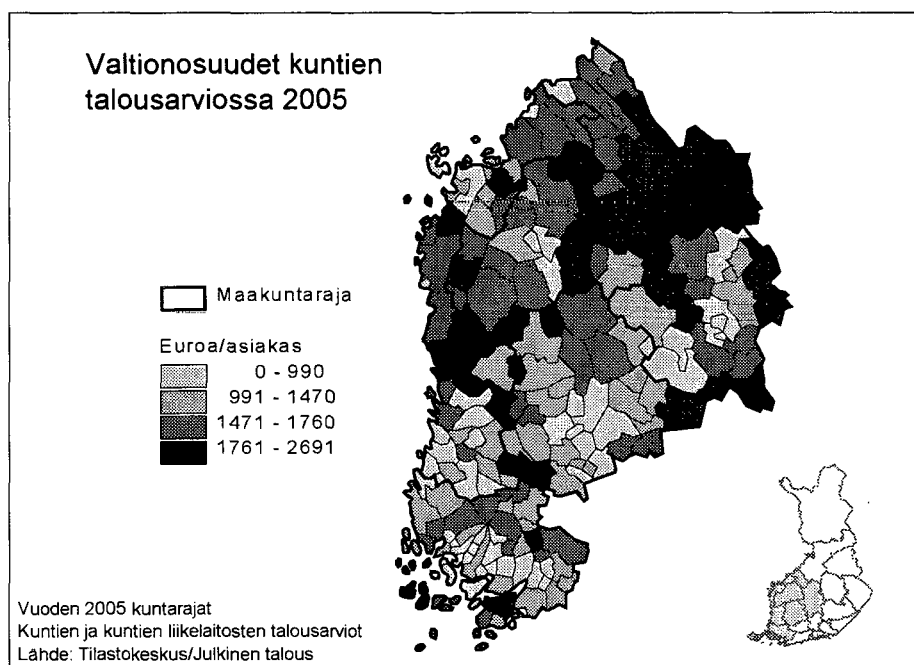
Kuva 7.3. Verotulot kuntien talousarviossa maakunnittain 2005.

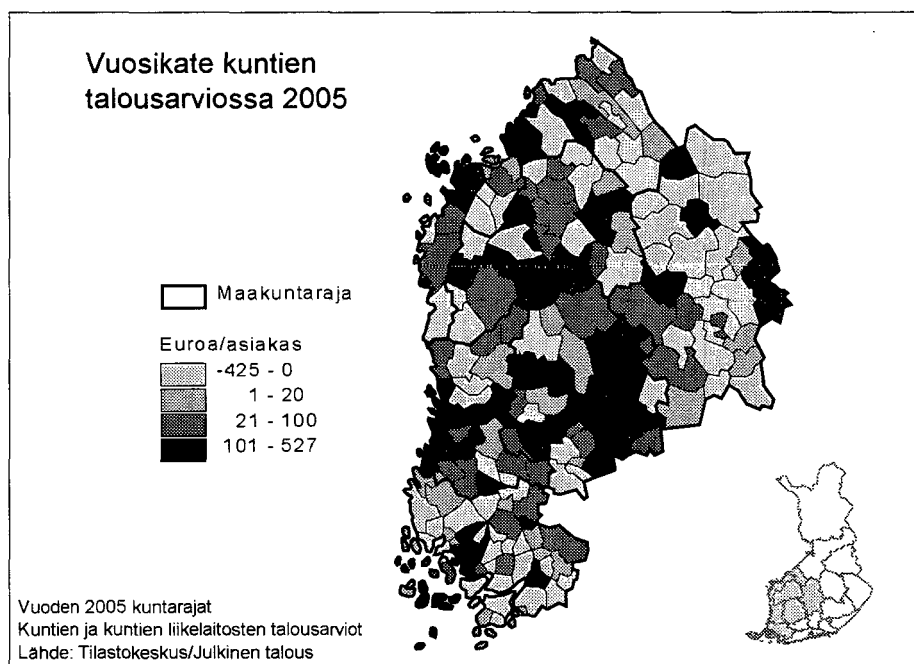
Kuva 7.4. Verotulot kuntien talousarviossa 2005.

Valtionosuuksien odotetaan kasvavan 3,9 % vuonna 2005 edellisen vuoden arvioihin verrattuna. Koko maan kuntien keskimääräinen valtionosuus on arvioiden mukaan 919 euroa asukasta kohti. Suurimmillaan sen arvioidaan olevan 2 691 euroa ja pienimmillään -61 euroa asukasta kohti.

Kuntien vuosikate on kuntien ja kuntien liikelaitosten talousarvioissa vajaa 840 miljoonaa euroa. 157 kuntaa arvioi vuosikatteensa olevan negatiivinen vuonna 2005. Keskimäärin arvioitu vuosikate on 160 euroa asukasta kohti.

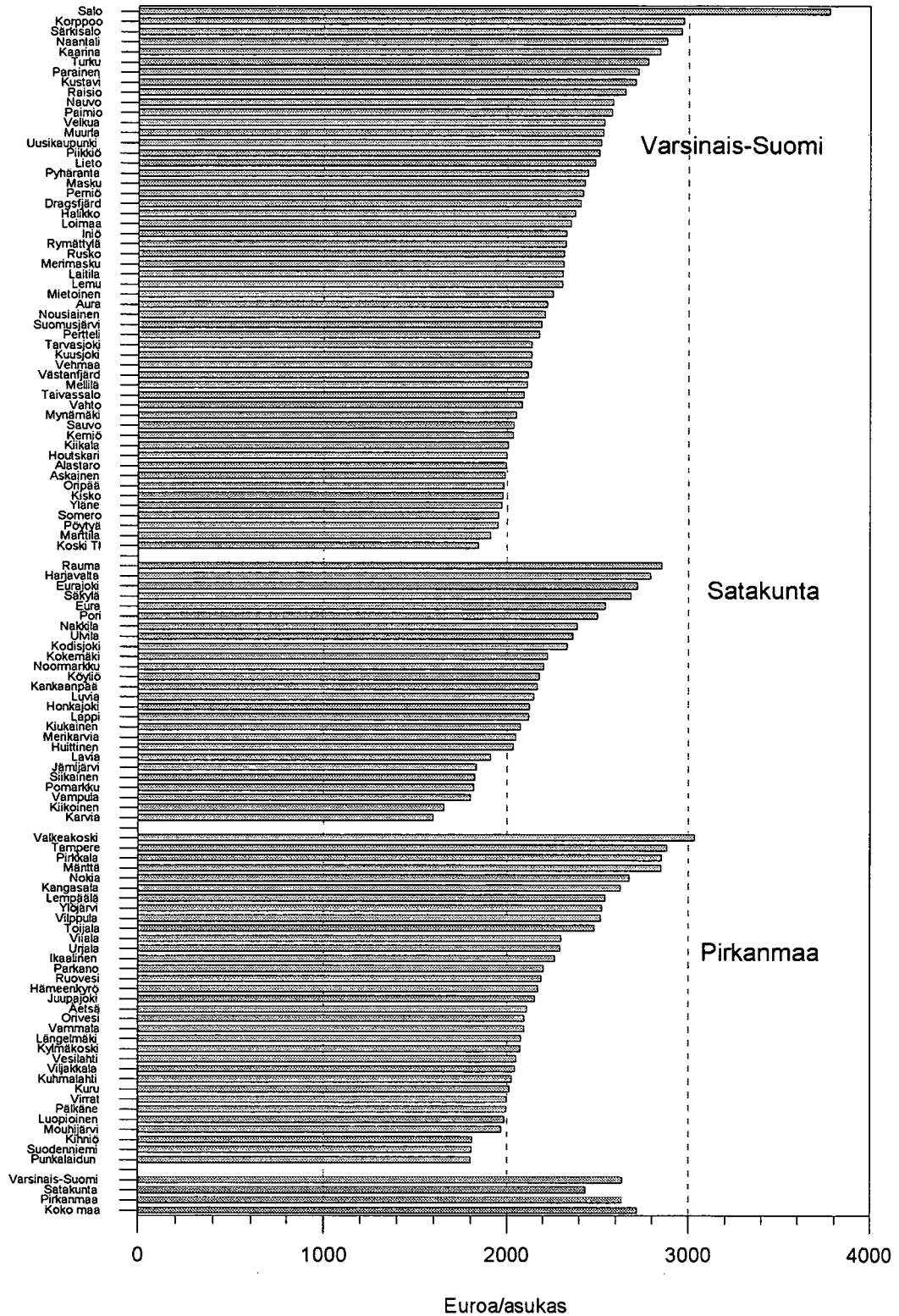

Kuva 7.5. Valtionosuudet kuntien talousarviossa 2005.

Kuva 7.6. Vuosikate kuntien talousarviossa 2005.

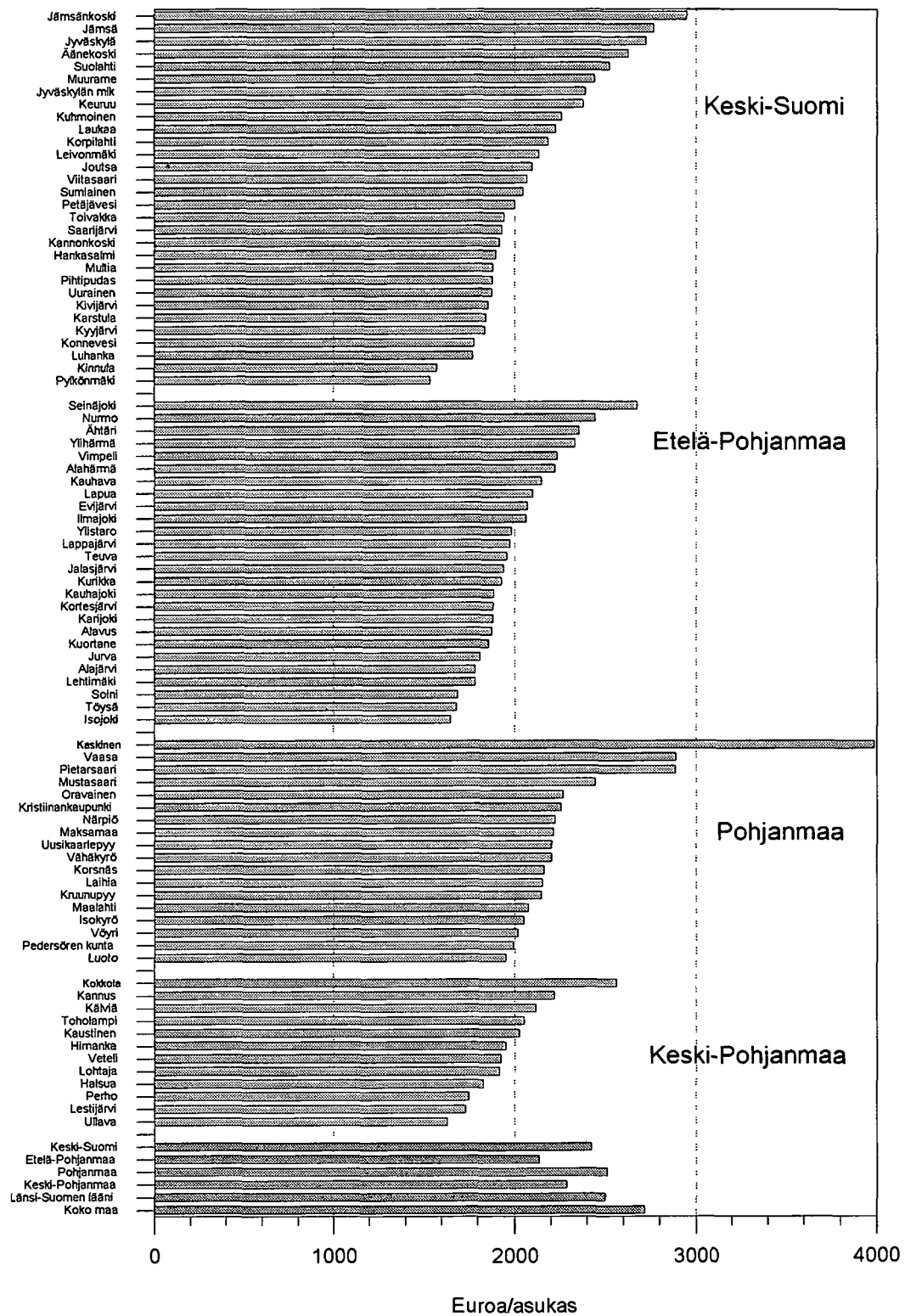
Verotulot kuntien talousarviossa 2005

Kuntien ja kuntien liikelaitosten talousarviot
Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Kuva 7.7a. Verotulot kuntien talousarviossa 2005.

Verotulot kuntien talousarviossa 2005

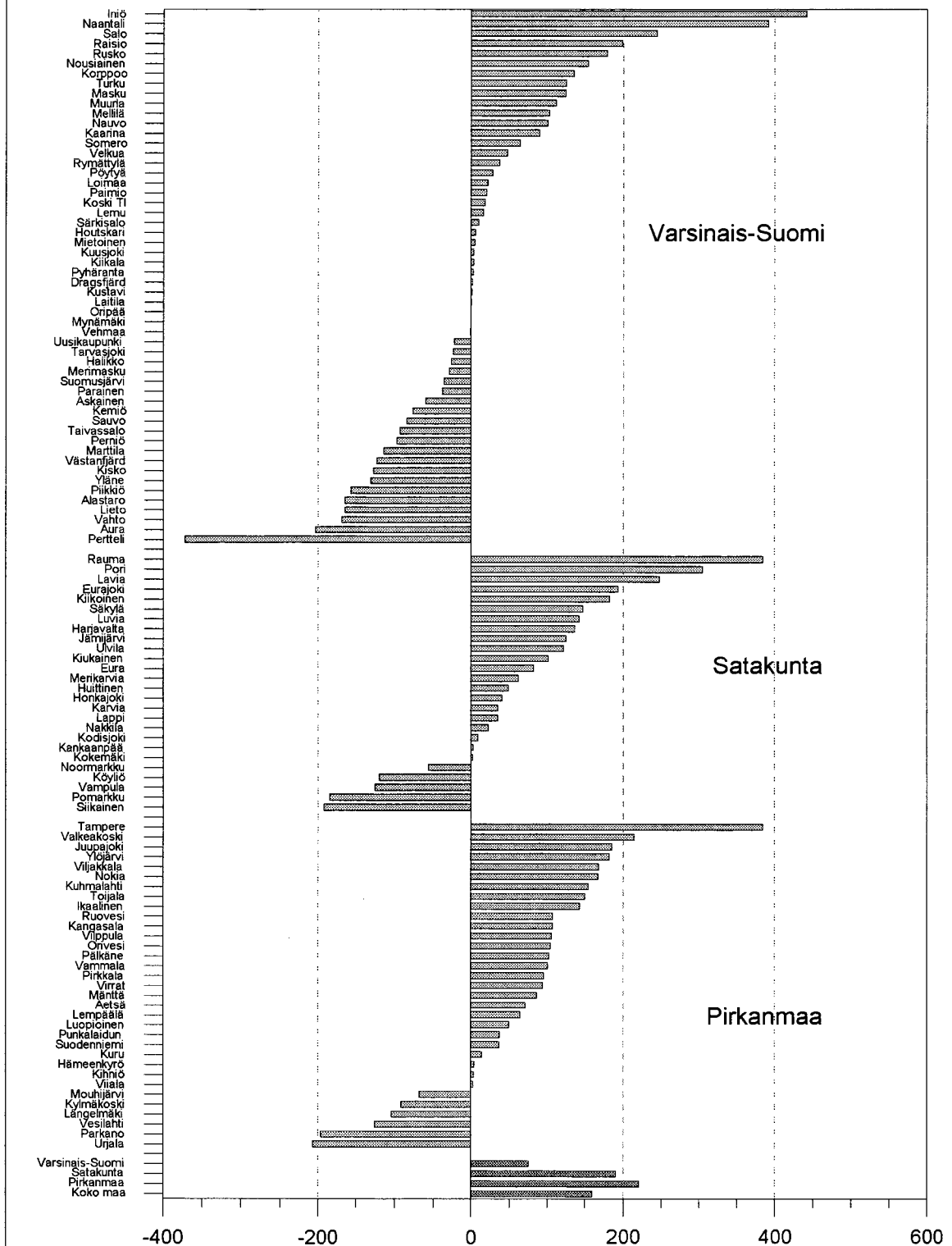

Kuntien ja kuntien liikelaitosten talousarviot

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Kuva 7.7b. Verotulot kuntien talousarviossa 2005.

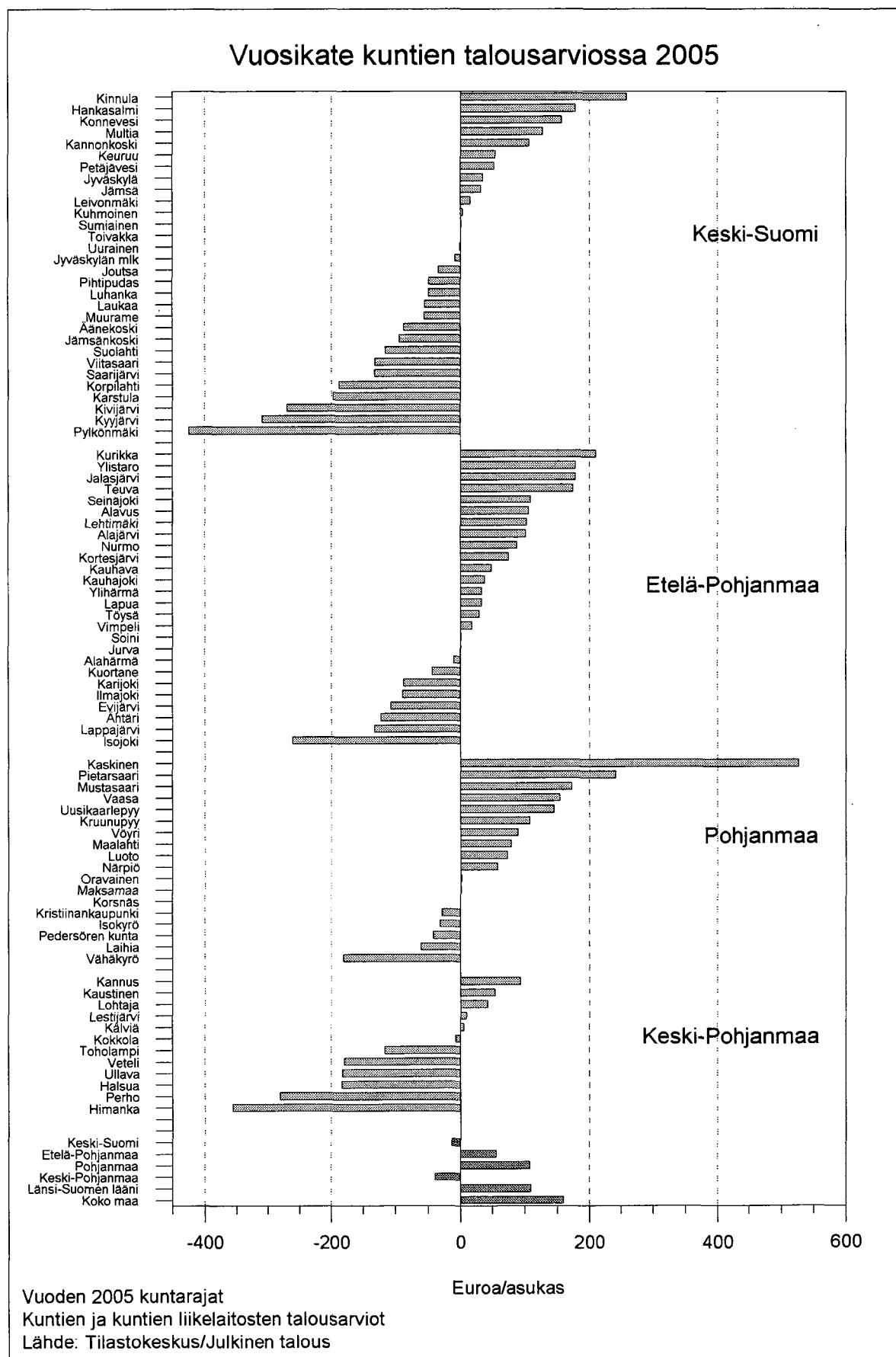
Vuosikate kuntien talousarviossa 2005

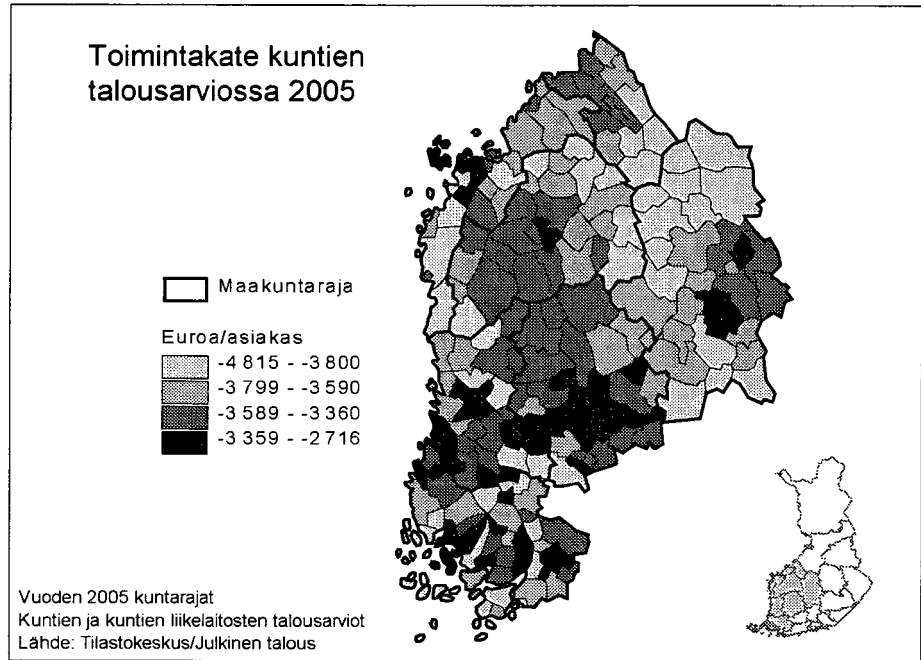
Vuoden 2005 kuntarajat
Kuntien ja kuntien liikelaitosten talousarviot
Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Kuva 7.8a. Vuosikate kuntien talousarviossa 2005.

Kuva 7.8b. Vuosikate kuntien talousarviossa 2005.

Kuva 7.9. Toimintakate kuntien talousarviossa 2005.

Kuntien ja kuntien liikelaitosten talousarvioiden mukaan kuntien Toimintakate jää 18,2 miljardia euroa miinukselle. Toimintakatteen arvioidaan olevan kunnissa keskimäärin -3 485 euroa asukasta kohti.

Tunnuslukujen laskeminen:

Vuosikate muodostuu seuraavasti: toimintakate + verotulot ja valtionosuudet - arvonlisäveron takaisinperintä + korkotuotot + osinkotulot + muut rahoitustuotot - korkokulut - muut rahoituskulut.

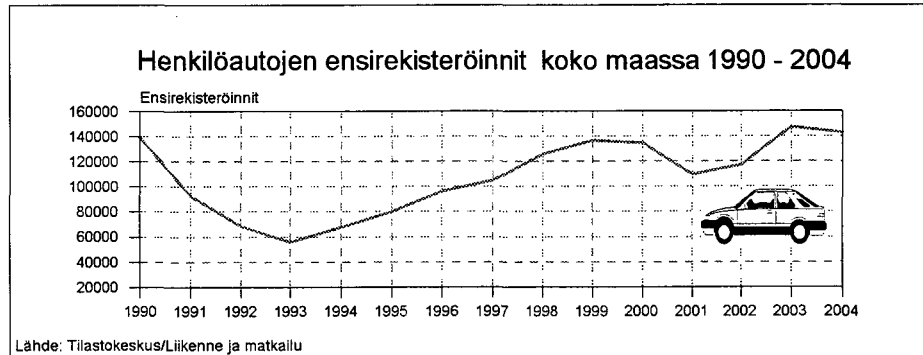
Toimintakate muodostuu toimintatuottojen (=myyntitulot, maksutuotot, tuet ja avustukset, muut tuotot, valmisteverastojen lisäys tai vähennys, valmistus omaan käyttöön) ja toimintakulujen (=henkilöstökulut, palvelujen ostot, aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot, varastojen lisäys tai vähennys, avustukset, muut kulut) erotuksesta.

Tehtäväkohtaiset nettokustannukset on laskettu seuraavasti: Käyttökustannuksiin on käyttötalouden menoista laskettu yhteen toimintamenot, käyttöomaisuuden poistot ja arvonalentumiset sekä vyörytyserät. Käyttötuohtoihin on laskettu toimintatulot ja vyörytyserät. Nettokustannukset ovat käyttökustannusten ja käyttötuottojen erotus. Tehtäväkohtaisia kunnallistalouden nettokustannuksia vuodelta 2003 on tarkasteltu julkaisun *Sosiaaliturva- ja terveys* -kappaleessa (s.79).

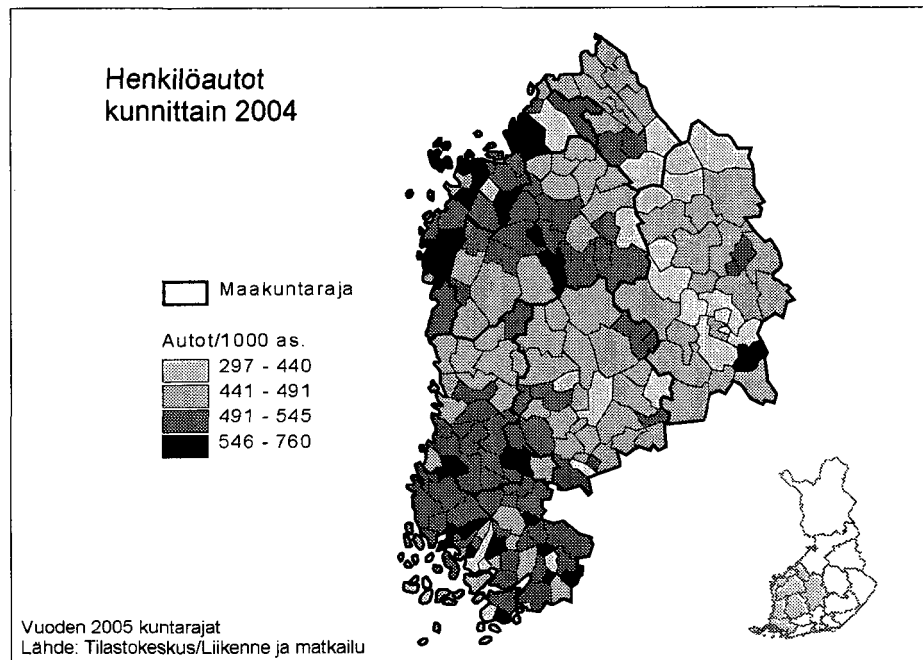
Liikenne ja matkailu

Liikenne

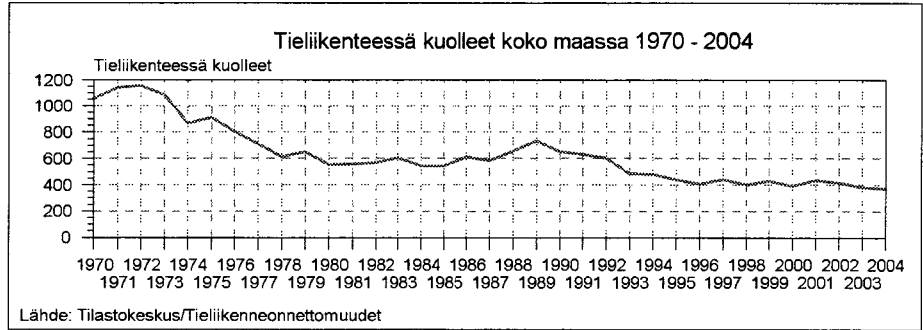
Rekisterissä olevia henkilöautoja oli vuoden 2004 lopussa koko maassa keskimäärin 448 tuhatta asukasta kohti. Kaikkiaan rekisterissä olevia henkilöautoja oli 2,3 miljoonaa kappaletta. Vuonna 2004 ensirekisteröitiin reilu 142 600 henkilöautoa, 3,2 % vähemmän kuin vuotta aiemmin.

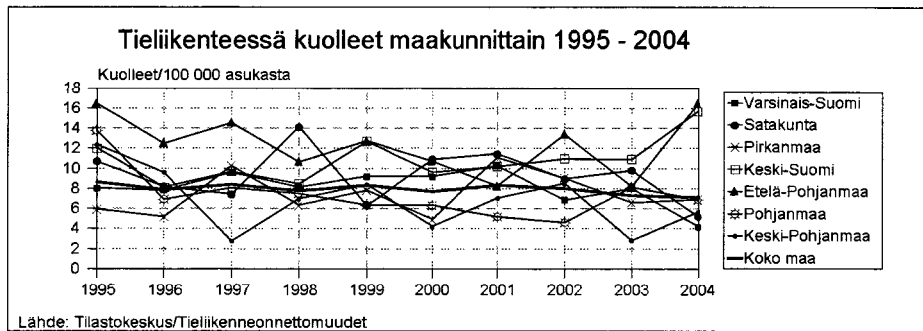
Kuva 8.1. Henkilöautojen ensirekisteröinnit koko maassa 1990–2004.

Kuva 8.2. Henkilöautot kunnittain 2004.

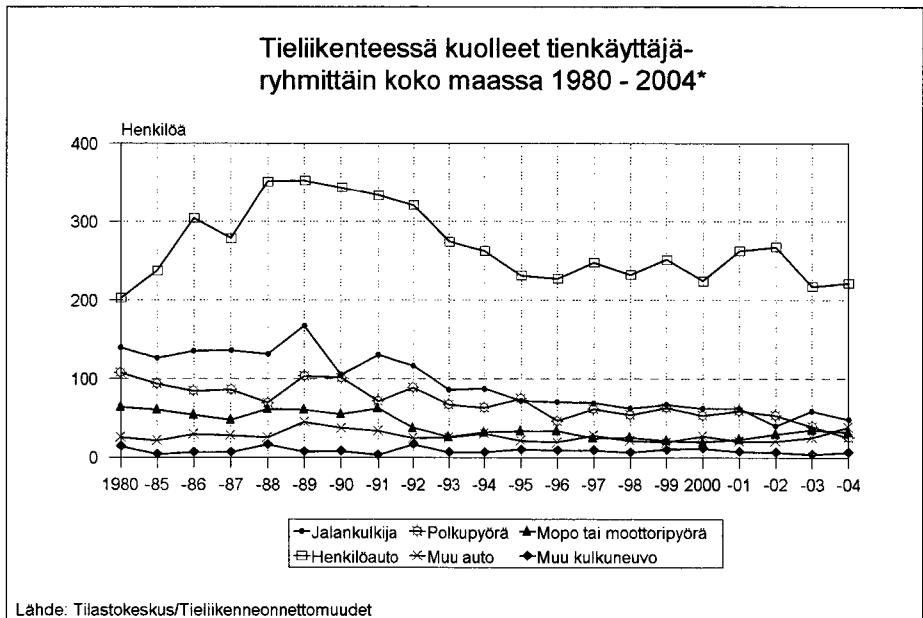

Kuva 8.3. Tieliikenteessä kuolleet koko maassa 1970–2004.

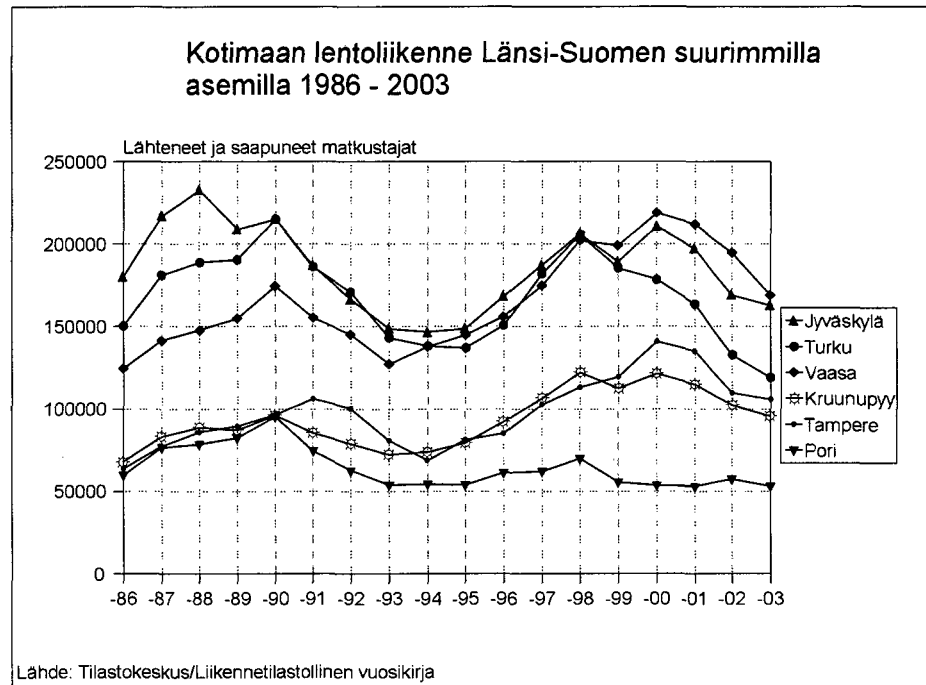

Kuva 8.4. Tieliikenteessä kuolleet maakunnittain 1995–2004.

Koko maan liikenneonnettomuuksissa menehtyi 370 henkilöä vuonna 2004. Määrä on koko tarkastelujakson alhaisin, kun esimerkiksi kolme vuosikymmentä sitten liikenteessä menehtyi synkimpinä vuosina yli 1 000 henkilöä. Viime vuosina liikenteessä on kuollut keskimäärin 7 henkilöä 100 000 asukasta kohti. Yli puolet liikenneuhreista menehtyy henkilöauto-onnettomuuksissa.

Kuva 8.5. Tieliikenteessä kuolleet tienkäyttäjärhmittäin koko maassa 1980–2004.

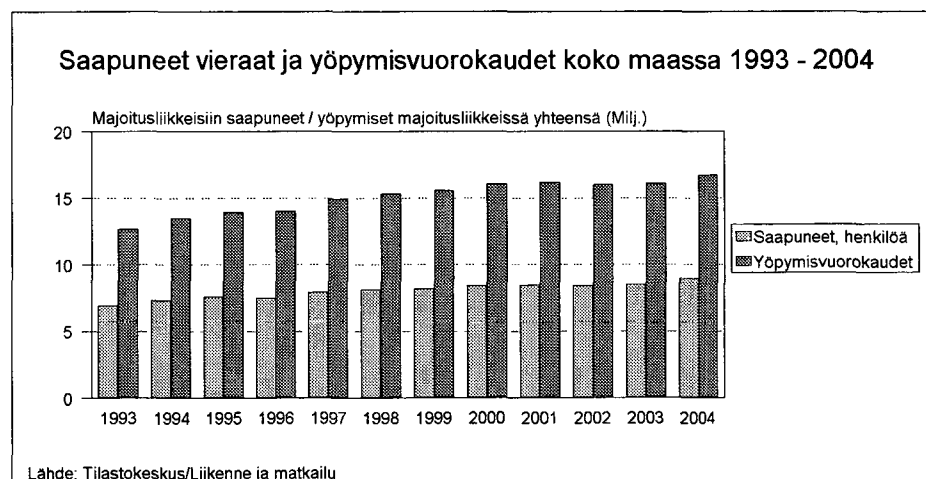

Kuva 8.6. Kotimaan lentoliikenne Etelä-Suomen suurimmilla asemilla 1986–2003.

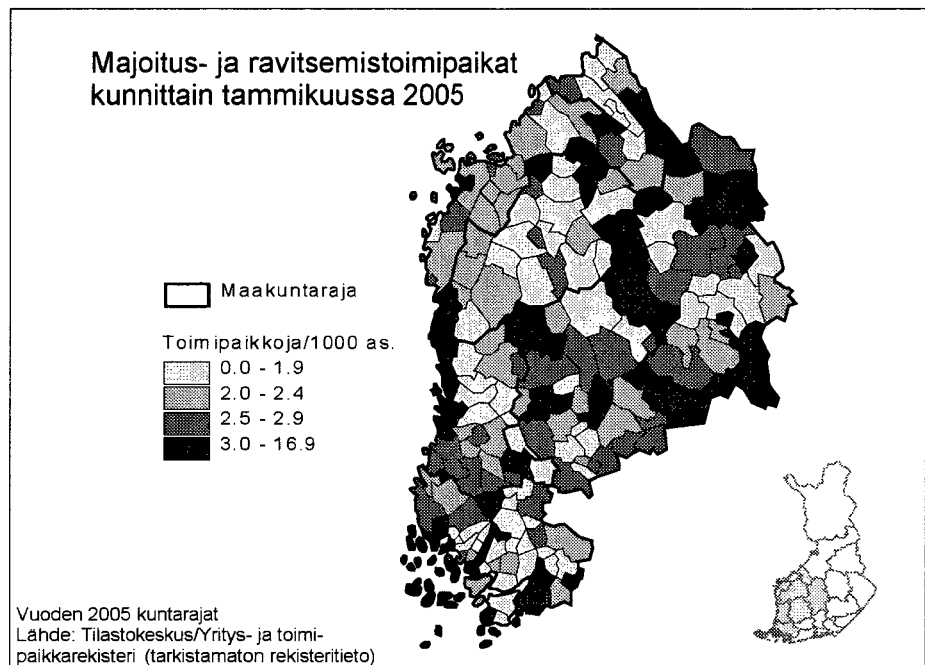
Majoitus- ja ravitsemistoimiala

Suomen majoitusliikkeissä kirjattiin 16,7 miljoonaa yöpymisvuorokautta vuonna 2004. Määrä oli 0,6 % enemmän kuin vuotta aiemmin.

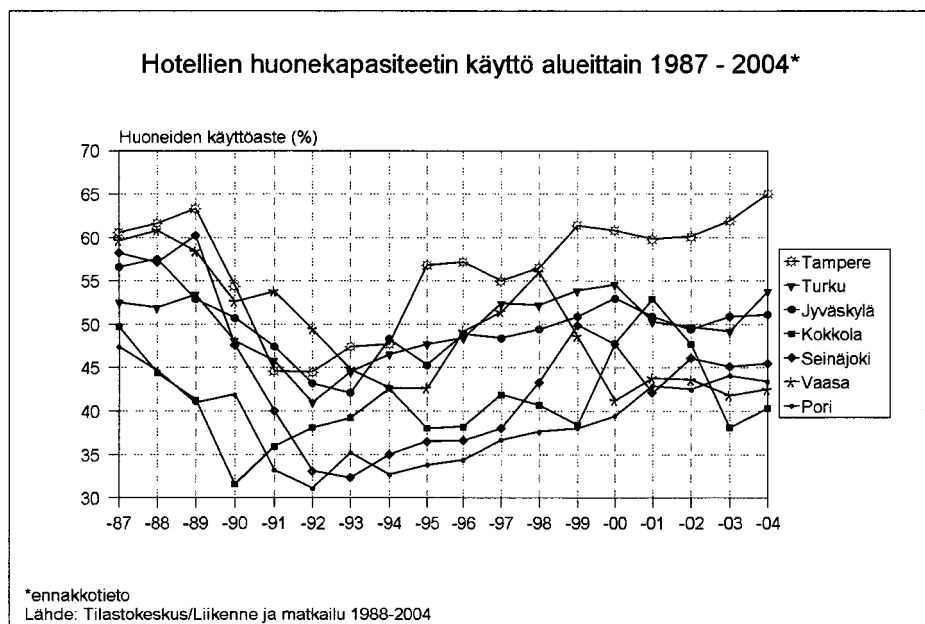
Kotimaisten matkailijoiden yöpymiset lisääntyivät prosentin vuodentakaisesta, kun taas ulkomaisten matkailijoiden yöpymiset vähenivät lähes saman verran. Ulkomaalaisten matkailijoiden osuus yöpymisistä oli 26 % vuonna 2004.

Kuva 8.7. Saapuneet vieraat ja yöpymisvuorokaudet koko maassa 1993–2004.

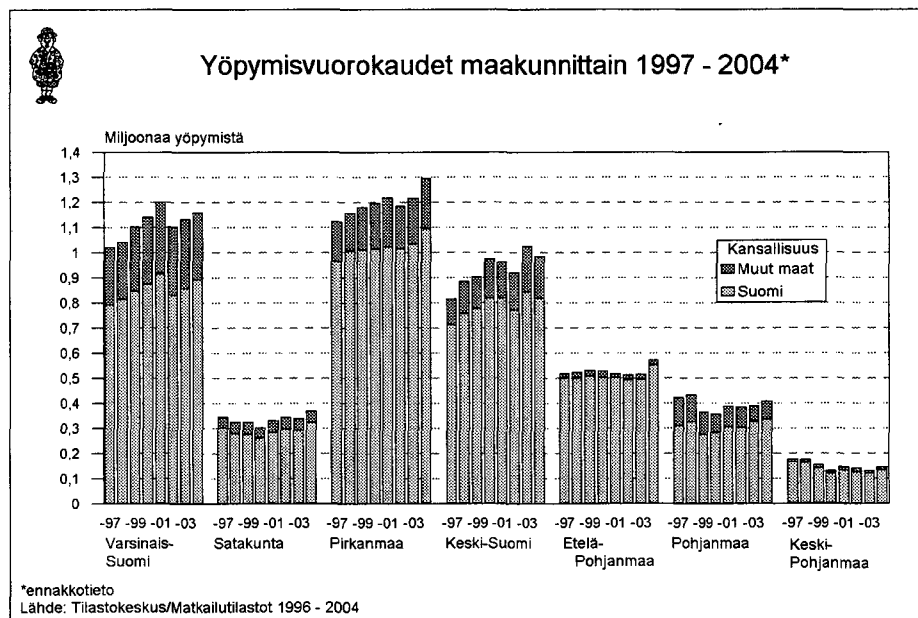
Kuva 8.8. Majoitus- ja ravitsemistoimipaikat kunnittain 2005.

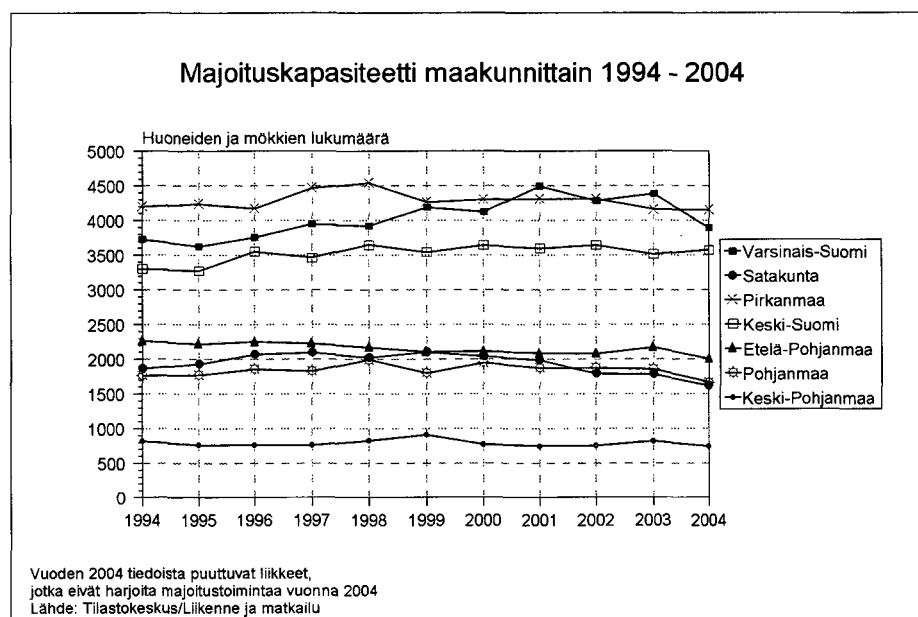
Kuva 8.9. Hotellien huonekapasiteetin käyttö alueittain 1987–2004.

Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin tarkistamattoman rekisteritiedon mukaan tammikuussa 2005 koko maassa oli reilu 14 500 majoitus- ja ravitsemisalalan toimipaikkaa. Näillä aloilla oli siten koko maassa 2,7 toimipaikkaa tuhatta asukasta kohden.

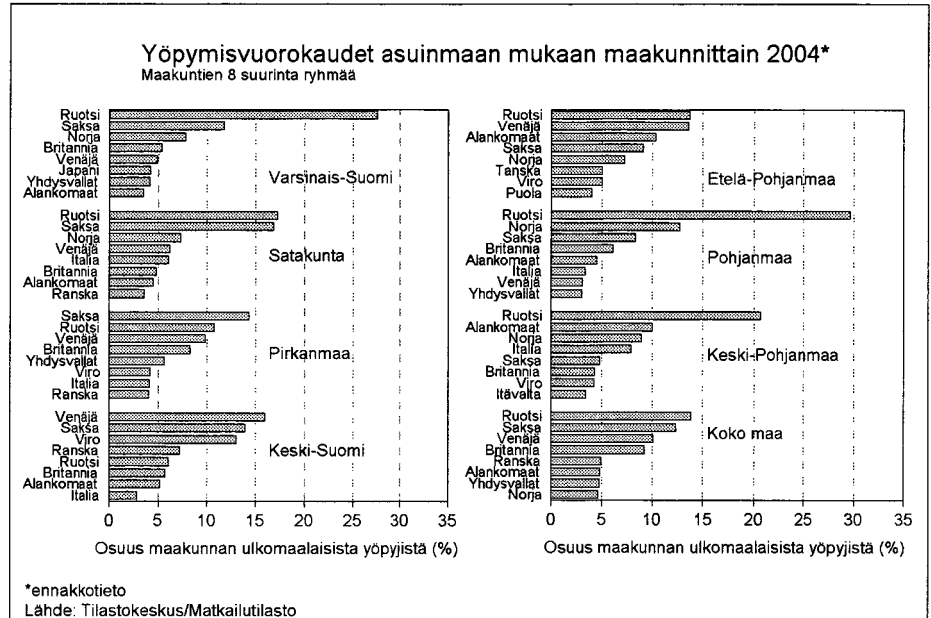
Hotellihuoneiden käyttöaste oli koko maassa vuonna 2004 (ennakkotieto) 47,6 %, mikä on 0,5 %-yksikköä enemmän kuin vuotta aiemmin.

Kuva 8.10. Yöpymisvuorokaudet maakunnittain 1997–2004.

Kuva 8.11. Majoituskapasiteetti maakunnittain 1994–2004.

Kuva 8.12. Yöpymisvuorokaudet asuinmaan mukaan maakunnittain 2004.

Kuva 8.13. Yöpymiset hotelleissa matkan tarkoituksen mukaan maakunnittain 2004.

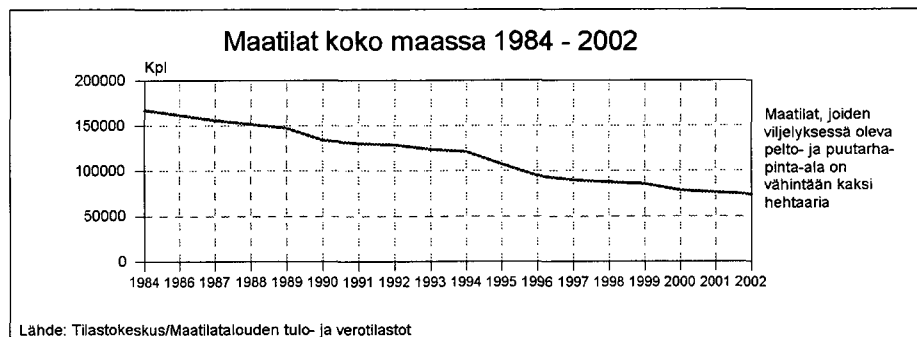
Koko maan hotelli-yöpymisistä vajaa 60 % oli vapaa-aikaan liittyviä vuoden 2004 ennakkotietojen mukaan. Suurimman ulkomaalaisryhmän yöpymisvuorokausilla mitattuna muodostivat ruotsalaiset. Heidän osuus oli lähes 14 % kaikista ulkomaalaisista yöpyjistä. Saksalaisten osuus oli reilun yhden prosenttiyksikön pienempi.

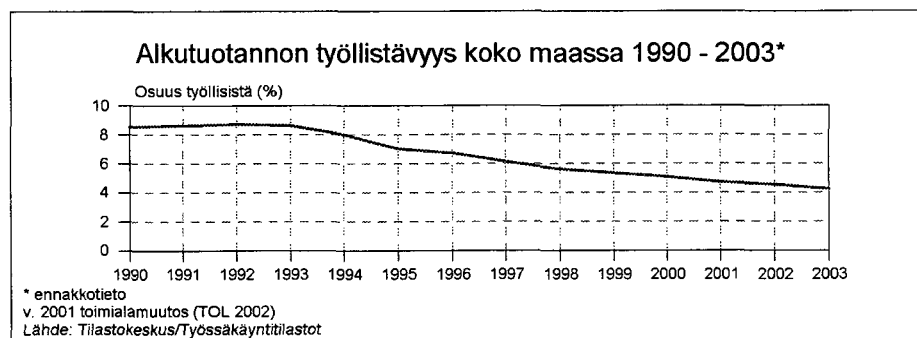
Maa-, metsä- ja kalatalous

Vuoden 2002 maaseutuelinkeinorekisterin mukaan Suomessa oli yli 74 000 sellaista maatilaa, joiden viljelyksessä oleva pelto- tai puutarhapinta-ala oli vähintään kaksi hehtaaria. Vuodesta 1984 yli kahden hehtaarin tilojen lukumäärä on vähentynyt yli 93 300 tilalla.

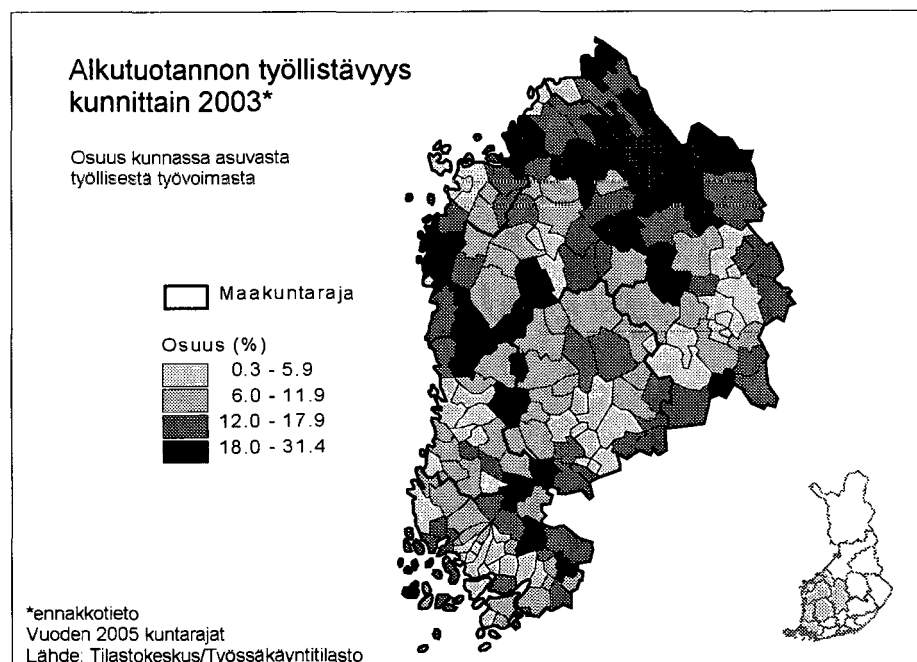
Alkutuotanto (maa-, riista-, metsä- ja kalatalous) työllisti vuonna 2003 (ennakko) 4,2 % koko maan työllisistä.

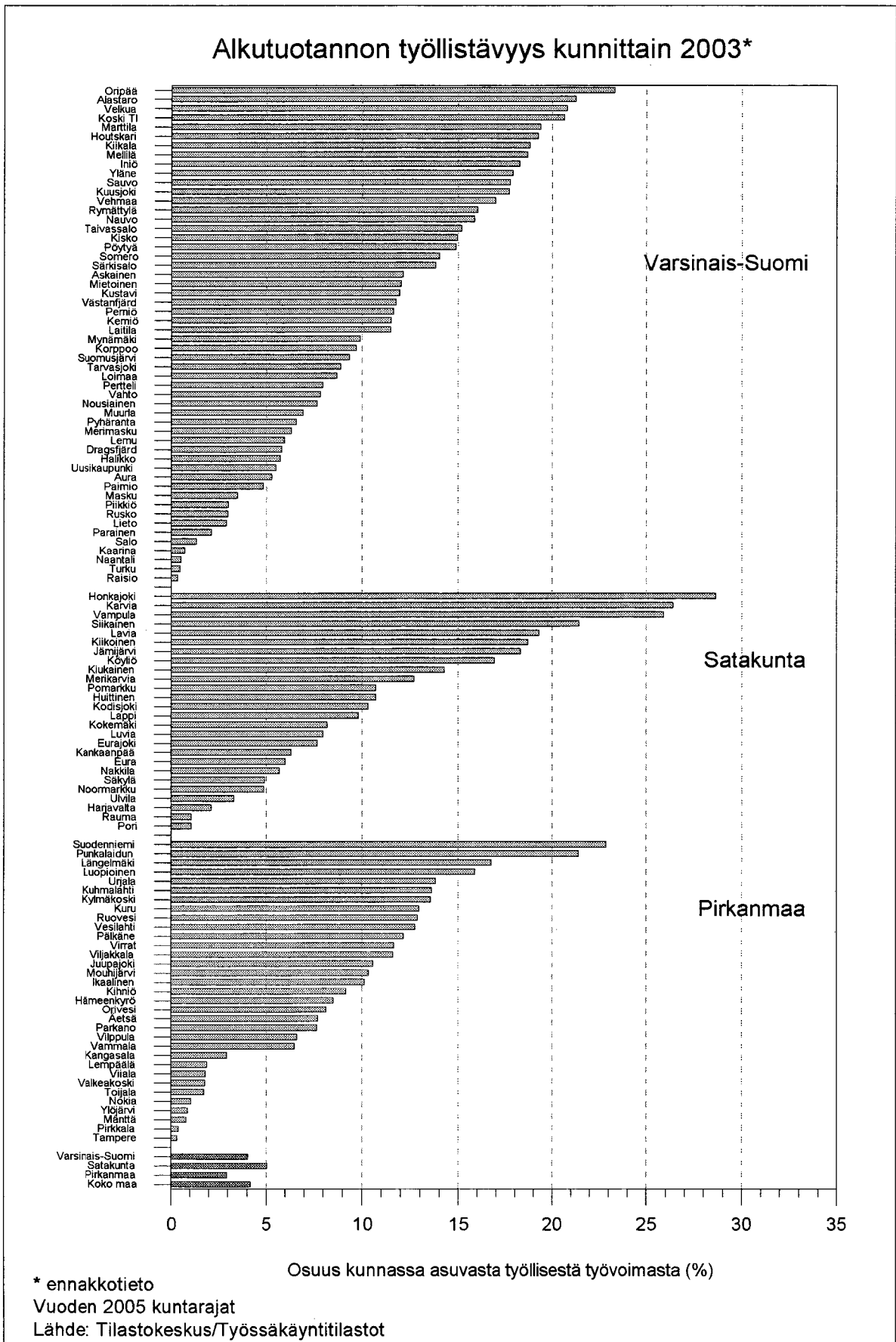
Kuva 9.1. Maatilat koko maassa 1984–2002.

Kuva 9.2. Alkutuotannon työllistävyys koko maassa 1990–2003.

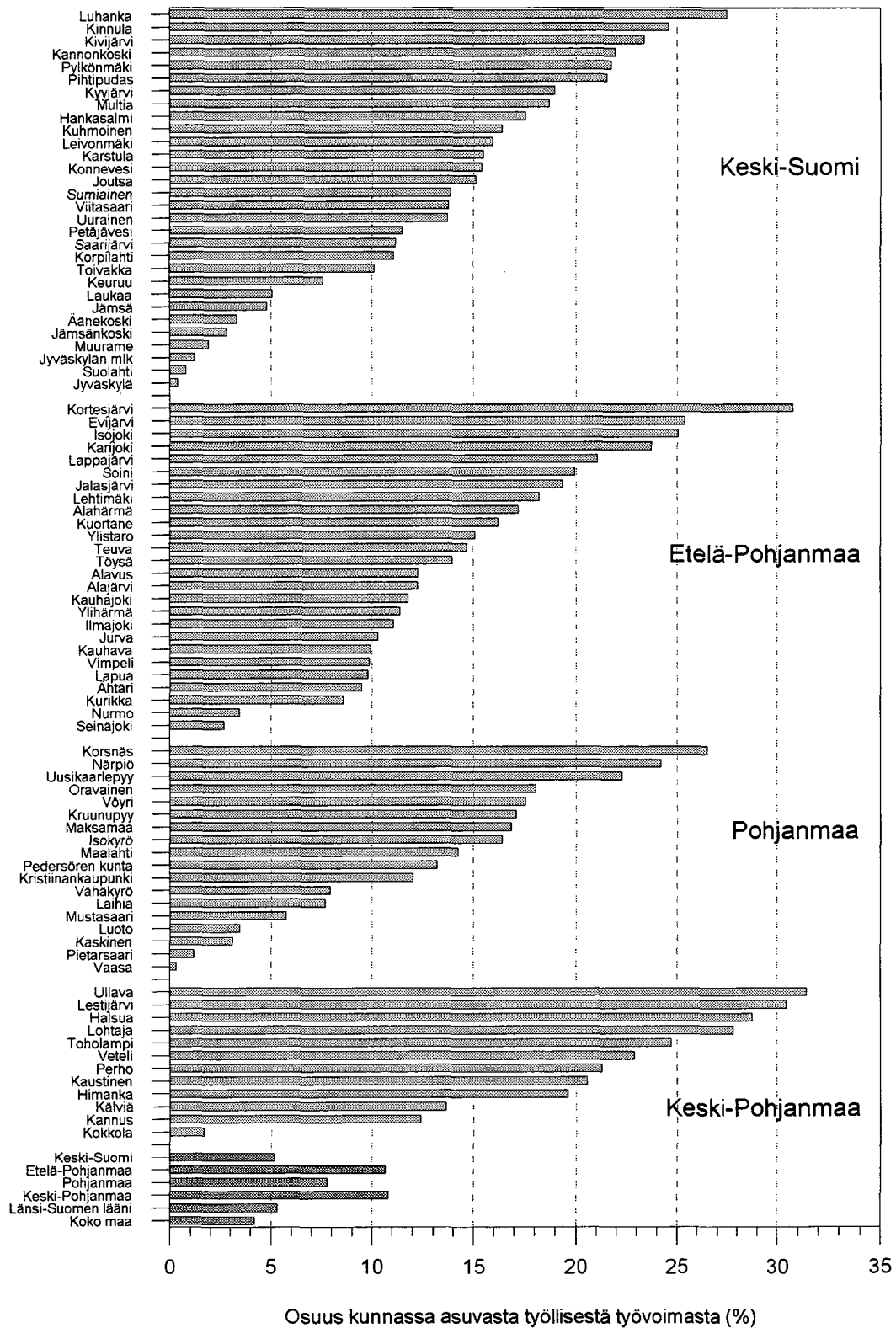

Kuva 9.3. Alkutuotannon työllistävyys kunnittain 2003.

Kuva 9.4a. Alkutuotannon työllistävyys kunnittain 2003.

Alkutuotannon työllistävyys kunnittain 2003*

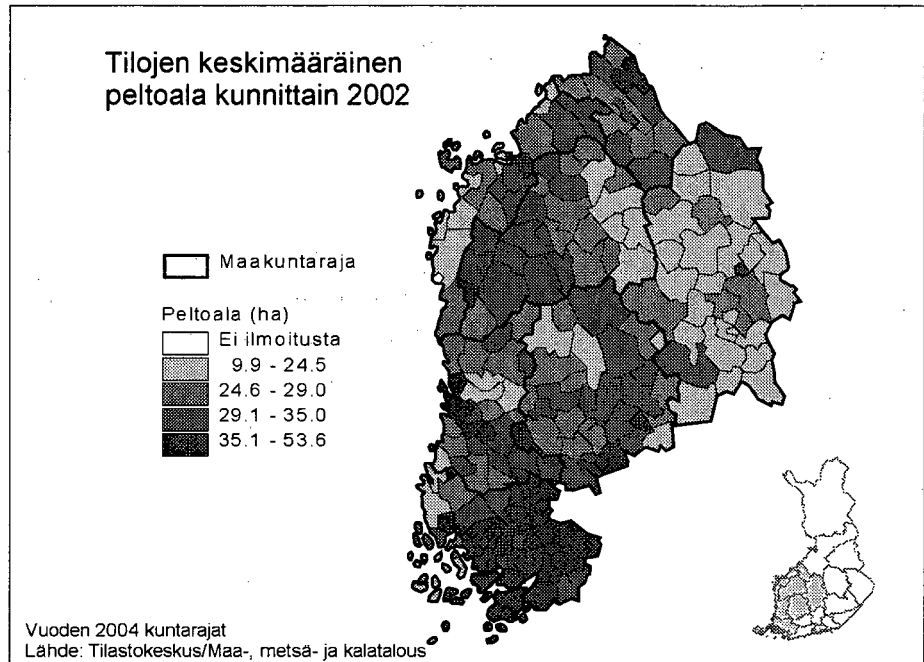

* ennakkotieto

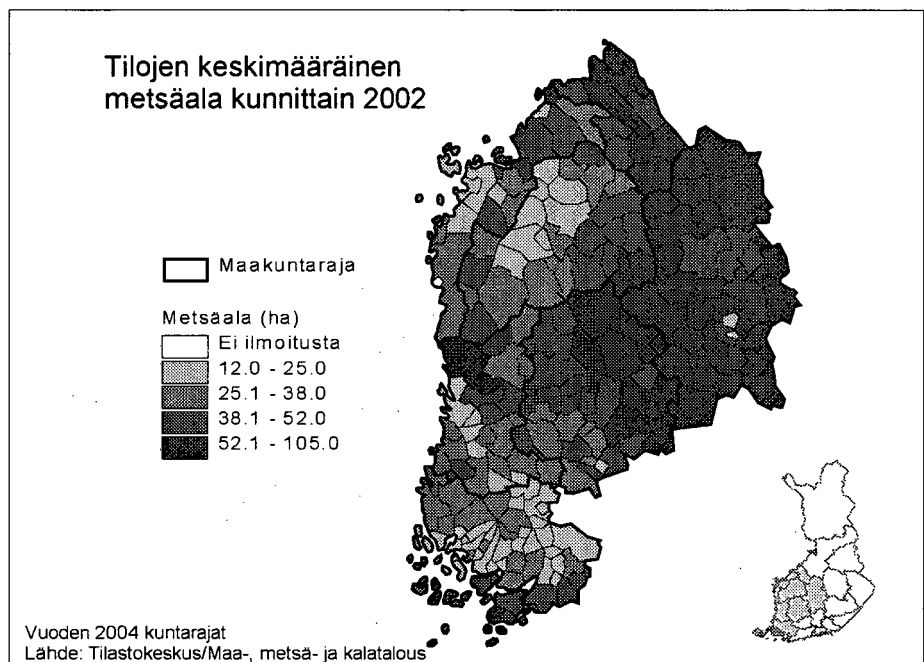
Vuoden 2005 kuntarajat

Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilastot

Kuva 9.4b. Alkutuotannon työllistävyys kunnittain 2003.

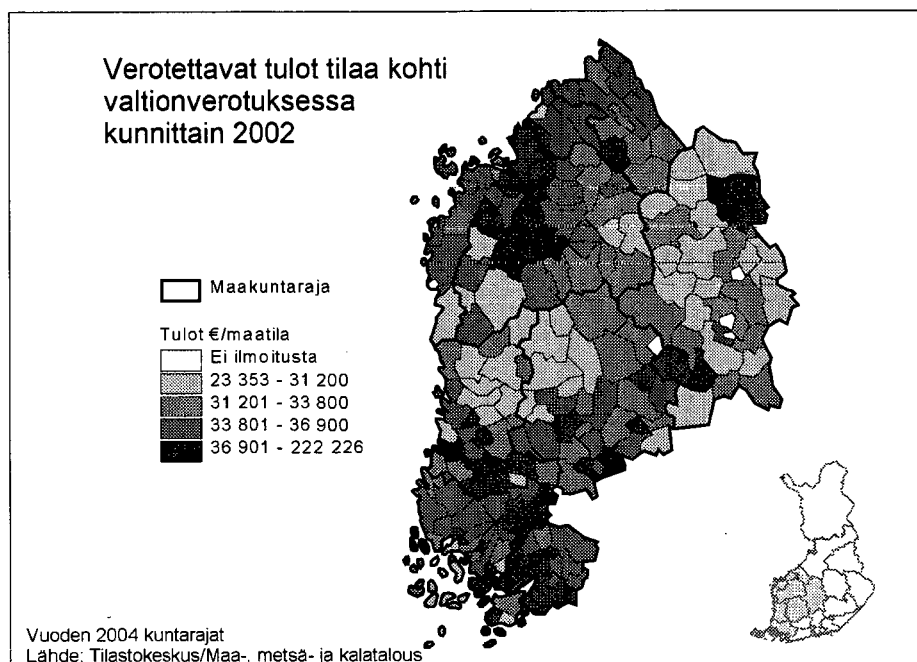

Kuva 9.5. Tilojen keskimääräinen peltoala kunnittain 2002.

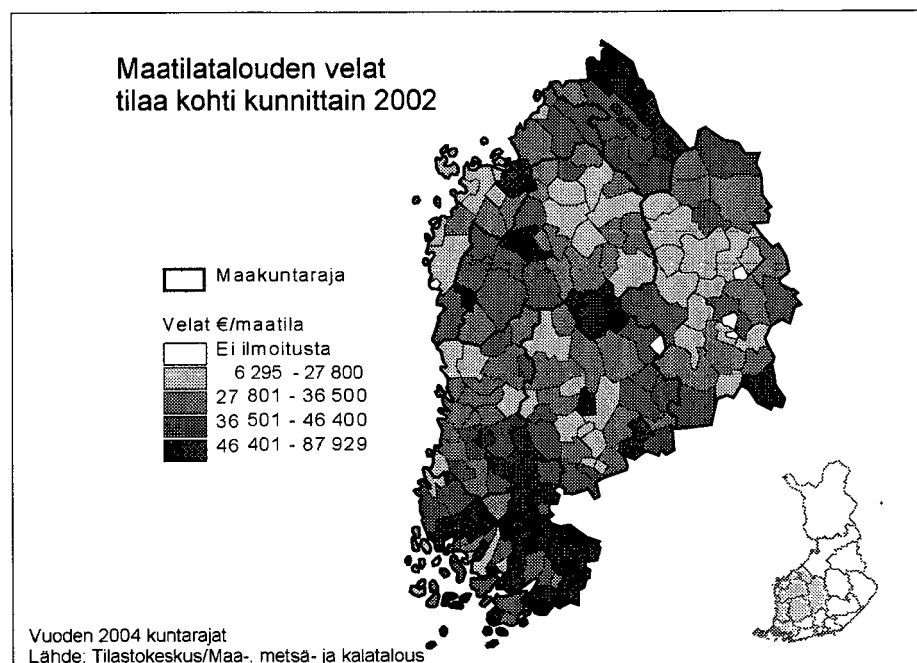

Kuva 9.6. Tilojen keskimääräinen metsäala kunnittain 2002.

Vuonna 2002 tilojen keskimääräinen peltoala koko maassa oli 30,1 hehtaaria ja metsäala 45,9 hehtaaria. Peltoalaltaan suurimmat tilat sijaitsevat eteläisessä Suomessa, metsäalat taas ovat suurimmat pohjoisessa.

Kuva 9.7. Verotettavat tulot tilaa kohti valtionverotuksessa kunnittain 2002.

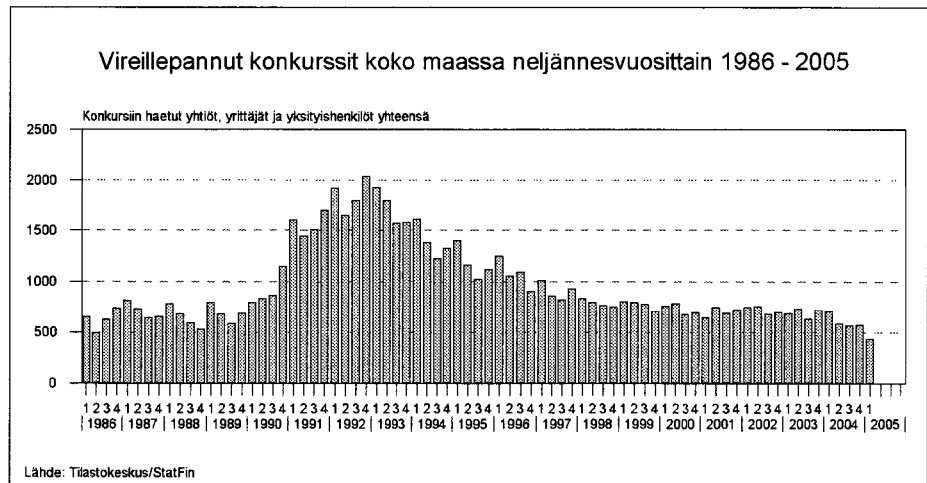
Kuva 9.8. Maatilatalouden velat tilaa kohti kunnittain 2002.

Keskimääräinen veronalainen tulo tilaa kohti vuonna 2002 oli koko maassa 37 084 euroa. Maatilatalouden velkaa tiloilla oli keskimäärin 37 859 euroa.

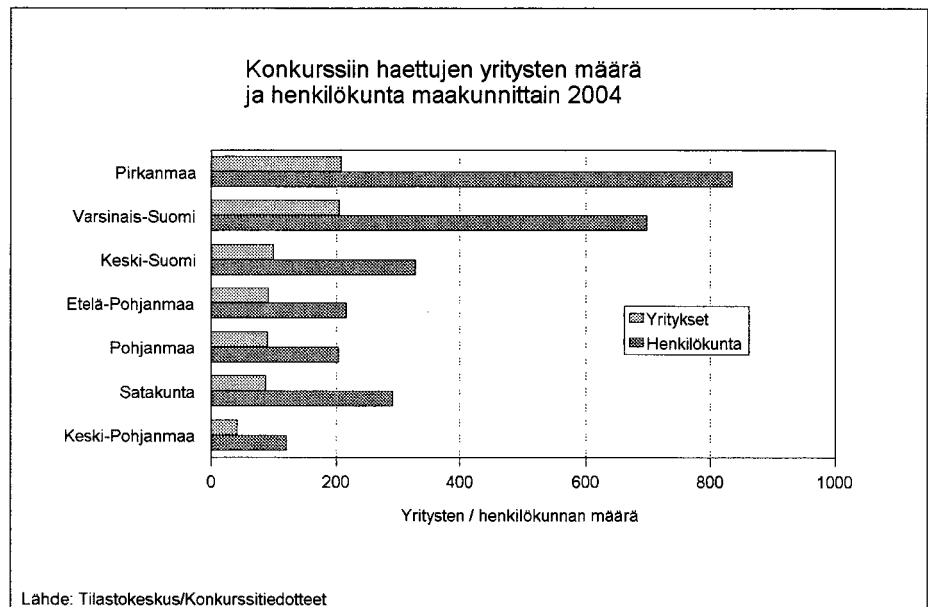
Oikeus

Vuoden 2004 aikana pantiin koko maassa vireille 2 430 konkurssia, mikä on 12 % vähemmän kuin edellisellä vuonna. Vireille pantujen konkurssien määrä oli vuonna 2004 pienempi kuin kertaakaan sitten vuoden 1985.

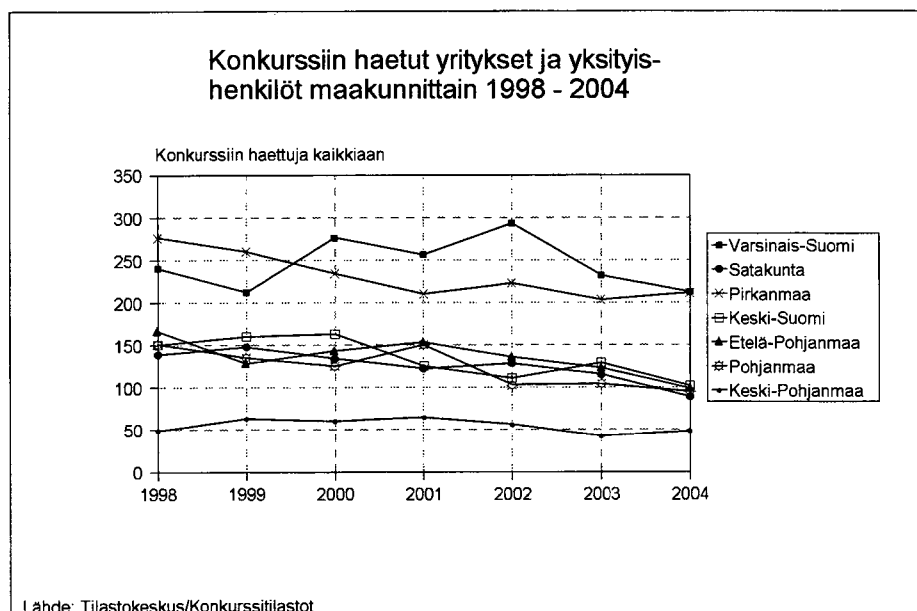
Vuonna 2004 konkurssien takia uhanalaisiksi joutui koko maassa kaikkiaan 9 100 työpaikkaa, mikä on noin 1 900 vähemmän kuin edellisellä vuonna.

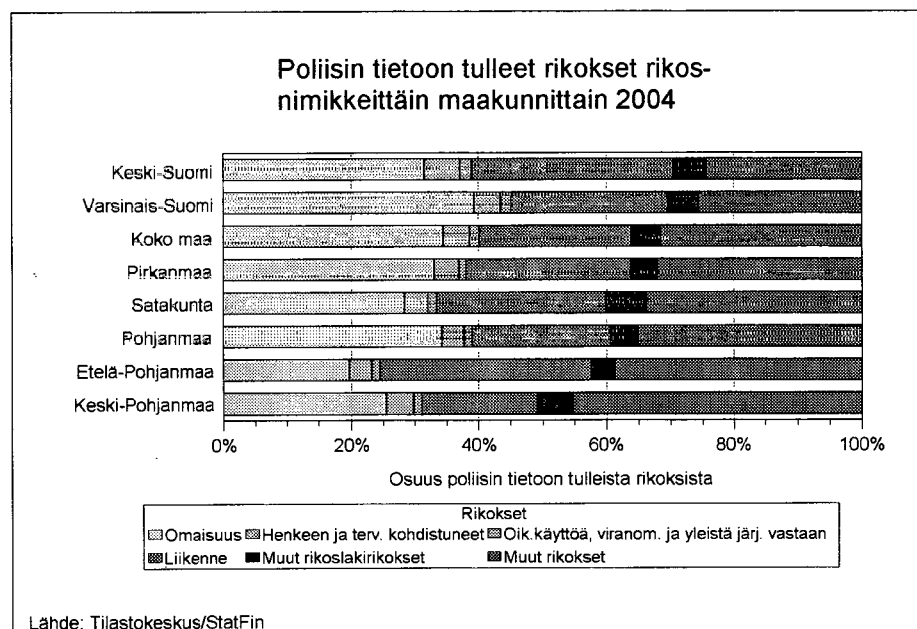
Kuva 10.1. Vireillepannut konkurssit koko maassa neljännesvuosittain 1986–2005.

Kuva 10.2. Konkurssiin haettujen yritysten määrä ja henkilökunta maakunnittain 2004.

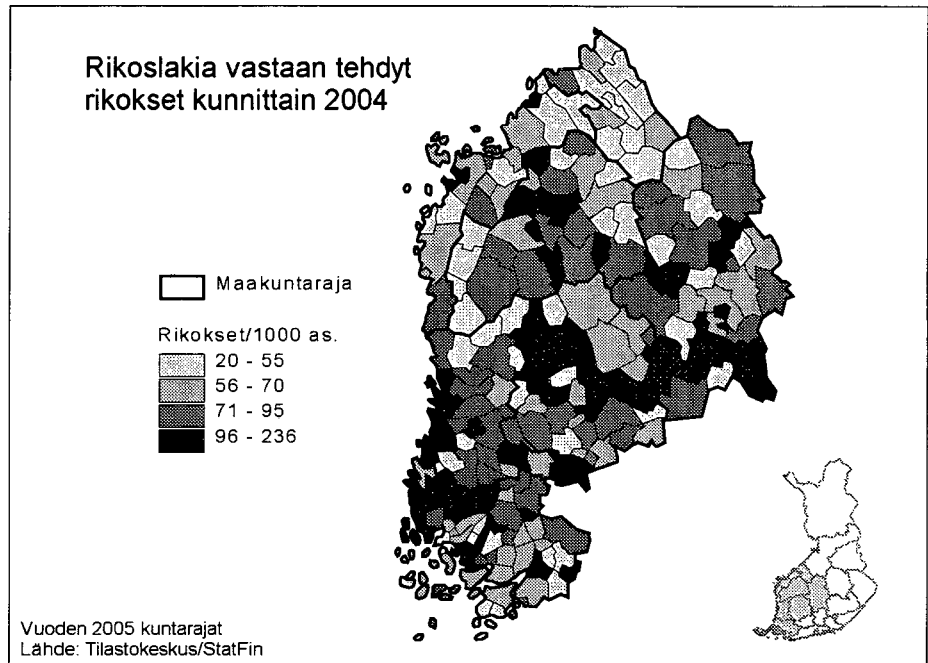
Kuva 10.3. Konkurssiin haetut yritykset ja yksityishenkilöt maakunnittain 1998–2004.

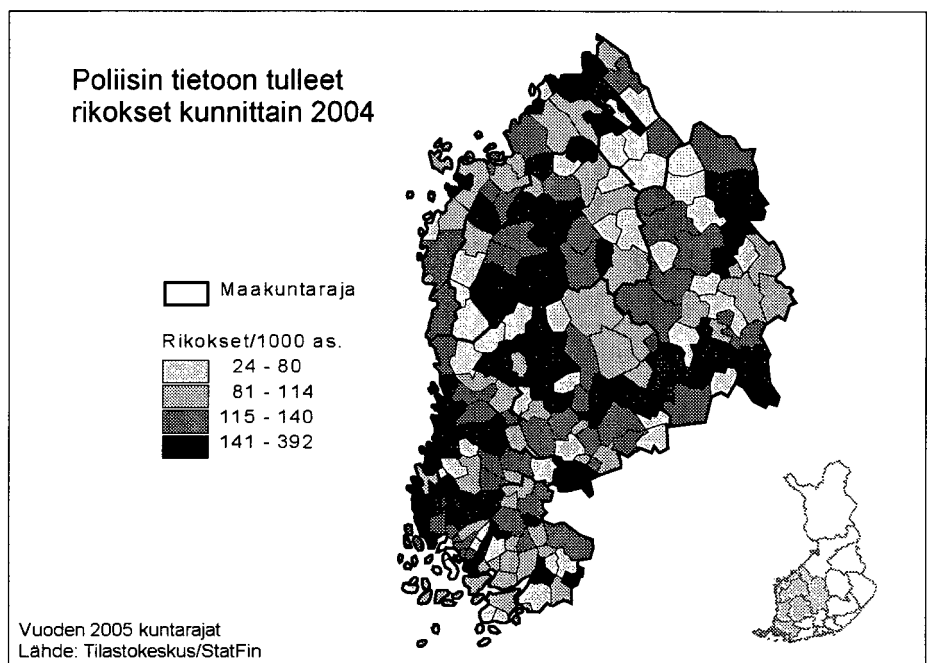
Kuva 10.4. Poliisin tietoon tulleet rikokset rikosnimikkeittäin maakunnittain 2004.

Rikostilastoilla kuvataan niiden rikosten määriä, joista on tehty rikosilmoitus, rangaistusvaatimusilmoitus tai annettu rikesakko. *Rikoslakia vastaan tehdyt rikokset* sisältävät mm. omaisuusrikokset, henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset, siveellisyysrikokset, rikokset julkista viranomaista ja yleistä järjestystä vastaan sekä liikennejuopumukset. *Muihin rikoksiin* kuuluvat mm. alkoholilakirikokset ja liikenne rikokset. Yhdessä nämä ryhmät muodostavat *poliisin tietoon tulleen rikollisuuden*.

Koko maan poliisin tietoon tulleista rikoksista reilu kolmannes oli omaisuusrikoksia ja vajaa neljännes liikenne rikoksia vuonna 2004.

Kuva 10.5. Rikoslakia vastaan tehdyt rikokset kunnittain 2004.

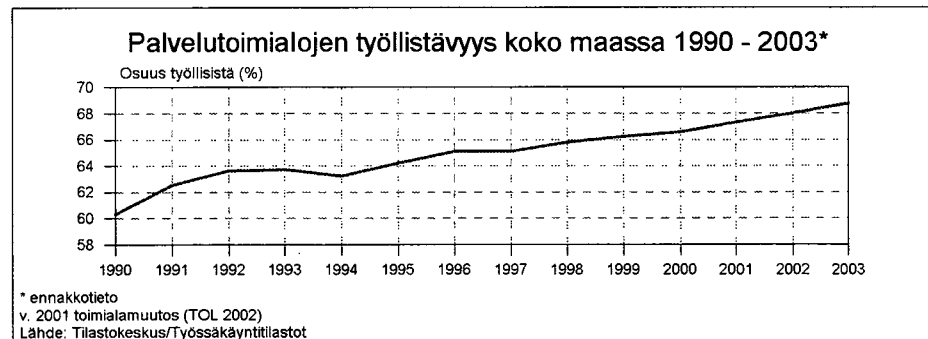
Kuva 10.6. Poliisin tietoon tulleet rikokset kunnittain 2004.

Koko maassa poliisin tietoon tuli vuonna 2004 kaikkiaan yli 784 000 rikosta. Poliisin tietoon tuli siten 150 rikosta tuhatta asukasta kohden vuonna 2004. Rikoslakia vastaan tehtyjä rikoksia oli lähes 537 000.

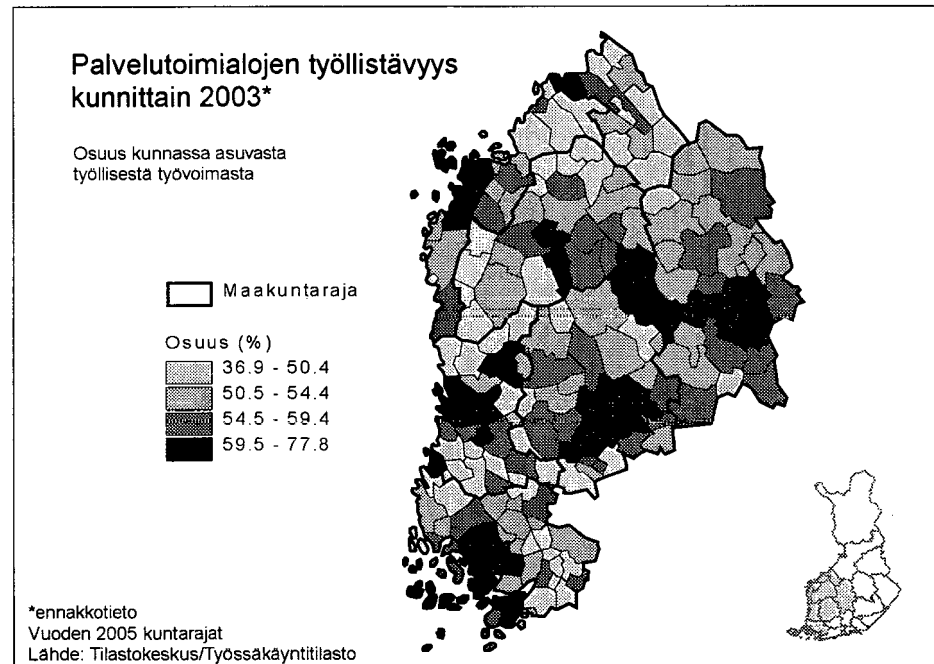

Palvelut

Palvelusektorin työpaikkojen määrä väheni koko maassa yli 200 000:lla 1990-luvun alkuvuosina (kuva 16.2.). Vasta vuonna 1999 palvelutoimialojen työpaikkojen määrä ylsi vuosikymmenen alun tasolle. Suhteellisesti tarkasteltuna palvelutoimialat ovat kuitenkin voimistaneet merkitystään koko 1990-luvun ajan. Vuoden 2003 ennakkotilastojen mukaan koko maan työllisistä lähes 69 % työskenteli palvelualoilla, kun kaksitoista vuotta aiemmin vastaava osuus oli 60 %. *Palvelutoimialoihin* lasketaan kuuluviksi kauppa, majoitus- ja ravitsemispalvelut, kuljetus, varastointi ja tietoliikenne, rahoitustoiminta, liike-elämän palvelut, julkinen hallinto, koulutus sekä terveydenhuolto ja sosiaalipalvelut (toimialaluokat G–Q).

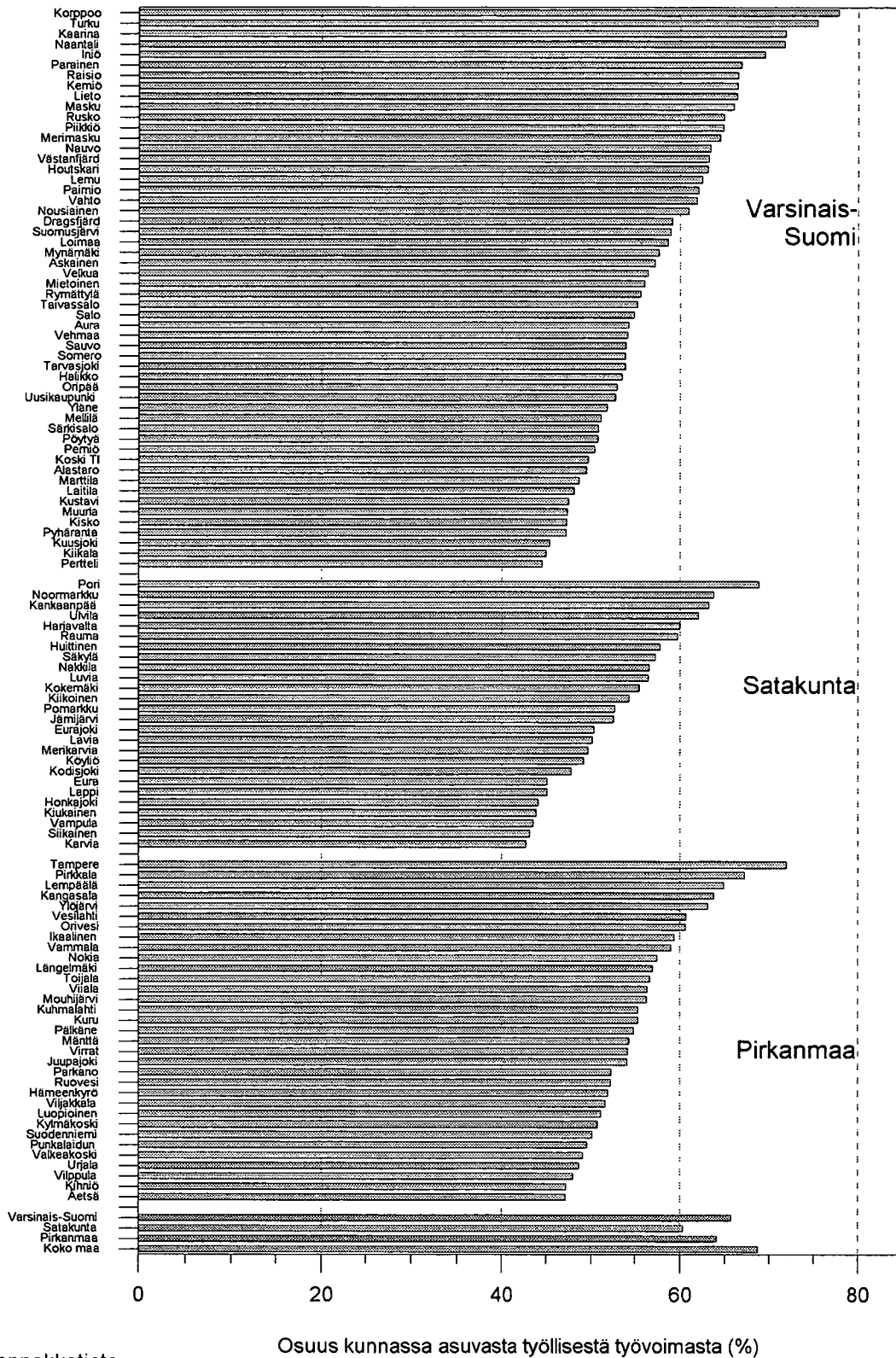

Kuva 11.1. Palvelutoimialojen työllistävyys koko maassa 1990–2003.

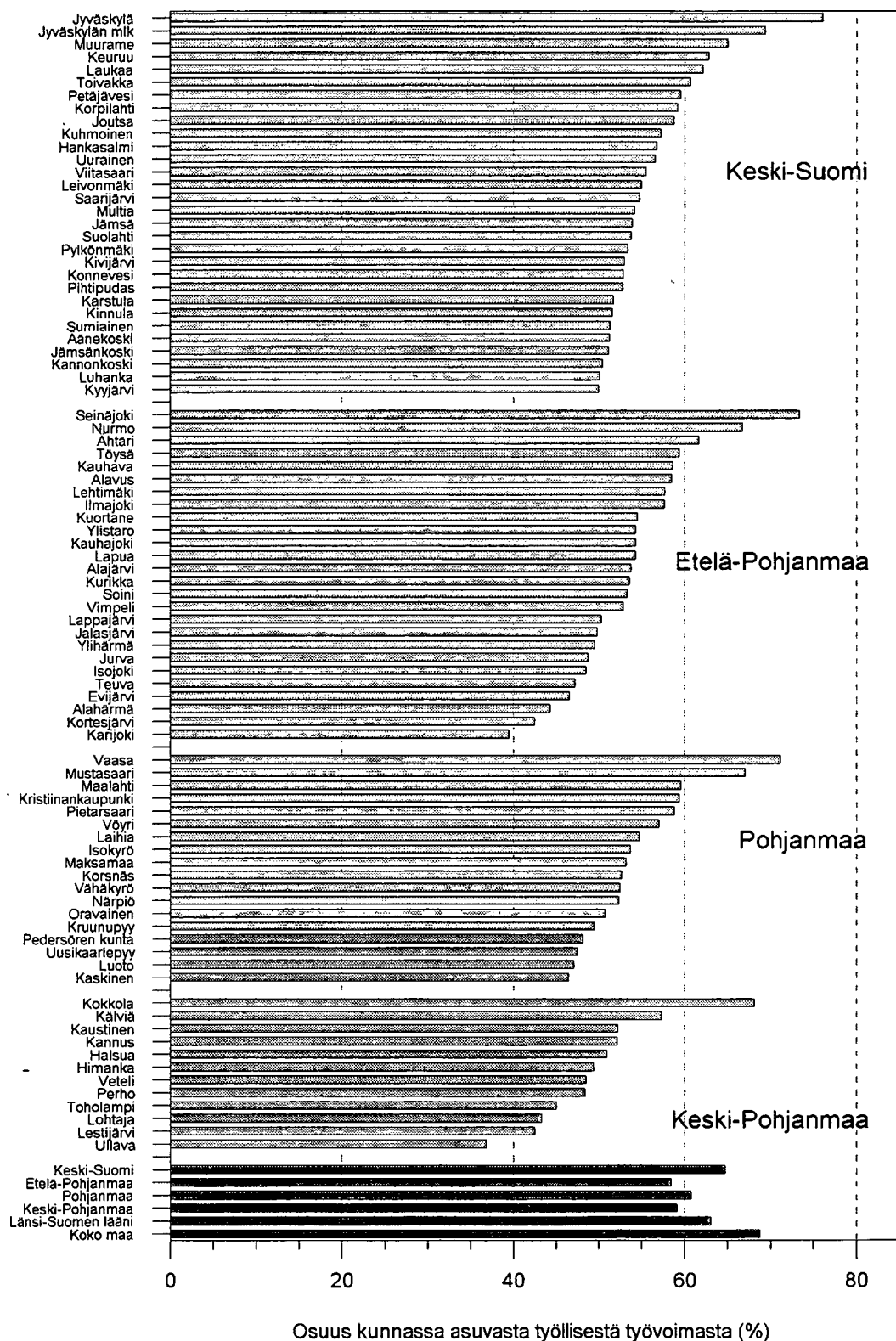
Kuva 11.2. Palvelutoimialojen työllistävyys kunnittain 2003.

Palvelutoimialojen työllistävyys kunnittain 2003*

Kuva 11.3a. Palvelutoimialojen työllistävyys kunnittain 2003.

Palvelutoimialojen työllistävyys kunnittain 2003*

* ennakkotieto

Vuoden 2005 kuntarajat

Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilastot

Kuva 11.3b. Palvelutoimialojen työllistävyys kunnittain 2003.

Työpaikkojen muutokset maakunnittain palvelutoimialoilla 1995 - 2003*

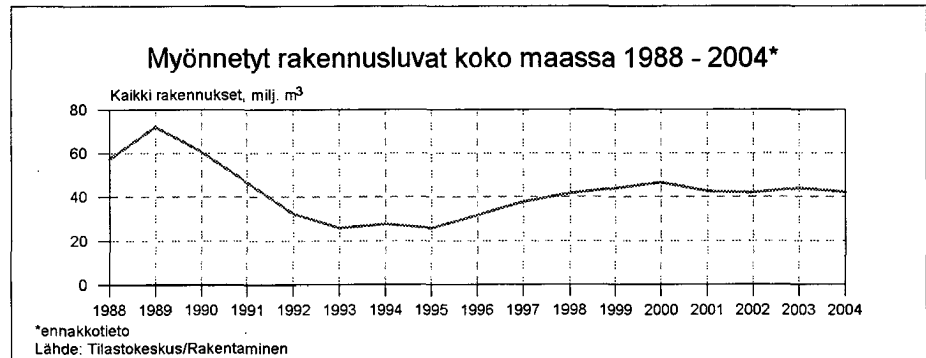
* ennakkotiedot
v. 2001 toimialamuutos (TOL 2002)
Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilastot

Kuva 11.4. Työpaikkojen muutokset maakunnittain palvelutoimialoilla 1995–2003.

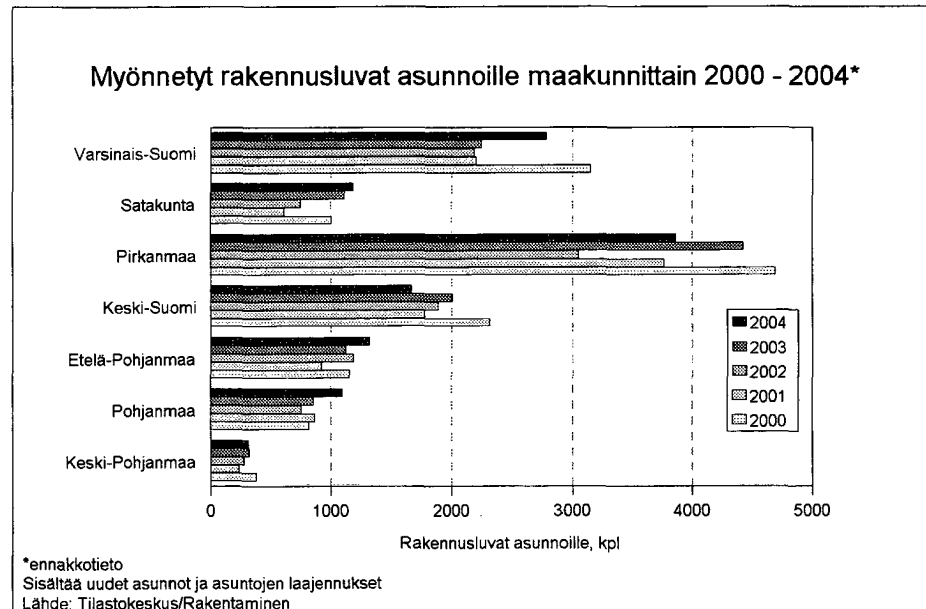
Rakentaminen

Rakennus- ja asuntotuotantotilastot perustuvat rakennusvalvontaviranomaisten Väestörekisterikeskukselle toimittamiin ilmoituksiin rakennushankkeista ja näiden rakennusvaiheista. Uudet rakennukset ja rakennusten laajennukset sekä uudet asuinhuoneistot edellyttävät rakennuslupaa. Vuoden 2004 ennakkollisen tiedon mukaan rakennuslupia myönnettiin koko maassa reilun 42 miljoonan kuutiometriä.

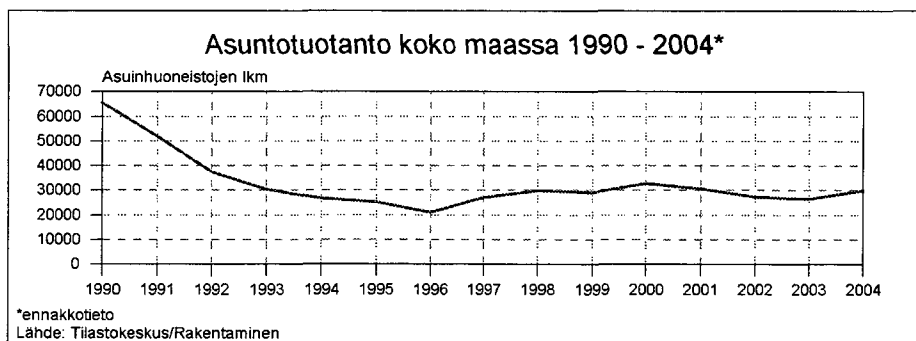
Vuoden 2004 ennakkotiedon mukaan rakennuslupia asuinnoille myönnettiin koko maassa 34 214 kpl, mikä on hieman vähemmän kuin vuotta aiemmin. Asuntotuotanto on laskenut 1990-luvun alun vuosien jälkeen ja nykyään vuodessa valmistuu keskimäärin reilu 30 000 asuinhuoneistoa.

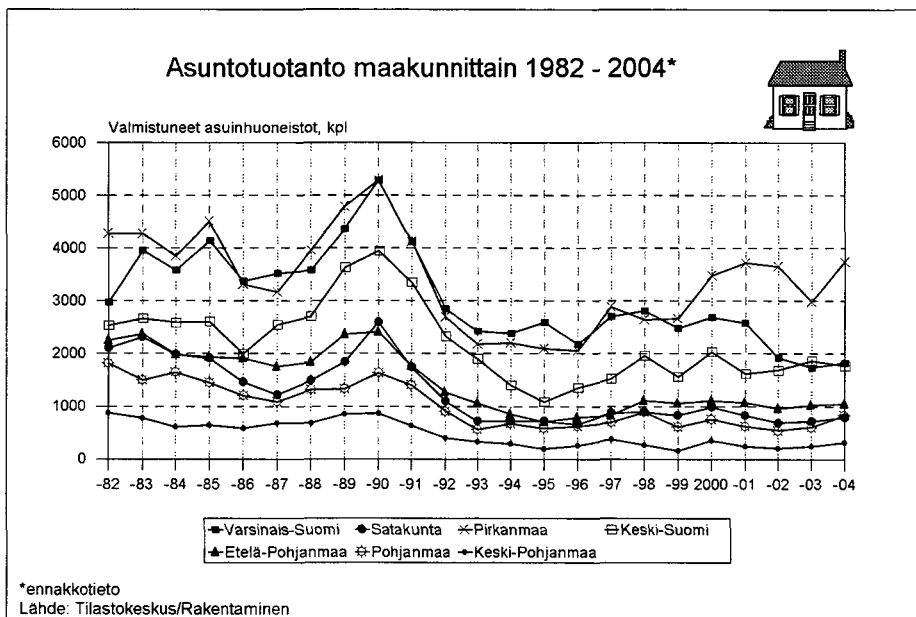
Kuva 12.1. Myönnetty rakennusluvut koko maassa 1988–2004.

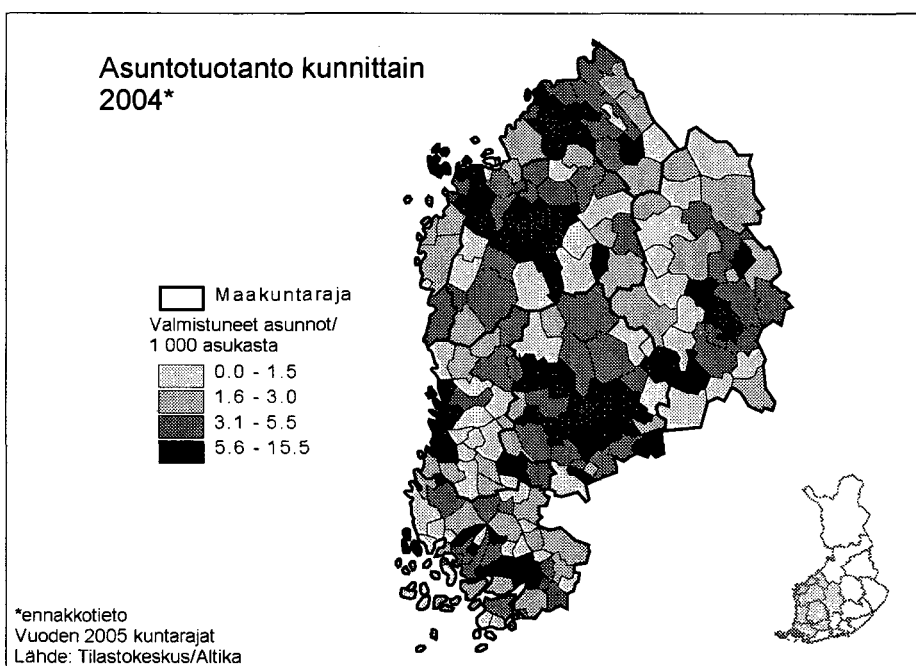
Kuva 12.2. Myönnetty rakennusluvut asunnoille maakunnittain 2000–2004.

Kuva 12.3. Asuntotuotanto koko maassa 1990–2004.

Kuva 12.4. Asuntotuotanto maakunnittain 1982–2004.

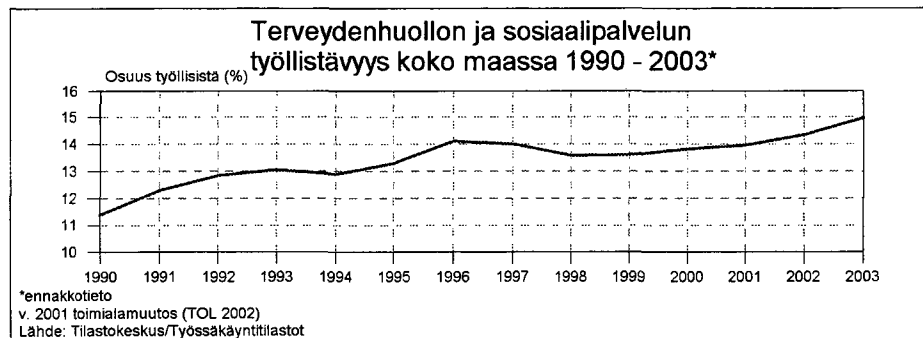
Kuva 12.5. Asuntotuotanto kunnittain 2004.

Sosiaaliturva ja terveys

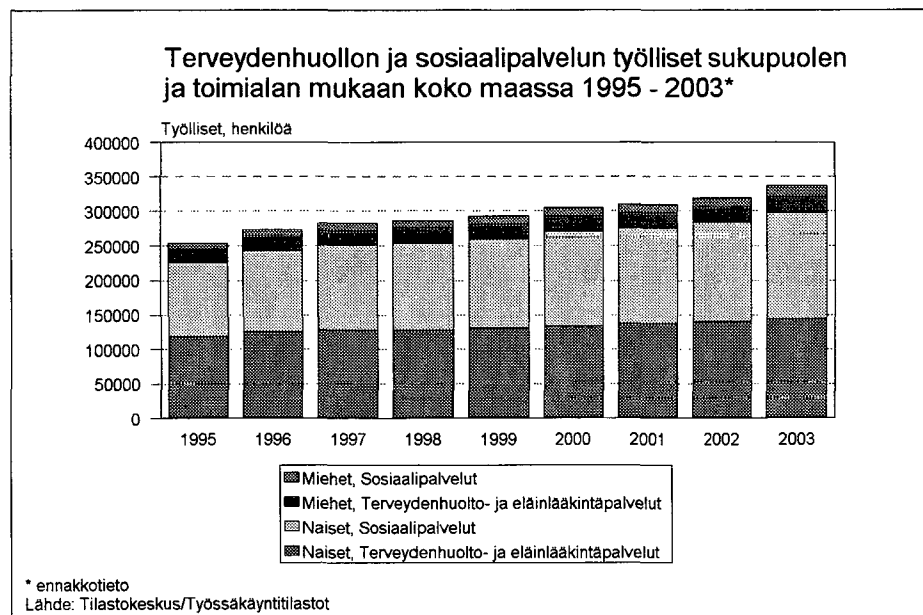
Koko maan terveydenhuollon ja sosiaalipalvelun työllisten osuus kaikista työllisistä on noussut kolmessa vuodessa 3,6 %-yksikköä. Vuonna 2003 (ennakkotieto) nämä alat työllistivät 15 % kaikista työllisistä.

Tilastokeskuksen työssäkäyntitilaston ennakkotietojen mukaan terveys- ja sosiaalipalveluiden toimialoilla työskenteli yhteensä reilu 338 000 henkilöä vuonna 2003. Valtaosa näillä toimialoilla työskentelevistä on naisia. Vuonna 2003 sosiaalipalveluiden työllisten määrä ylitti terveyspalveluiden työllisten määrän. Enemmistö miehistä työskentelee kuitenkin edelleen terveyspalveluiden puolella.

Sosiaali- ja terveystoimen *nettokustannukset* olivat Manner-Suomen kunnissa 2 196 euroa asukasta kohti vuonna 2003. Erikoissairaanhoidon osuus tästä oli 695 euroa, lasten päivähoiton 448 euroa ja perusterveydenhuollon (sis. hammashuolto) osuus 695 euroa. Kotipalvelun nettokustannukset olivat 79 euroa asukasta kohti ja toimeentulotukimenot 1 674 euroa tapausta kohti.

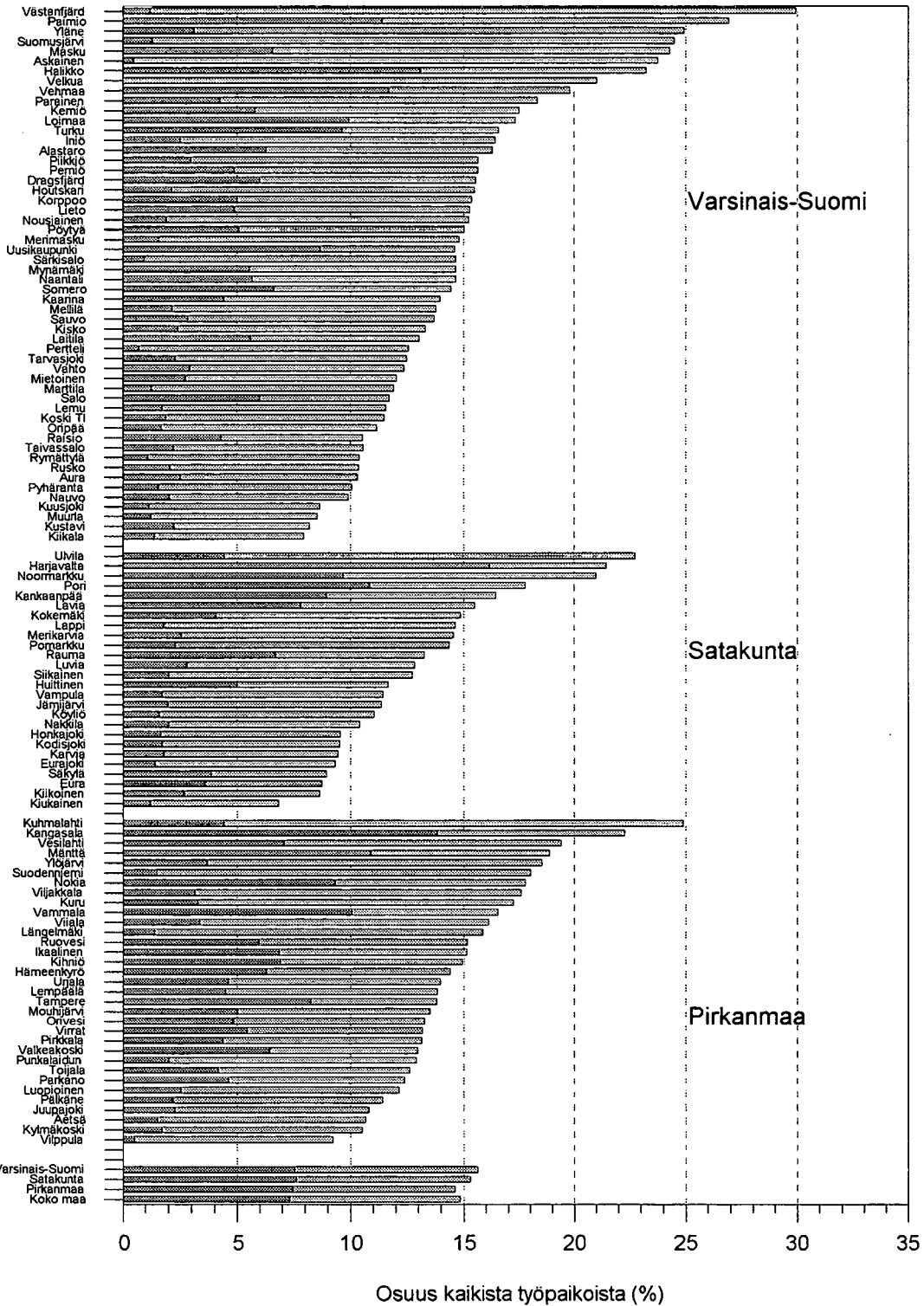

Kuva 13.1. Terveydenhuollon ja sosiaalipalvelun työllistävyys koko maassa 1990–2003.

Kuva 13.2. Terveydenhuollon ja sosiaalipalvelun työlliset sukupuolen ja toimialan mukaan koko maassa 1995–2003.

Terveystenhoolto- ja sosiaalipalveluiden työpaikat kunnittain 2003*

* ennakkotieto

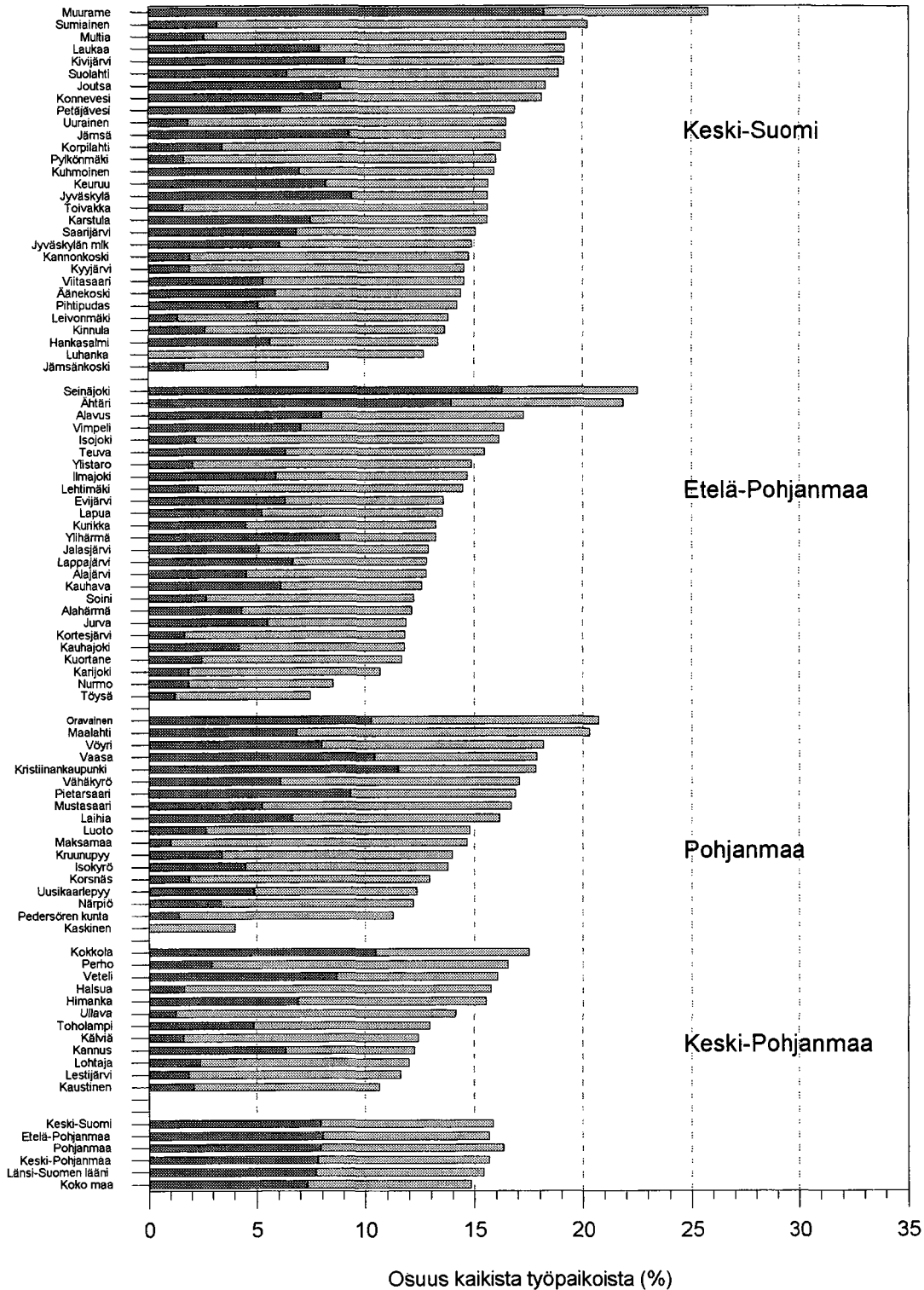
Vuoden 2005 aluerajat

Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilasto

Kuva 13.3a. Terveystenhoolto- ja sosiaalipalveluiden työpaikat kunnittain 2003.

Terveydenhuolto- ja sosiaalipalveluiden työpaikat kunnittain 2003*

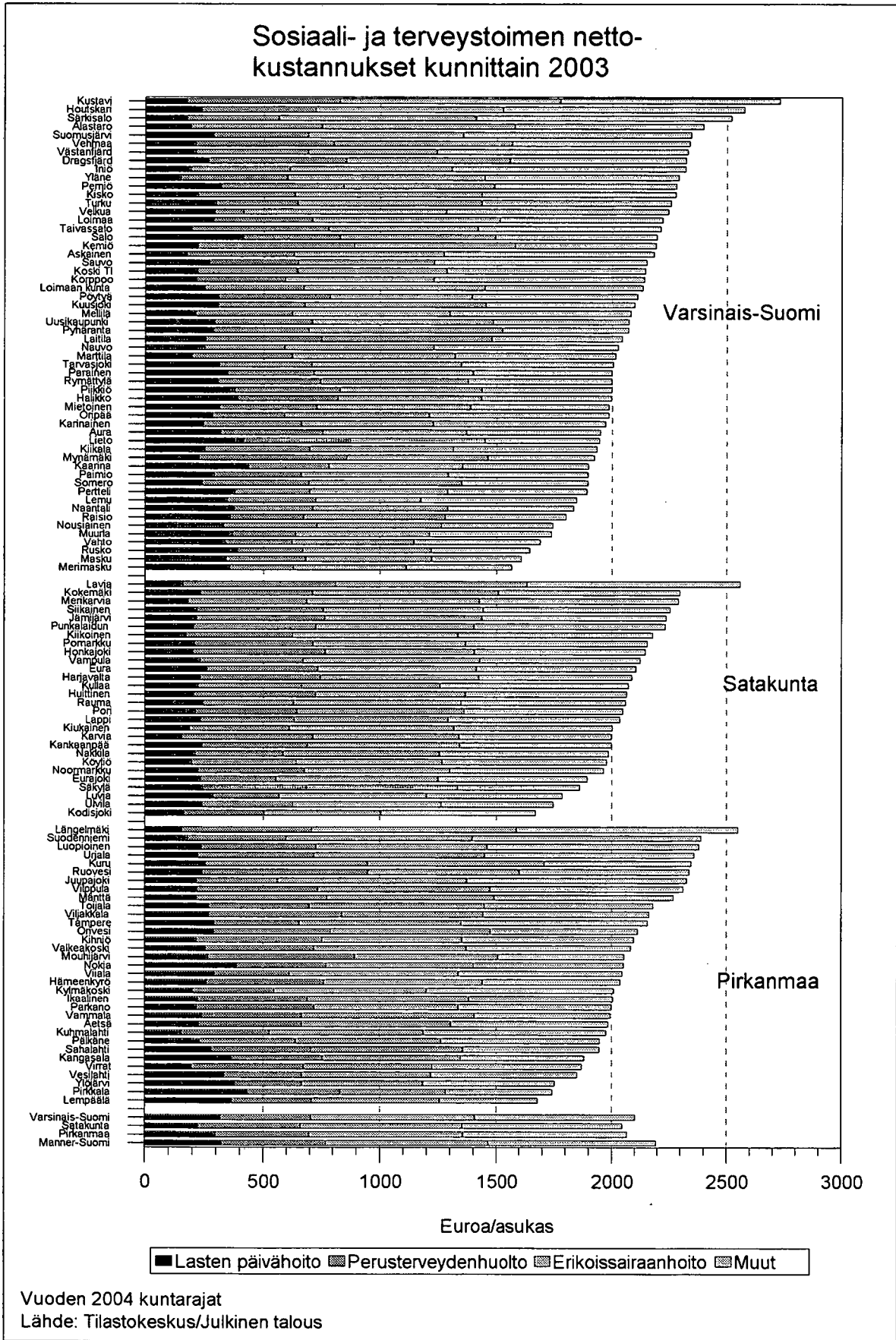
* ennakkotieto

Vuoden 2005 aluerajat

Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilasto

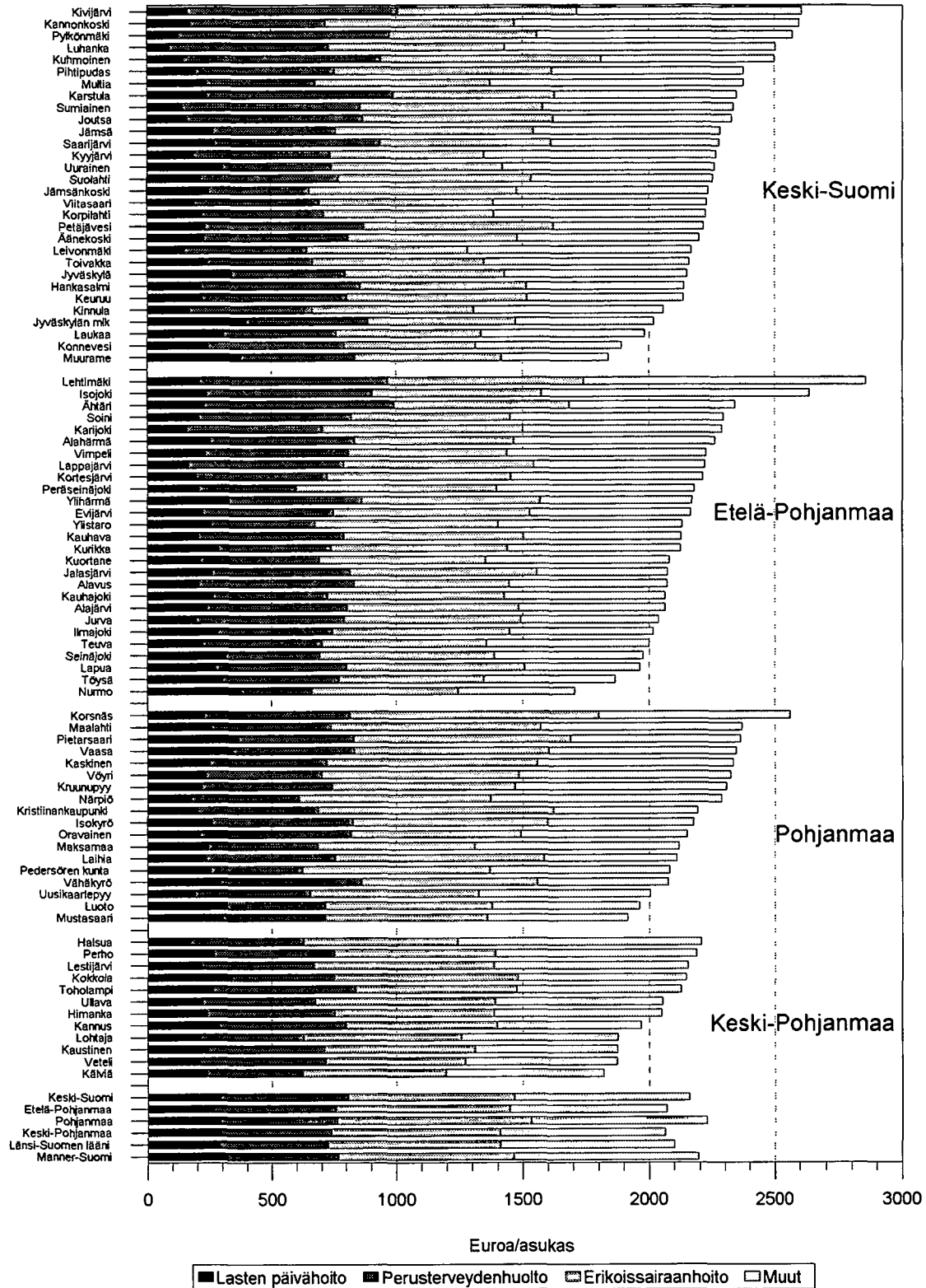
■ Terveydenhuolto- ja eläinlääkintäpalvelut ■ Sosiaalipalvelut

Kuva 13.3b. Terveydenhuolto- ja sosiaalipalveluiden työpaikat kunnittain 2003.

Kuva 13.4a. Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset kunnittain 2003.

Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset kunnittain 2003

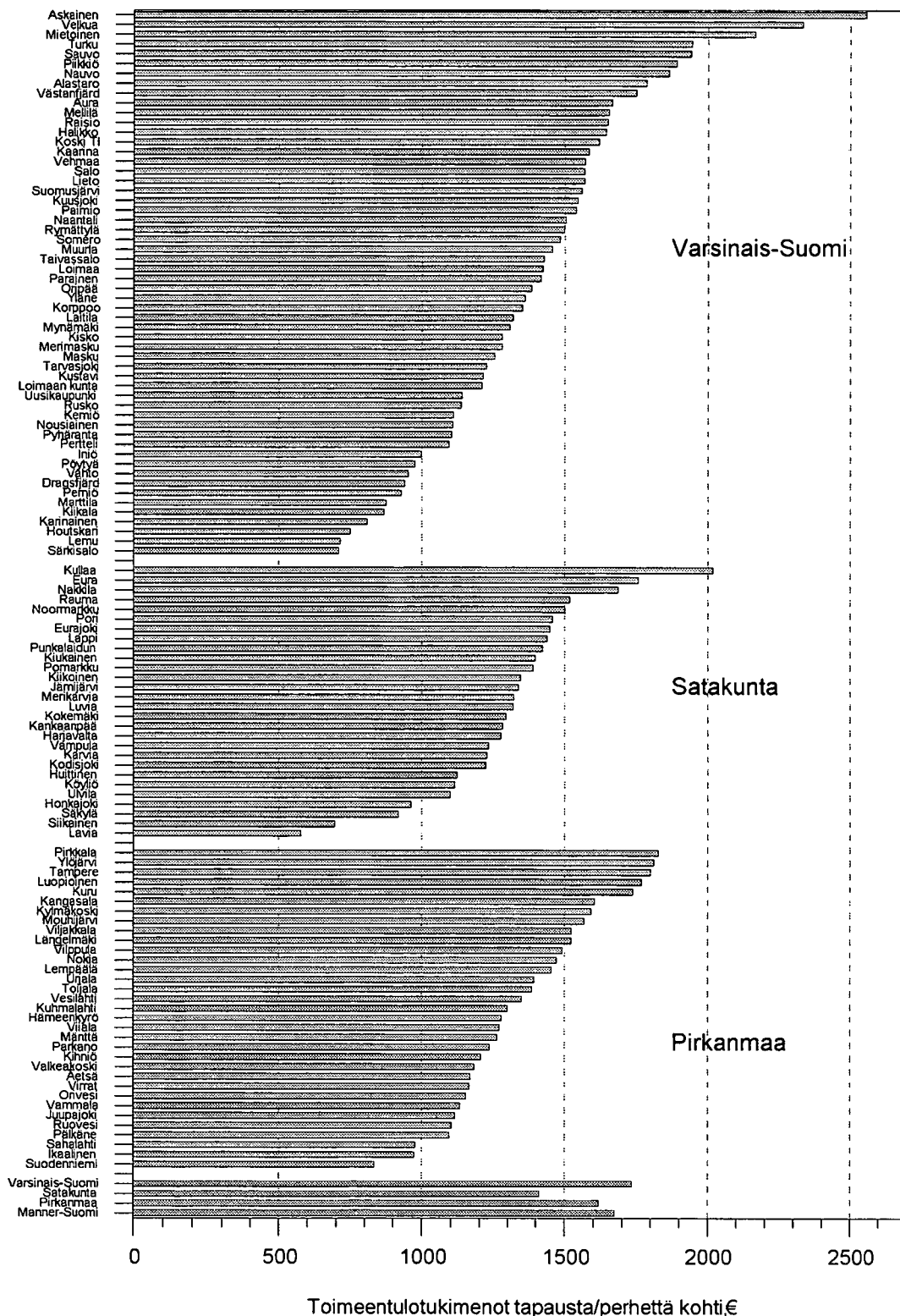

Vuoden 2004 kuntarajat

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Kuva 13.4b. Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset kunnittain 2003.

Toimeentulotukimenot kunnittain 2003

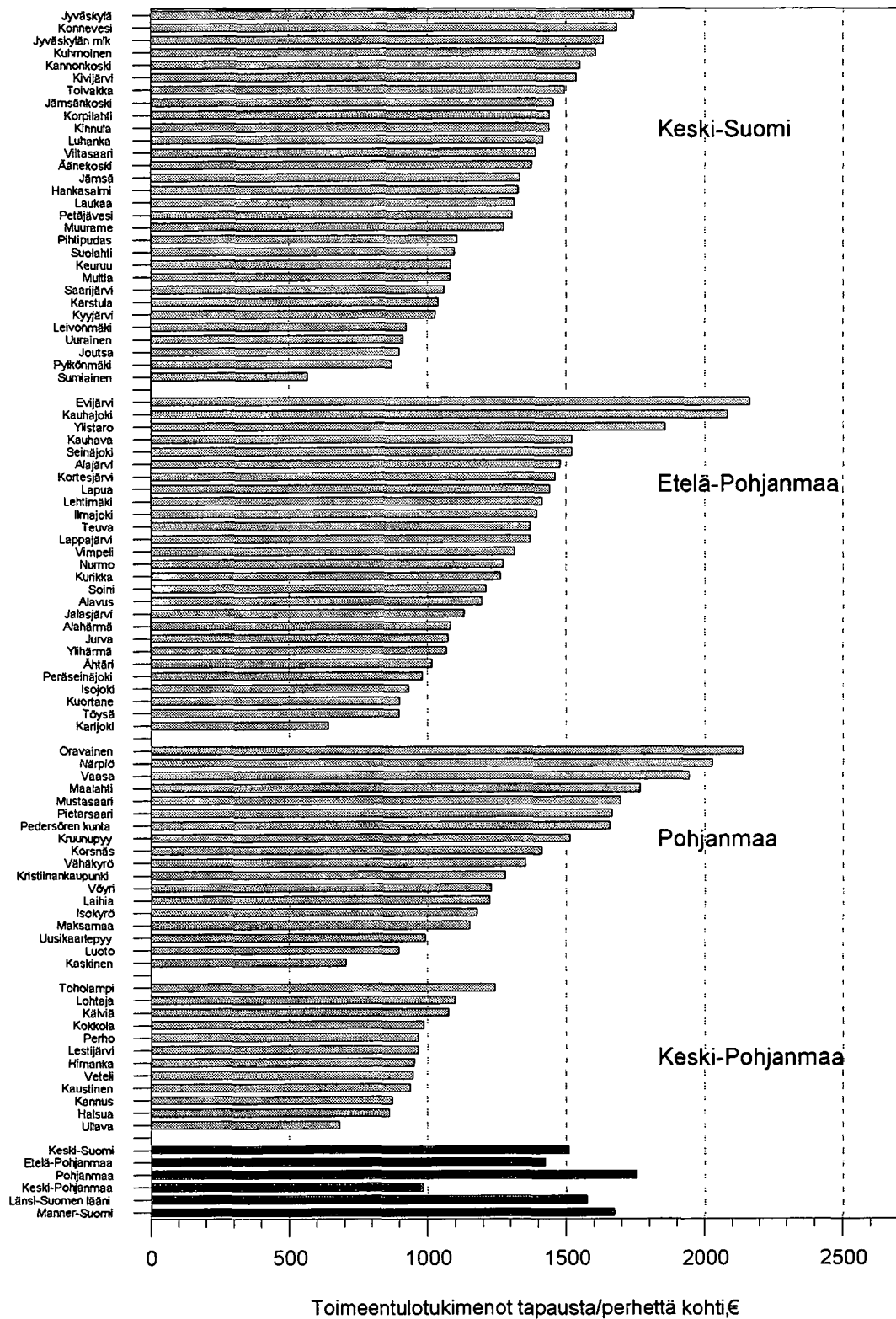
Vuoden 2004 kuntarajat

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Ilman pakolaisille maksettua toimeentulotukea

Kuva 13.5a. Toimeentulotukimenot kunnittain 2003.

Toimeentulotukimenot kunnittain 2003

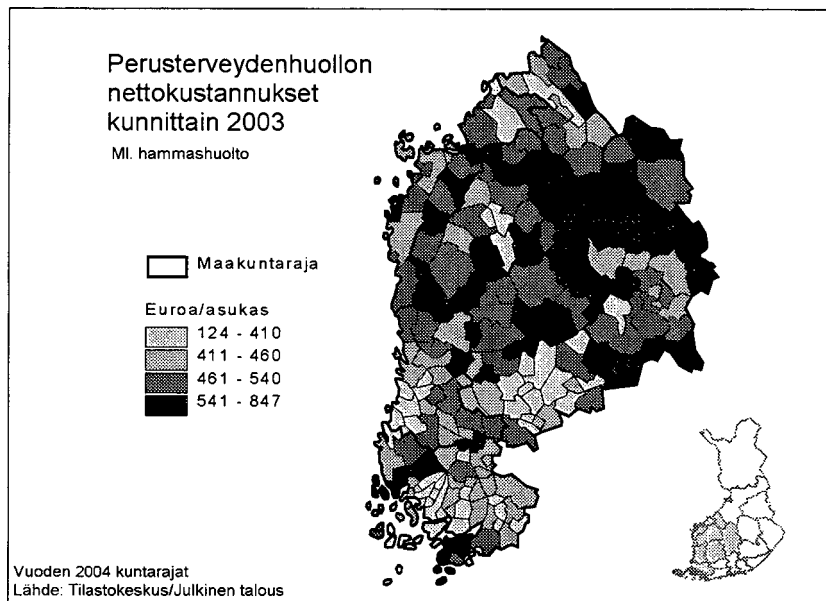

Vuoden 2004 kuntarajat

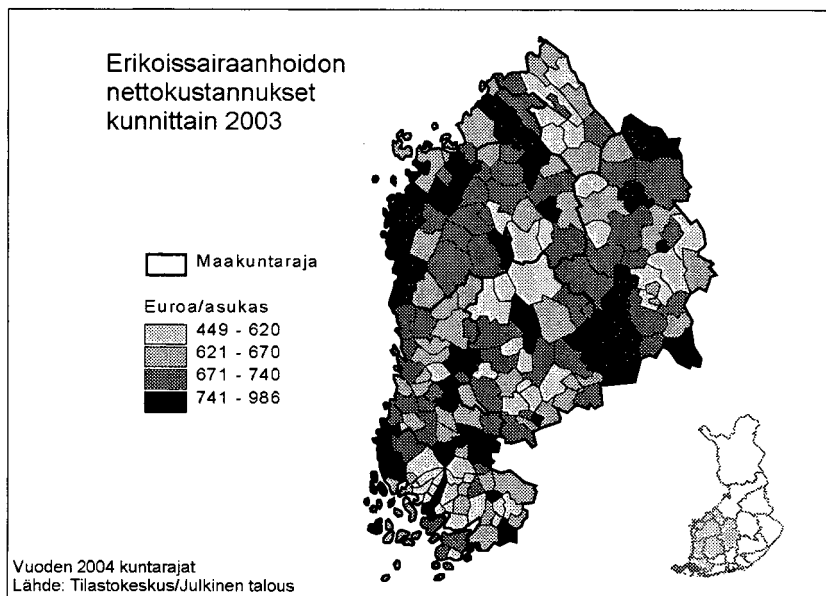
Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Ilman pakolaisille maksettua toimeentulotukea

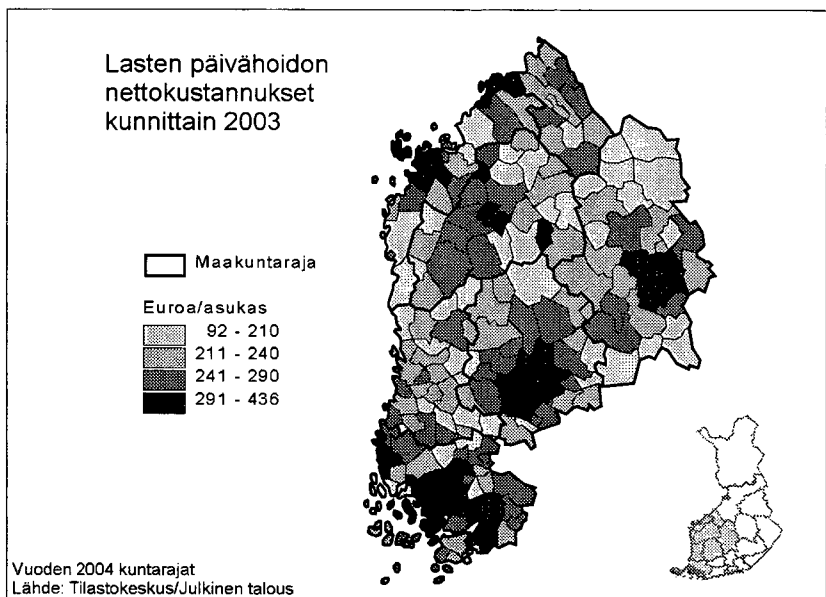
Kuva 13.5b. Toimeentulotukimenot kunnittain 2003.

Kuva 13.6. Perusterveydenhuollon nettokustannukset kunnittain 2003.

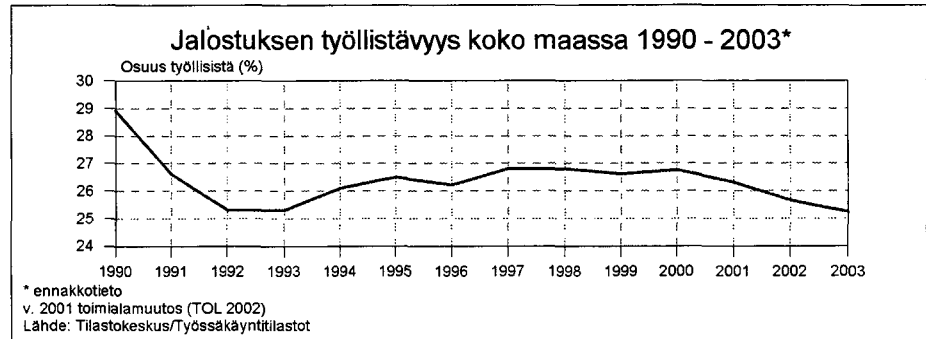
Kuva 13.7. Erikoissairaanhoidon nettokustannukset kunnittain 2003.

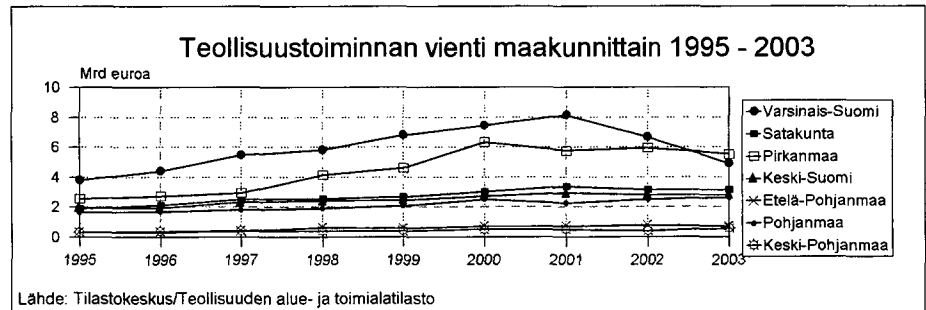
Kuva 13.8. Lasten päivähoidon nettokustannukset kunnittain 2003.

Teollisuus

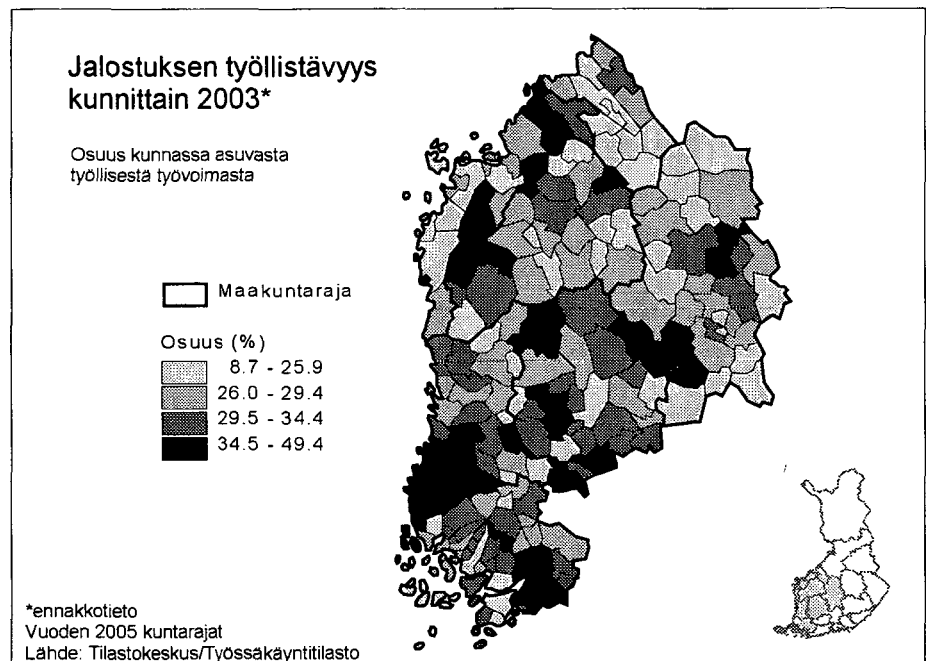
Jalostuselinkeinot työllistivät vuonna 2003 yli neljäsosan koko maan työllisestä työvoimasta. *Jalostuksen* toimialoihin lasketaan kuuluviksi teollisuuden (D) lisäksi kaivostoiminta ja louhinta (C), sähkö-, kaasu- ja vesihuolto (E) sekä rakentaminen (F). *Teollisuustoimintaan (CDE)* puolestaan kuuluu kaivostoiminta ja louhinta, teollisuus sekä sähkö-, kaasu- ja vesihuolto.

Kuva 14.1. Jalostuksen työllistävyys koko maassa 1990–2003.

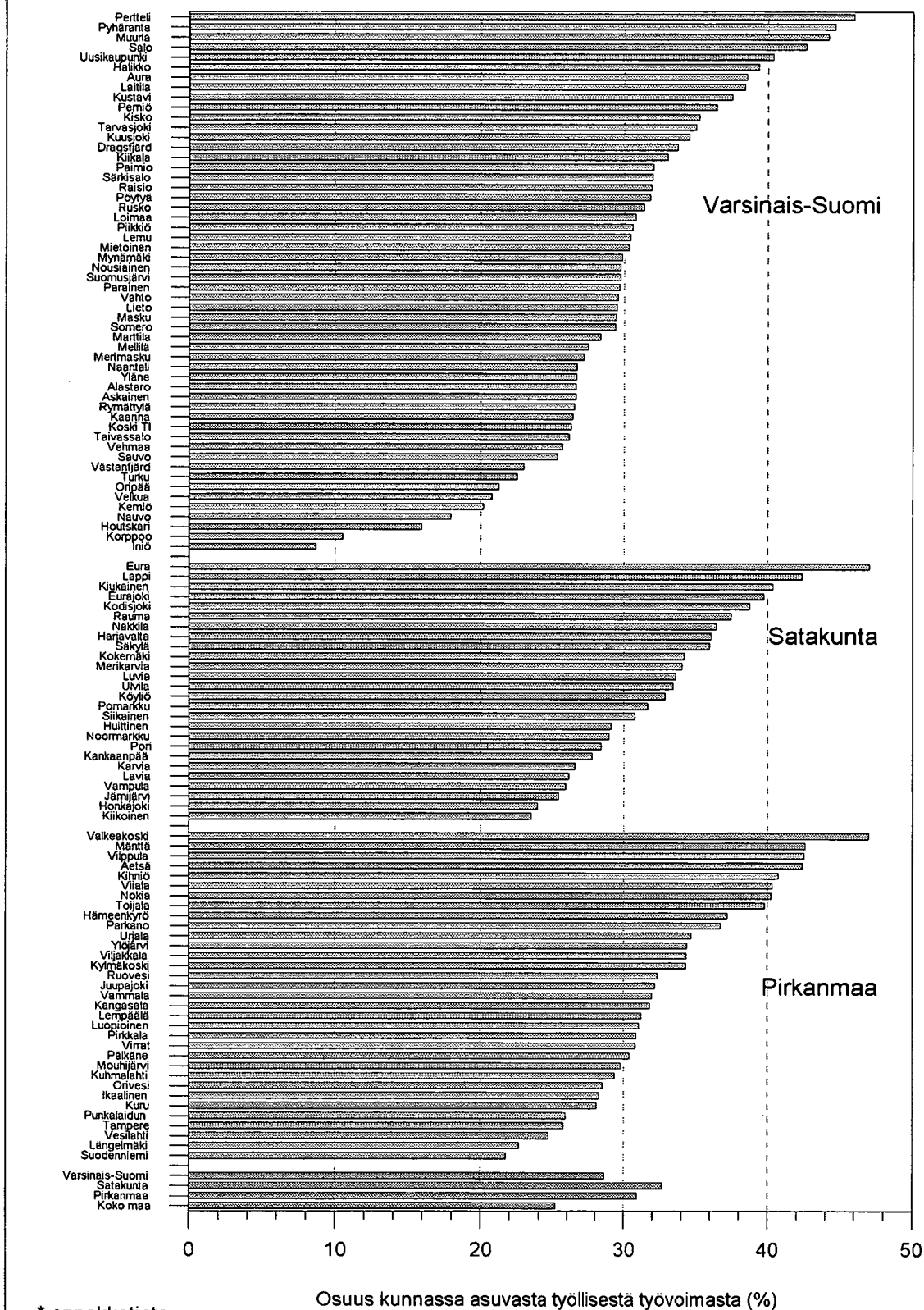

Kuva 14.2. Teollisuustoiminnan vieni maakunnittain 1995–2003.

Kuva 14.3. Jalostuksen työllistävyys kunnittain 2003.

Jalostuksen työllistävyys kunnittain 2003*

* ennakkotieto

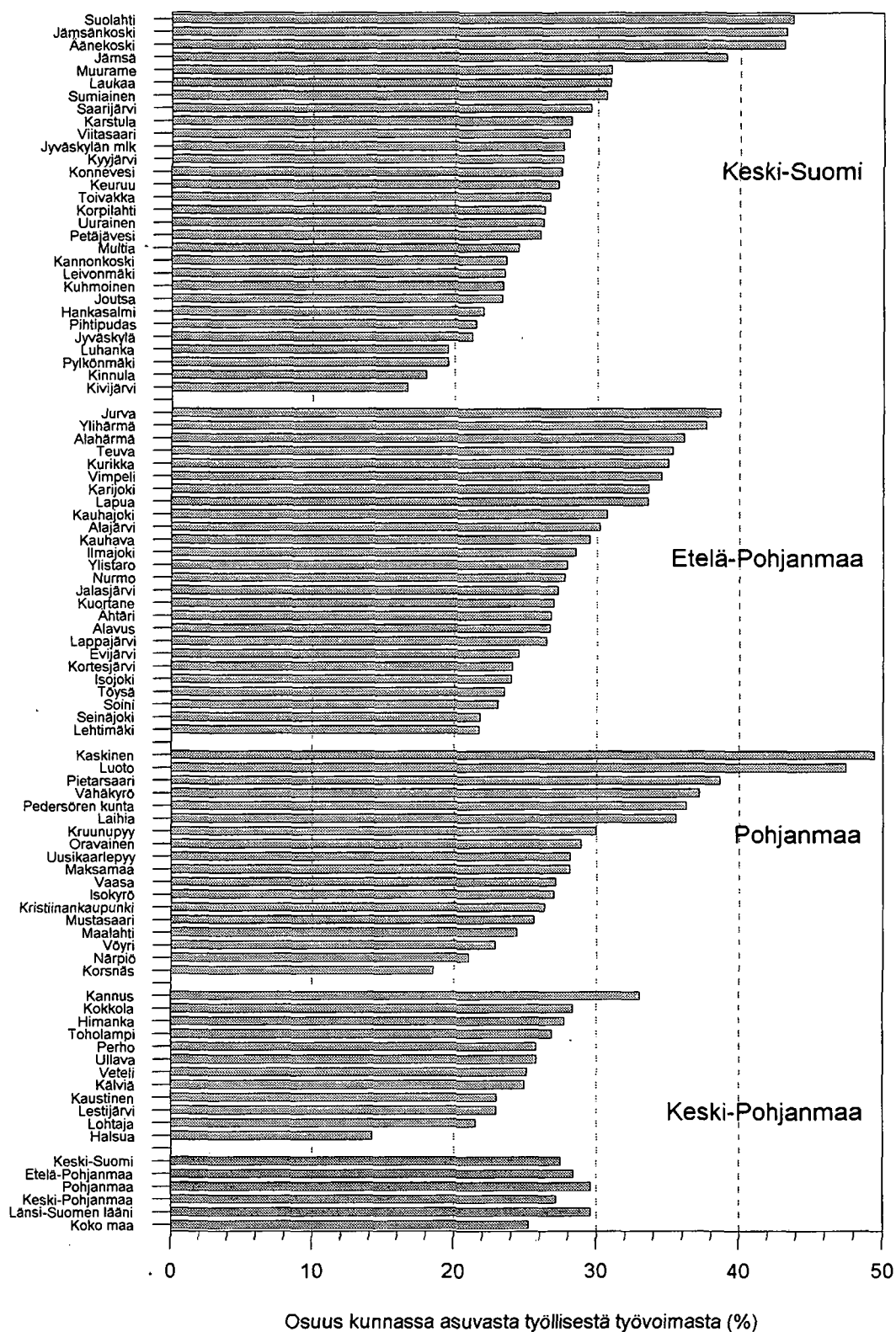
Vuoden 2005 kuntarajat

Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilastot

Kuva 14.4a. Jalostuksen työllistävyys kunnittain 2003.

Jalostuksen työllistävyys kunnittain 2003*

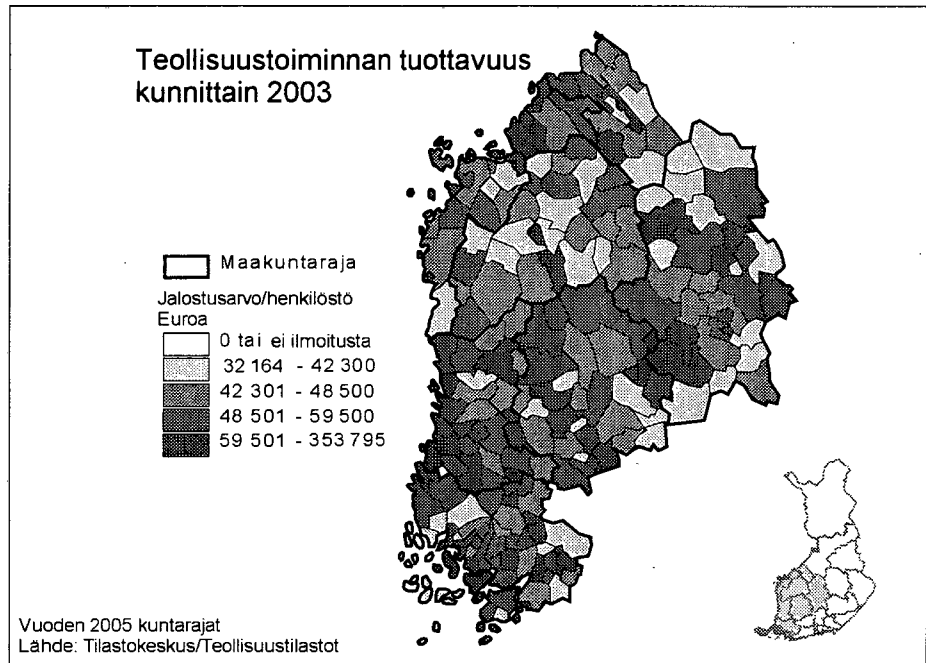

* ennakkotieto

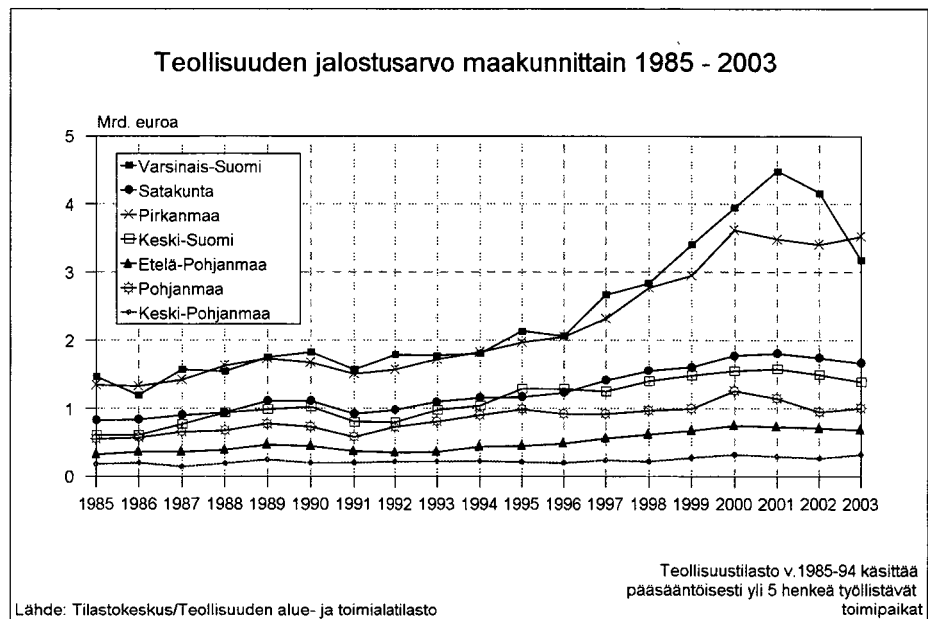
Vuoden 2005 kuntarajat

Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilastot

Kuva 14.4b. Jalostuksen työllistävyys kunnittain 2003.

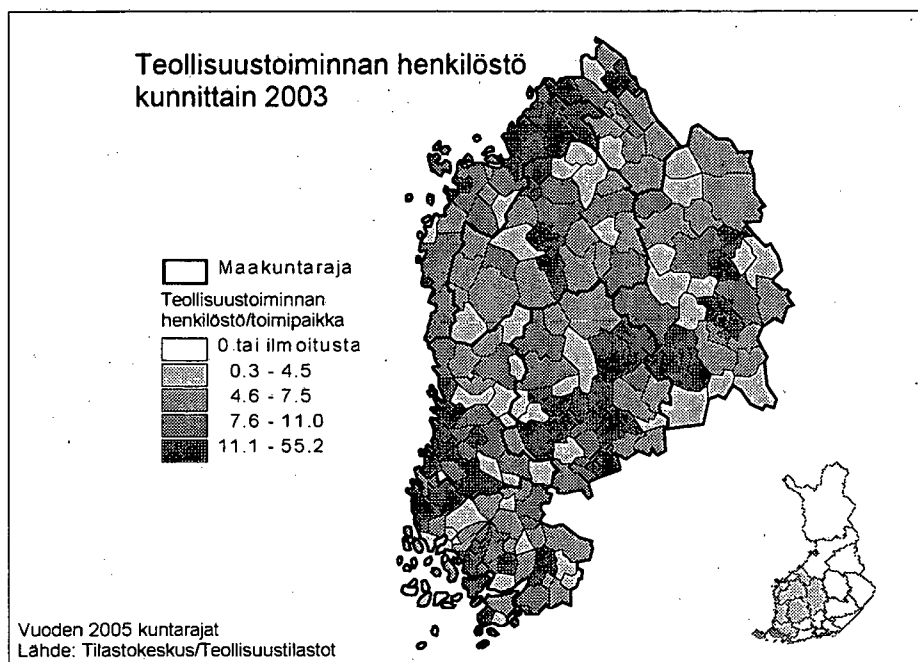
Kuva 14.5. Teollisuustoiminnan tuottavuus kunnittain 2003.

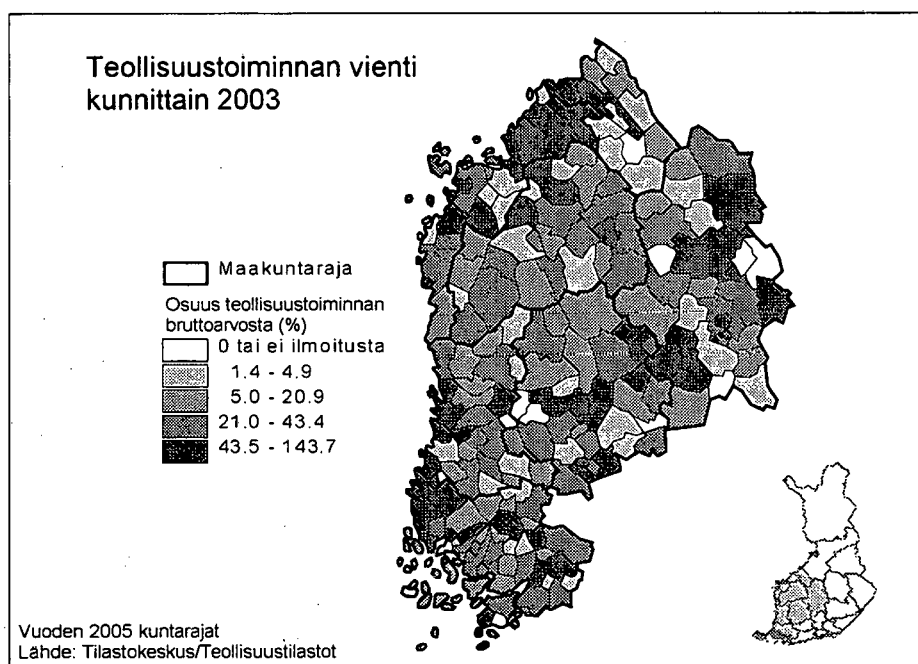
Kuva 14.6. Teollisuuden jalostusarvo maakunnittain 1985–2003.

Tuotannon jalostusarvo (EU:n määritelmän mukainen arvonlisäys perushintaan sisältäen tukipalkkiot) mittaa eri tuotannontekijöiden yhteenlaskettua jalostusarvoa toimipaikan liiketoiminnasta. Tuotannon bruttoarvon avulla voidaan laskea jalostusarvo seuraavasti: **BRUTTOARVO** - aine- ja tarvikeostot - ostot yrityksen muilta toimipaikoilta - varastojen muutos - ulkopuoliset palvelut - muut kiinteät ja muuttuvat kulut pl. henkilöstökulut + kauppatavaroiden hankinta = **JALOSTUSARVO**.

Teollisuustoiminnan tuottavuutta laskettaessa jalostusarvo suhteutetaan teollisuustoimipaikkojen henkilöstön määrään.

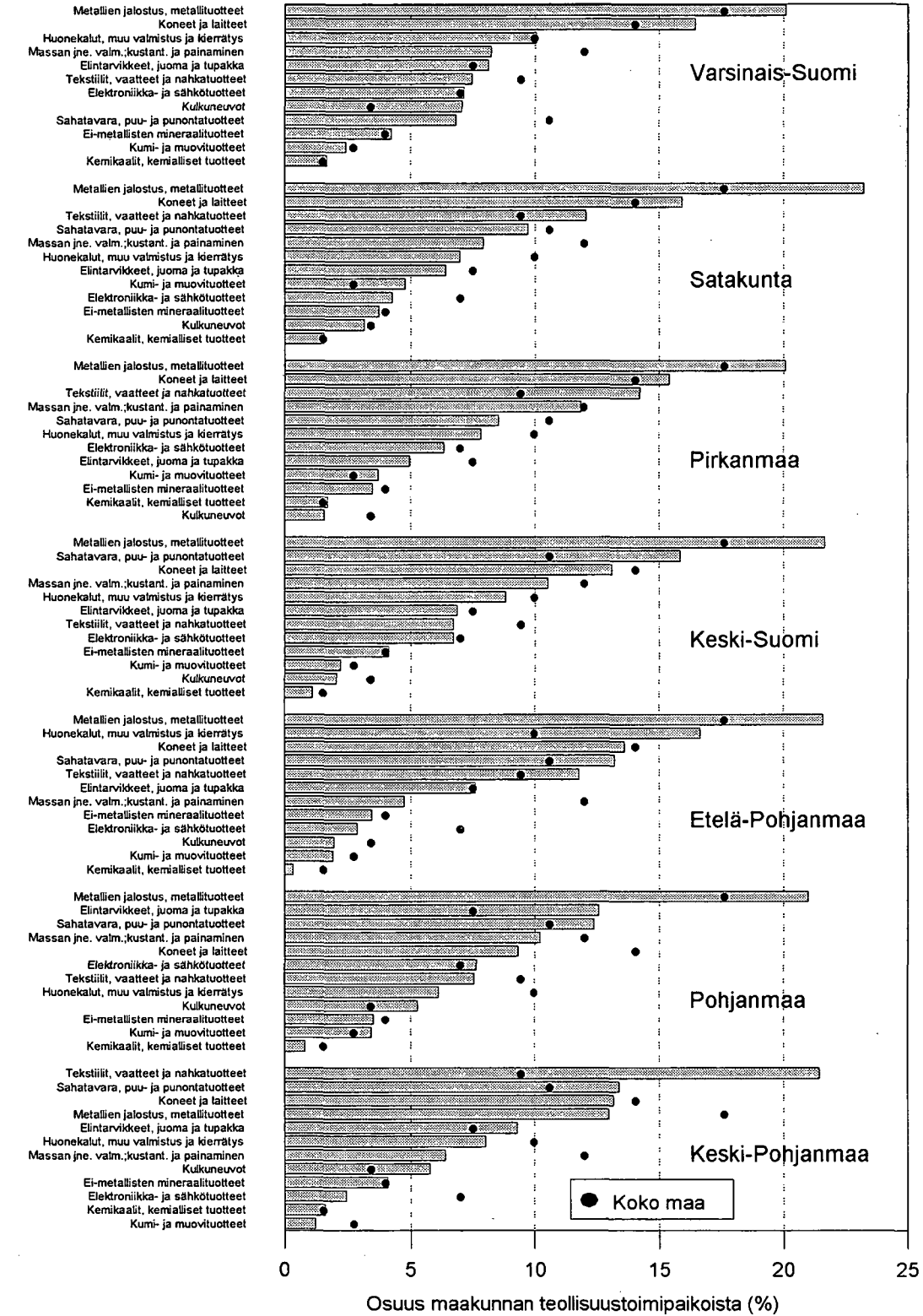
Kuva 14.7. Teollisuustoiminnan henkilöstö kunnittain 2003.

Kuva 14.8. Teollisuustoiminnan vienti kunnittain 2003.

Tuotannon bruttoarvo (EU:n määritelmän mukainen, sisältää tukipalkkiot) mittaa yrityksen tai toimipaikan oman tuotannon arvoa, sen tosiasiallista tuotantoa. Tuotantotoimintaan lasketaan mukaan kaikki tuotantoon liittyvät tuotot ja niitä oikaistaan käyttöomaisuuden luovutusvoitoilla. Tuotannon bruttoarvo lasketaan toimipaikan ilmoittaman laskennallisen käyttökateen avulla. Tuotannon bruttoarvon kaava on seuraava: Liikevaihto + toimitukset yrityksen muiden toimipaikkojen käyttöön + valmisteverastojen muutos + valmistus omaan käyttöön + liiketoiminnan muut tuotot - käyttöomaisuuden luovutusvoitot - kauppatarvareiden hankinta = BRUTTOARVO.

Teollisuuden toimipaikat toimialoittain maakunnittain 2003

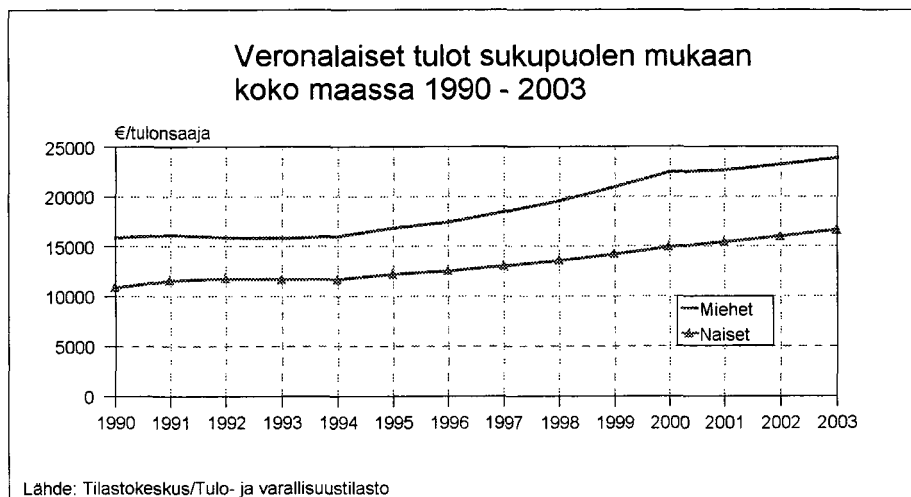

Lähde: Tilastokeskus/StatFin

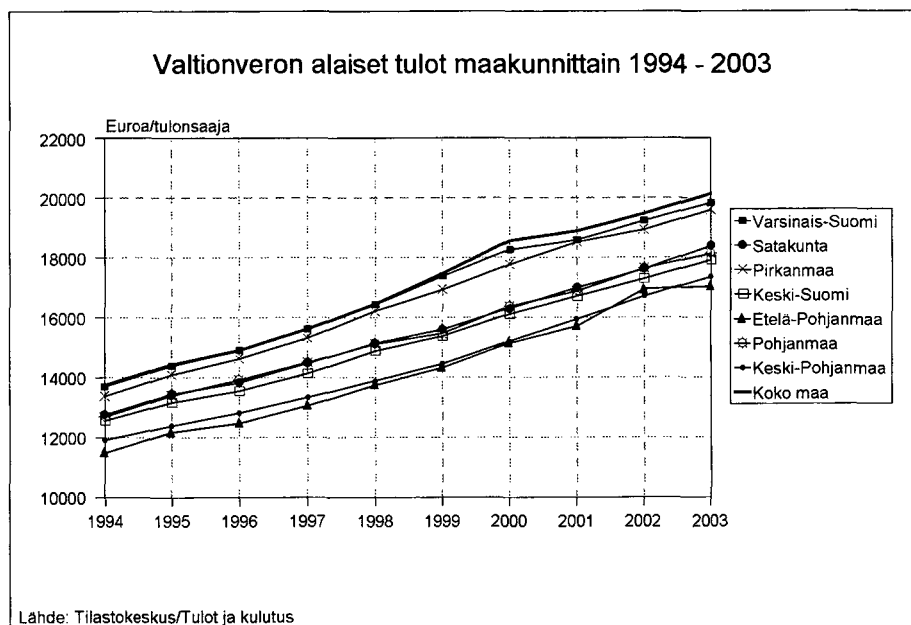
Kuva 14.9. Teollisuuden toimipaikat toimialoittain maakunnittain 2003.

Tulot

Tulonsaajat ansaitsivat vuonna 2003 keskimäärin 20 131 euroa, mikä on reilu kolme prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Sukupuolten väliset tuloerot olivat suuria naisten keskitulojen ollessa 69 % miesten keskimääräisistä tuloista. Vuodesta 2002 miesten tulot kasvoivat 2,9 % ja naisten 4,0 %. Miesten tulojen kasvu oli kuitenkin lähes koko 1990-luvun naisten tulojen kasvua voimakkaampaa.

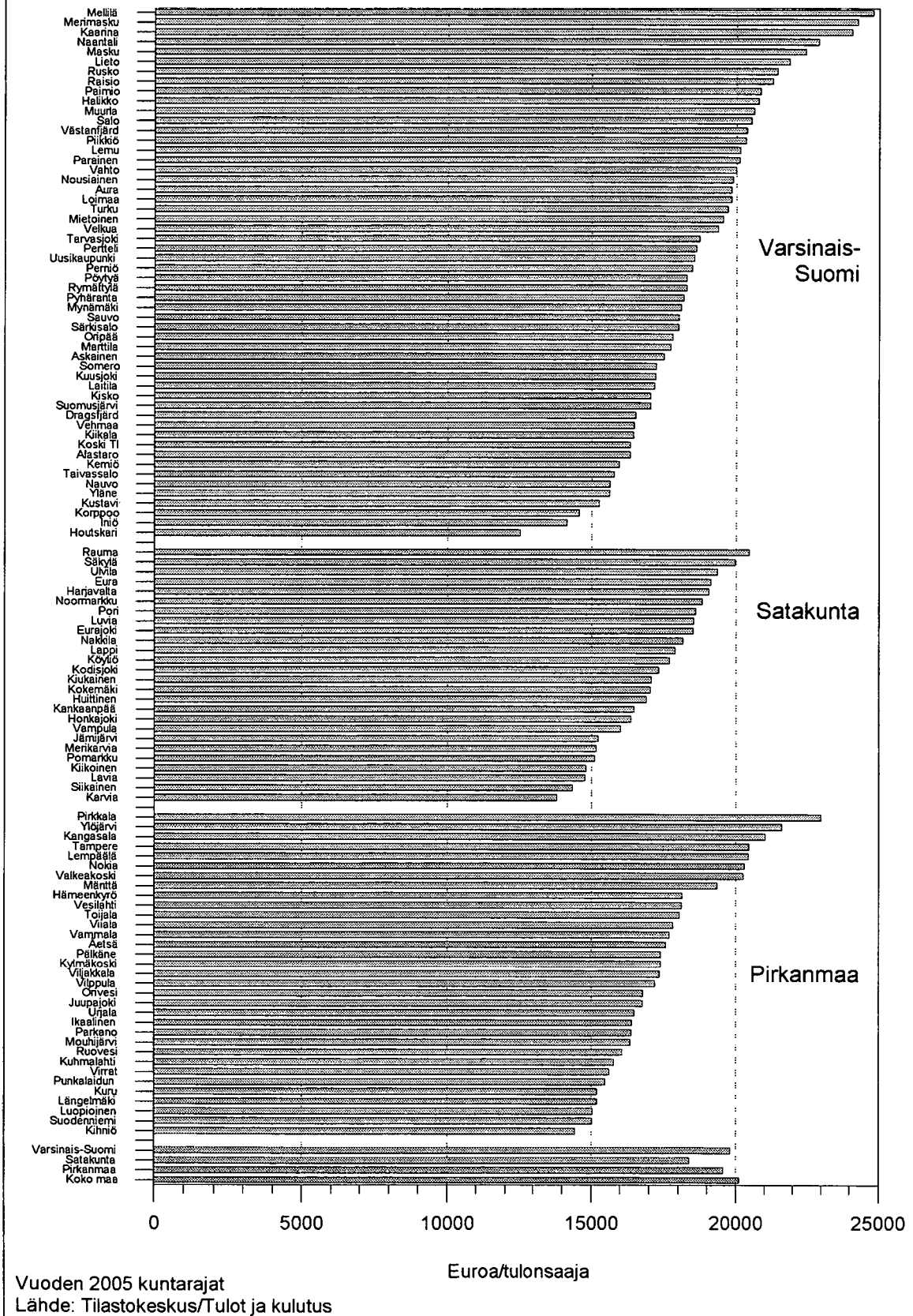

Kuva 15.1. Veronalaiset tulot sukupuolen mukaan koko maassa 1990–2003.

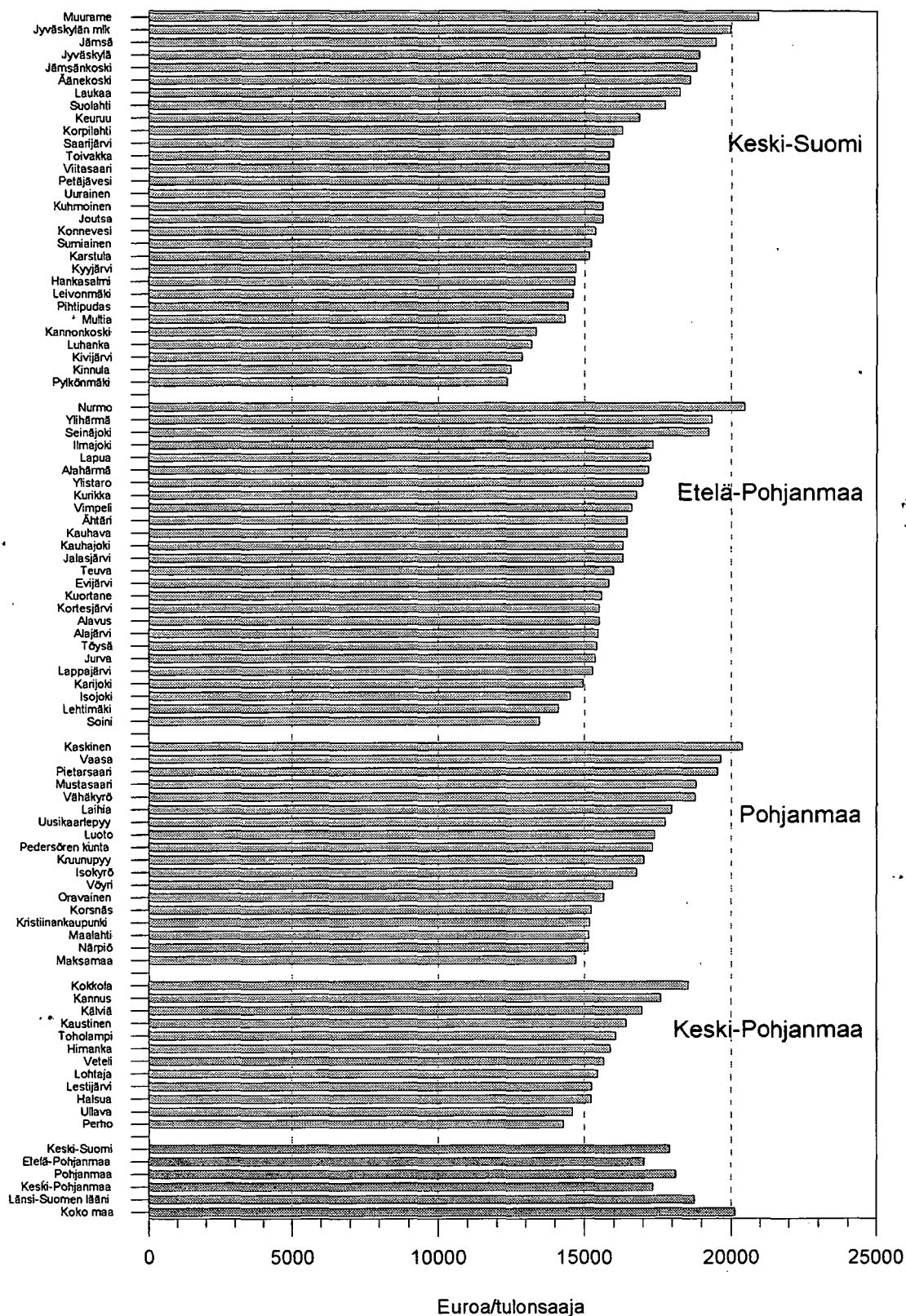
Kuva 15.2. Valtionveron alaiset tulot maakunnittain 1994–2003.

Valtionveron alaiset tulot kunnittain 2003

Kuva 15.3a. Valtionveron alaiset tulot kunnittain 2003.

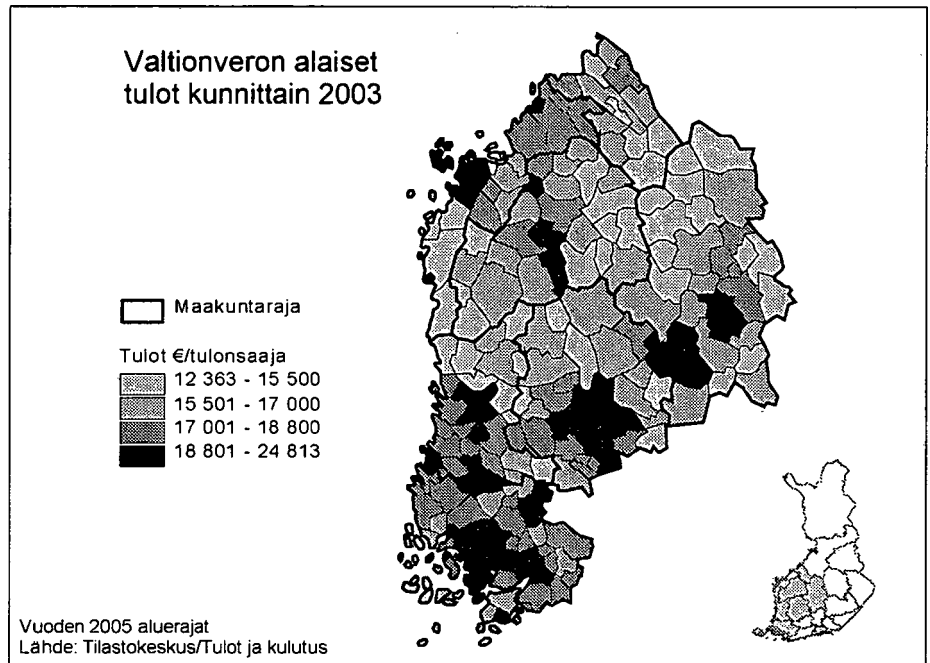
Valtionveron alaiset tulot kunnittain 2003

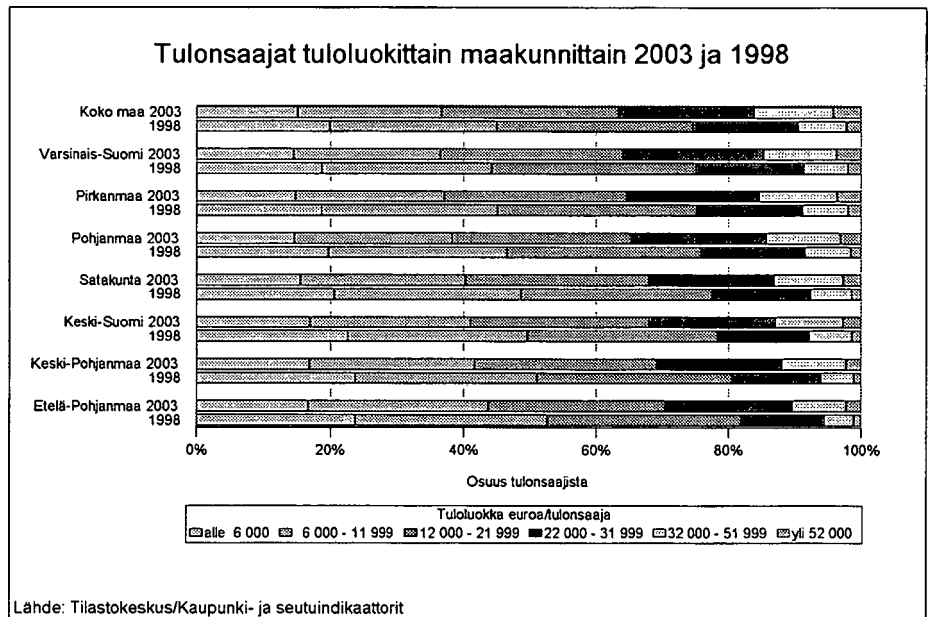
Vuoden 2005 kuntarajat

Lähde: Tilastokeskus/Tulot ja kulutus

Kuva 15.3b. Valtionveron alaiset tulot kunnittain 2003.

Kuva 15.4. Valtionveron alaiset tulot kunnittain 2003.

Kuva 15.5. Tulonsaajat tuloluokittain maakunnittain 2003 ja 1998.

Tulonsaajista 37 % ansaitsi alle 12 000 euroa vuonna 2003, 47 % ansaitsi 12 000–32 000 euroa ja 16 % yli 32 000 euroa. Yli 52 000 euroa ansaitsi 4 % ja alle 6 000 euroa 15 % tulonsaajista.

Tulonsaajien määrä on kasvanut 2,5 % vuodesta 1998 vuoteen 2003. Tulonsaajien tulotaso on samalla myös noussut. Yli 22 000 euroa ansaitsevien henkilöiden määrä on kasvanut samana aikana lähes 50 %.

Työmarkkinat

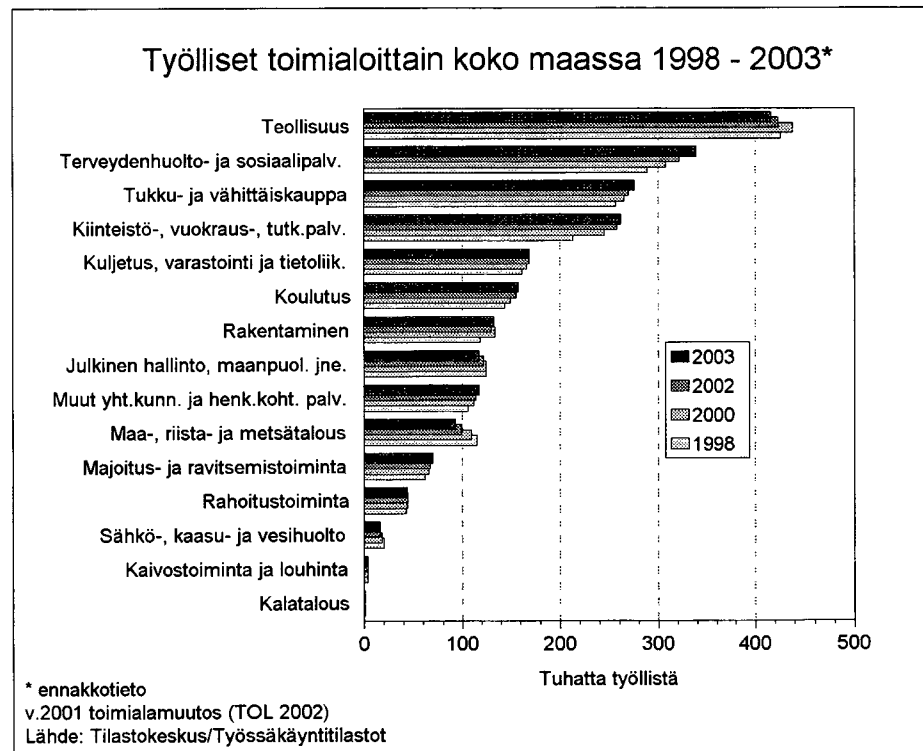
Työllisyys

Työllisten määrä väheni Suomessa 1990-luvun alussa etenkin palveluissa ja jalostuksessa. Vuoden 1993 jälkeen työllisten määrä on kuitenkin näillä toimialoilla kasvanut. Alkutuotannossa työllisten määrä on sen sijaan vähentynyt koko tarkastelujakson vuosina 1987–2003. Työssäkäyntitilaston vuoden 2003 tiedot ovat ennakkotietoja.

Vuoden 2001 työssäkäyntiluvuista lähtien on käytössä uusi *toimialaluokitus TOL 2002*, joka korvaa toimialaluokituksen 1995. Toimialaluokituksen uudistamisen myötä muutamia toimintoja on siirretty eri toimialoille tai luotu uusia (ks. sivulta 119). Muutos vaikeuttaa hieman joidenkin toimialojen vertailukelpoisuutta edellisiin vuosiin.

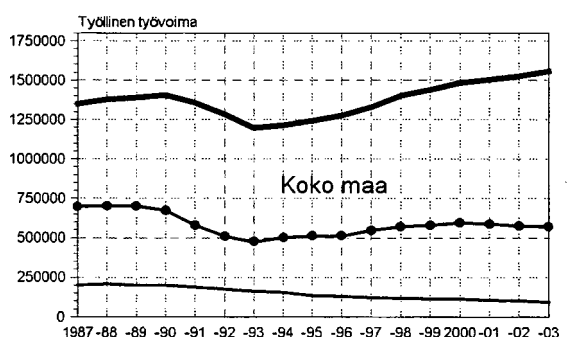
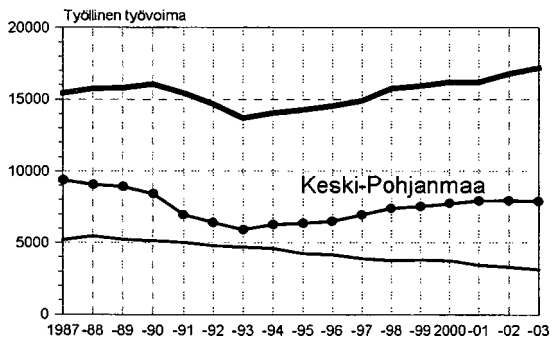
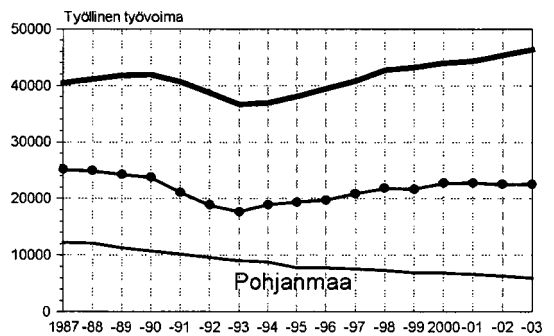
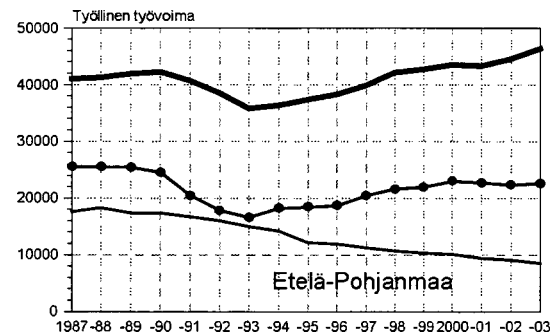
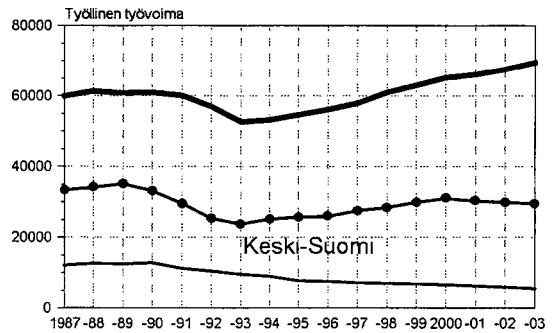
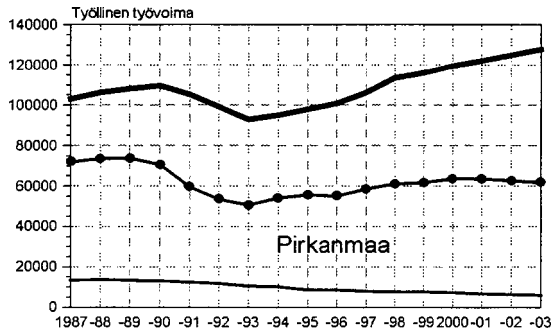
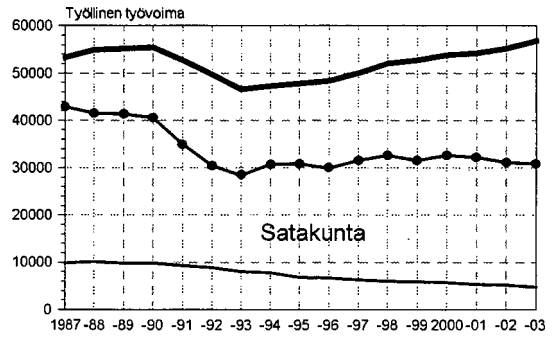
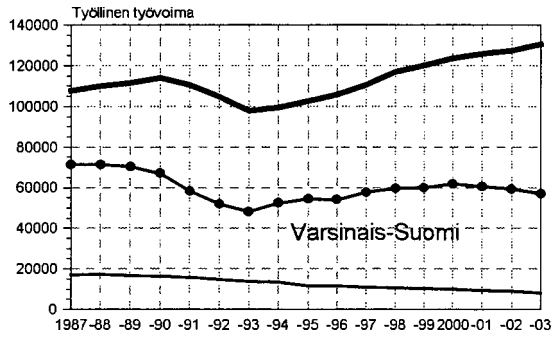
Toimialoista teollisuus on suurin työllistäjä. Ala työllisti vuonna 2003 koko maassa joka viidennen työllisen. Seuraavaksi työllistävimmät sektorit olivat terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut sekä tukku- ja vähittäiskauppa.

Työllisten määrä on kasvanut määrällisesti eniten terveydenhuolto- ja sosiaalipalveluissa vuodesta 1998 lähtien. Maa-, metsä- ja riistatalouden toimialoilla työllisten määrä on vähentynyt voimakkaimmin, lähes 22 500 työllisellä vastaavana aikana. Myös julkisen hallinnon, sähkö-, kaasu- ja vesihuollon, kalatalouden sekä teollisuuden toimialoilla vuonna 2003 työllisten määrä oli pienempi viittä vuotta aiempaan tilanteeseen verrattuna.

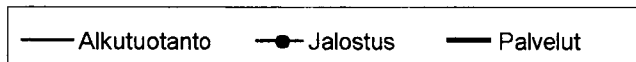

Kuva 16.1. Työlliset toimialoittain koko maassa 1998–2003.

Työllinen työvoima maakunnittain 1987 - 2003*

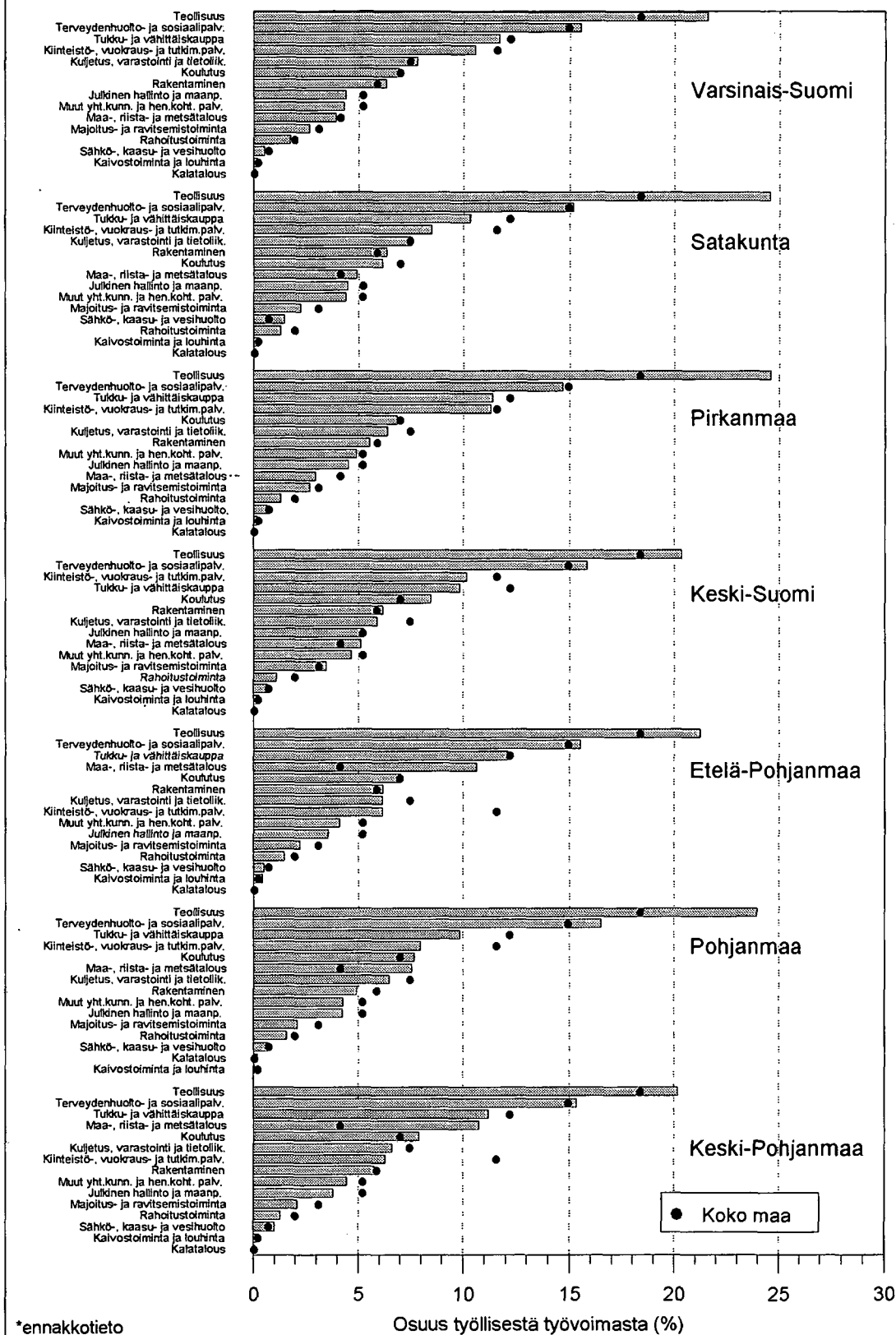
Huom! Erilaiset asteikot

*ennakkotieto
v. 2001 toimialamuutos (TOL 2002)
Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilastot

Kuva 16.2. Työllinen työvoima maakunnittain 1987–2003.

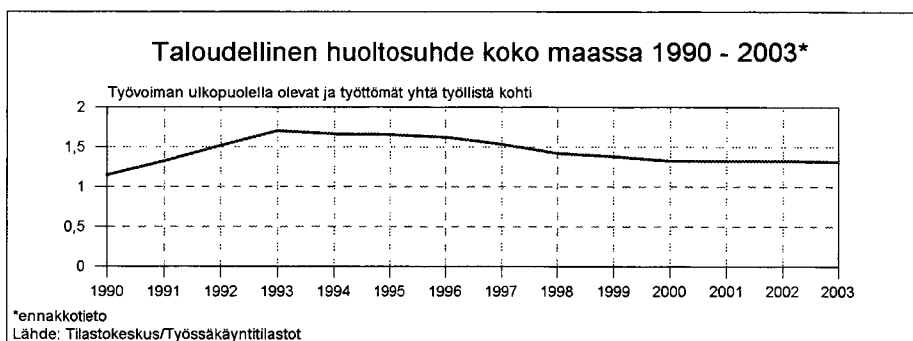
Elinkeinorakenne maakunnittain 2003*

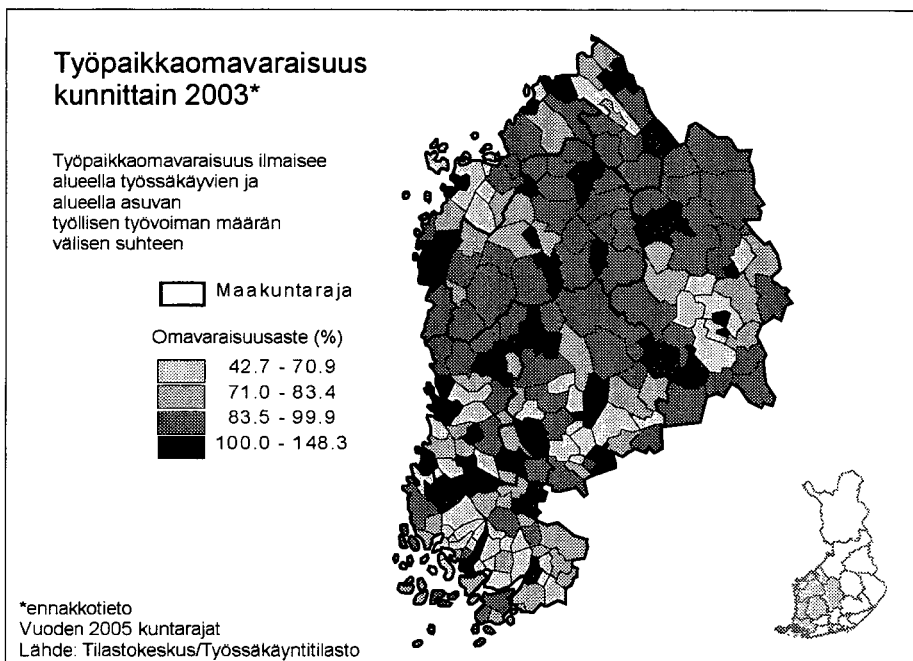
Kuva 16.3. Elinkeinorakenne maakunnittain 2003.

Katsauksessa tarkastellaan työllisyyttä *Tilastokeskuksen Työssäkäyntitilastojen* sekä työttömyyttä *Työministeriön* tilastojen avulla. Tilastokeskuksen Työssäkäyntitilasto on vuositilasto, joka tuottaa alueittaista tietoa väestön taloudellisesta toiminnasta ja työssäkäynnistä. Tilaston viiteajankohta on vuoden viimeinen viikko, mutta tilasto sisältää myös kertymätietoja tilastovuoden ajalta (esim. tulotiedot, työ- ja työttömyyskuukaudet).

Taloudellinen huoltosuhde, joka kuvaa työvoiman ulkopuolella olevien ja työttömien määrää yhtä työllistä kohti, oli korkeimmillaan koko maassa vuonna 1993. Vuoden 2003 ennakkotiedon mukaan koko maan huoltosuhde oli 1,31.

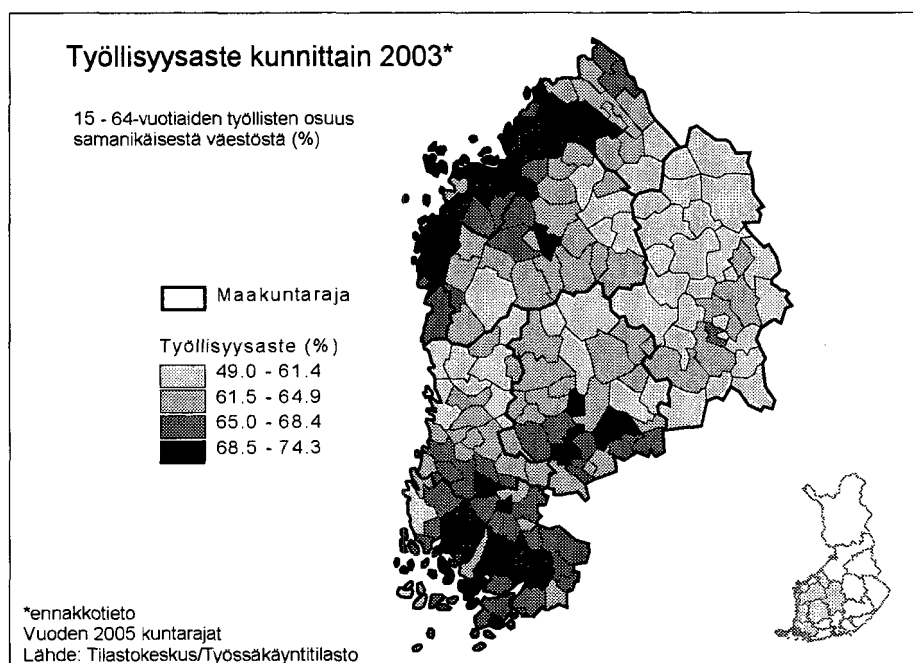

Kuva 16.4. Taloudellinen huoltosuhde koko maassa 1990–2003.

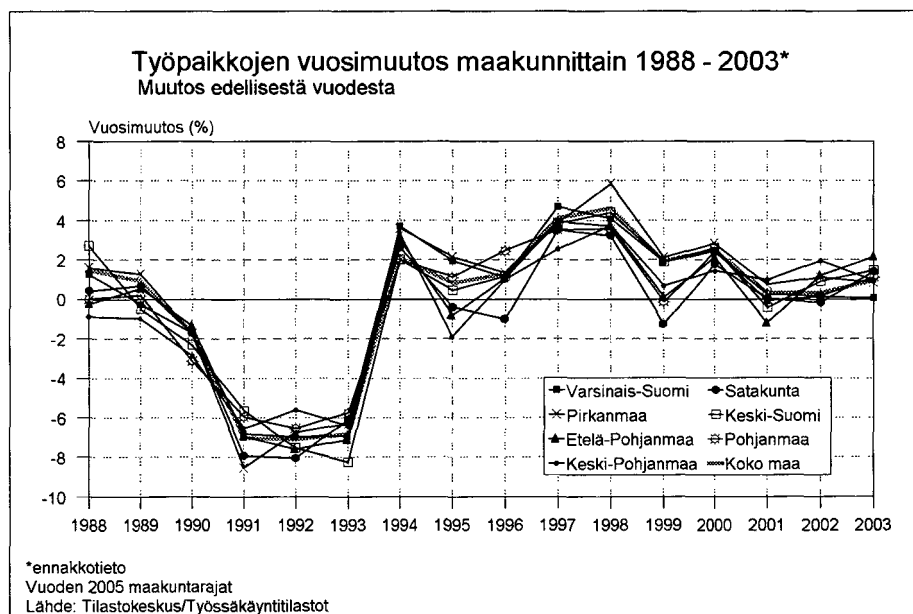
Kuva 16.5. Työpaikkaomavaraisuus kunnittain 2003.

Työpaikkaomavaraisuus kuvaa alueen työpaikkojen ja työllisten suhdetta. Mikäli alueen työpaikkojen määrä on suurempi kuin työllisten määrä, alueen omavaraisuusaste ylittää 100 %.

Kuva 16.6. Työllisyysaste kunnittain 2003.

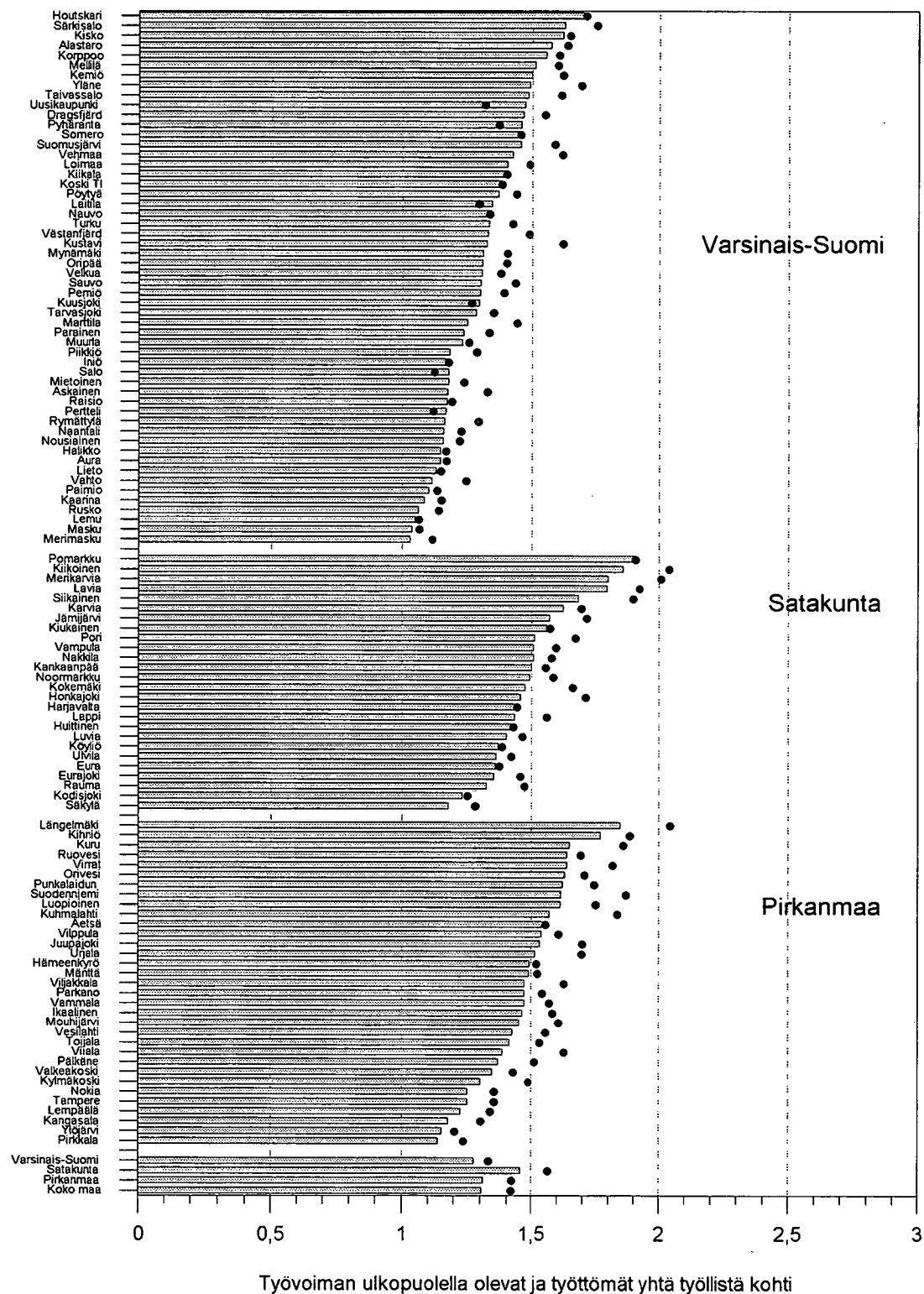
Työllisyysaste lasketaan 15–64-vuotiaiden työllisten prosentiosuutena samanikäisestä väestöstä. Koko maan työllisyysaste oli 64,6 % vuoden 2003 ennakkotietojen mukaan.

Kuva 16.7. Työpaikkojen vuosimuutos maakunnittain 1988–2003.

Lamavuosien jälkeen työpaikkojen määrä on kasvanut, mutta edelleen määrä on alhaisempi kuin 1980–90-lukujen vaihteessa. Vuodesta 2002 vuoteen 2003 (ennakkotieto) työpaikkojen määrä kasvoi kaikissa Manner-Suomen maakunnissa. Koko maassa kasvu oli 0,9 % eli lähes 21 000 työpaikkaa.

Taloudellinen huoltosuhde kunnittain 1998 ja 2003*

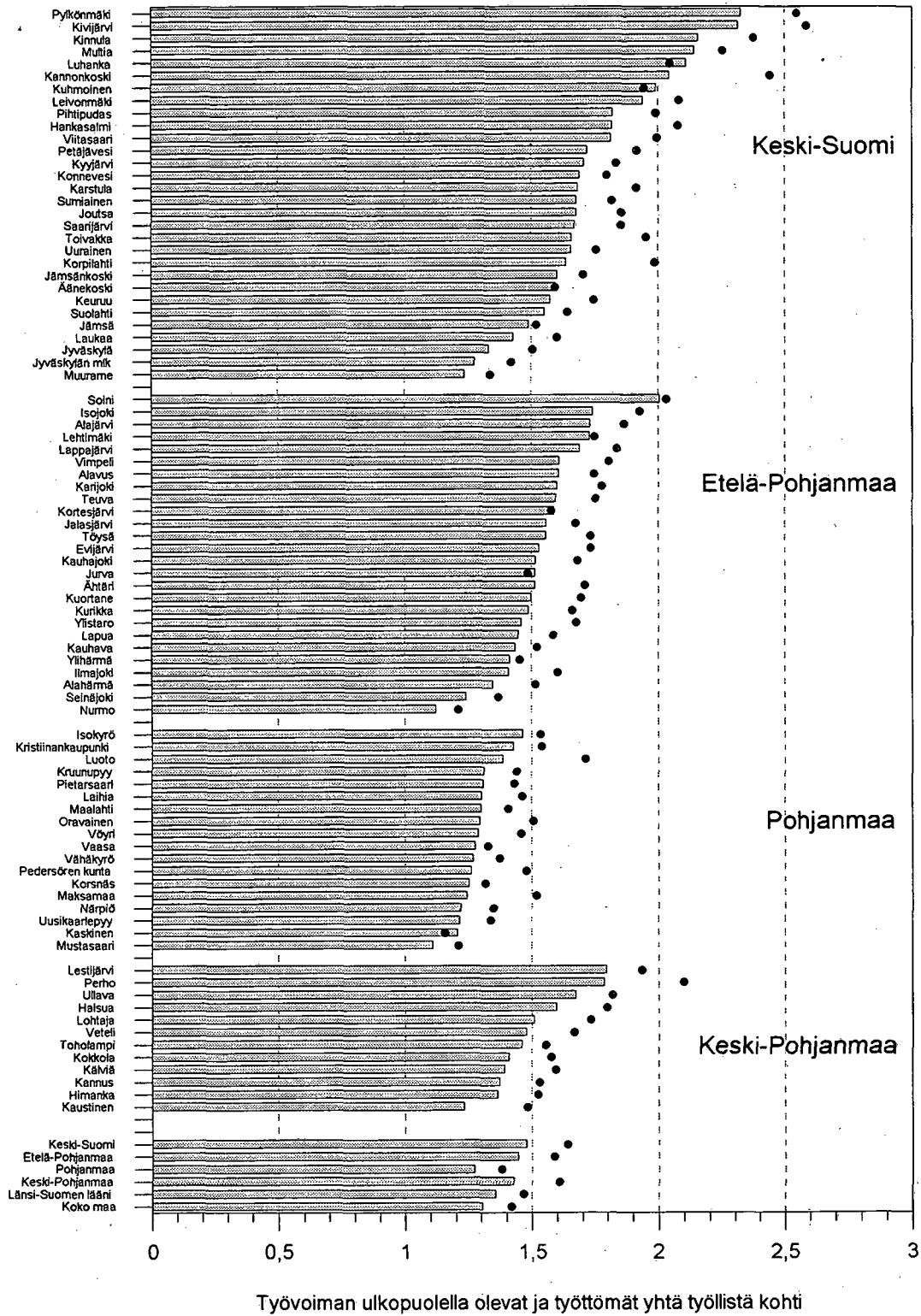
*ennakkotieto
Vuoden 2005 kuntarajat

▨ 2003* • 1998

Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilastot

Kuva 16.8a. Taloudellinen huoltosuhde kunnittain 1998 ja 2003.

Taloudellinen huoltosuhte kunnittain 1998 ja 2003*

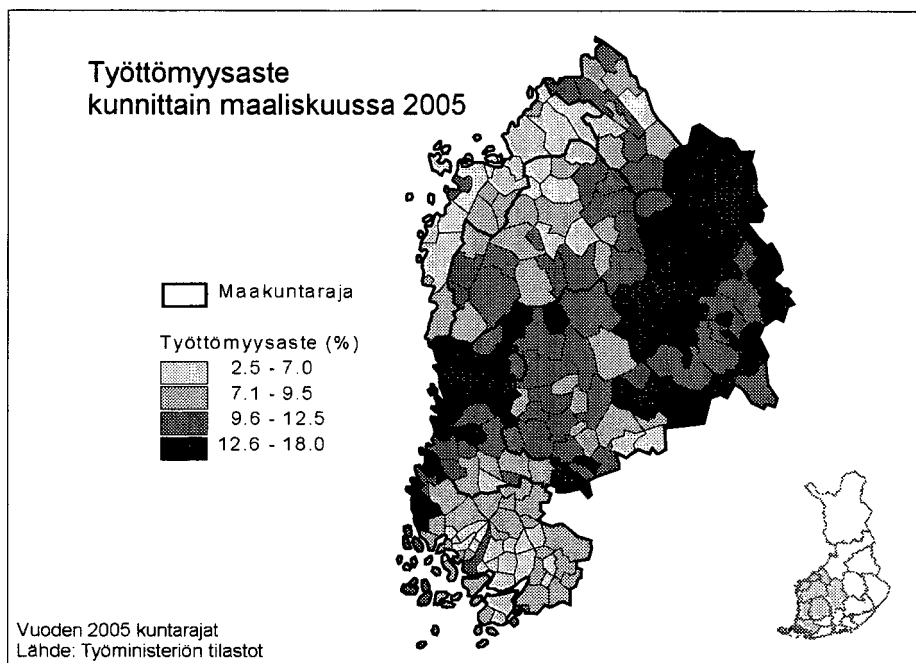
*ennakkotieto
 Vuoden 2005 kuntarajat
 Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilastot

Kuva 16.8b. Taloudellinen huoltosuhte kunnittain 1998 ja 2003.

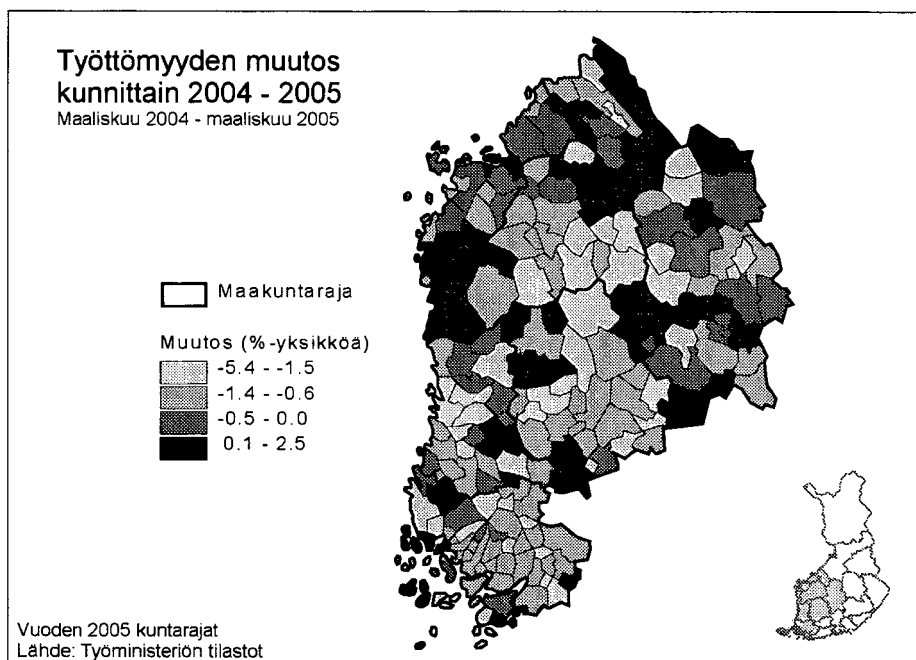
Työttömyys

Tämän katsauksen työttömyystiedot perustuvat Työministeriön keräämiin tilastoihin. *Työttömyysaste* lasketaan työttömien työnhakijoiden (lomautetut mukaan lukien) prosenttiosuutena työvoimasta. Työvoiman määrä taas tilastoidaan Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksella.

Maaliskuun 2005 työttömyysaste koko maassa oli 11,0 %, mikä oli 0,3 %-yksikköä alempi kuin vuotta aiemmin. *Pitkäaikaistyöttömäksi* lasketaan henkilö, joka on ollut yhtäjaksoisesti yli vuoden ilman työtä ja kokopäivätyöhön käytettävissä tai joka odottaa sovitun työn alkamista. Maaliskuussa 2005 työttömistä työnhakijoista yli neljäsosa oli pitkäaikaisyöttömiä.

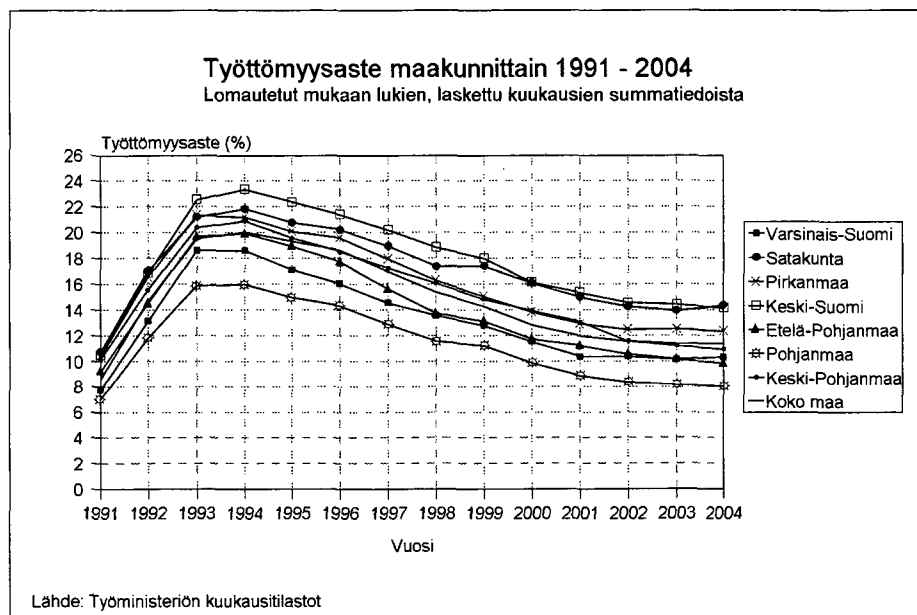

Kuva 16.9. Työttömyysaste kunnittain maaliskuussa 2005.

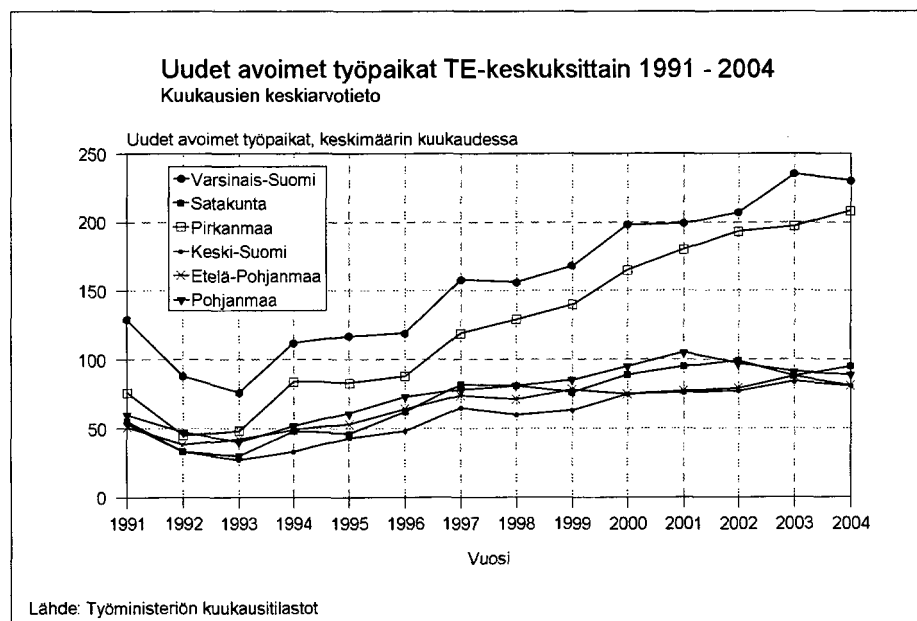
Kuva 16.10. Työttömyyden muutos kunnittain maaliskuussa 2004–2005.

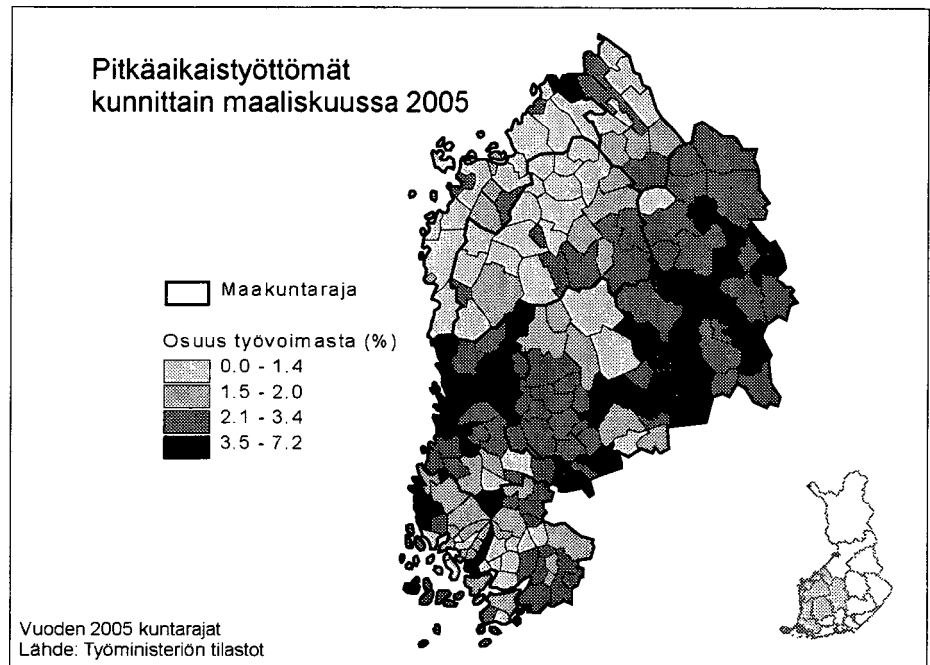

Kuva 16.11. Työttömyysaste maakunnittain 1991–2004.

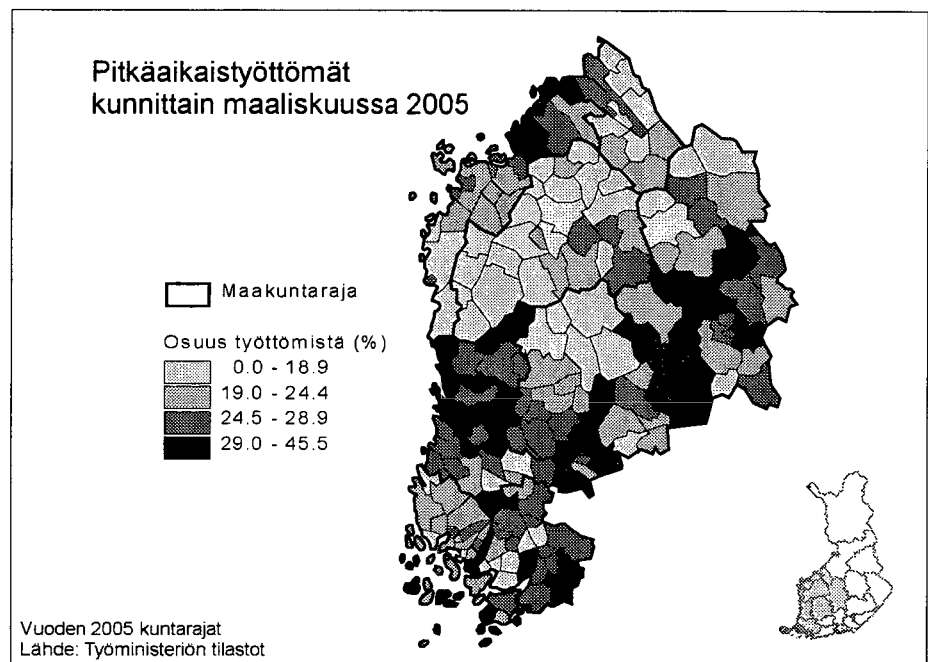
Työministeriön ilmoittamat avoimet työpaikat ja työttömien määrät kuvaavat kuukauden viimeistä arkipäivää. Avoimet työpaikat ilmoitetaan TE-keskuksittain. Maakunnittaiset vuosien keskiarvotiedot työttömyysasteen osalta on laskettu kunnittaisista tiedoista. Vuositasolla työttömyys oli korkein 1990-luvun alkuvuosina, jolloin avoimia työpaikkoja oli vastaavasti vähiten.

Kuva 16.12. Uudet avoimet työpaikat TE-keskuksittain 1991–2004.

Kuva 16.13. Pitkäaikaistyöttömät kunnittain maaliskuussa 2005 (osuus työvoimasta).

Kuva 16.14. Pitkäaikaistyöttömät kunnittain maaliskuussa 2005 (osuus työttömistä).

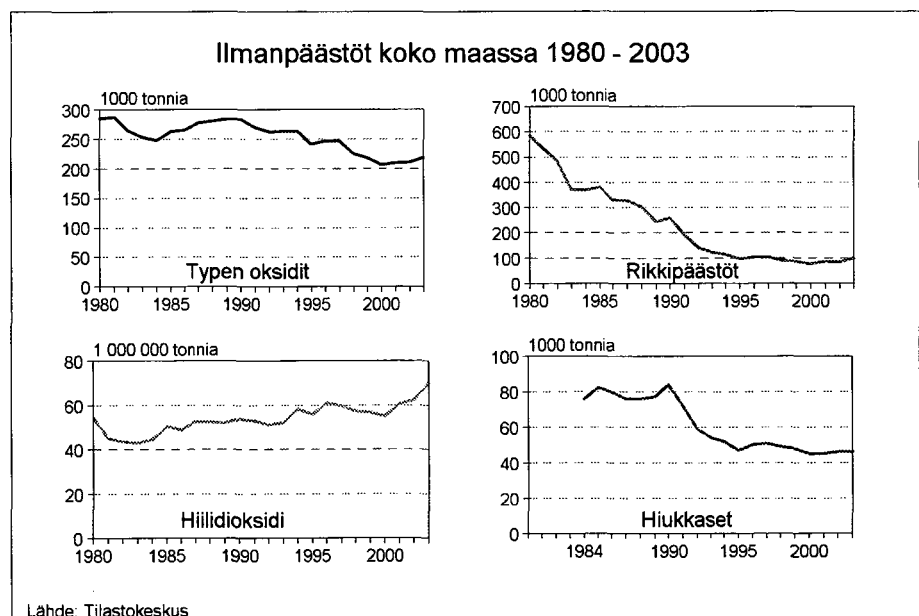
Ympäristö

Keskeisimmät ilman laatuun vaikuttavat epäpuhtaudet ovat typen oksidit, rikkidioksidi, hiilimonoksidi, hiilivedyt ja hiukkaset. Suurin osa päästöistä aiheutuu teollisuudesta, energiantuotannosta ja liikenteestä. Ne vaikuttavat kasvihuoneilmiön voimistumiseen, otsonikatoon ja happamaan laskeumaan.

Typen oksidien päästöt alentuivat 1980-luvun alkupuolella, mutta lähtivät uudelleen nousuun vuosikymmenen lopulla. 1990-luvulla päästöt ovat hitaasti alentuneet. Vuonna 2003 typpipäästöt olivat koko maassa noin 218 000 tonnia. Rikkidioksidipäästöt ovat vähentyneet voimakkaasti viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana, ja ne olivat noin 99 000 tonnia vuonna 2003. Hiilidioksidipäästöt aiheutuvat pääasiassa fossiilisten polttoaineiden ja turpeen poltosta, ja päästöissä tapahtuu vuosittaisia heilahteluja riippuen vesivoiman tuotannosta. Hiukkaspäästöt vähenivät erityisesti 1990-luvun alkuvuosina.

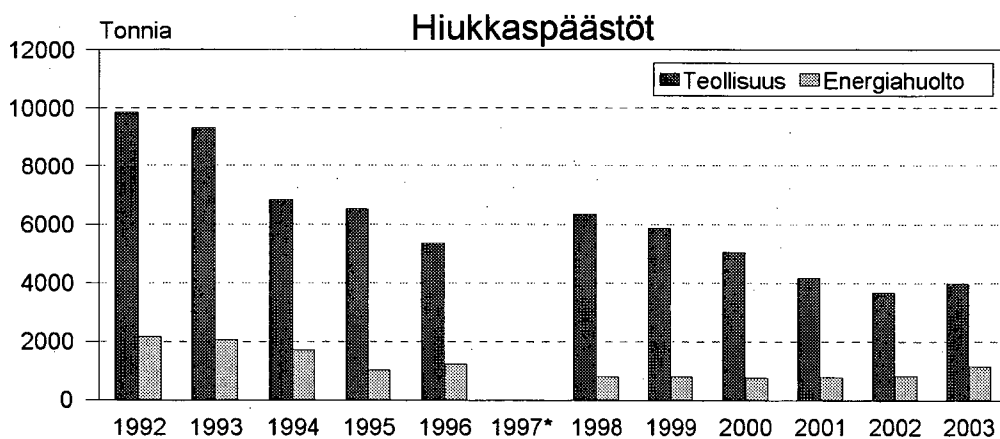
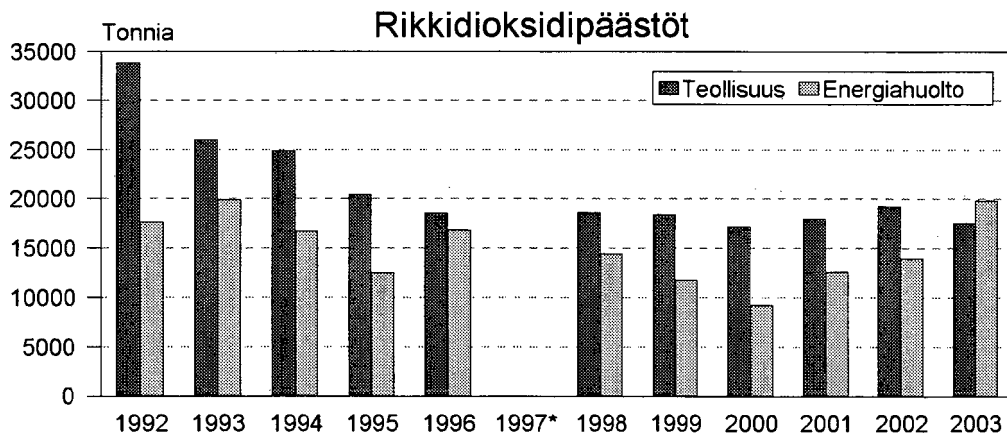
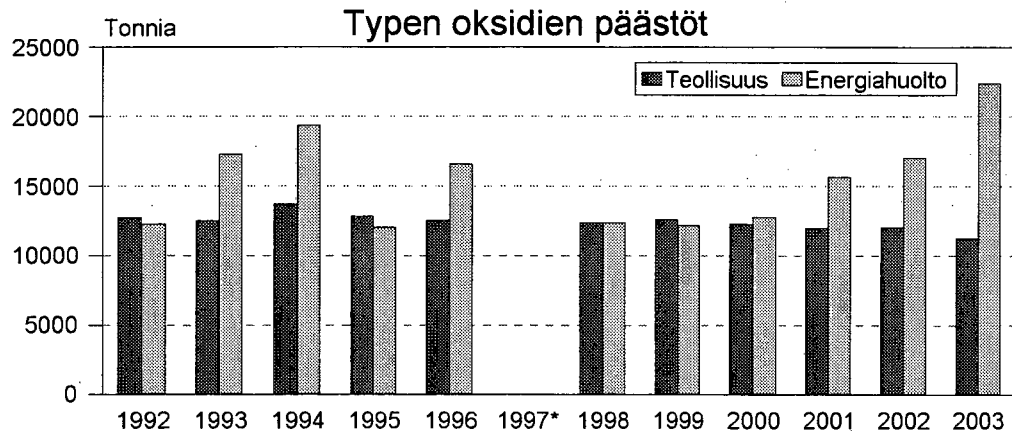
Kansallispuiston ja luonnonpuiston perustamisesta ja tarkoituksesta säädetään lailla. Ne muodostavat Suomen luonnonsuojelun alueverkoston rungon. Suomessa on 35 kansallispuistoa, joiden pinta-ala on noin 817 000 hehtaaria. Uusimmat muutokset tapahtuivat, kun Liesjärven kansallispuisto laajeni ja kaksi uutta puistoa, Pyhä-Luosto ja Pallas-Ylläs perustettiin vuoden 2005 alussa. Samalla Pallas-Ounas ja Pyhätunturin kansallispuistot lakkautettiin. Luonnonpuistoja on 19, ja niiden pinta-ala on noin 153 000 hehtaaria. Luonnonpuistot ovat pääosin yleisöltä suljettuja.

Kansallis- ja luonnonpuistojen lisäksi maassamme on soita, lintuvesiä, harjuja, lehtoja ja vanhoja metsiä sekä rantoja koskevat suojeluohjelmat. Koskia ja erämaa-alueita suojellaan, samoin arvokkaita kallioalueita ja pienvesiä. Luonnonsuojelualueiden rauhoittaminen perustuu luonnonsuojelulakiin. Valtion varoin toteutetaan valtakunnallisia suojeluohjelmia sekä seutu- ja yleiskaavojen suojelualuevarauksia. Valtio ostaa ja vaihtaa maata suojelualueiden perustamiseksi. Myös yksityisiä alueita rauhoitetaan maanomistajien hakemuksesta (www.ymparisto.fi).

Kuva 17.1. Ilmanpäästöt koko maassa 1980–2003.

Teollisuuden ja energiahuollon päästöt Länsi-Suomessa 1992 - 2003

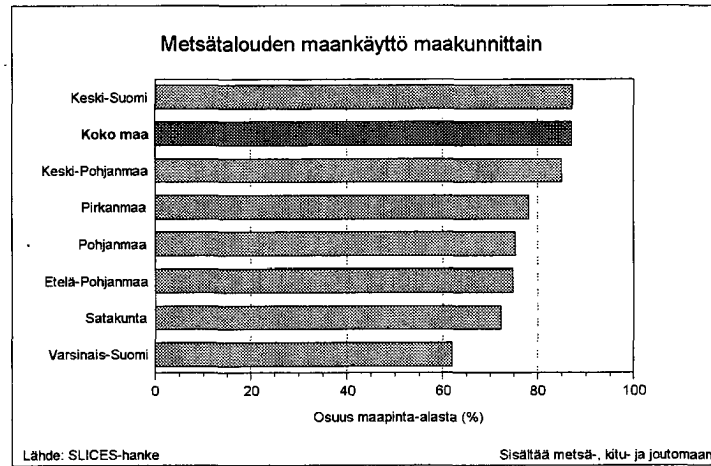

* Vuoden 1997 tiedot puuttuvat
Lähde: Tilastokeskus

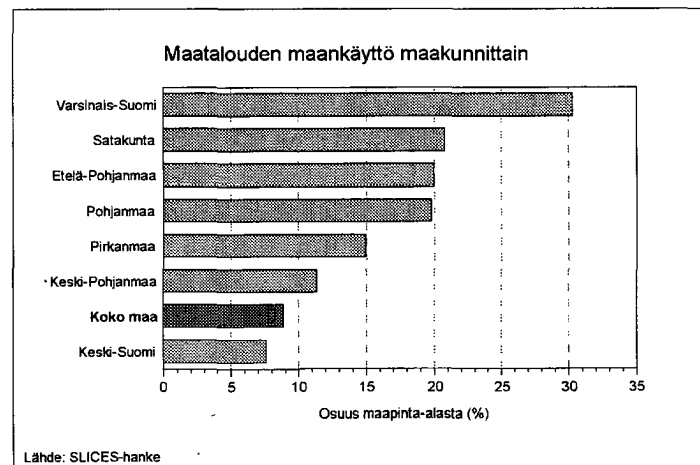
Varsinais-Suomi, Satakunta,
Pirkanmaa, Keski-Suomi,
Etelä-Pohjanmaa, Pohjanmaa
ja Keski-Pohjanmaa

Kuva 17.2. Teollisuuden ja energiahuollon päästöt Länsi-Suomessa 1992–2003.

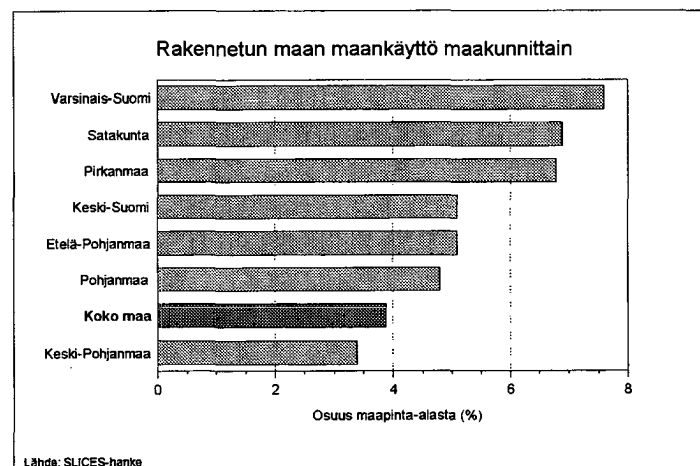
Suomen maapinta-alasta 87 % on metsätalouden maata, 9 % maatalouden maata ja 4 % rakennettua maata. Metsätalouden maat on selvästi suurin maaluokka kaikissa Suomen maakunnissa. Maatalouden maiden osuus maakunnittaisesta maapinta-alasta on jo paljon vaihtelevampi, yhdestä 30 prosenttiin. Rakennettua maata on useimmissa maakunnissamme 4–8 prosenttia. Tiedot perustuvat vuonna 2000 valmistuneeseen paikkatietojen yhteiskäyttöhankeeseen (SLICES-hanke), jonka tavoitteena on tuottaa mm. alueiden käyttöä ja peitteisyyttä kuvaavat paikkatietoaineistot koko valtakunnan alueelta.

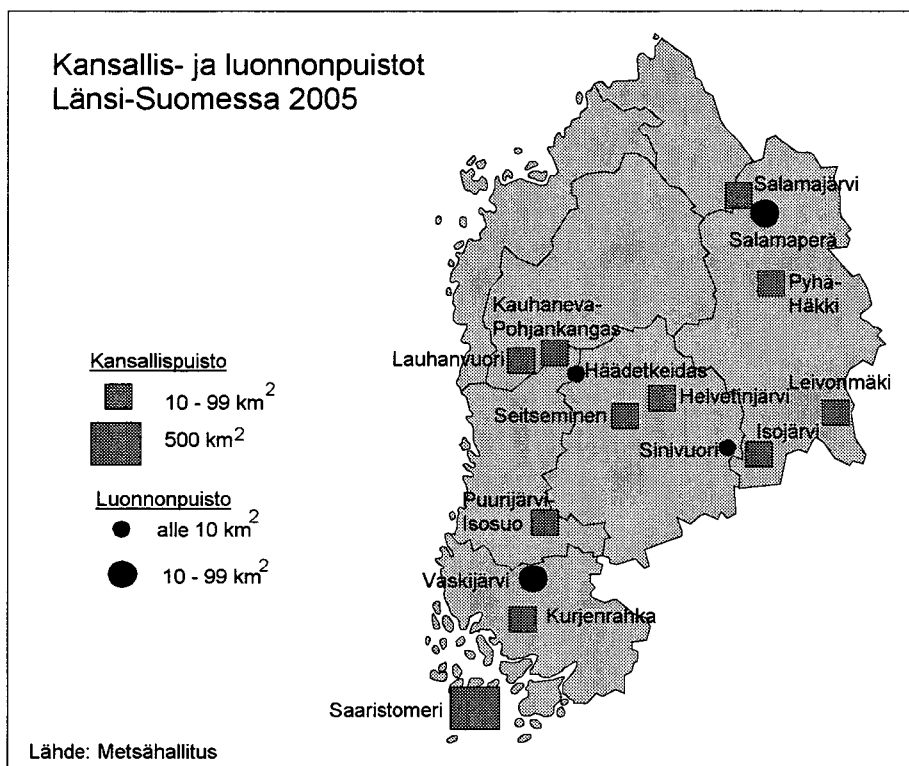
Kuva 17.3. Metsätalouden maankäyttö maakunnittain.

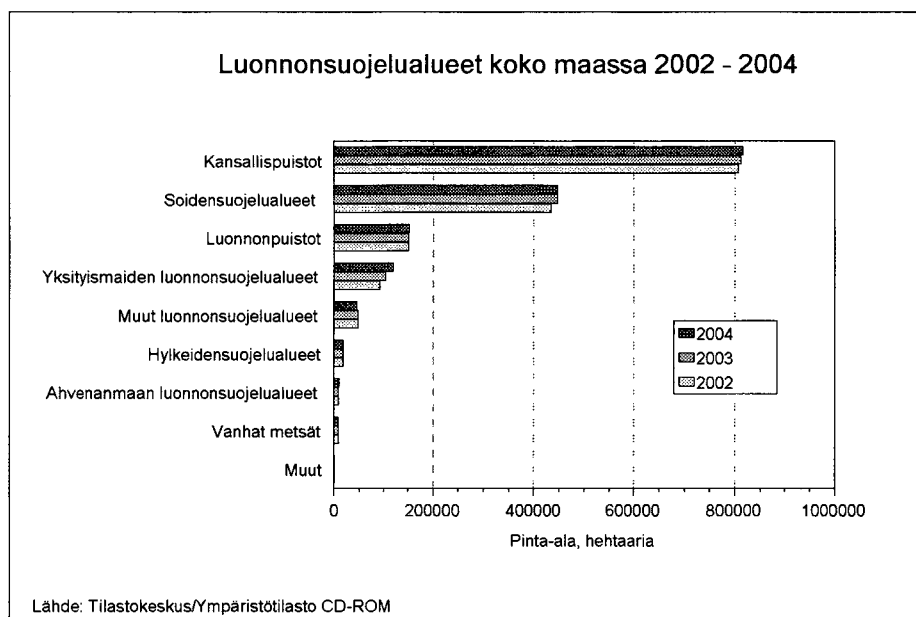
Kuva 17.4. Maatalouden maankäyttö maakunnittain.

Kuva 17.5. Rakennetun maan maankäyttö maakunnittain.

Kuva 17.6. Kansallis- ja luonnonpuistot Länsi-Suomessa 2005.

Kuva 17.7. Luonnonsuojelualueet koko maassa 2002–2004.

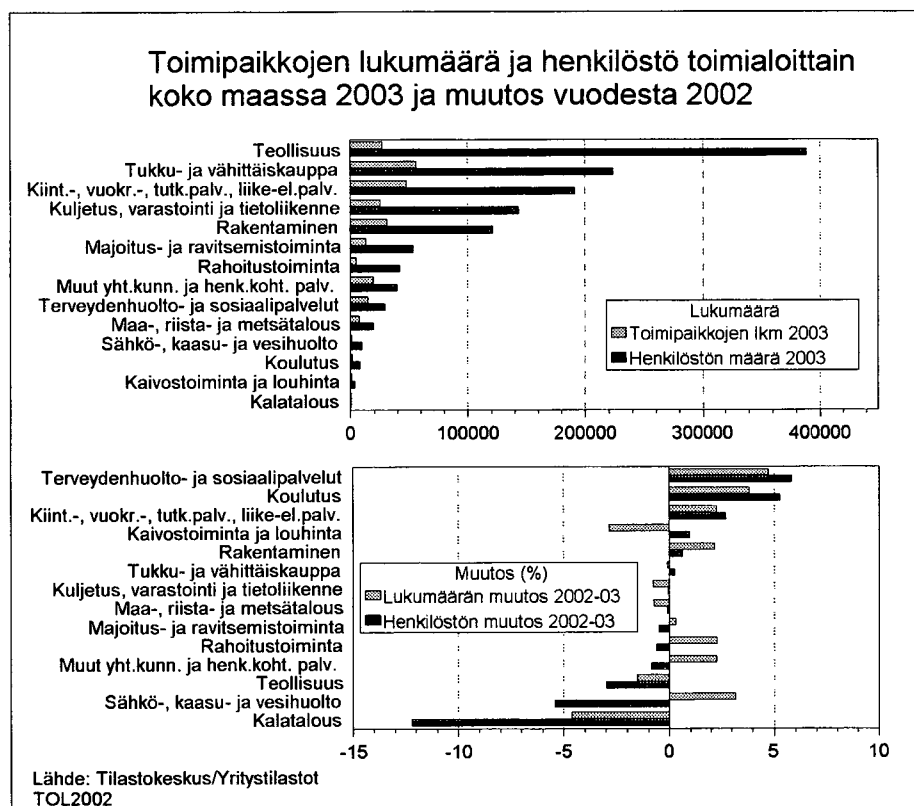
Elollisen luonnon monimuotoisuutta turvaamaan on laadittu kansallinen toimintaohjelma. Sen pohjana on biologista monimuotoisuutta koskeva yleissopimus. Keskeisenä toteutuskeinona on monipuolisten luonnonsuojelualueiden perustaminen, ja sitä kautta kasvi- ja eläinkunnan lajien säilyttäminen. Ilman suojelutoimia monet jo harvinaiset luontotyypit, kuten ikimetsät, rehevät suot ja letot saattaisivat hävitä maastamme kokonaan. Suojelualueiden määrä Suomessa kaksinkertaistui 1990-luvulla, mutta niiden kokonaispinta-ala kasvoi vain vähän.

Yritykset ja toimipaikat

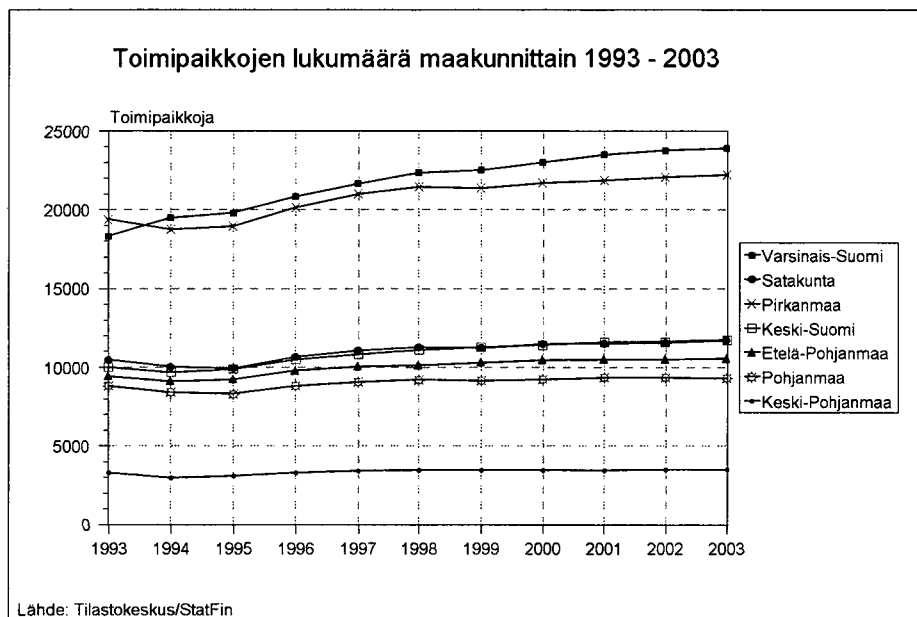
Julkaisun tiedot perustuvat Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteriin, joka kattaa kaikki arvonlisäverovelvollisina, työnantajina tai ennakkoperintärekisteriin kuuluvina toimivat yritykset. Toimipaikat on kunnittain tilastoitu. Toimipaikkoihin sisältyvät sekä yksitoimipaikkaiset yritykset että monitoimipaikkaisten yritysten toimipaikat. Yritys- ja toimipaikkarekisterin tiedoissa ei ole mukana valtion virastoja, kuntia ja kuntayhtymiä tai niiden toimipaikkoja.

Viimeisimmät tarkistetut tilastotiedot ovat vuodelta 2003, jolloin yritysten toimipaikkojen lukumäärä kasvoi koko maassa 2 375 toimipaikalla (0,9 %) edelliseen vuoteen verrattuna. Kaikkien toimipaikkojen henkilöstön määrä väheni 0,4 % ja liikevaihto kasvoi 3,5 %. Koko maan tasolla toimipaikkojen määrä kasvoi määrällisesti eniten liike-elämän palveluissa, 1 090 toimipaikalla. Myös henkilöstön määrä kasvoi näillä toimialoilla eniten, yli 5 100 henkilöllä. Suhteellisesti suurinta kasvu oli kuitenkin terveydenhuolto- ja sosiaalipalveluissa.

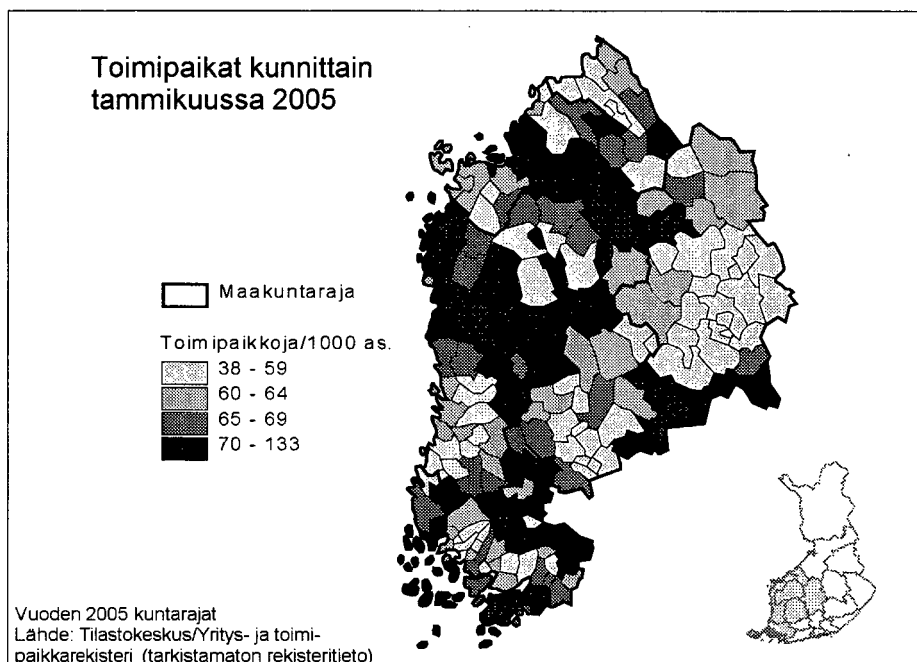
Toimipaikkojen lukumäärä oli suurin kaupan toimialoilla vuonna 2003. Henkilöstöä oli kuitenkin eniten teollisuudessa.

Kuva 18.1. Toimipaikkojen lukumäärä ja henkilöstö toimialoittain koko maassa 2003 ja muutos vuodesta 2002.

Kuva 18.2. Toimipaikkojen lukumäärä maakunnittain 1993–2003.

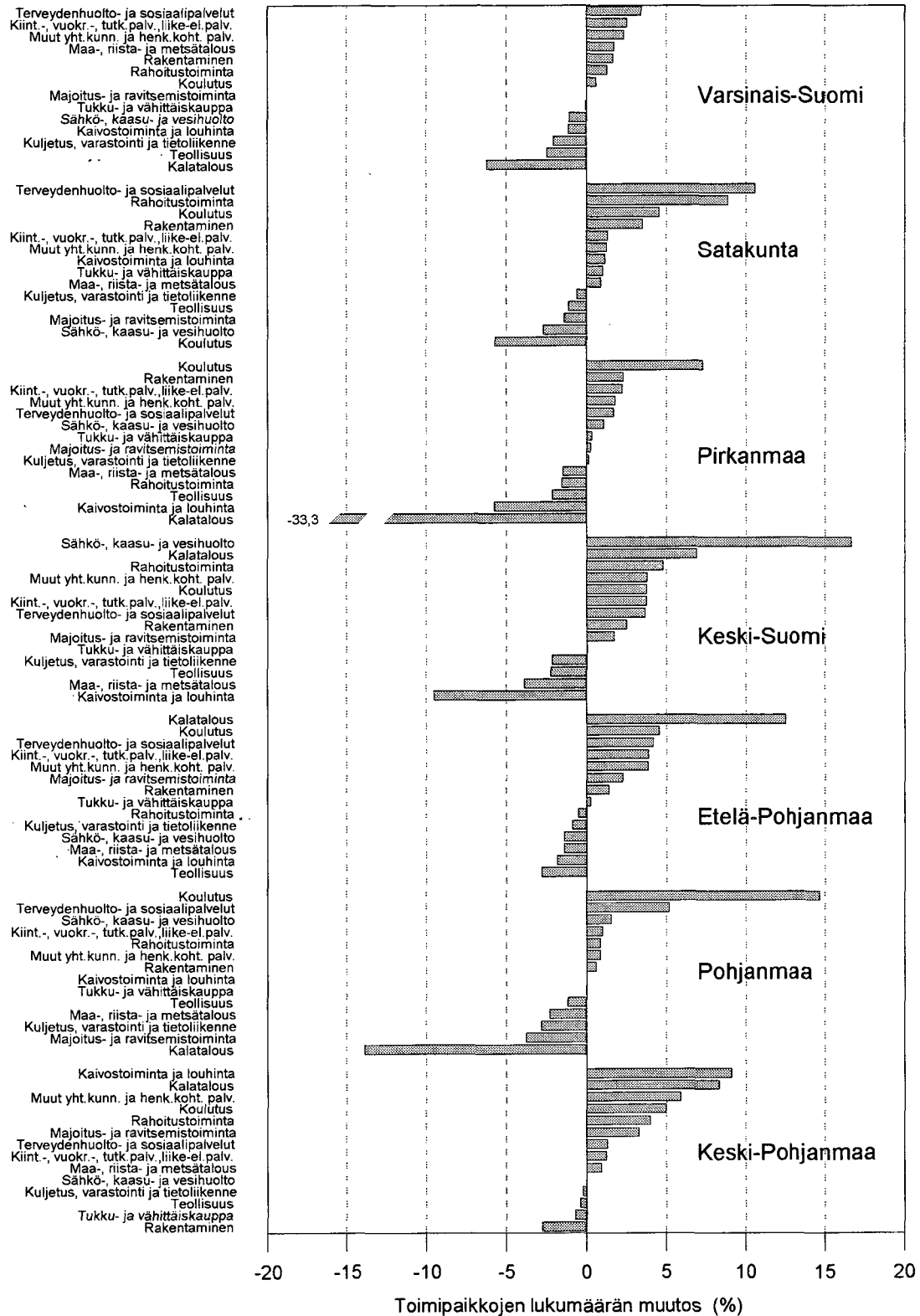

Kuva 18.3. Toimipaikat kunnittain 2005.

Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin tarkistamattoman rekisteritiedon mukaan tammikuussa 2005 koko Suomessa oli 321 647 yritysten toimipaikkaa. Tämä luku ei ole vertailukelpoinen aiemmissa julkaisuissa olleiden tietojen kanssa, koska aiempi aineisto on käsittänyt arvonlisäverovelvollisten ja/tai työnantajana toimivien yritysten ja voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen toimipaikat. Toimialan N (Terveystieteiden ja sosiaalipalvelut) osalta mukana ovat olleet käytännössä työnantajana toimivat yritykset ja yhteisöt, koska arvonlisäveroa ei pääsääntöisesti suoriteta sosiaali- ja terveysalan palveluiden myynnistä. Nykyisissä tiedoissa toimiala N on laajennettu koskemaan kaikkia verohallinnon ennakkoperintärekisterissä olevia yrityksiä ja voittoa tavoittelemattomia yhteisöjä. Laajenuksen myötä mukaan on saatu toimialaryhmästä aiemmin puuttuneet yksityisyrittäjät.

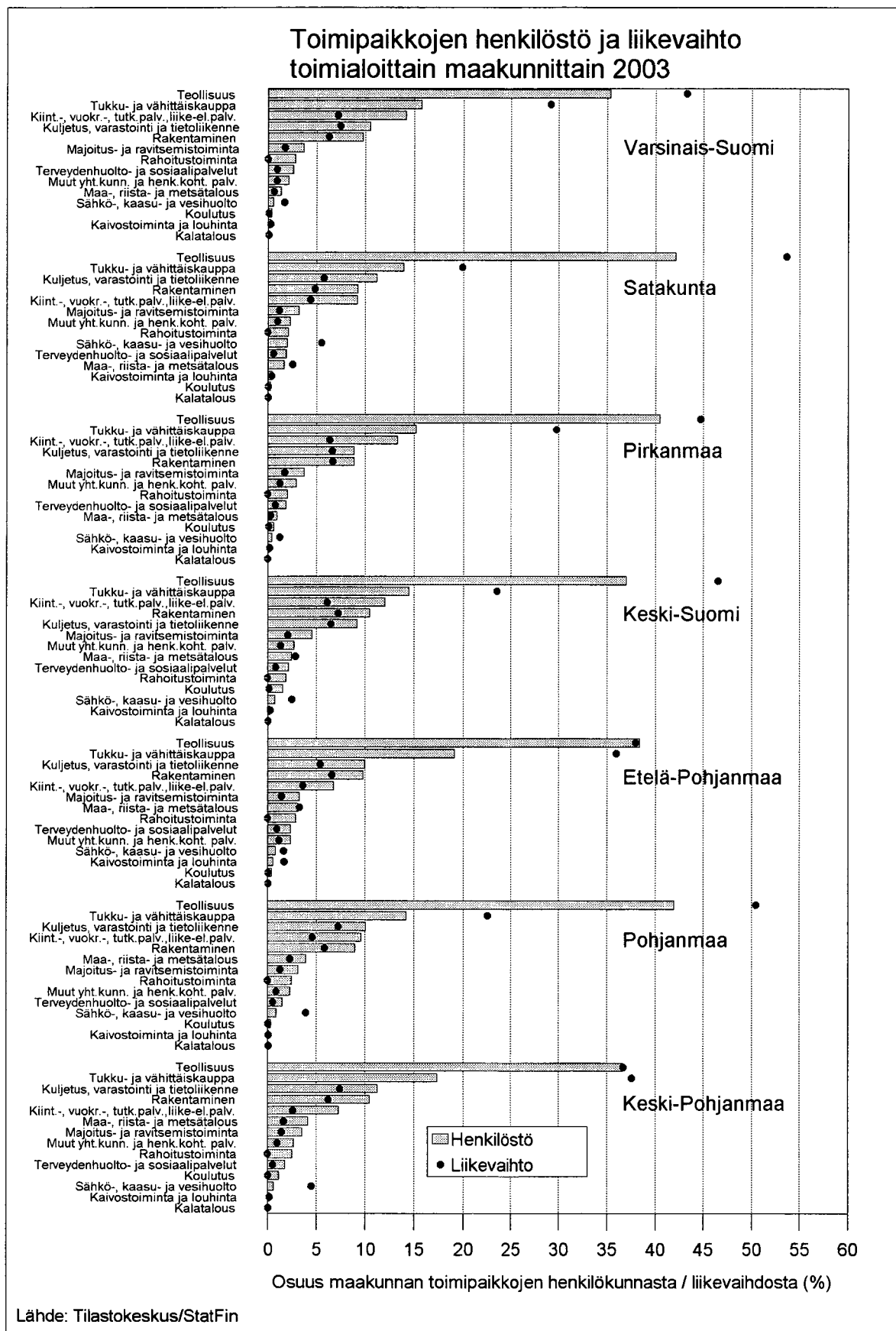
Toimipaikkojen lukumäärän muutos toimialoittain maakunnittain 2002 - 2003

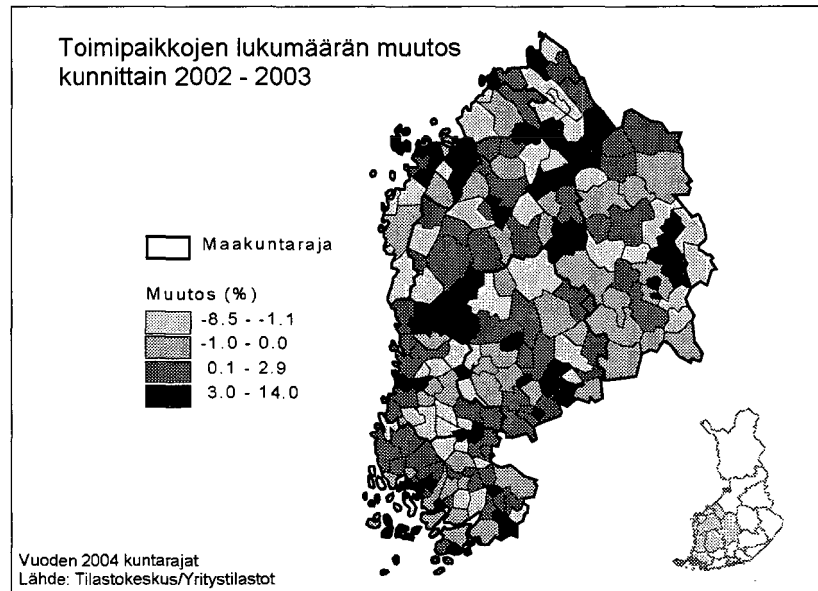
Lähde: Tilastokeskus/StatFin

TOL2002

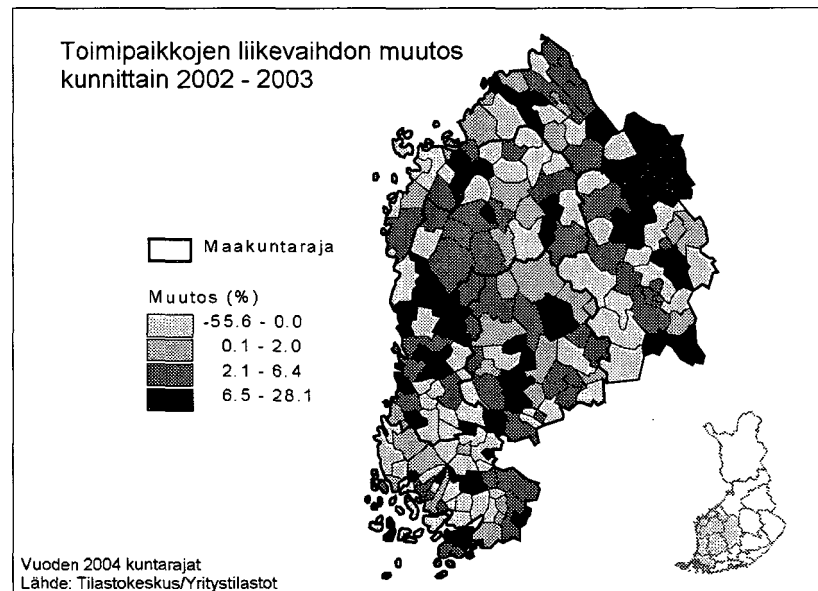
Kuva 18.4. Toimipaikkojen lukumäärän muutos toimialoittain maakunnittain 2002–2003.

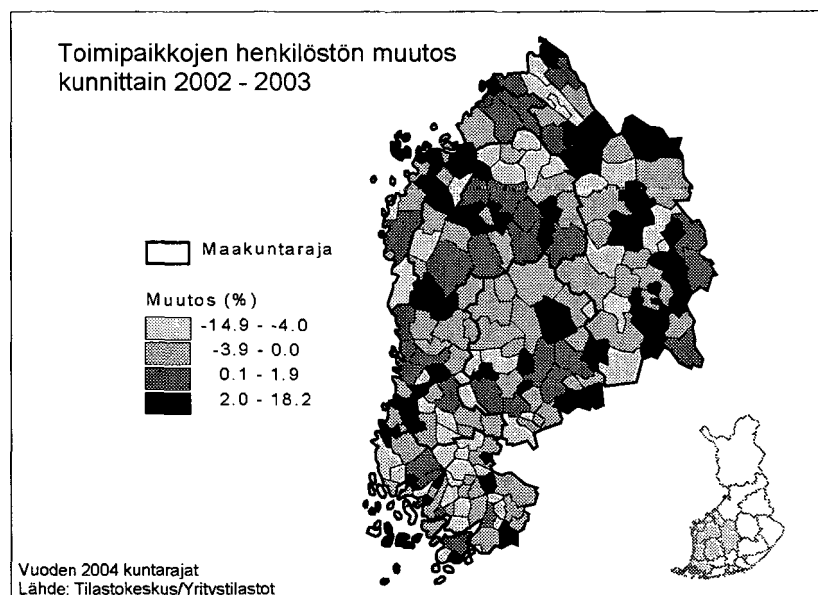
Kuva 18.5. Toimipaikkojen henkilöstö ja liikevaihto toimialoittain maakunnittain 2003.

Kuva 18.6. Toimipaikkojen lukumäärän muutos kunnittain 2002–2003.

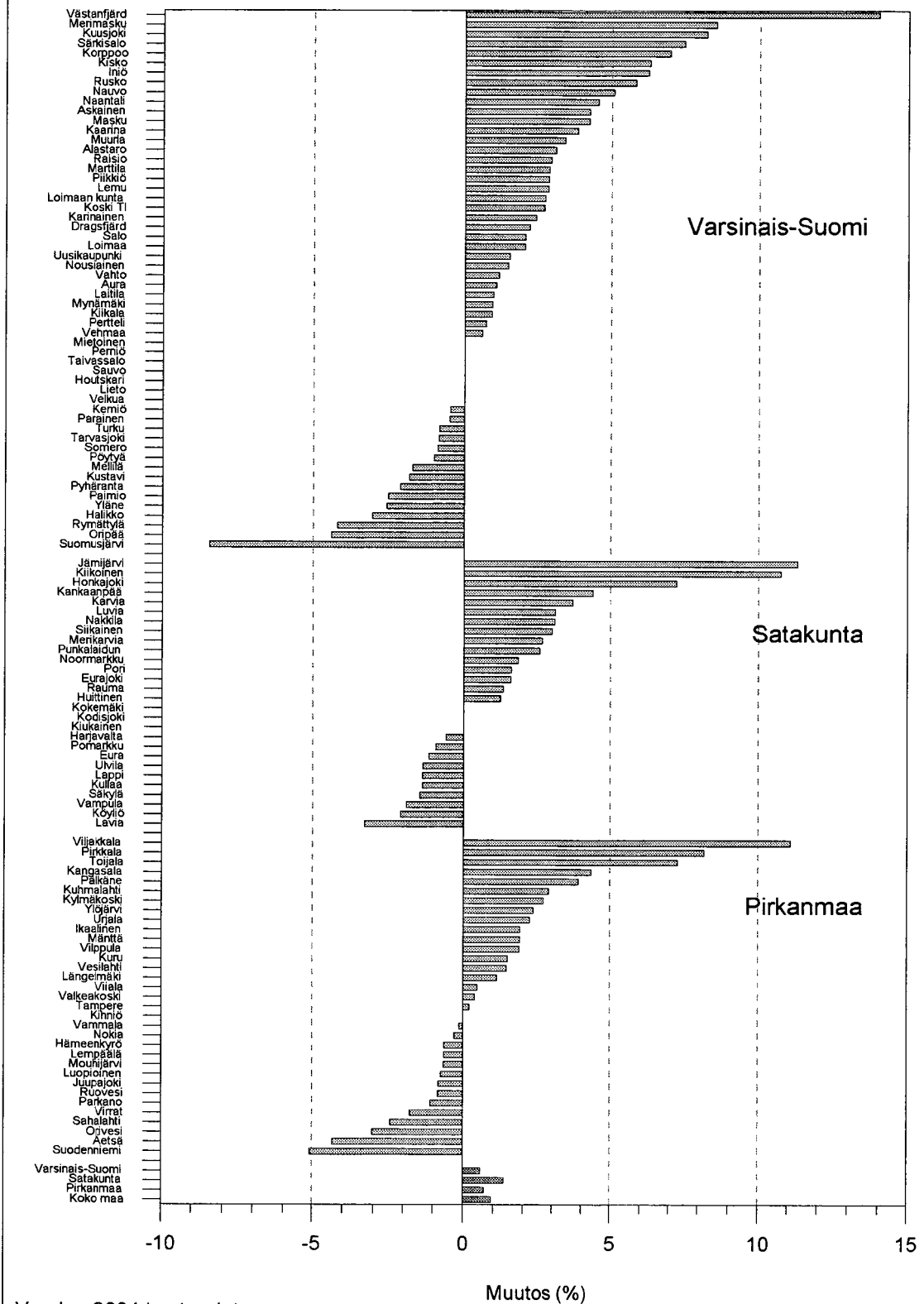

Kuva 18.7. Toimipaikkojen liikevaihdon muutos kunnittain 2002–2003.

Kuva 18.8. Toimipaikkojen henkilöstön muutos kunnittain 2002–2003.

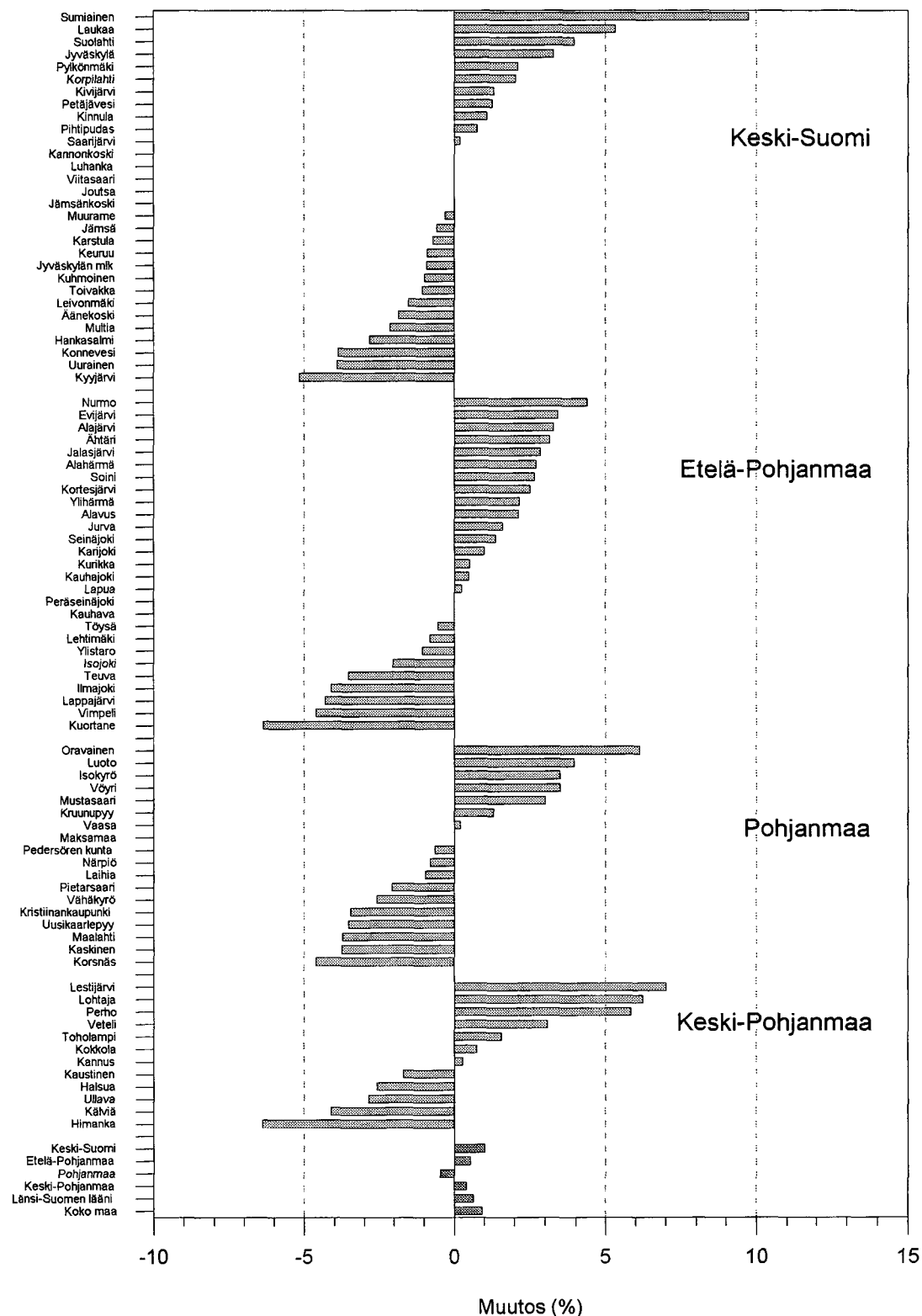
Toimipaikkojen lukumäärän muutos kunnittain 2002 - 2003

Vuoden 2004 kuntarajat
Lähde: Tilastokeskus/Yritystilastot

Kuva 18.9a. Toimipaikkojen lukumäärän muutos kunnittain 2002–2003.

Toimipaikkojen lukumäärän muutos kunnittain 2002 - 2003

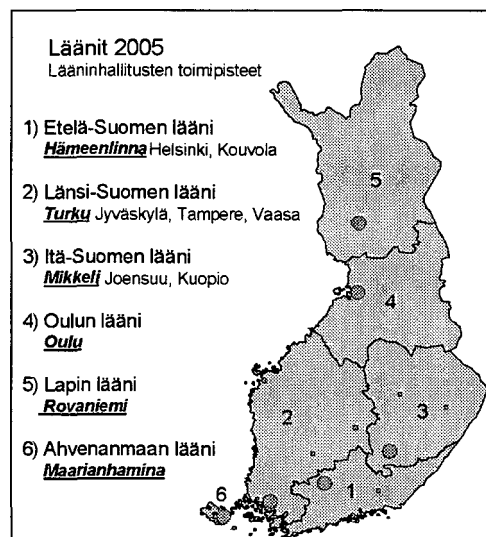

Vuoden 2004 kuntarajat
Lähde: Tilastokeskus/Yritystilastot

Kuva 18.9b. Toimipaikkojen lukumäärän muutos kunnittain 2002–2003.

LÄÄNIT

Suomessa on kuusi läänä. *Etelä-Suomen* lääni käsittää kuusi maakuntaa ja niissä on yhteensä 86 kuntaa vuonna 2005. *Länsi-Suomen* lääniin kuuluu yhteensä 199 kuntaa ja seitsemän maakuntaa. *Itä-Suomen* lääni muodostuu kolmesta maakunnasta ja 59 kunnasta. *Oulun* läänissä on kaksi maakuntaa ja 50 kuntaa. *Lapin* läänissä on 22 ja *Ahvenanmaalla* 16 kuntaa.

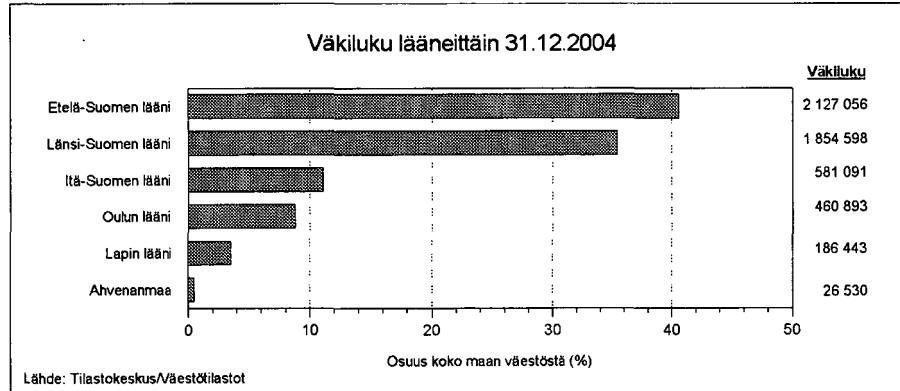

Taulukko 1. Perustietoja lääneistä.

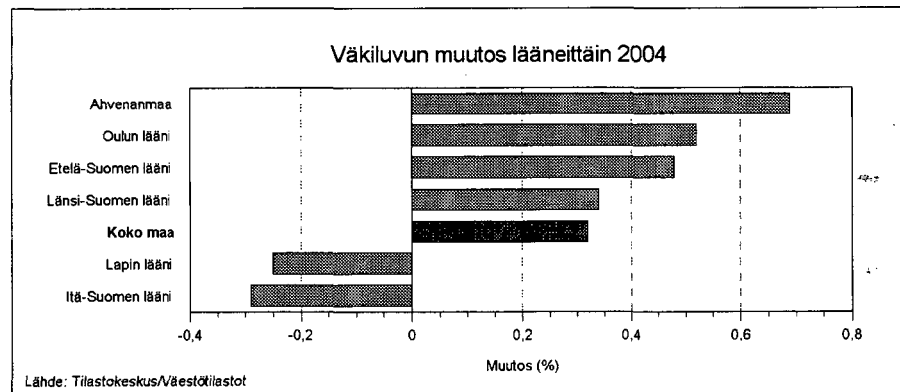
Kuva B1. Läänit 2005.

	Etelä-Suomen lääni	Länsi-Suomen lääni	Itä-Suomen lääni	Oulun lääni	Lapin lääni	Ahvenanmaa
Väkiluku 31.12.2004	2127056	1854598	581091	460893	186443	26530
Alle 15-vuotiaat 2004	373570	317918	94376	92249	31738	4709
15 - 64-vuotiaat 2004	1452278	1217982	377917	302427	123097	17410
Yli 64-vuotiaat 2004	301208	318698	108798	66217	31608	4411
Ulkomaan kansalaiset 2004	65500	29142	5772	4447	1965	1520
Syntyneet 2004*	24240	19909	5389	6084	1800	279
Kuolleet 2004*	17796	17548	6310	3834	1751	260
Asunnot 2003	1059114	924737	297802	213149	95865	13242
Rakennusluvut asunnoille kpl 2004*	15114	12361	2503	3948	935	52
Työlliset 2003*	989996	784116	223998	181664	70227	13140
Maa-, riista-, metsä ja kalatalouden työlliset 2003*	17825	41230	18797	11214	3984	537
Majoitus- ja ravitsemispalveluiden työlliset 2003*	34668	20597	6569	4781	3170	435
Teollisuuden työlliset 2003*	156325	177911	37618	33575	9620	1142
Rakentamisen työlliset 2003*	56360	46643	13044	12006	4427	907
Kaupan työlliset 2003*	139650	86689	23226	18445	7044	1385
Toimipaikat 2003	108290	92936	25360	18366	9051	1815
Majoitus- ja ravitsemistoiminnan toimipaikat 2003	5514	4629	1450	1034	726	171
Teollisuuden toimipaikat 2003	9376	12056	2834	1799	828	169
Kaupan toimipaikat 2003	24630	20533	5504	3943	1813	379
Veronalaiset tulot 2003 € / asukas	19168	15879	14490	14688	14732	21368
Valtionosuudet talousarvioissa 2005 € / as.	524	1120	1324	1249	1355	844
Verotulot talousarvioissa 2005 € / as.	3120	2504	2279	2392	2447	2731
Vuosikate talousarviossa 2005 € / as.	249	110	82	113	-14	319
Yöpymiset majoitusliikkeissä 2004*	5543088	4934352	1916420	1920104	1927980	459853
Aluetilinpidon arvonlisäys 2003* € / as.	28273	21323	17863	21332	19251	32668
Poliisin tietoon tulleet rikokset 2004	339965	255946	89979	67000	27889	3270
Teollisuustuotannon jalostusarvo 2003 1000 € / as.	6013	6877	4025	6613	4760	2903
Henkilöautot 2004 lkm / 1000 as.	431	470	449	433	444	572
Kuntien lkm 2005	86	199	59	50	22	16

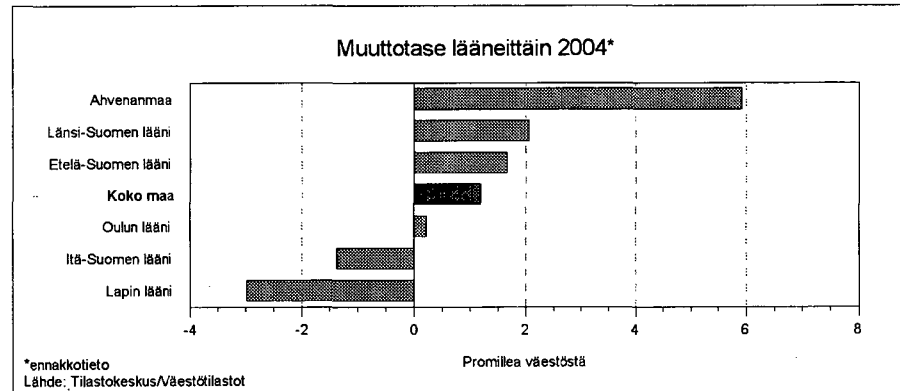
*ennakkotieto

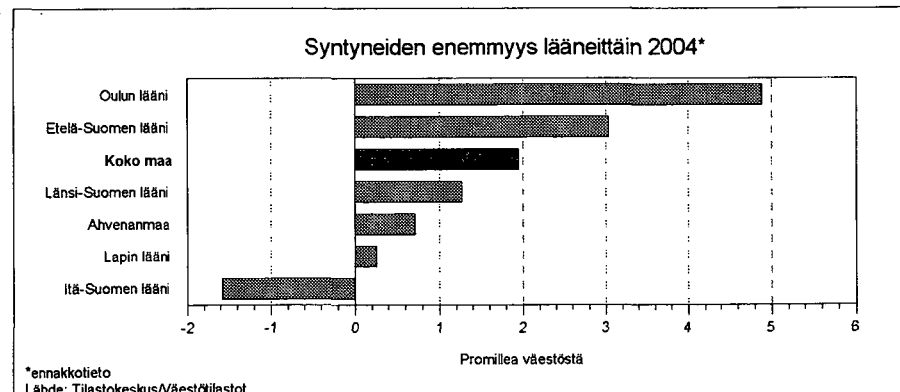
Kuva B2. Väkiluku lääneittäin 31.12.2004.

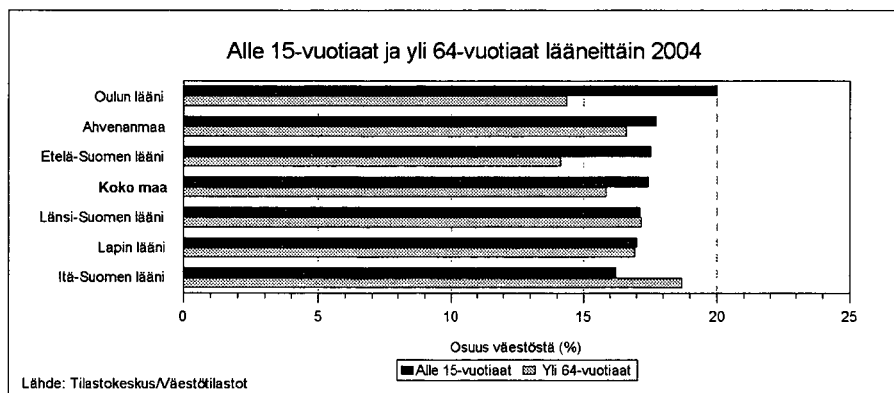
Kuva B3. Väkiluvun muutos lääneittäin 2004.

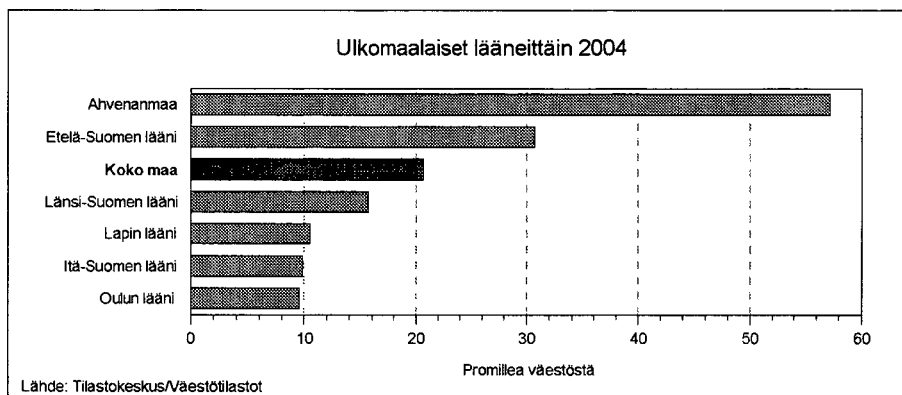
Kuva B4. Muuttotase lääneittäin 2004.

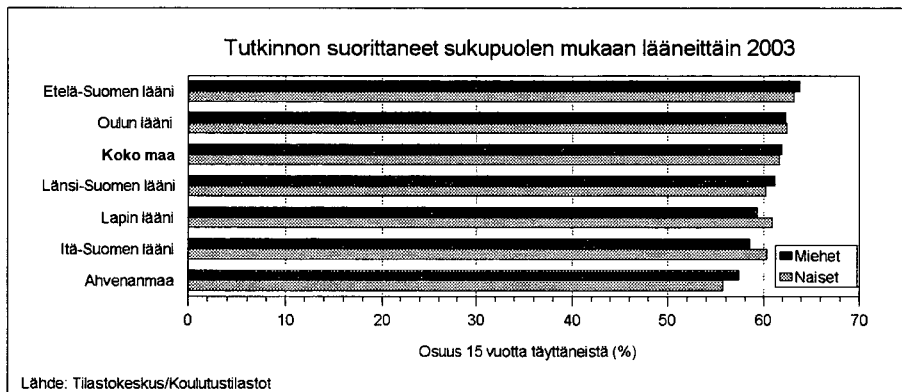
Kuva B5. Syntyneiden enemmitys lääneittäin 2004.

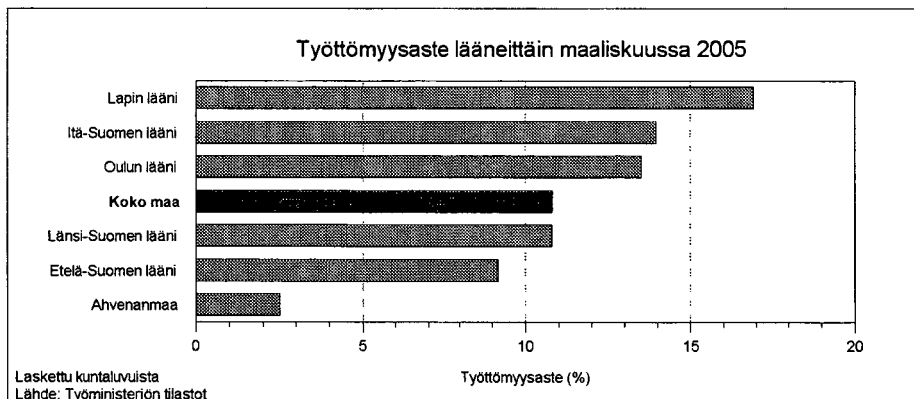
Kuva B6. Alle 15-vuotiaat ja yli 64-vuotiaat lääneittäin 2004.

Kuva B7. Ulkomaalaiset lääneittäin 2004.

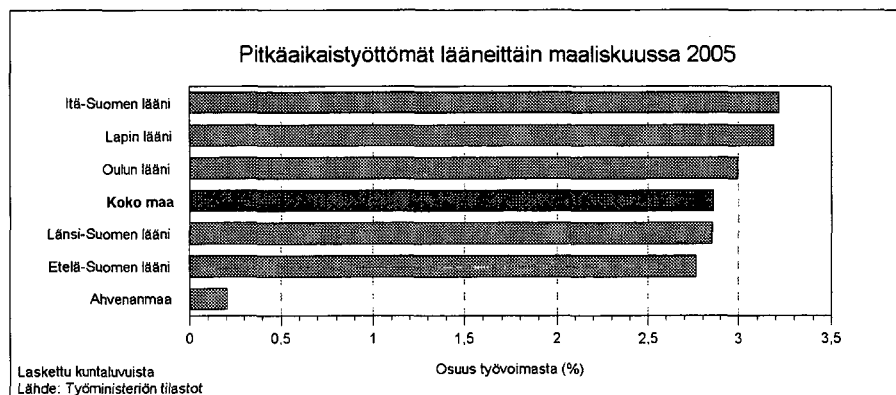

Kuva B8. Tutkinnon suorittaneet sukupuolen mukaan lääneittäin 2003.

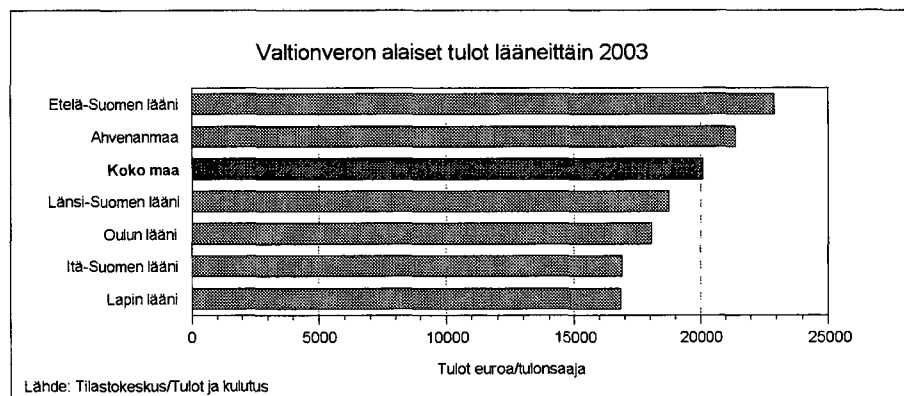

Kuva B9. Työttömyysaste lääneittäin maaliskuussa 2005.

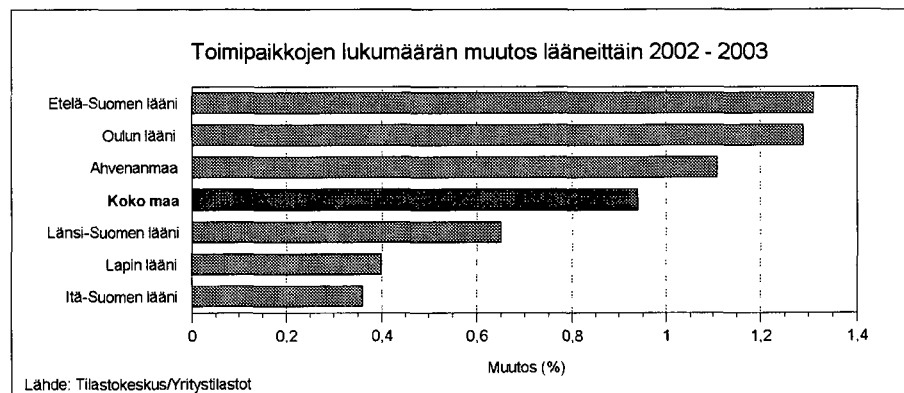

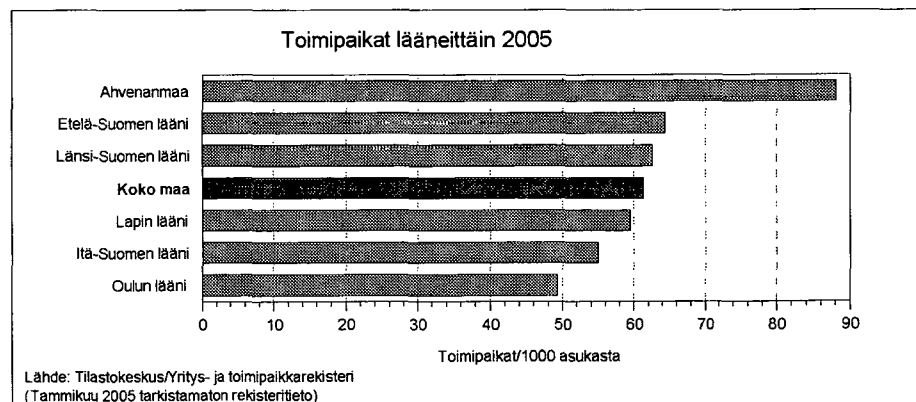
Kuva B10. Pitkäaikaistyöttömät lääneittäin maaliskuussa 2005.

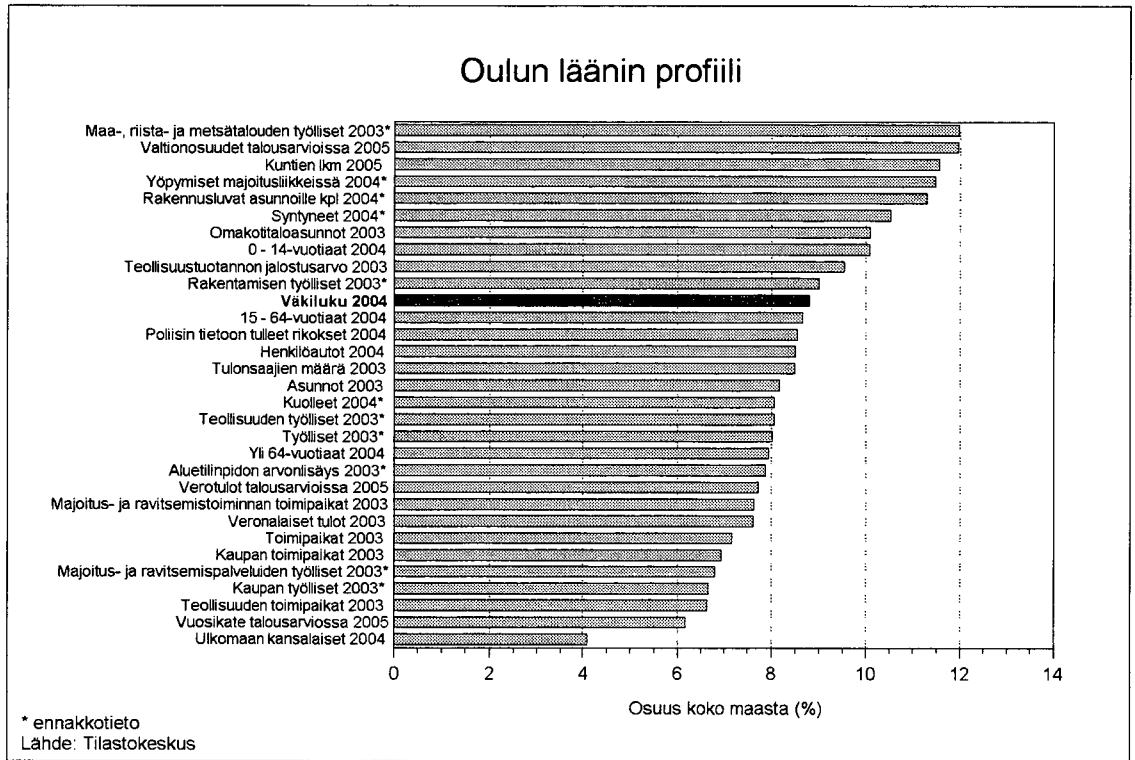
Kuva B11. Valtionveron alaiset tulot lääneittäin 2003.

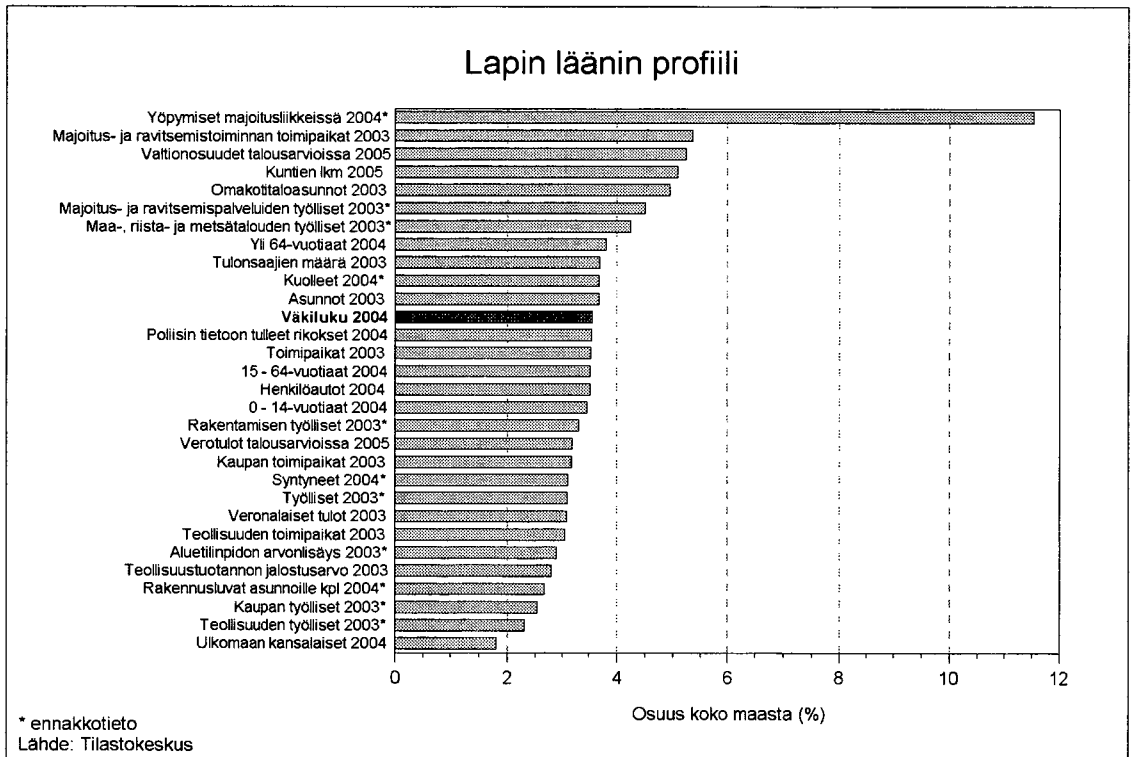
Kuva B12. Toimipaikkojen lukumäärän muutos lääneittäin 2002-2003.

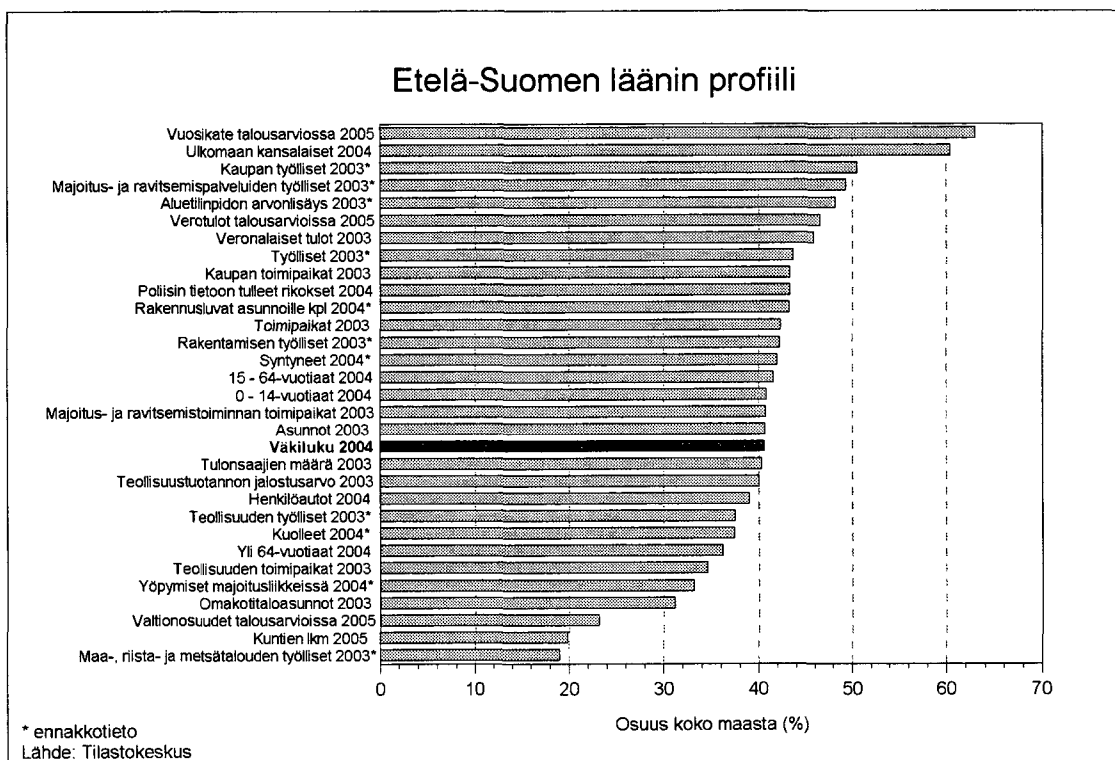
Kuva B13. Toimipaikat lääneittäin 2005.

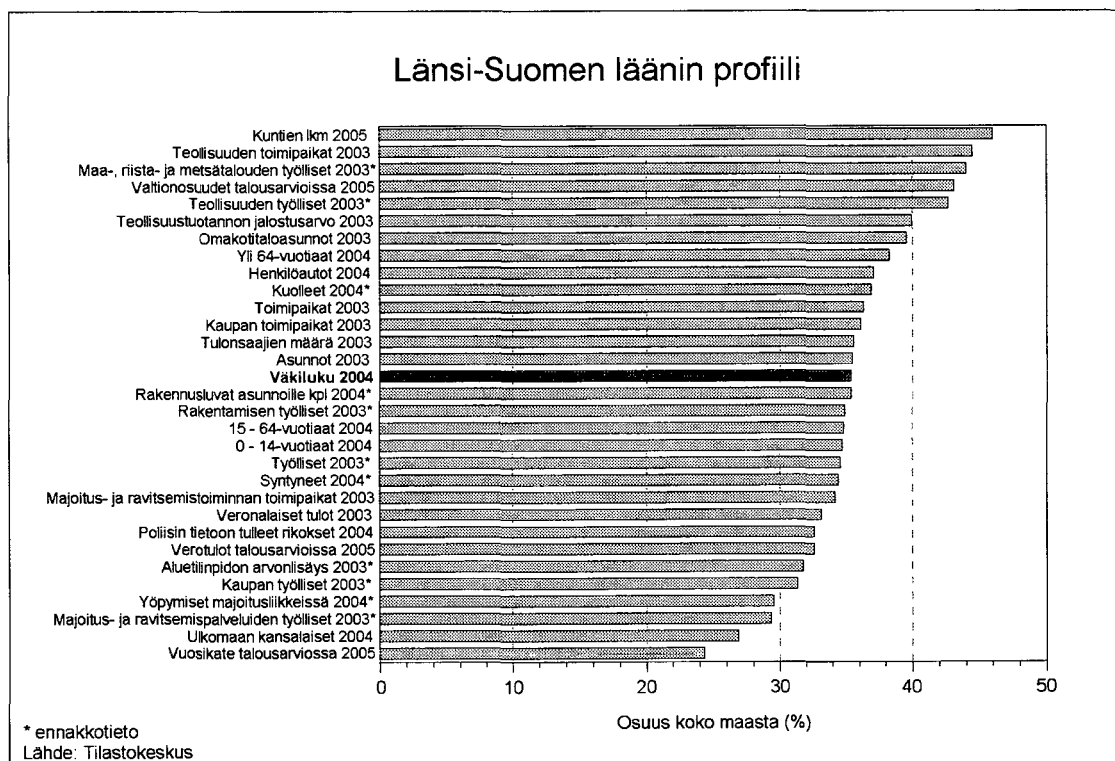
Kuva B14. Oulun läänin profiili.

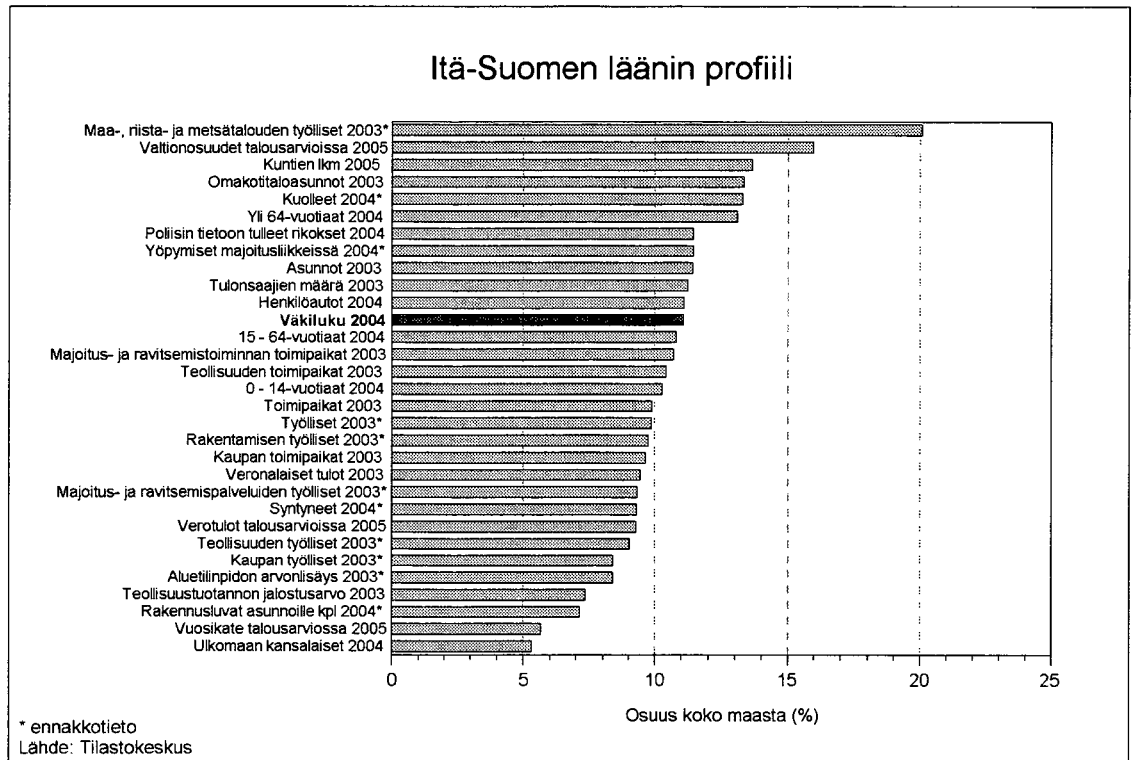
Kuva B15. Lapin läänin profiili.

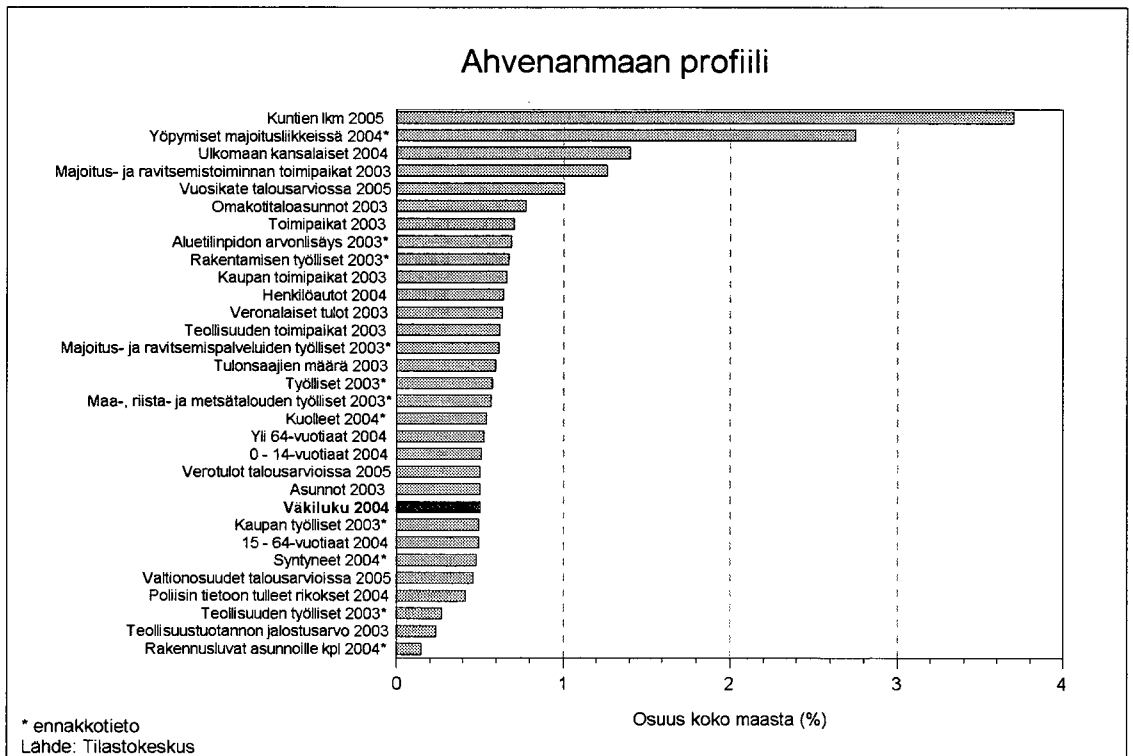
Kuva B16. Etelä-Suomen läänin profiili.

Kuva B17. Länsi-Suomen läänin profiili.

Kuva B18. Itä-Suomen läänin profiili.

Kuva B19. Ahvenanmaan profiili.

Aluemuutokset 1.1.2005

Kunnat:

- Parikkala (580), Saari (728) ja Uukuniemi (891) yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Parikkala, ja sen kunnanumero on 580.
- Joensuu (167), Kiihtelysvaara (251) ja Tuupovaara (856) yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Joensuu, ja sen kunnanumero on 167.
- Kangasala (211) ja Sahalahti (730) yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Kangasala, ja sen kunnanumero on 211.
- Karinainen (219) ja Pöytyä (636) yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Pöytyä, ja sen kunnanumero on 636.
- Kangaslampi (212) ja Varkaus (915) yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Varkaus, ja sen kunnanumero on 915.
- Kullaa (293) ja Ulvila (886) yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Ulvila, ja sen kunnanumero on 886.
- Kuopio (297) ja Vehmersalmi (919) yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Kuopio, ja sen kunnanumero on 297.
- Loimaa (430) ja Loimaan kunta (431) yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Loimaa, ja sen kunnanumero on 430.
- Peräseinäjoki (589) ja Seinäjoki (743) yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Seinäjoki, ja sen kunnanumero on 743.
- Tohmajärvi (848) ja Värtsilä (943) yhdistyivät. Uuden kunnan nimi on Tohmajärvi, ja sen kunnanumero on 848.

Maakunnat:

- Punkalaidun (619) siirtyi Satakunnan maakunnasta (04) Pirkanmaan maakuntaan (06). Muutos huomioidaan kansallisella tasolla tuotettavissa tilastoissa.

Seutukunnat:

- Mynämäki (503) siirtyi Vakka-Suomen seutukunnasta (024) Turun seutukuntaan (023).
- Punkalaidun (619) siirtyi Porin seutukunnasta (043) Lounais-Pirkanmaan seutukuntaan (068).
- Kärkikuntien seutukunta (094) lakkautettiin, jolloin Parikkalan kunta (580) siirtyi Imatran seutukuntaan (093).
- Outokummun seutukunta (121) lakkautettiin, jolloin Outokummun (309) ja Polvijärven (607) kunnat siirtyivät Joensuun seutukuntaan (122).
- Ilomantsin seutukunta (123) lakkautettiin, jolloin Ilomantsin kunta (146) siirtyi Joensuun seutukuntaan (122).
- Pohjoisten seinänaapurien seutukunnan (142) nimi muuttui Seinäjoen seutukunnaksi (142). Huom! Muutos tapahtunut jo 1.1.2004.

Työ- ja elinkeinokeskukset:

- Punkalaidun (616) siirtyi Satakunnan TE-keskuksesta (03) Pirkanmaan TE-keskukseen (05).

Kuntamuoto:

- Joutsenon (173) kuntamuoto muuttui kaupungiksi.

Tilastollinen kuntaryhmitys:

- Loimaan (430) kuntaryhmitys muuttui Kaupunkimaisesta kunnasta (1) Taajaan asutuksi kunnaksi (2).
- Ulvilan (886) kuntaryhmitys muuttui Kaupunkimaisesta kunnasta (1) Taajaan asutuksi kunnaksi (2).

Lisää tietoa toimialamuutoksesta: www.tilastokeskus.fi/luokitukset
Keskeiset toimialamuutokset

Toimialaluokitus 1995**Toimialaluokitus 2002**

Koodi	Luokan nimi	Koodi	Luokan nimi
Jakautuneet toimialat			
01110	Viljakasvien ja muiden viljelykasvien viljely	01111	Viljakasvien sekä palko- ja öljykasvien viljely
01210	Nautakarjan hoito	01112	Muiden viljelykasvien viljely
01300	Yhdistetty kasvinviljely ja kotieläintalous	01211	Lypsykarjatalous
29400	Työstökoneiden valmistus	01212	Lihakarjan kasvatusta
33100	Lääkintäkojeiden, kirurgisten kojeiden sekä ortopediavälineiden valmistus	01213	Muu nautakarjatalous
51659	Muulla mainitsemattomien koneiden ja tarvikkeiden tukkukauppa	01301	Yhdistetty kasvinviljely ja kotieläintalous
55400	Kahvi-, olut- ja drinkkibaarit	01302	Yhdistetty kasvinviljely ja muu kotieläintalous
63300	Matkatoimistot ja muu matkailua palveleva toiminta	29410	Voimakäyttöisten käsityökalujen valmistus
72200	Ohjelmistojen suunnittelu, valmistus ja konsultointi	29420	Muiden metallin työstökoneiden valmistus
72400	Tietopankkitoiminta	29430	Muualle luokittelemattomien muiden työstökoneiden valmistus
85110	Sairaalapalvelut	33101	Lääkintäkojeiden, kirurgisten kojeiden sekä ortopediavälineiden valmistus
85142	Laboratorio- ja röntgentutkimukset	33102	Hammasproteesien valmistus
93010	Pesulatoiminta	51871	Teollisuudessa käytettävien koneiden tukkukauppa
		51879	Muulla mainitsemattomien koneiden ja laitteiden tukkukauppa
		55401	Olut- ja drinkkibaarit
		55402	Kahvilat ja kahvibaarit
		63301	Matkatoimistot
		63302	Muu matkailua palveleva toiminta
		72210	Ohjelmistojen kustantaminen
		72220	Muu ohjelmistojen suunnittelu, valmistus ja konsultointi
		72401	Tietokantapalvelut
		72402	Tietoverkkopalvelut
		64204	Internet-yhteyksien tarjoaminen
		85111	Varsinaiset sairaalapalvelut
		85112	Kuntoutuslaitokset ja sairaskodit
		85142	Laboratoriotutkimukset
		85143	Kuvantamistutkimukset
		93011	Pesulapalvelut yrityksille
		93012	Pesulapalvelut kotitalouksille

Eriytyneet toimialat

51389	Muulla mainitsematon elintarvikkeiden tukkukauppa	51382	Leipomotuotteiden tukkukauppa
51533	Metalli- ja kivennäistuotteiden tukkukauppa	51383	Lemmikkieläinten ruokien tukkukauppa
52442	Muu sisustustarvikkeiden vähittäiskauppa	51534	Kylpyhuonekalusteiden ja -tarvikkeiden tukkukauppa
52469	Muu rauta- ja rakennusalan vähittäiskauppa	52489	Mattojen vähittäiskauppa
60240	Tieliikenteen tavarankuljetus	52463	Keittiö- ja saniteettitilojen kalusteiden vähittäiskauppa
74300	Tekninen testaus ja analysointi	52464	Lukkoseppä- ja avainliikkeet
85329	Muu sosiaalitoiminta	60241	Tieliikenteen tavarankuljetus
		60242	Muuttokuljetus
		74301	Tekninen testaus ja analysointi
		74302	Autokatsastus
		85325	Neuvolat

Yhdistyneet toimialat

02011	Metsän uudistaminen	02011	Metsän kasvatusta
02012	Metsänhoito		
23201	Öljyn jalostus	23200	Öljytuotteiden valmistus
23209	Voiteluaineiden ja muiden öljytuotteiden valmistus		
27100	Raudan ja teräksen sekä rautaseosten muu valmistus (ei ECSC-tuotteet)	27100	Raudan, teräksen ja rautaseosten valmistus
27350	Raudan, teräksen ja rautaseosten valmistus (ECSC-tuotteet)		
40131	Teollisuuden omatarpeinen sähkön tuotanto vesivoimalla	40115	Teollisuutta palveleva sähkön ja lämmön yhteistuotanto
40132	Teollisuuden omatarpeinen sähkön tuotanto lämpövoimalla mukaan lukien yhteistuotantolämpö		
40139	Teollisuuden omatarpeinen sähkön tuotanto muulla tavalla		
55110	Hotellit, joissa on ravintola	55100	Hotellit
55120	Hotellit, joissa ei ole ravintolaa		
85311	Lasten ja nuorten huoltolaitokset	85311	Lasten ja nuorten laitokset
85317	Perhehoito		

Toimialaluokitus 1995**Toimialaluokitus 2002**

Koodi	Luokan nimi	Koodi	Luokan nimi
-------	-------------	-------	-------------

Siirtyneet toiminnot

Sähköisessä muodossa tapahtuva kustantaminen silloin, kun yritys ei harjoita perinteistä kustannustoimintaa.	221	Kustantaminen	72210	Ohjelmistojen kustantaminen
Äänitysstudiot	22140	Äänitallenteiden kustantaminen	92110	Elokuviin ja videoiden tuotanto
Autohajottamat	37100	Metallijätteiden ja -romun kierrätys	51570	Jätteiden ja romun tukkukauppa
Pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistus	45110	Raivaus, purku ja pohjarakentaminen	90032	Maaperän ja vesistöjen kunnostus
Turkishuutokauppiat	51110	Maatalousraaka-aineiden, teuraseläinten, tekstiiliraaka-aineiden sekä puolivalmisteiden agentuuritoiminta	51160	Tekstiilien, vaatteiden, jalkineiden ja nahkavalmisteen agentuuritoiminta
Kosmetiikan ja lääkkeiden sekä polkupyörien vähittäiskauppa	51150	Huonekalujen, kotitaloustarvikkeiden ja rautakauppatavaroiden agentuuritoiminta	51189	Muulla mainitsematon erikoistunut agentuuritoiminta
Telemarkkinointi	51150	Huonekalujen, kotitaloustarvikkeiden ja rautakauppatavaroiden agentuuritoiminta	74860	Puhelinpalvelukeskusten toiminta
Huutokaupat kotitalouksille	51190	Yleisagentuuritoiminta	52630	Muu vähittäiskauppa muualla kuin myymälöissä
Yksityiset huutokauppiat	51190	Yleisagentuuritoiminta	74873	Messujen ja kongressien järjestäminen
Autojen hinous	63219	Muulla mainitsematon maaliikennettä palveleva toiminta	50201	Moottoriajoneuvojen huolto ja korjaus
Panttilainaamot	67130	Muu rahoitusta ja sijoitusta palveleva toiminta	65220	Muu luotonanto

Kuvaluettelo

- Kuva 1.1. Läänit ja maakunnat 2005.
 Kuva 1.2. Etelä-Suomen kunnat ja maakunnat 2005.
 Kuva 1.3. Taajama-aste kunnittain 2004.
 Kuva 1.4. Seutukunnat Etelä-Suomessa 2005.
 Kuva 2.1. Väkiluku Suomessa 1850–2004.
 Kuva 2.2. Väkiluvun kehitys maakunnittain 1985–2004 (1985=100).
 Kuva 2.3a. Väkiluku kunnittain 31.12.2004.
 Kuva 2.3b. Väkiluku kunnittain 31.12.2004.
 Kuva 2.4a. Väkiluvun muutos kunnittain 2004.
 Kuva 2.4b. Väkiluvun muutos kunnittain 2004.
 Kuva 2.5. Väkiluvun muutos kunnittain 2004.
 Kuva 2.6. Väkiluvun muutos kunnittain 2000–2004.
 Kuva 2.7. Väkiluvun muutos maakunnittain tilastollisen kuntaryhmän mukaan 2000–2004.
 Kuva 2.8. Väkiluvun muutos maakunnittain tilastollisen kuntaryhmän mukaan 2004.
 Kuva 2.9a. Syntyneiden enemmisyys kunnittain 2001–2004.
 Kuva 2.9b. Syntyneiden enemmisyys kunnittain 2001–2004.
 Kuva 2.10. Syntyneiden enemmisyys kunnittain 2001–2004.
 Kuva 2.11. Muuttotase kunnittain 2001–2004.
 Kuva 2.12. Muuttovoitto saaneet kunnat Etelä-Suomessa 1975–2004.
 Kuva 2.13. Maahan- ja maastamuutto, nettomaahanmuutto koko maassa 1971–2004.
 Kuva 2.14a. Muuttotase kunnittain 2001–2004.
 Kuva 2.14b. Muuttotase kunnittain 2001–2004.
 Kuva 2.15. Väestömuutokset maakunnittain 1980–2004.
 Kuva 2.16. Väestöennuste maakunnittain vuoteen 2040.
 Kuva 2.17. Väestöennuste kunnittain vuoteen 2020.
 Kuva 2.18a. Väestöennuste kunnittain vuoteen 2010.
 Kuva 2.18b. Väestöennuste kunnittain vuoteen 2010.
 Kuva 2.19. Sukupuolirakenne kunnittain 2004.
 Kuva 2.20. Alle 7-vuotiaat kunnittain 2004.
 Kuva 2.21. Alle 15-vuotiaat kunnittain 2004.
 Kuva 2.22. 15–64-vuotiaat kunnittain 2004.
 Kuva 2.23. Yli 64-vuotiaat kunnittain 2004.
 Kuva 2.24. Väestön ikä- ja sukupuolirakenne maakunnittain 2004.
 Kuva 2.25. Väestön keski-ikä kunnittain 2004.
 Kuva 2.26. Väestön keski-ikä muutos kunnittain 2000–2004.
 Kuva 2.27. Ruotsinkieliset kunnittain 2004.
 Kuva 2.28. Ulkomaan kansalaiset kunnittain 2004.
 Kuva 2.29. Suurimmat ulkomaalaisryhmät maakunnittain 2004.
 Kuva 2.30. Ulkomaan kansalaiset maakunnittain 1990–2004.
 Kuva 3.1. Asuntokanta rakennusvuoden mukaan maakunnittain 2003.
 Kuva 3.2. Asuntokanta talotyyppin mukaan maakunnittain 2003.
 Kuva 3.3. Vanhojen asunto-osakehuoneistojen hinnat neljännesvuosittain alueittain 2000–2005.
 Kuva 3.4. Asuntojen hinnat kunnittain 2004.
 Kuva 3.5. Asunnottomat maakunnittain 1993–2004.
 Kuva 3.6. Ei vakinaisessa asuinkäytössä olevat asunnot kunnittain 2003.
 Kuva 3.7. Vuokra-asuminen kunnittain 2003.
 Kuva 3.8. Omistusasuminen kunnittain 2003.
 Kuva 3.9. Vakinaisesti asutut asunnot hallintaperusteen ja talotyyppin mukaan koko maassa 2003.
 Kuva 3.10. Kesämökkit koko maassa 1990–2003.
 Kuva 3.11. Kesämökkit rakennusvuoden mukaan maakunnittain 2003.
 Kuva 3.12. Kesämökkit maakunnittain 1970–2003.
 Kuva 3.13. Kesämökkit kunnittain 2003.
 Kuva 4.1. Sähkön tuotanto ja kulutus koko maassa 1970–2003.
 Kuva 4.2. Sähkön tuotanto ja kulutus maakunnittain 2001–2003.
 Kuva 4.3. Sähkön kulutus eri käyttäjäryhmissä maakunnittain 2003.
 Kuva 4.4. Jalostuksen sähkön kulutus kunnittain 2003.
 Kuva 4.5. Yksityinen sähkön kulutus kunnittain 2003.
 Kuva 4.6. Maatalouden sähkön kulutus kunnittain 2003.
 Kuva 4.7. Sähkön kokonaiskulutus kunnittain 2003.
 Kuva 5.1. Aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti suuralueittain, 1996–2003, indeksi EU 25=100.
 Kuva 5.2. Aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti suuralueittain 2003.
 Kuva 5.3. Aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti maakunnittain 1990–2003, koko maa=100.
 Kuva 5.4. Aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti maakunnittain 1996–2003.
 Kuva 5.5. Aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti maakunnittain 1996–2003, vuosi 1996=100.
 Kuva 5.6. Aluetilinpidon arvonlisäys maakunnittain 2003, toimialojen osuudet.
 Kuva 6.1. Perusasteen jälkeisiä tutkintoja suorittanut väestö koulutusasteen ja sukupuolen mukaan maakunnittain 2003.
 Kuva 6.2. Koulutustaso maakunnittain 1998–2003.
 Kuva 6.3. Tutkinnon suorittaneet kunnittain 2003.
 Kuva 6.4. Korkea-asteen tutkinnon suorittaneet kunnittain 2003.
 Kuva 6.5a. Koulutusastekunnittain 2003.
 Kuva 6.5b. Koulutusastekunnittain 2003.
 Kuva 6.6. Koulutustaso kunnittain 2003.
 Kuva 6.7. Koulutusalan työpaikat kunnittain 2003.
 Kuva 7.1. Tuloveroprosentit Suomen kunnissa 2005.
 Kuva 7.2. Tuloveroprosentti kunnittain 2005.

- Kuva 7.3. Verotulot kuntien talousarviossa maakunnittain 2005.
- Kuva 7.4. Verotulot kuntien talousarviossa 2005.
- Kuva 7.5. Valtionosuudet kuntien talousarviossa 2005.
- Kuva 7.6. Vuosikate kuntien talousarviossa 2005.
- Kuva 7.7a. Verotulot kuntien talousarviossa 2005.
- Kuva 7.7b. Verotulot kuntien talousarviossa 2005.
- Kuva 7.8a. Vuosikate kuntien talousarviossa 2005.
- Kuva 7.8b. Vuosikate kuntien talousarviossa 2005.
- Kuva 7.9. Toimintakate kuntien talousarviossa 2005.
- Kuva 8.1. Henkilöautojen ensirekisteröinnit koko maassa 1990–2004.
- Kuva 8.2. Henkilöautot kunnittain 2004.
- Kuva 8.3. Tieliikenteessä kuolleet koko maassa 1970–2004.
- Kuva 8.4. Tieliikenteessä kuolleet maakunnittain 1995–2004.
- Kuva 8.5. Tieliikenteessä kuolleet tienkäyttäjäjryhmittäin koko maassa 1980–2004.
- Kuva 8.6. Kotimaan lentoliikenne Etelä-Suomen suurimmilla asemilla 1986–2003.
- Kuva 8.7. Saapuneet vieraat ja yöpymisvuorokaudet koko maassa 1993–2004.
- Kuva 8.8. Majoitus- ja ravitsemistoimipaikat kunnittain 2005.
- Kuva 8.9. Hotellien huonekapasiteetin käyttö alueittain 1987–2004.
- Kuva 8.10. Yöpymisvuorokaudet maakunnittain 1997–2004.
- Kuva 8.11. Majoituskapasiteetti maakunnittain 1994–2004.
- Kuva 8.12. Yöpymisvuorokaudet asuinmaan mukaan maakunnittain 2004.
- Kuva 8.13. Yöpymiset hotelleissa matkan tarkoituksen mukaan maakunnittain 2004.
- Kuva 9.1. Maatilat koko maassa 1984–2002.
- Kuva 9.2. Alkutuotannon työllistyvyys koko maassa 1990–2003.
- Kuva 9.3. Alkutuotannon työllistyvyys kunnittain 2003.
- Kuva 9.4a. Alkutuotannon työllistyvyys kunnittain 2003.
- Kuva 9.4b. Alkutuotannon työllistyvyys kunnittain 2003.
- Kuva 9.5. Tilojen keskimääräinen peltoala kunnittain 2002.
- Kuva 9.6. Tilojen keskimääräinen metsäala kunnittain 2002.
- Kuva 9.7. Verotettavat tulot tilaa kohti valtionverotuksessa kunnittain 2002.
- Kuva 9.8. Maatilatalouden velat tilaa kohti kunnittain 2002.
- Kuva 10.1. Vireillepannut konkurssit koko maassa neljännesvuosittain 1986–2005.
- Kuva 10.2. Konkurssiin haettujen yritysten määrä ja henkilökunta maakunnittain 2004.
- Kuva 10.3. Konkurssiin haetut yritykset ja yksityishenkilöt maakunnittain 1998–2004.
- Kuva 10.4. Poliisin tietoon tulleet rikokset rikosnimikkeittäin maakunnittain 2004.
- Kuva 10.5. Rikoslakia vastaan tehdyt rikokset kunnittain 2004.
- Kuva 10.6. Poliisin tietoon tulleet rikokset kunnittain 2004.
- Kuva 11.1. Palvelutoimialojen työllistyvyys koko maassa 1990–2003.
- Kuva 11.2. Palvelutoimialojen työllistyvyys kunnittain 2003.
- Kuva 11.3a. Palvelutoimialojen työllistyvyys kunnittain 2003.
- Kuva 11.3b. Palvelutoimialojen työllistyvyys kunnittain 2003.
- Kuva 11.4. Työpaikkojen muutokset maakunnittain palvelutoimialoilla 1995–2003.
- Kuva 12.1. Myönnetyt rakennusluvut koko maassa 1988–2004.
- Kuva 12.2. Myönnetyt rakennusluvut asunnoille maakunnittain 2000–2004.
- Kuva 12.3. Asuntotuotanto koko maassa 1990–2004.
- Kuva 12.4. Asuntotuotanto maakunnittain 1988–2004.
- Kuva 12.5. Asuntotuotanto kunnittain 2004.
- Kuva 13.1. Terveystuotannon ja sosiaalipalvelun työllistyvyys koko maassa 1990–2003.
- Kuva 13.2. Terveystuotannon ja sosiaalipalvelun työlliset sukupuolen ja toimialan mukaan koko maassa 1995–2003.
- Kuva 13.3a. Terveystuotannon- ja sosiaalipalveluiden työpaikat kunnittain 2003.
- Kuva 13.3b. Terveystuotannon- ja sosiaalipalveluiden työpaikat kunnittain 2003.
- Kuva 13.4a. Sosiaali- ja terveystuotannon nettokustannukset kunnittain 2003.
- Kuva 13.4b. Sosiaali- ja terveystuotannon nettokustannukset kunnittain 2003.
- Kuva 13.5a. Toimeentulotukimenot kunnittain 2003.
- Kuva 13.5b. Toimeentulotukimenot kunnittain 2003.
- Kuva 13.6. Perusterveydenhuollon nettokustannukset kunnittain 2003.
- Kuva 13.6. Perusterveydenhuollon nettokustannukset kunnittain 2003.
- Kuva 13.7. Erikoissairaanhoidon nettokustannukset kunnittain 2003.
- Kuva 13.8. Lasten päivähoiton nettokustannukset kunnittain 2003.
- Kuva 14.1. Jalostuksen työllistyvyys koko maassa 1990–2003.
- Kuva 14.2. Teollisuustoiminnan vienti maakunnittain 1995–2003.
- Kuva 14.3. Jalostuksen työllistyvyys kunnittain 2003.
- Kuva 14.4a. Jalostuksen työllistyvyys kunnittain 2003.
- Kuva 14.4b. Jalostuksen työllistyvyys kunnittain 2003.

- Kuva 14.5. Teollisuustoiminnan tuottavuus kunnittain 2003.
- Kuva 14.6. Teollisuuden jalostusarvo maakunnittain 1985–2003.
- Kuva 14.7. Teollisuustoiminnan henkilöstö kunnittain 2003.
- Kuva 14.8. Teollisuustoiminnan vienti kunnittain 2003.
- Kuva 14.9. Teollisuuden toimipaikat toimialoitain maakunnittain 2003.
- Kuva 15.1. Veronalaiset tulot sukupuolen mukaan koko maassa 1990–2003.
- Kuva 15.2. Valtionveron alaiset tulot maakunnittain 1994–2003.
- Kuva 15.3a. Valtionveron alaiset tulot kunnittain 2003.
- Kuva 15.3b. Valtionveron alaiset tulot kunnittain 2003.
- Kuva 15.4. Valtionveron alaiset tulot kunnittain 2003.
- Kuva 15.5. Tulonsaajat tuloluokittain maakunnittain 2003 ja 1998.
- Kuva 16.1. Työlliset toimialoitain koko maassa 1998–2003.
- Kuva 16.2. Työllinen työvoima maakunnittain 1987–2003.
- Kuva 16.3. Elinkeinorakenne maakunnittain 2003.
- Kuva 16.4. Taloudellinen huoltosuhde koko maassa 1990–2003.
- Kuva 16.5. Työpaikkaomavaraisuus kunnittain 2003.
- Kuva 16.6. Työllisyysaste kunnittain 2003.
- Kuva 16.7. Työpaikkojen vuosimuutos maakunnittain 1988–2003.
- Kuva 16.8a. Taloudellinen huoltosuhde kunnittain 1998 ja 2003.
- Kuva 16.8b. Taloudellinen huoltosuhde kunnittain 1998 ja 2003.
- Kuva 16.9. Työttömyysaste kunnittain maaliskuussa 2005.
- Kuva 16.10. Työttömyyden muutos kunnittain maaliskuussa 2004–2005.
- Kuva 16.11. Työttömyysaste maakunnittain 1991–2004.
- Kuva 16.12. Uudet avoimet työpaikat TE-keskuksittain 1991–2004.
- Kuva 16.13. Pitkäaikaistyöttömät kunnittain maaliskuussa 2005 (osuus työvoimasta).
- Kuva 16.14. Pitkäaikaistyöttömät kunnittain maaliskuussa 2005 (osuus työttömistä).
- Kuva 17.1. Ilmanpäästöt koko maassa 1980–2003.
- Kuva 17.2. Teollisuuden ja energiahuollon päästöt Etelä-Suomessa 1992–2003.
- Kuva 17.3. Metsätalouden maankäyttö maakunnittain.
- Kuva 17.4. Maatalouden maankäyttö maakunnittain.
- Kuva 17.5. Rakennetun maan maankäyttö maakunnittain.
- Kuva 17.6. Kansallis- ja luonnonpuistot Etelä-Suomessa 2005.
- Kuva 17.7. Luonnonsuojelualueet koko maassa 2002–2004.
- Kuva 18.1. Toimipaikkojen lukumäärä ja henkilöstö toimialoitain koko maassa 2003 ja muutos vuodesta 2002.
- Kuva 18.2. Toimipaikkojen lukumäärä maakunnittain 1993–2003.
- Kuva 18.3. Toimipaikat kunnittain 2005.
- Kuva 18.4. Toimipaikkojen lukumäärän muutos toimialoitain maakunnittain 2002–2003.
- Kuva 18.5. Toimipaikkojen henkilöstö ja liikevaihto toimialoitain maakunnittain 2003.
- Kuva 18.6. Toimipaikkojen lukumäärän muutos kunnittain 2002–2003.
- Kuva 18.7. Toimipaikkojen liikevaihdon muutos kunnittain 2002–2003.
- Kuva 18.8. Toimipaikkojen henkilöstön muutos kunnittain 2002–2003.
- Kuva 18.9a. Toimipaikkojen lukumäärän muutos kunnittain 2002–2003.
- Kuva 18.9b. Toimipaikkojen lukumäärän muutos kunnittain 2002–2003.
- Kuva B1. Läänit 2005.
- Kuva B2. Väkiluku lääneittäin 31.12.2004.
- Kuva B3. Väkiluvun muutos lääneittäin 2004.
- Kuva B4. Muuttotase lääneittäin 2004.
- Kuva B5. Syntyneiden enemmitys lääneittäin 2004.
- Kuva B6. Alle 15-vuotiaat ja yli 64-vuotiaat lääneittäin 2004.
- Kuva B7. Ulkomaalaiset lääneittäin 2004.
- Kuva B8. Tutkinnon suorittaneet sukupuolen mukaan lääneittäin 2003.
- Kuva B9. Työttömyysaste lääneittäin maaliskuussa 2005.
- Kuva B10. Pitkäaikaistyöttömät lääneittäin maaliskuussa 2005.
- Kuva B11. Valtionveron alaiset tulot lääneittäin 2003.
- Kuva B12. Toimipaikkojen lukumäärän muutos lääneittäin 2002–2003.
- Kuva B13. Toimipaikat lääneittäin 2005.
- Kuva B14. Oulun läänin profiili.
- Kuva B15. Lapin läänin profiili.
- Kuva B16. Etelä-Suomen läänin profiili.
- Kuva B17. Länsi-Suomen läänin profiili.
- Kuva B18. Itä-Suomen läänin profiili.
- Kuva B19. Ahvenanmaan profiili.

KÄYTETYT TIETOLÄHTEET

Tilastokeskus

www.tilastokeskus.fi

Tilastokeskuksen Internet-palveluita:

AlueOnline

www.tilastokeskus.fi/alueonline

StatFin-tilastopalvelu

www.tilastokeskus.fi/statfin

Kaupunki- ja seutuindikaattorit

www.tilastokeskus.fi

Adato Energia Oy

www.energia.fi

Ilmailulaitos

www.ilmailulaitos.fi

Metsähallitus

www.metsahallitus.fi

Oikeusministeriö

www.om.fi

Sisäasiainministeriö

www.intermin.fi

TE-keskus

www.te-keskus.fi

Tielaitos

www.tiehallinto.fi

Tullihallitus

www.tulli.fi

Työministeriö

www.mol.fi

Ympäristöhallinto

www.ymparisto.fi

Taulukko 1. Perustietoja Länsi-Suomen kunnista.

Liite I.

*ennakkotieto	Väki-	Väkiluvun muutos (%)		Muutotase,	Synt. enemmitys	Väest. keski-	Työllisyys	Työpaikkaoma-	Osuus työllisistä (%)		
	luku	2000-	2004	% keskim.	% keskim.	ikä, vuotta	(%)	varaisuus (%)	Alkut.	Jalostus	Palvelut
	2004	2004	2004	2001-2004*	2001-2004*	2004	2003*	2003*	2003*	2003*	2003*
Varsinais-Suomi											
Alastaro	3024	-2,7	0,2	-3,1	-4,5	44,9	63,9	73,4	21,3	26,6	49,5
Askainen	938	2,7	0,8	9,2	-2,5	44,5	70,9	49,1	12,1	26,6	57,2
Aura	3620	8,4	3,0	15,3	4,8	37,9	70,9	70,4	5,3	38,6	54,3
Dragsfjärd	3378	-3,6	-1,2	0,3	-9,9	47,8	68,0	98,8	5,8	33,7	59,2
Halikko	9491	5,5	1,2	9,6	4,0	39,1	69,9	62,4	5,8	39,4	53,6
Houtskari	674	-2,7	1,8	1,7	-9,4	46,1	60,8	76,6	19,3	16,0	63,1
Iniö	253	6,8	0,8	15,3	-3,0	48,3	68,5	68,7	18,3	8,7	69,6
Kaarina	21568	6,9	2,0	9,6	6,8	38,4	71,1	67,3	0,7	26,4	71,9
Kemiö	3301	-0,8	0,1	5,0	-7,2	44,5	66,6	85,2	11,5	20,2	66,4
Kiikala	1872	-2,1	-0,2	-0,2	-5,7	44,5	67,5	73,9	18,8	33,0	45,1
Kisko	1869	-3,0	-2,2	1,2	-8,1	46,4	63,2	62,7	15,0	35,3	47,3
Korppoo	889	-8,8	-3,5	-13,5	-10,9	45,9	62,6	72,2	9,7	10,6	77,8
Koski Tl	2545	-0,2	-0,5	3,4	-3,7	45,3	68,3	87,9	20,6	26,3	49,7
Kustavi	941	-6,6	-1,3	-1,3	-15,4	48,6	68,3	98,0	12,0	37,6	47,6
Kuusjoki	1781	-4,3	-1,1	-9,9	-0,8	43,0	68,9	76,4	17,7	34,6	45,4
Laitila	8569	-2,9	-0,1	-6,9	-0,9	41,9	65,6	104,6	11,5	38,4	48,2
Lemu	1603	10,0	3,6	15,4	8,2	37,0	74,0	45,7	6,0	30,5	62,5
Lieto	15002	5,9	1,5	8,9	5,2	37,9	72,0	64,2	2,9	29,5	66,4
Loimaa	13087	-1,1	-0,1	-1,0	-1,8	43,6	66,3	107,0	8,7	30,8	58,7
Marttila	2097	-1,8	0,8	1,5	-6,1	44,3	69,9	68,8	19,4	28,4	48,7
Masku	5869	8,8	1,5	14,5	6,7	37,4	74,0	62,5	3,5	29,4	66,0
Melliä	1254	0,6	0,2	5,0	-3,4	43,9	64,2	74,1	18,7	27,5	51,2
Merimasku	1513	9,2	0,3	19,9	2,4	38,3	74,1	42,7	6,3	27,2	64,5
Mietoinen	1712	-0,3	-0,6	2,4	1,2	41,0	72,8	46,2	12,0	30,4	56,1
Muurta	1455	2,4	0,8	9,9	-1,9	41,6	70,3	63,1	7,0	44,2	47,4
Mynämäki	6334	2,9	0,7	7,3	-1,4	41,6	69,0	70,9	9,9	29,9	57,6
Naantali	13818	5,2	0,8	9,5	3,4	39,8	68,4	71,7	0,5	26,7	71,8
Nauvo	1443	-0,3	-0,2	7,1	-7,7	44,2	65,6	94,5	15,9	18,0	63,4
Nousiainen	4425	5,6	2,1	8,8	4,5	38,3	71,8	51,8	7,7	29,8	61,0
Oripää	1343	0,1	-0,2	0,2	0,0	42,7	70,1	81,3	23,3	21,3	53,0
Parainen	12024	0,7	0,2	2,7	-0,8	41,6	69,7	82,0	2,1	29,7	66,9
Paimio	9808	-0,1	0,2	-1,1	1,3	39,9	71,0	83,3	4,9	32,0	62,1
Perniö	6026	-2,1	0,0	-0,7	-5,1	43,9	68,0	78,5	11,6	36,5	50,4
Perтели	3833	4,0	1,6	4,6	5,3	38,6	70,9	64,0	8,0	46,0	44,6
Piikkiö	6836	4,0	2,1	6,9	2,9	39,3	69,7	62,9	3,0	30,6	64,8
Pyhäranta	2251	-2,6	-1,1	-7,2	1,0	41,9	62,7	62,1	6,6	44,7	47,3
Pöytyä	6220	1,0	0,6	1,9	0,4	41,2	68,3	85,1	14,9	31,8	50,8
Raisio	23594	1,9	0,7	1,9	3,1	39,6	68,8	84,4	0,4	31,9	66,5
Rusko	3722	9,8	2,6	17,2	6,7	36,7	74,3	60,7	3,0	31,4	64,9
Rymättylä	1999	1,3	0,7	7,3	-3,7	43,0	71,9	68,2	16,0	26,5	55,6
Salo	24878	1,3	0,3	1,6	1,3	41,1	69,0	146,2	1,3	42,7	54,9
Sauvo	2896	1,6	0,3	6,3	-2,3	42,2	68,2	64,3	17,8	25,3	53,9
Somero	9684	-1,1	0,0	0,9	-3,8	44,5	66,2	81,6	14,0	29,4	53,9
Suomusjärvi	1321	-0,5	0,8	9,5	-11,0	44,9	65,4	71,0	9,4	29,8	59,0
Särkisalo	710	-5,5	-1,8	-0,5	-13,5	48,5	65,6	76,7	13,8	32,0	50,9
Taivassalo	1762	-3,2	-0,2	-2,6	-5,8	46,5	67,0	82,4	15,2	26,2	55,3
Tarvasjoki	1941	1,0	-0,4	-1,4	3,6	40,4	71,7	66,5	8,9	35,1	53,9
Turku	174824	1,3	-0,1	3,3	0,0	40,8	61,5	123,3	0,5	22,5	75,4
Uusikaupunki	16260	-4,5	-0,9	-11,2	-0,2	42,2	59,7	97,9	5,5	40,4	52,8
Vahto	1876	5,2	0,9	6,7	5,6	36,8	72,6	54,2	7,8	29,6	61,9
Vehmaa	2448	-3,6	-0,9	-1,9	-6,9	43,9	66,3	80,7	17,0	25,7	54,2
Velkua	233	-7,5	0,0	-17,6	0,0	46,5	65,6	75,2	20,8	20,8	56,4
Västanafjärd	812	-2,1	0,1	4,0	-9,2	44,5	70,5	71,0	11,8	23,0	63,2
Yläne	2119	-2,5	-1,8	-2,1	-4,9	45,6	65,9	74,0	17,9	26,7	51,8
Keski-Pohjanmaa											
Halsua	1456	-5,9	-2,8	-15,0	-0,5	43,0	62,7	93,4	28,8	14,2	51,0
Himanka	3113	-3,9	-1,0	-9,9	-0,1	41,6	66,7	79,8	19,6	27,8	49,4
Kannus	5961	-2,4	-0,3	-9,7	3,3	38,9	66,9	100,2	12,4	33,1	52,2
Kaustinen	4393	-0,5	-0,9	-3,3	2,4	39,6	68,7	92,6	20,6	23,0	52,3
Kokkola	35888	1,0	0,4	-1,5	4,0	39,4	61,9	107,6	1,7	28,4	68,1
Kälviä	4510	-1,9	0,8	-6,7	1,5	38,9	64,3	65,3	13,6	25,0	57,3
Leslijärvi	956	-8,1	-1,7	-14,7	-5,6	42,5	58,1	106,3	30,5	23,0	42,5
Lohtaja	2883	-2,3	-0,6	-9,1	3,3	40,2	64,9	71,2	27,9	21,5	43,3
Perho	3005	-4,8	-1,1	-18,3	5,7	37,6	58,9	93,1	21,3	25,8	48,4
Toholampi	3665	-3,5	0,0	-10,4	0,7	40,3	64,6	95,2	24,7	26,9	45,1
Ullava	1015	-7,3	-2,1	-17,5	-1,7	39,8	62,5	82,0	31,4	25,8	36,9
Veteli	3637	-4,6	-1,4	-11,2	-0,6	42,5	63,9	91,5	22,9	25,1	48,6

*ennakkotieto	Väki- luku 2004	Väkiluvun muutos (%)		Muuttotase, ‰ keskim. 2001-2004*	Synt. enemmitys ‰ keskim. 2001-2004*	Väest. keski- ikä, vuotta 2004	Työllisyys (%) 2003*	Työpaikkaoma- varaisuus (%) 2003*	Osuus työllisistä (%)			
		2000- 2004	2004						Alkut. 2003*	Jalostus 2003*	Palvelut 2003*	
Satakunta												
Eura	9428	-0,3	0,6	-0,3	-0,5	42,3	67,1	111,8	6,0	47,1	45,2	
Eurajoki	5796	-1,9	0,4	-6,2	0,4	41,4	65,3	80,2	7,7	39,8	50,4	
Harjavalta	7745	-1,7	0,1	-4,5	0,4	43,3	62,2	125,0	2,1	36,1	60,0	
Honkajoki	2023	-6,8	-2,9	-11,7	-6,8	44,6	64,6	98,3	28,7	23,9	44,2	
Huittinen	9109	-1,1	0,1	-1,5	-1,3	43,0	64,2	103,3	10,7	29,1	57,8	
Jämijärvi	2226	-3,6	-0,9	-5,2	-3,8	43,3	63,9	74,5	18,3	25,4	52,6	
Kankaanpää	12692	-2,5	-0,7	-6,0	-0,2	41,2	59,7	105,6	6,3	27,8	63,2	
Karvia	2875	-4,4	-1,3	-5,4	-5,9	46,0	61,4	89,3	26,4	26,6	42,9	
Kiikoinen	1313	-2,7	-0,2	0,6	-7,4	44,7	61,2	72,6	18,7	23,5	54,3	
Kiukainen	3365	-4,0	-1,3	-5,9	-4,6	43,9	63,5	79,9	14,3	40,4	44,0	
Kodisjoki	521	0,6	0,6	1,9	0,0	41,3	65,7	49,6	10,3	38,8	47,8	
Kokemäki	8420	-3,4	-0,4	-3,6	-4,6	44,4	63,5	91,9	8,2	34,2	55,5	
Köyliö	2952	-1,9	0,0	0,6	-5,9	43,5	67,0	60,2	16,9	32,9	49,2	
Lappi	3259	-1,0	0,7	-1,8	-1,1	41,9	65,1	62,1	9,8	42,4	45,2	
Lavia	2218	-6,4	-1,2	-9,7	-7,6	47,1	58,8	85,9	19,3	26,2	50,2	
Luvia	3306	-0,5	1,1	-3,3	2,1	41,7	63,4	59,8	8,0	33,6	56,5	
Merikarvia	3649	-4,3	-0,2	-3,7	-7,3	46,0	59,5	92,0	12,7	34,1	49,7	
Nakkila	5859	-3,9	-1,4	-9,0	-1,0	42,3	61,5	81,8	5,7	36,5	56,6	
Noormarkku	6121	-1,4	-0,1	-5,0	1,6	40,7	62,2	60,0	4,9	29,0	63,8	
Pomarkku	2578	-2,3	-0,7	-3,4	-2,8	44,2	55,8	77,0	10,8	31,7	52,7	
Pori	76152	0,2	0,0	1,4	-0,8	42,1	59,8	110,4	1,1	28,4	68,9	
Rauma	36673	-1,4	-0,5	-3,4	-0,2	41,8	63,3	105,9	1,1	37,5	59,8	
Siikainen	1816	-6,7	-2,7	-10,2	-7,1	46,2	61,2	85,6	21,4	30,8	43,3	
Säkylä	4930	-3,5	-0,3	-8,4	-0,6	42,6	70,5	110,0	4,9	36,0	57,3	
Ulvila	13934	-1,3	0,4	-6,4	3,3	40,7	64,5	64,5	3,3	33,4	62,1	
Vampula	1742	-1,9	-0,6	0,7	-4,7	44,4	67,2	82,5	25,9	25,9	43,7	
Pirkanmaa												
Hämeenkyrö	10089	1,9	0,8	4,7	0,0	41,3	63,1	85,1	8,5	37,2	52,0	
Ikaalinen	7569	-2,3	-0,5	-1,4	-4,2	44,0	63,6	97,2	10,1	28,3	59,4	
Juupajoki	2275	-4,0	1,0	-5,8	-4,5	43,1	62,7	93,6	10,6	32,2	54,2	
Kangasala	26185	6,9	2,0	12,6	4,2	39,0	68,9	69,1	3,0	31,8	63,8	
Kihniö	2366	-2,8	-1,7	-4,3	-2,8	44,4	56,7	84,7	9,2	40,7	47,3	
Kuhmalampi	1118	-1,1	2,0	5,4	-8,3	45,1	64,8	64,1	13,6	29,3	55,4	
Kuru	2767	-2,5	0,2	0,1	-6,1	44,5	60,6	79,1	13,0	28,1	55,4	
Kylmäkoski	2653	0,1	0,8	0,4	-0,1	41,6	66,3	76,4	13,5	34,4	50,8	
Lempäälä	17733	8,6	1,9	15,0	5,4	37,4	68,1	62,1	1,9	31,2	64,9	
Luopioinen	2395	-0,6	1,0	6,1	-8,0	46,4	66,1	99,7	15,9	31,1	51,2	
Längelmäki	1703	-5,2	-1,8	-2,3	-11,7	47,8	58,0	81,8	16,7	22,7	57,0	
Mouhijärvi	2998	3,6	1,2	9,6	-1,0	41,3	64,6	67,8	10,3	29,8	56,3	
Mänttä	6578	-5,4	-1,5	-12,0	-2,0	44,4	61,5	106,5	0,8	42,6	54,4	
Nokia	28604	6,3	1,8	11,8	3,4	39,4	66,7	83,5	1,1	40,3	57,5	
Orivesi	8890	0,0	0,6	4,1	-4,0	43,3	60,7	80,1	8,2	28,6	60,7	
Parkano	7471	-4,3	-0,4	-8,5	-2,5	43,7	61,5	102,4	7,7	36,8	52,4	
Pirkkala	14560	14,3	1,7	25,9	7,5	36,7	69,4	56,6	0,4	30,9	67,3	
Punkalaidun	3523	-5,9	-0,8	-6,2	-9,5	47,0	64,4	84,3	21,4	25,9	49,6	
Pälkäne	4342	1,6	0,5	5,6	-1,7	42,0	67,0	80,0	12,2	30,4	54,9	
Ruovesi	5431	-4,4	-0,5	-4,9	-6,3	46,1	63,7	98,9	12,9	32,4	52,3	
Suodenniemi	1349	-5,5	-1,7	-1,5	-12,8	45,6	64,8	76,1	22,9	21,8	50,2	
Tampere	202932	3,8	1,0	7,0	2,4	39,6	63,1	120,3	0,3	25,8	72,0	
Toijala	8299	2,6	-0,1	7,6	-1,2	41,5	63,3	88,3	1,7	39,8	56,7	
Urjala	5524	-3,1	-0,6	-0,1	-7,7	45,3	63,6	93,4	13,8	34,7	48,7	
Valkeakoski	20472	-0,1	0,0	1,3	-1,7	42,6	64,4	104,5	1,8	47,0	49,2	
Vammala	15213	-1,5	-0,2	-2,8	-1,1	43,0	65,0	101,7	6,5	32,0	59,0	
Vesilahti	3675	7,4	0,3	15,3	2,7	39,2	68,6	50,4	12,8	24,8	60,7	
Viiala	5372	3,2	0,8	8,4	-0,6	40,3	65,0	61,3	1,8	40,3	56,4	
Viljakkala	2077	7,0	1,7	17,9	-0,2	42,6	64,9	46,1	11,6	34,4	51,7	
Vilppula	5546	-4,1	-0,8	-5,8	-4,1	45,3	62,6	99,3	6,6	42,5	48,0	
Virrat	7943	-3,6	-0,5	-3,8	-5,3	45,4	60,5	88,7	11,7	30,8	54,2	
Ylöjärvi	22334	8,9	2,9	12,6	8,5	36,5	69,3	70,3	0,9	34,4	63,1	
Äetsä	4990	-1,7	0,3	-2,7	-1,3	43,3	62,1	77,6	7,7	42,4	47,2	

*ennakkotieto	Väki- luku 2004	Väkiluvun muutos (%)		Muuttotase, %o keskim. 2001-2004*	Synt. enemmitys %o keskim. 2001-2004*	Väest. keski- ikä, vuotta 2004	Työllisyys (%) 2003*	Työpaikkaoma- varaisuus (%) 2003*	Osuus työllisistä (%)		
		2000- 2004	2004						Alkut. 2003*	Jalostus 2003*	Palvelut 2003*
Keski-Suomi											
Hankasalmi	5600	-2,5	0,2	-1,7	-5,2	44,4	57,1	83,8	17,6	22,0	56,7
Joutsa	4045	-4,8	-1,5	-4,5	-7,5	46,7	59,7	95,6	15,1	23,3	58,7
Jyväskylä	83582	5,8	1,4	9,9	4,2	38,0	59,5	126,5	0,4	21,3	76,1
Jyväskylän mlk	34407	6,0	1,7	7,7	6,9	37,2	64,9	61,5	1,2	27,6	69,3
Jämsä	15282	-1,6	-0,2	-2,1	-2,2	42,7	62,8	104,8	4,8	39,0	54,0
Jämsänkoski	7524	-2,1	-0,8	-3,5	-1,6	41,8	59,1	92,4	2,8	43,3	51,2
Kannonkoski	1630	-6,4	-0,2	-7,5	-9,3	46,9	56,9	94,6	22,0	23,6	50,5
Karstula	4858	-5,4	-0,9	-10,7	-3,5	43,9	58,9	101,6	15,5	28,2	51,7
Keuruu	11260	-5,1	-1,2	-9,6	-3,7	44,3	61,0	97,2	7,6	27,3	62,8
Kinnula	1940	-8,4	-1,9	-18,0	-4,3	41,9	49,0	90,1	24,6	18,1	51,6
Kivijärvi	1452	-9,8	-2,5	-17,9	-8,3	44,4	51,4	88,4	23,4	16,7	53,0
Konnevesi	3154	-2,0	-0,7	-1,5	-3,5	44,7	61,2	75,3	15,4	27,5	52,9
Korpilahti	4985	-1,3	-0,6	0,8	-4,5	43,1	61,9	66,6	11,1	26,3	59,2
Kuhmoinen	2838	-4,5	-1,5	-1,8	-9,9	50,0	56,8	90,5	16,4	23,4	57,3
Kyyjärvi	1693	-5,6	-2,6	-11,3	-3,2	43,6	58,4	96,3	19,0	27,6	50,0
Laukaa	17068	3,1	0,8	5,4	2,3	38,5	63,5	72,5	5,1	30,9	62,1
Leivonmäki	1165	-2,9	0,3	4,6	-12,0	47,6	55,3	93,7	15,9	23,5	54,9
Luhanka	893	-4,6	-1,3	-1,1	-11,0	51,1	56,7	83,8	27,5	19,6	50,2
Multia	2036	-5,4	-1,4	-7,5	-6,7	46,6	57,0	81,4	18,7	24,5	54,2
Muurame	8597	6,1	1,0	7,8	7,3	36,2	67,4	68,0	1,9	30,9	65,1
Petäjävesi	3682	-2,6	-0,2	-2,3	-4,2	43,3	58,8	68,5	11,5	26,0	59,5
Pihtipudas	4984	-4,6	-0,2	-9,4	-3,4	43,0	56,8	93,4	21,5	21,5	52,9
Pylkönmäki	1034	-8,5	-3,5	-14,1	-7,9	46,7	50,4	73,6	21,7	19,6	53,4
Saarjärvi	10096	-3,8	-1,1	-7,2	-2,7	43,2	59,1	94,6	11,2	29,6	54,8
Sumiainen	1289	-3,2	-0,3	-0,8	-6,5	44,9	61,7	51,1	13,9	30,6	51,3
Suolahti	5378	-4,4	-1,5	-9,6	-1,8	42,5	58,8	134,1	0,8	43,8	53,8
Toivakka	2373	0,2	-0,7	6,4	-6,3	43,1	59,5	75,5	10,1	26,7	60,7
Uurainen	3096	-0,9	0,6	-1,8	0,0	40,2	59,4	69,0	13,7	26,3	56,6
Viitasaari	7524	-4,9	-1,0	-9,1	-3,6	45,1	57,7	96,3	13,8	28,0	55,5
Äänekoski	13717	-0,3	0,1	-2,5	1,7	40,0	58,4	99,9	3,3	43,2	51,3
Etelä-Pohjanmaa											
Alahärmä	4873	-0,9	-0,8	-0,1	-2,3	41,3	68,3	95,7	17,2	36,1	44,3
Alajärvi	9057	-3,3	0,0	-9,9	1,3	40,1	59,0	97,6	12,3	30,2	53,8
Alavus	9669	-2,6	-0,2	-6,0	-1,2	42,1	61,8	89,1	12,3	26,7	58,4
Evijärvi	2935	-4,3	-1,7	-8,0	-3,3	42,1	64,0	86,1	25,4	24,5	46,6
Ilmajoki	11517	-2,7	-1,7	-2,2	0,6	40,5	66,0	73,5	11,1	28,6	57,7
Isojoki	2592	-3,8	-1,0	1,1	-10,3	45,8	62,9	90,3	25,1	24,0	48,5
Jalasjärvi	8691	-2,6	-0,8	-3,2	-3,5	42,6	62,2	92,2	19,4	27,3	49,9
Jurva	4561	-4,5	-1,1	-7,5	-4,5	44,5	61,5	82,2	10,3	38,6	48,8
Karjoki	1693	-3,8	0,4	0,4	-10,2	45,5	66,0	82,3	23,8	33,6	39,5
Kauhajoki	14544	-1,9	-0,4	-4,3	-0,6	41,2	61,0	97,8	11,8	30,7	54,3
Kauhava	8110	-3,3	0,4	-8,5	0,3	41,1	64,4	97,0	10,0	29,6	58,6
Kortesjärvi	2419	-4,8	-1,3	-7,6	-5,1	42,8	64,4	92,9	30,8	24,1	42,5
Kuortane	4230	-5,1	-1,2	-8,9	-4,8	44,4	64,9	88,4	16,2	27,0	54,5
Kurikka	10568	-1,3	-0,6	-3,4	0,1	41,7	63,0	90,2	8,6	35,0	53,6
Lappajärvi	3746	-7,5	-1,2	-12,2	-7,3	44,9	60,2	102,8	21,1	26,5	50,3
Lapua	14012	-0,3	0,1	-0,9	0,2	41,4	64,7	85,4	9,8	33,6	54,3
Lehtimäki	1970	-7,6	-2,5	-15,6	-4,8	44,4	58,7	87,6	18,2	21,8	57,7
Nurmo	11795	8,2	3,0	9,2	10,5	35,5	70,6	80,5	3,5	27,8	66,7
Seinäjoki	35918	5,3	1,6	7,5	4,1	39,4	64,9	125,1	2,7	21,9	73,4
Soini	2667	-4,7	-0,6	-9,5	-3,1	42,6	56,2	98,9	20,0	23,1	53,4
Teuva	6307	-4,7	-0,5	-8,5	-4,0	44,7	62,9	84,8	14,7	35,3	47,3
Töysä	3211	0,2	0,2	0,2	1,0	40,3	64,2	123,4	14,0	23,5	59,4
Vimpeli	3415	-3,9	0,4	-7,9	-2,3	43,0	63,0	92,3	9,9	34,5	52,9
Ylihärmä	3051	-2,3	0,0	-3,8	-2,1	42,5	69,0	148,3	11,4	37,7	49,6
Ylistaro	5561	-1,9	-0,4	-3,5	-1,4	42,0	65,1	72,2	15,1	27,9	54,3
Ähtäri	6964	-3,5	-0,5	-6,7	-2,2	43,2	62,6	99,4	9,5	26,8	61,7
Pohjanmaa											
Isokyrö	5074	-1,5	0,2	-2,5	-1,3	42,5	65,5	74,8	16,4	27,0	53,7
Kaskinen	1519	-2,9	-2,5	-2,1	-4,9	44,8	67,0	129,5	3,1	49,4	46,5
Korsnäs	2199	-2,1	-0,9	2,0	-7,0	45,6	73,9	90,2	26,5	18,6	52,7
Kristiinankaupunki	7760	-4,0	-1,0	-5,0	-5,7	45,1	66,5	97,5	12,1	26,3	59,4
Kruunupyy	6811	-0,5	0,3	-2,0	0,4	41,4	70,5	94,8	17,1	30,0	49,5
Laihia	7522	1,5	0,7	1,2	2,4	40,9	66,4	63,2	7,7	35,6	54,8
Luoto	4323	5,2	1,7	0,5	12,8	32,3	73,5	50,1	3,5	47,5	47,1
Maalahti	5554	-1,5	0,1	-1,5	-2,8	44,6	70,7	77,2	14,3	24,4	59,6
Maksamaa	1049	-4,1	1,2	-5,1	-5,6	42,6	72,3	63,4	16,9	28,1	53,2
Mustasaari	17240	3,8	1,2	5,0	3,9	39,9	72,9	57,1	5,8	25,6	67,1
Närpiö	9515	-2,6	-0,6	-1,8	-5,0	45,5	74,0	100,4	24,2	21,1	52,4
Oravainen	2185	-4,6	-1,2	-5,7	-6,1	43,4	71,6	98,0	18,1	29,0	50,8
Pietarsaari	19467	-0,9	0,2	-2,8	0,5	41,4	68,1	128,2	1,2	38,6	58,8
Pedersören kunta	10511	2,5	1,0	-1,3	7,2	36,2	72,3	76,9	13,2	36,3	48,1
Uusikaarlepyy	7436	-0,7	-0,2	0,1	-2,5	41,9	72,4	99,4	22,3	28,2	47,6
Vaasa	57030	0,5	0,1	-1,3	2,8	39,8	64,8	128,4	0,3	27,2	71,2
Vähäkyrö	4699	-0,7	-1,1	-4,3	2,3	40,5	69,1	56,5	7,9	37,2	52,5
Vöyri	3541	-0,3	0,5	3,2	-4,1	43,0	72,2	96,9	17,6	22,9	57,0

*ennakkotieto	Tulot/ tulonsaaja, € 2003	Toimipaikkoja/ 1000 as. 2003	Teoll.toiminnan tuottavuus, euroa 2003	Taajama-aste (%) 2004	Asuntotuot/ 1000 as. 2004*	Kuntien talousarviot 2005 (€/asukas)			
						Toiminta- kate	Vero- tulot	Valtion- osuus	Vuosi- kate
Varsinais-Suomi									
Alastaro	16337	62	59264	54,2	0	-3893	1997	1724	-164
Askainen	17507	60	54474	32,7	2,1	-3168	1990	1111	-60
Aura	19849	70	46472	67,7	8,3	-3074	2224	656	-203
Dragsfjärd	16538	89	58414	62,3	0,9	-3976	2408	1568	3
Halikko	20781	51	44771	69,9	6,7	-3297	2378	877	-26
Houtskari	12534	70	..	0,0	0	-4000	2000	1967	6
Iniö	14165	103	..	0,0	0	-3783	2329	1908	442
Kaarina	24074	59	50434	97,2	9	-3295	2844	557	90
Kemiö	15964	83	59355	40,9	4,5	-4048	2039	1934	-76
Kiikala	16471	70	294182	19,3	2,1	-3061	2007	1012	4
Kisko	17060	66	39629	39,7	3,2	-3596	1978	1470	-127
Korppoo	14581	107	39167	34,4	0	-4815	2975	1960	136
Koski Tl	16351	71	66238	53,4	2,7	-3871	1842	1998	18
Kustavi	15284	133	33884	36,8	8,5	-3809	2709	1075	2
Kuusjoki	17228	62	38886	31,2	0	-3625	2141	1526	4
Laitila	17197	80	53751	67,3	4,3	-3539	2311	1232	1
Lemu	20143	58	37967	63,1	11,2	-2873	2308	606	16
Lieto	21873	64	49156	84,8	5,5	-3402	2488	770	-164
Loimaa	19845	70	44256	69,8	2,1	-3747	2353	1427	22
Marttila	17734	70	53451	40,5	1,4	-3170	1911	1132	-114
Masku	22427	58	60660	80,3	5,3	-2823	2430	496	125
Mellilä	24813	49	59784	44,1	0	-3431	2116	1400	104
Merimasku	24274	61	65165	56,8	4	-2716	2314	347	-29
Mietoinen	19569	62	353795	55,5	0	-3187	2255	924	5
Muurila	20622	67	50624	58,1	5,5	-3198	2533	733	113
Mynämäki	18090	63	34948	66,7	2,2	-3760	2058	1691	0
Naantali	22899	57	207041	94,8	5,1	-3038	2881	518	392
Nauvo	15654	110	37382	34,4	2,1	-4131	2585	1658	102
Nousiainen	19911	57	48000	61,1	10,6	-3394	2213	1324	155
Oripää	17807	84	59593	56,8	4,5	-3046	1984	1056	1
Parainen	20138	69	64017	77,2	2,2	-3714	2723	940	-38
Paimio	20865	59	148904	76,2	6,2	-3400	2579	866	21
Perniö	18485	71	46150	53,2	3	-3684	2420	1177	-97
Pertteli	18632	46	48959	59,1	5,2	-3204	2183	641	-372
Piikkiö	20348	61	59464	80,6	7,6	-3270	2512	617	-156
Pyhärinta	18184	48	49131	53,4	2,2	-3155	2447	699	3
Pöytyä	18281	73	46880	55,1	2,4	-3663	1950	1727	28
Raisio	21283	61	48244	98,7	4,8	-3030	2652	570	200
Rusko	21445	57	63057	69,2	8,4	-2929	2317	745	179
Rymättylä	18280	80	60393	37,2	1,5	-3234	2326	963	37
Salo	20545	69	133170	93,1	6,9	-3964	3778	410	244
Sauvo	18014	62	54014	43,9	2,4	-3398	2040	1311	-84
Somero	17248	70	40476	55,2	2,7	-3366	1955	1481	64
Suomusjärvi	17046	61	46329	43,9	0,8	-3513	2194	1274	-36
Särkisalo	18009	69	171913	0,0	4,2	-3999	2962	990	10
Taivassalo	15798	78	34456	48,2	1,1	-3841	2100	1661	-93
Tarvasjoki	18738	71	56180	45,0	1,5	-3625	2141	1486	-23
Turku	19729	67	65425	96,6	3,2	-3883	2779	1143	126
Uusikaupunki	18560	68	49548	77,9	1,3	-3591	2520	1040	-22
Vahto	19999	55	48999	66,0	1,1	-2931	2090	668	-168
Vehmaa	16486	86	32164	48,1	0	-3813	2139	1654	-1
Velkua	19394	94	..	0,0	0	-4472	2537	1991	48
Västanfjärd	20384	80	33333	0,0	0	-3688	2119	1446	-123
Yläne	15634	70	50909	45,2	3,3	-3848	1973	1746	-131
Keski-Pohjanmaa									
Halsua	15247	68	45000	34,3	6,2	-3904	1832	1992	-183
Himanka	15881	62	47508	77,5	3,5	-3709	1956	1439	-356
Kannus	17623	60	45812	75,6	3	-3648	2219	1540	94
Kaustinen	16431	73	42458	62,8	4,8	-3522	2029	1594	55
Kokkola	18560	59	76862	93,4	5,2	-3394	2568	892	-7
Kälviä	16970	48	64429	62,2	5,5	-3529	2120	1473	6
Lestijärvi	15274	76	43314	35,8	1	-3850	1735	2223	10
Lohtaja	15462	51	48443	56,2	3,1	-3450	1919	1640	43
Perho	14308	59	37046	46,5	1,7	-4362	1753	2228	-280
Toholampi	16075	65	17876	40,7	2,7	-3973	2054	1882	-116
Ullava	14622	44	36429	17,9	0	-3526	1635	1755	-183
Veteli	15671	68	60631	50,7	5,5	-3781	1927	1748	-179

*ennakkotieto	Tulo/ tulonsaaja, €	Toimipaikkoja/ 1000 as.	Teoll.toiminnan tuottavuus, euroa	Taajama-aste (%)	Asuntotuot/ 1000 as.	Kuntien talousarviot 2005 (€/asukas)			
	2003	2003	2003	2004	2004*	Toiminta- kate	Vero- tulot	Valtion- osuus	Vuosi- kate
Satakunta									
Eura	19145	67	70864	76,7	1,4	-3422	2545	984	83
Eurajoki	18517	57	116760	64,6	5,7	-3310	2720	823	193
Harjavalta	19073	56	121071	91,3	0,8	-3589	2793	933	137
Honkajoki	16378	79	42566	48,9	2	-4087	2128	-2028	41
Huittinen	16901	76	50679	75,3	6	-3881	2039	1912	49
Jämijärvi	15255	65	44487	36,6	4,5	-3496	1835	1841	126
Kankaanpää	16485	71	71245	71,1	3,8	-3577	2174	1390	3
Karvia	13813	72	42920	40,7	4,9	-3558	1599	1929	36
Kiikoinen	14822	72	66250	33,0	3	-3363	1658	1848	183
Kiukainen	17085	58	51277	60,6	1,5	-3516	2081	1522	103
Kodisjoki	17342	48	..	82,2	9,6	-3187	2335	902	10
Kokemäki	17057	64	57135	62,1	0,9	-3554	2229	1356	3
Köyliö	17708	62	42390	55,9	1,7	-3521	2182	1203	-119
Lappi	17901	57	53231	50,8	2,2	-3095	2127	1013	35
Lavia	14776	72	47310	44,2	0	-3972	1912	2323	247
Luvia	18544	61	85274	66,1	6,1	-2822	2154	821	143
Merikarvia	15166	65	59321	58,8	0,5	-3792	2054	1812	62
Nakkila	18163	63	62023	74,6	0	-3787	2390	1409	23
Noormarkku	18836	55	48131	83,6	3,4	-3209	2208	970	-56
Pomarkku	15121	48	35755	60,2	0,8	-3829	1819	1847	-184
Pori	18611	61	67775	95,2	5,7	-3763	2503	1595	305
Rauma	20464	58	91155	95,8	1,6	-3419	2852	914	385
Siikainen	14364	67	48705	31,7	2,7	-3779	1826	1773	-192
Säkylä	19987	67	59460	83,0	2,2	-3295	2684	744	148
Ulvila	19371	52	42937	85,3	0,9	-3086	2366	855	123
Vampula	16025	75	85488	36,3	0	-3250	1801	1298	-125
Pirkanmaa									
Hämeenkyrö	18146	61	65283	61,2	4,3	-3488	2176	1279	4
Ikaalinen	16414	73	53216	58,4	5,7	-3462	2266	1358	143
Juupajoki	16778	73	64969	48,4	3,5	-3285	2158	1347	186
Kangasala	21025	55	45275	83,1	9,4	-3213	2628	668	109
Kihniö	14448	74	49866	34,9	1,7	-3585	1811	1795	4
Kuhmalahti	15799	84	42250	28,9	1,8	-3229	2029	1347	155
Kuru	15210	63	48309	42,5	4	-3577	2014	1612	14
Kylmäkoski	17404	52	59459	36,3	8,7	-3099	2080	953	-91
Lempäälä	20440	55	61122	86,5	13,2	-3250	2544	784	65
Luopioinen	15046	71	33066	45,1	10,8	-3507	1988	1591	50
Längelmäki	15208	74	49725	41,9	1,2	-3599	2085	1455	-104
Mouhijärvi	16355	63	39396	46,4	5,7	-3644	1969	1611	-68
Mänttä	19369	55	81032	94,2	1,2	-3667	2852	923	87
Nokia	20312	48	74093	88,3	6	-3306	2675	799	168
Orivesi	16809	63	37432	75,8	6	-3418	2101	1438	106
Parkano	16386	76	54612	65,2	0,8	-3458	2206	1087	-196
Pirkkala	22995	57	42254	95,8	14	-3258	2852	546	96
Punkalaidun	15495	71	47024	42,6	3,4	-3869	1800	2087	37
Pälkäne	17406	74	47644	57,5	5,3	-3406	1996	1493	103
Ruovesi	16077	61	43368	49,6	4,8	-3671	2196	1613	109
Suodenniemi	15029	70	44024	41,5	2,2	-3438	1807	1676	37
Tampere	20468	65	87479	96,8	9,7	-3234	2884	734	385
Toijala	18067	55	64378	95,3	2,8	-3411	2485	1127	151
Urpjala	16511	65	54729	51,5	1,4	-3955	2298	1440	-207
Valkeakoski	20264	46	85241	85,3	3,1	-3513	3035	622	215
Vammala	17710	69	44404	70,2	3,5	-3329	2101	1365	102
Vesilahti	18131	48	47356	54,1	5,4	-3632	2056	1465	-126
Viihala	17829	50	27774	94,3	4,8	-3419	2303	1152	3
Viljakkala	17366	46	40246	52,6	10,6	-3061	2048	1182	169
Vilppula	17200	59	51632	65,9	0,5	-3641	2520	1243	107
Virrat	15630	71	52577	53,2	3,3	-3561	2000	1636	94
Ylöjärvi	21628	53	46871	89,7	15,5	-2982	2526	635	183
Äetsä	17582	69	62389	76,7	2,4	-3356	2115	1311	71

*ennakkotieto	Tulot/	Toimipaikkoja/	Teoll.toiminnan	Taajama-aste	Asuntotuot/	Kuntien talousarviot 2005 (€/asukas)			
	tulonsaaja, €	1000 as.	tuottavuus, euroa	(%)	1000 as.	Toiminta-	Verotulot	Valtion-	Vuosi-
	2003	2003	2003	2004	2004*	kate		osuus	kate
Keski-Suomi									
Hankasalmi	14686	56	66540	44,2	3,4	-3571	1902	1857	178
Joutsa	15624	78	44068	62,7	2,7	-3969	2099	1863	-34
Jyväskylä	18896	59	66881	97,8	10,7	-3254	2730	530	36
Jyväskylän mtk	19962	43	47574	83,4	11	-3190	2394	798	-8
Jämsä	19462	55	93647	70,6	8,2	-3619	2771	872	33
Jämsänkoski	18817	39	120450	85,0	1,3	-3737	2950	754	-94
Kannonkoski	13361	63	38588	37,6	3,1	-3921	1919	2142	107
Karstula	15165	70	60312	50,7	0,2	-3907	1844	1844	-198
Keuruu	16870	60	57402	70,2	1,8	-3695	2382	1398	56
Kinnula	12488	58	25052	52,2	2,1	-4042	1576	2691	258
Kivijärvi	12879	66	31957	48,5	0,7	-4379	1859	2414	-269
Konnevesi	15379	56	39627	39,2	1,9	-3501	1781	1866	157
Korpilahti	16284	52	44125	50,4	4,6	-4007	2185	1720	-188
Kuhmoinen	15633	87	40960	57,4	1,1	-4011	2261	1803	4
Kyyjärvi	14708	61	38425	55,4	3	-4050	1840	1924	-309
Laukaa	18255	48	53181	66,1	4,3	-3455	2226	1181	-55
Leivonmäki	14640	67	34865	41,5	0	-3644	2137	1552	16
Luhanka	13204	71	40000	0,0	1,1	-3983	1771	2155	-49
Multia	14345	60	46409	45,2	1	-3846	1885	2158	128
Muurame	20918	48	56324	81,5	3,7	-3296	2445	848	-56
Petäjävesi	15805	49	48042	45,6	0,8	-3769	2002	1818	54
Pihtipudas	14447	63	40479	46,5	1,4	-4014	1882	2027	-49
Pylkönmäki	12363	57	32500	36,6	0	-4204	1539	2127	-425
Saarijärvi	15985	59	51099	52,2	2,8	-3654	1933	1644	-132
Sumiainen	15239	44	50800	39,6	6,2	-3342	2049	1324	2
Suolahti	17756	47	32418	93,5	2,2	-3749	2527	1152	-115
Toivakka	15840	53	35603	40,0	4,2	-3697	1945	1760	1
Uurainen	15688	49	46577	36,0	6,2	-3649	1879	1717	-1
Viitasaari	15813	64	57181	53,3	1,7	-3986	2071	1794	-132
Äänekoski	18591	42	101674	72,3	3,9	-3583	2631	789	-87
Etelä-Pohjanmaa									
Alahärmä	17200	70	37901	62,3	4,7	-3889	2223	1693	-9
Alajärvi	15484	72	58183	61,2	1,5	-3702	1789	2028	102
Alavus	15496	58	37848	59,6	0,8	-3604	1877	1788	106
Evijärvi	15824	88	49596	36,3	2	-3941	2074	1793	-107
Ilmajoki	17339	59	30200	70,5	6,6	-3578	2063	1463	-89
Isojoki	14516	75	53845	46,8	2,3	-4288	1649	2355	-261
Jalasjärvi	16319	59	47585	49,9	1,5	-3487	1943	1712	178
Jurva	15376	66	37284	75,2	1,5	-3529	1814	1722	0
Karjajoki	14952	75	43261	64,0	4,7	-3704	1884	1692	-87
Kauhajoki	16329	70	43921	67,1	4,5	-3532	1887	1653	39
Kauhava	16439	73	49235	71,8	3,6	-3625	2151	1558	49
Kortesjärvi	15506	82	46775	35,5	0,8	-3771	1886	1869	76
Kuortane	15602	66	43961	49,4	1,4	-3783	1862	1863	-44
Kurikka	16775	70	40266	72,6	3,4	-3475	1930	1480	210
Lappajärvi	15287	73	41739	50,7	4,3	-3899	1975	1832	-133
Lapua	17257	68	34239	75,2	7,9	-3533	2100	1488	34
Lehtimäki	14118	74	43161	46,6	3	-3680	1788	2098	103
Nurmo	20465	51	41413	83,4	11,9	-3132	2448	788	89
Seinäjoki	19233	73	62574	91,1	9,8	-3455	2680	781	109
Soini	13484	71	46236	44,9	4,5	-4004	1690	2255	2
Teuva	16002	66	52449	68,8	1,3	-3594	1961	1795	174
Töysä	15436	70	26999	52,0	11,5	-3366	1683	1662	30
Vimpeli	16612	78	53380	66,6	3,2	-3877	2235	1697	18
Ylihärmä	19345	72	52259	63,9	3,6	-3712	2337	1425	34
Ylistaro	16998	67	48182	58,9	5,6	-3505	1985	1695	178
Ähtäri	16447	63	46423	61,3	2,2	-3815	2355	1349	-122
Pohjanmaa									
Isokyrö	16772	66	45459	76,4	3,2	-3681	2052	1625	-31
Kaskinen	20391	62	129539	98,5	0	-3361	3986	0	527
Korsnäs	15243	99	44219	67,6	1,8	-3727	2166	1551	0
Kristiinankaupunki	15196	79	28694	77,3	3,7	-3941	2256	1689	-28
Kruunupyö	17023	68	52683	51,5	5,7	-3595	2149	1597	108
Laihia	17998	52	54344	81,6	8	-3447	2157	1246	-61
Luoto	17412	38	60269	84,9	6,5	-3600	1955	1715	74
Maalahti	15162	75	55310	73,4	2,3	-3956	2077	1981	80
Maksamaa	14733	84	57250	0,0	0	-3534	2215	1356	2
Mustasaari	18803	60	46356	81,9	10,4	-3274	2450	987	173
Närpiö	15138	93	44180	63,8	2,6	-3817	2223	1624	59
Oravainen	15664	87	76142	67,0	1,8	-3627	2269	1355	2
Pietarsaari	19530	61	76205	98,0	4	-3566	2886	952	242
Pedersören kunta	17335	57	46335	58,2	5,9	-3691	1996	1635	-42
Uusikaarlepyy	17783	82	69996	62,7	1,9	-3602	2205	1506	145
Vaasa	19642	62	51060	98,3	4	-4095	2890	1249	155
Vähäkyrö	18767	59	35479	86,7	6,2	-3679	2204	1252	-181
Vöyri	15950	64	42041	54,3	3,7	-4282	2019	2347	90

Länsi-Suomen katsaus 2005 on kunnittaista vertailutietoa sisältävä vuosikatsaus. Se antaa päättäjille ja muille tiedontarvitsijoille tuoretta ja valmiiksi muokattua aluetietoa Länsi-Suomen 199 kunnasta ja 7 maakunnasta. Havainnollisissa diagrammeissa ja teemakartoissa esitetään tietoa aihealueittain:

- Alueet	- Palvelut
- Asuminen	- Rakentaminen
- Energia	- Sosiaaliturva ja terveys
- Kansantalous	- Teollisuus
- Koulutus	- Tulot
- Kunnallistalous	- Työmarkkinat
- Liikenne ja matkailu	- Väestö
- Maa-, metsä- ja kalatalous	- Ympäristö
- Oikeus	- Yritykset ja toimipaikat

Länsi-Suomen katsaus ja sen sisältämä materiaali on kokonaisuudessaan saatavana Internetistä AlueOnline-palvelun kautta. Myös yksittäisten kuvien tulostus on palvelusta mahdollista. Tutustu palveluun osoitteessa: www.tilastokeskus.fi/alueonline

Aluekatsaus-sarjan julkaisut vuonna 2005

Tuotenro

9731	Itä-Suomen katsaus 2005
9732	Etelä-Suomen katsaus 2005
9733	Länsi-Suomen katsaus 2005
9892	Pohjois-Suomen katsaus 2005
9914	Kuntakatsaus 2005
9726	Seutukunta- ja maakuntakatsaus 2005

www.tilastokeskus.fi/aluekatsaus

Julkaisujen myynti: Tilastokeskus

Aluepalvelut:

<i>Oulu</i>	<i>puhelin</i> <i>(08) 535 1410</i>
<i>Seinäjoki</i>	<i>(06) 429 0600</i>
<i>Tampere</i>	<i>(03) 3141 5900</i>
<i>Turku</i>	<i>(02) 274 3430</i>
<i>Myyntipalvelu</i>	<i>(09) 1734 2011</i>

faksi

<i>(08) 535 1430</i>
<i>(06) 429 0645</i>
<i>(03) 3141 5950</i>
<i>(02) 274 3440</i>
<i>(09) 1734 2500</i>

sähköposti

<i>oulu@tilastokeskus.fi</i>
<i>seinajoki@tilastokeskus.fi</i>
<i>tampere@tilastokeskus.fi</i>
<i>turku@tilastokeskus.fi</i>
<i>myynti@tilastokeskus.fi</i>

ISSN 1239-7482

ISBN 952-467-420-3

Tuotenro: 9733

DE

9 789524 674201